

1521-1535

Securitatea

STRICT SECRET

1521

Nr. 3 (19) — 1972

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1521

(19)

1972

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Securitatea

General-maior CONSTANTIN STOICA

Intreaga noastră energie pentru îmbunătățirea continuă a activității, în vederea apărării cu abnegație și devotament a securității statului, a proprietății obștești și a legalității socialiste, a drepturilor și intereselor legale ale cetățenilor

3

Colonel EMIL MACRI

Cu privire la noua concepție în munca de contrasabotaj

11

Locotenent-colonel I. MARINESCU

Măsuri mai energice pentru punerea în practică a prevederilor din programul „Epilog”

17

Locotenent-colonel E. PANDELESCU

Preocupări sporite pentru aplicarea prevederilor legii privind apărarea secretului de stat

20

Colonel EMILIAN GEORGESCU

Locotenent-colonel I. STANCIU

Unele particularități ale muncii de contra-informații economice în obiectivele din sistemul comerțului exterior

26

General-maior GHEORGHE PELE

Procedee folosite de infractori și complici ai acestora pentru trecerea frauduloasă a frontierei

34

General-maior PAVEL CONSTANDACHE

Perfecționarea sistemului informațional în Ministerul de Interne, prin introducerea prelucrării automate a datelor și informațiilor

40

Căpitan T. NEGOIȚĂ

Recrutarea — moment important în formarea unei rețele informative de calitate

51

Maior IOSIF CADAR	63
Maior DUMITRU ȚIGANUS	73
Instanța s-a pronunțat, acțiunea continuă	73
Locotenent-colonel ION RIPEANU	73
Crearea și utilizarea rezidențelor	73
Maior ION TOADER	82
Aportul rezidenților — substanțial îmbunătățit	82
Locotenent-major MARIN ALBU	89
Probleme privind munca de contraspionaj în rindul ziariștilor străini	89
Căpitan VASILE MIHAILA	95
Sprijin eficient ofițerilor și subofițerilor de la posturile de miliție, pentru îmbunătățirea muncii de securitate în mediul rural	95
Locotenent-colonel IOAN BANCIU	98
Interesul centrelor cultice și sectante mondiale față de România, în continuă creștere. Probleme actuale privind contracararea activității acestora	98
Căpitan N. TUDOR	103
Pentru o mai eficientă urmărire informativă a elementelor dușmănoase din rindul călugărilor franciscani	103
Maior PETRE RUSU	109
Cutia poștală 105	109
Locotenent-colonel GH. ȘCHIOPU	112
Locotenent-colonel IOAN LAZAR	118
Pentru o cât mai fructuoasă cooperare	118
Colonel ȘTEFAN BLAGA	121
Locotenent-colonel STOICAN PISTOL	126
Verificarea capacității de acțiune a organelor de contrainformații militare și a pregătirii multilaterale a ofițerilor	126
Locotenent-colonel O. IURIA	130
Considerații privind supravegherea informativă a unor elemente suspecte din rindul tineretului	130
Colonel CRAIU RIZEA	134
Maior ION BĂLAN	135
Contribuția juriconsulților la munca de popularizare a legilor poate avea un caracter permanent	135
Locotenent-colonel AL. CĂLINOIU	139
Acțiuni de sistare a activității unor foști legionari	139
Locotenent-colonel V. NECULICIOIU	146
Vizitatorii la rude — o problemă mai puțin discutată	146
Locotenent-colonel GHEORGHE BÎRZOI	148
Expertiză grafică sau analiză grafologică ?	148
Locotenent-colonel GH. BATIA	
Locotenent-major GH. VARGA	
Muncă asiduă, complexă, pentru identificarea unui autor de inscrișuri dușmănoase	
Căpitan MOISE BULA	
Forme și metode folosite de serviciul de informații ture în acțiunile îndreptate împotriva țării noastre	
* Cum rezolvați cazul ?	146
* Rezolvarea speței publicate în numărul trecut	146
* Index legislativ	148

In cadrul rubricii „Index legislativ“, la pagina nr. 151, publicăm **Decretul nr. 304** pentru modificarea Legii nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România.

ÎNTREAGA NOASTRĂ ENERGIE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CONTINUĂ A ACTIVITĂȚII, ÎN VEDE- REA APĂRĂRII CU ABNEGAȚIE ȘI DEVOTAMENT A SECURITĂȚII STATULUI, A PROPRIETĂȚII OBȘTEȘTI ȘI A LEGALITĂȚII SOCIALISTE, A DREPTURILOR ȘI INTERESELOR LEGALE ALE CETĂȚENILOR

General-maior **CONSTANTIN STOICA**
adjunct al ministrului de interne

Eveniment istoric de o deosebită importanță în viața întregului popor, recenta Conferință Națională a Partidului Comunist Român a adoptat documente de o excepțională valoare teoretică și practică pentru activitatea politică, social-economică și spirituală a țării, pentru dezvoltarea României socialiste în următorii ani și afirmarea politicii externe a patriei noastre.

Partidul, patria, poporul au acum conturat un program de lucru clar, puternic, mobilizator. Fiecare dintre noi are conștiința că ne aflăm în fața unei perioade de muncă și organizare intensă, că de modul în care sînt îndeplinite sarcinile acestei perioade depinde chipul de mîine al patriei, prosperitatea generală a tuturor cetățenilor.

Întregul nostru popor va face totul pentru traducerea în viață a măsurilor privind perfecționarea societății, asigurându-se astfel întărirea forței orînduirii noastre socialiste și de stat, perfecționarea continuă a conducerii activității economico-sociale, lărgirea și adîncirea democrației socialiste, participarea mereu mai intensă a maselor populare la viața publică.

Construcția societății socialiste multilateral dezvoltate ridică numeroase aspecte concrete în toate domeniile, punînd pe prim plan imperativul perfecționării, ridicării calitative a întregii activități.

Referindu-se la rolul important pe care îl are Ministerul de Interne în sistemul organelor statului, în raportul prezentat la Conferința Națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că este necesar să se acorde o mai mare atenție îmbunătățirii activității organelor de miliție și securitate, că ele trebuie să vegheze cu strictețe la apărarea cuceririlor revoluționare ale întregului nostru popor.

Perfecționarea continuă a activității, realizarea sarcinilor complexe încredințate de partid și de stat organelor de securitate nu sînt posibile fără o temeinică pregătire a întregului personal, fără dobîndirea unor cunoștințe multilaterale politico-ideologice, profesionale și de cultură generală.

În cadrul activității de pregătire politico-ideologică, un accent deosebit va fi pus pe însușirea temeinică a concluziilor și a învățămintelor ce decurg, pentru fiecare colectiv de muncă, din documentele Conferinței Naționale, în așa fel încît fiecare lucrător să fie un militant activ al politicii partidului și statului nostru, un apărător intransigent al realizărilor de azi și de mîine din România socialistă.

În toate acțiunile noastre trebuie să manifestăm un înalt simț politic, să examinăm cu maturitate și discernămînt fiecare fapt atunci cînd întreprindem măsuri practice, punînd accentul principal pe creșterea eficienței activității pe care o desfășurăm.

În acest sens, cadrele de conducere au datoria să se ocupe direct și în mod permanent de ridicarea pe mai departe a nivelului de pregătire a subordonaților, de creșterea competenței profesionale a acestora, de dezvoltarea spiritului de vigilență și fermitate, a înaltei răspunderi pentru îndeplinirea exemplară a misiunilor încredințate. Numai în felul acesta, Planul de măsuri elaborat în vederea îndeplinirii principalelor sarcini ce revin Ministerului de Interne din documentele Conferinței Naționale a partidului va putea fi transpus în practică în cele mai bune condiții.

În munca sa de viitor, aparatul de securitate va trebui să pună un accent și mai mare pe activitatea preventivă, concepînd și întreprinzînd

măsuri cit mai diversificate, menite să împiedice orice încercare îndreptată împotriva securității statului, de lezare a proprietății socialiste, a avutului obștesc, a drepturilor și libertăților cetățenilor patriei noastre.

Una din sarcinile principale ale aparatului de securitate este aceea de a întreprinde acțiuni ofensive, bine gîndite, împotriva cadrelor și agenților serviciilor de spionaj, precum și a altor cetățeni străini care desfășoară activitate ilicită pe teritoriul țării noastre. Totodată, este necesar a se lua măsuri mai hotărîte pentru apărarea secretului de stat, pentru a fi închisă orice cale de scurgere a informațiilor ce pot aduce daune economiei patriei noastre.

În urma numeroaselor controale care au fost întreprinse în ultima perioadă de timp, a reieșit că s-au făcut progrese însemnate în aplicarea Legii nr. 23/1971, apărarea secretului de stat constituind o preocupare permanentă în activitatea mării majorități a conducătorilor și a celorlalți factori de răspundere din organizațiile socialiste.

Cu toate acestea, controalele efectuate au surprins și o serie de ne-reguli care încă persistă, dovedind, fie neînțelegerea exactă, fie neaplicarea consecventă în practică a prevederilor legale. Trebuie spus că nici aparatul nostru nu a acționat întotdeauna cu fermitate și exigență, pentru a-i trage la răspundere, a-i sancționa pe cei ce se făcuseră vinovați de asemenea fapte, deși legile țării oferă suficiente posibilități în acest sens.

Rod al eforturilor creatoare ale întregului popor, avuția națională a României socialiste sporește azi într-un ritm rapid, asigurînd progresul întregii țări, bunăstarea și fericirea tuturor celor ce muncesc. Fiecare comunist, fiecare om al muncii din țara noastră se străduiește să găsească cele mai adecvate forme prin care să fie evitate cu desăvîrșire orice risipă sau înstrăinare a bunurilor poporului, caută să economisească fiecare milimetru de material, să folosească cît mai chibzuit fiecare secundă a timpului de lucru.

În acest context, este absolut necesar ca noi să ne facem pe deplin datoria, de comuniști și de ofițeri ai Ministerului de Interne, acționînd cu întreaga noastră putere de muncă pentru prevenirea și descoperirea operativă a faptelor și a fenomenelor ce pot aduce atingere securității statului, economiei naționale și avutului obștesc.

Atît rețeaua organelor de securitate, cît și rețeaua organelor de miliție trebuie să fie astfel instruite încît să poată depista orice încercare de săvîrșire a unei fapte penale, indiferent dacă infracțiunea comisă intră în competența organelor de securitate sau a celor de miliție. Retragerea ofițerilor de securitate din anumite obiective economice — potrivit noii concepții de muncă, adoptată de curînd în acest domeniu — se va face con-

comitent cu dezvoltarea unui sistem de rezidențe complex, bine pus la punct. Este absolut necesar ca oamenii cărora li se va încredința sarcina de rezidenți să fie bine aleși, să fie instruiți temeinic și să li se predea în legătură informatori și colaboratori capabili, cu ajutorul cărora să putem cunoaște și contracara la timp orice încercare de acțiune dușmănoasă.

Pentru prevenirea și descoperirea unor fapte cu caracter penal, în anumite sectoare ale economiei naționale, unde în ultima vreme a fost constatată o mai accentuată stare infracțională, să fie organizate controale în colaborare cu organele de miliție și cu alte organe de stat și obștești.

Un domeniu de activitate care a fost nu de mult analizat de conducerea ministerului este acela al muncii de securitate pe linie de comerț exterior.

În cadrul amplului program elaborat de Conferința Națională a partidului, sarcinile noastre în acest domeniu sînt foarte importante.

Deși pe această linie de muncă, organele de securitate au obținut unele rezultate pozitive, se impune cu necesitate intensificarea activității de verificare minuțioasă a personalului care lucrează în întreprinderile de comerț exterior, pentru a putea fi depistate și îndepărtate toate elementele cu antecedente politice sau penale, care s-ar putea deda la acțiuni potrivnice intereselor statului nostru. Pentru a obține o reală eficiență în activitatea pe care o desfășurăm în domeniul comerțului exterior, trebuie să evităm repetarea unor greșeli care s-au făcut în trecut, în sensul că va fi necesar să respectăm cu rigurozitate toate regulile de conspirativitate a muncii, conform ordinelor date în acest sens.

Este cunoscut că nu de mult a fost elaborat un plan amplu de măsuri în problema legionară, plan menit să asigure o temeinică cunoaștere și pătrundere în clandestinitatea legionarilor din țară și străinătate, precum și stăpînirea în mod corespunzător a situației informative, în vederea contracarării cu eficiență a oricăror acțiuni ostile puse la cale de către aceștia.

Documentul adoptat a fost studiat și însușit de către ofițerii și subofițerii din întreaga țară cărora le revin sarcini pe această linie de muncă, iar în prezent se desfășoară o susținută activitate pentru aplicarea lui în practică.

În document a fost subliniat, cu claritate, ce înseamnă urmărirea pas cu pas a legionarilor și care anume elemente trebuie urmărite astfel. Concentrîndu-ne atenția asupra acelor legionari care au deținut grade și funcții, care au antecedente sau care au declarat la ieșirea din detenție că nu renunță la concepțiile lor dușmănoase, vom avea posibilitatea în viitor să-i lucrăm mult mai calificat.

Accentul principal, în acest domeniu de activitate, trebuie pus pe îmbunătățirea muncii cu rețeaua informativă. Valoarea informațiilor care se obțin nu este încă satisfăcătoare, deoarece nu se acordă suficientă atenție instruirii și dirijării rețelei cu sarcini concrete, nu există peste tot o susținută preocupare pentru educarea informatorilor. În verificarea acestor informatori, trebuie să se țină permanent seama de particularitățile pe care le prezintă fiecare dintre ei, de calitățile personale și de posibilitățile lor reale de informare.

Această verificare trebuie intensificată, pentru a se putea descoperi din vreme eventualele persoane nesincere sau acelea care, sub acoperirea legăturilor de colaborare cu organele de securitate, s-ar putea antrena în acțiuni dușmănoase, sub influența elementelor pe lingă care sînt dirijate.

Trebuie spus că, în unele dosare de urmărire informativă, continuă să se stabilească măsuri simpliste. Nu se pune accentul pe îmbinarea judicioasă a mijloacelor muncii de securitate; se constată încă un interes scăzut în elaborarea și realizarea de măsuri combinate, care să determine elementele urmărite să-și dezvăluie adevăratele preocupări și intenții. Este necesară mai multă inițiativă, mai mult spirit combativ, pentru a fi concepute și realizate combinații și legende informative bine gîndite, bazate pe o riguroasă documentare prealabilă, pe o mai bună colaborare cu alte unități ale Ministerului de Interne.

Să finalizăm pe cît posibil acțiunile noastre sub acoperirea muncii de miliție, spre a putea curma definitiv (dar fără a face o campanie de trimiteri în justiție a foștilor legionari pentru activitate politică) orice tendință de reorganizare, orice încercare a elementelor ostile de a lovi în realizările din țara noastră.

Există o experiență bună în acest sens, care trebuie însă extinsă. Acum, cînd a luat ființă Ministerul de Interne, putem rezolva la un nivel superior o serie întreagă de probleme, printr-o perfectă conjugare a forțelor noastre.

Este necesar să ne concentrăm și mai mult atenția asupra perfecționării metodelor de muncă, de îndrumare și de control în mediul rural, astfel încît să stăpînim și în acest domeniu situația operativă.

Ofițerii și subofițerii de la posturile de miliție răspund în aceeași măsură de problemele de securitate ca și de cele de miliție. Șefii inspectoratelor județene trebuie să asigure însă o bună pregătire a șefilor de post și ajutoarelor lor, să vegheze ca acești oameni să aplice corect prevederile legilor, să dea dovadă de combativitate sporită în tot ce întreprind.

*
* *

Conferința Națională a chemat organizațiile de partid, comuniștii, clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, pe toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, să-și mobilizeze forțele și energiile creatoare, să muncească cu elan și abnegație, pentru ridicarea patriei noastre pe noi trepte de civilizație și prosperitate, pentru înlăturarea programului partidului, de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Îmbinând armonios priceperea și competența cu înaltul simț de răspundere, cultivând pasiunea și devotamentul în activitatea de zi cu zi, muncind cu perseverență și totală dăruire, organele de securitate vor reuși să rezolve la un înalt nivel sarcinile de mare răspundere încredințate de partid și de stat.

Întregul aparat are datoria să-și îmbunătățească activitatea de culegere, analiză și exploatare a informațiilor, în vederea prevenirii, descoperirii și lichidării oricăror activități infracționale îndreptate împotriva statului nostru.

Etapa pe care o parcurgem ridică exigențe sporite și în legătură cu organizarea și desfășurarea muncii de cercetare științifică, pentru găsirea unor noi mijloace și procedee, care să vină nemijlocit în sprijinul activității practice.

În această privință trebuie manifestată o preocupare sporită din partea tuturor unităților. Ele au datoria să-și aducă o contribuție mai mare la situarea muncii de securitate pe baze moderne, în lumina celor mai noi descoperiri ale științei și tehnicii. Este absolut necesar să se întreprindă o largă cercetare asupra modului de desfășurare a muncii de securitate pe diferite linii, cât și asupra activității prezente a elementelor dușmănoase din țară și din străinătate. Se impune ca toți șefii de unități din aparatul central și teritorial să considere activitatea de cercetare științifică drept una dintre îndatoririle lor de bază, luând măsurile necesare de organizare și desfășurare în bune condiții a acesteia.

O problemă căreia trebuie să-i acordăm o atenție mereu sporită este aceea a cunoașterii temeinice și a aplicării concrete a legilor țării de către toate cadrele, prevenind și combătând orice manifestare de abuz și ilegalitate, pentru ca drepturile și interesele legale ale cetățenilor să fie respectate cu strictețe.

Întărirea legalității socialiste presupune desfășurarea unei activități susținute din partea întregului aparat, în direcția îndeplinirii în cele mai bune condiții a atribuțiilor stabilite de lege, în executarea exemplară a sarcinilor și misiunilor ce îi revin.

Trebuie spus că, nu de mult, au fost analizate câteva cazuri, în care unii ofițeri de securitate, dovedind necunoașterea unor prevederi legale, au comis greșeli ce s-au soldat cu consecințe. Cu prilejul convocării care a avut loc în luna iulie, această problemă a fost subliniată din nou, în

sensul că în unele dosare probele încă nu erau administrate cu grijă, iar apărările formulate de invinuiți sau inculpați nu fuseseră verificate în mod corespunzător. De asemenea, în multe cazuri, cercetarea unor cauze se face încă greoi, deși dosarele respective ar putea fi soluționate într-un timp scurt.

În activitatea de zi cu zi, fiecare ofițer și subofițer trebuie să acționeze în strictă conformitate cu cerințele legii. Toate măsurile întreprinse pe parcursul culegerii, verificării și exploatării informațiilor, desfășurării supravegherii informative generale, urmării informative speciale, cercetării penale a unor elemente despre care există date că încearcă sau desfășoară activitate infracțională împotriva orânduirii noastre sociale și de stat, trebuie să se înlăture numai cu respectarea riguroasă a dispozițiilor legii.

*
* *

Puterea de stat socialistă, legată prin mii de fire de masele largi populare, fiind prin esența sa putere a poporului, constituie expresia concentrată a realizării practice a democrației socialiste, a forței întregii noastre societăți unite în jurul partidului. În procesul complex de construcție a socialismului, democrația socialistă se dezvoltă, se îmbogățește neîncetat, devenind un factor primordial al maturizării socialismului.

Din documentele Conferinței Naționale a P.C.R., rezultă că este necesar să fie stimulată mai mult decât în prezent participarea oamenilor muncii, a organizațiilor obștești, a reprezentanților lor, la activitatea de înlăturare a legalității socialiste, la sesizarea cazurilor de încălcare a legalității, să se acorde întreaga atenție de către toate organele de stat studierii acestor sesizări, soluționării lor și informării opiniei publice.

În antrenarea maselor populare la activitatea de sprijinire a muncii organelor de stat, partidul nostru pornește de la faptul că apărarea ordinii și a proprietății socialiste constituie o obligație patriotică a întregului popor, că numai cu sprijinul activ și organizat al poporului, organele de stat își pot îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile încredințate.

În vederea sporirii rolului opiniei publice în combaterea fenomenului infracțional, a fost elaborat recent un plan de măsuri cu privire la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către organele Ministerului de Interne, pentru îndeplinirea sarcinilor ce ne revin în informarea maselor populare asupra diferitelor cazuri de infracțiuni, precum și cu privire la punerea în dezbateră colectivă de oameni ai muncii a persoanelor care încălcă legile țării.

Transpunerea în practică a acestui plan presupune, în primul rând, o activitate științifică, de cercetare permanentă a fenomenului infracțional, pentru a stabili cauzele și împrejurările care favorizează comiterea de infracțiuni, pentru a selecta cu discernământ cazurile semnificative prin frecvența lor sau prin gradul de pericolozitate. Aceste cazuri, care prin implicațiile lor pot leza interesele majore ale unor colective de oameni ai muncii, vor face obiectul unor materiale cu caracter educativ

și preventiv, ce vor fi prezentate în cadrul unor adunări organizate în instituții și întreprinderi, în comune sau cartiere — de comun acord cu comitetele executive ale consiliilor populare și cu aprobarea organelor locale de partid.

Seleționarea atentă a unor cauze aflate în curs de judecare ne va da posibilitatea realizării unor procese publice în organizații socialiste, în comune sau în cartiere, prezentând astfel opiniei publice, în mod direct, faptele reprobabile ale celor judecați. Unele cazuri mai deosebite vor fi aduse la cunoștința publicului larg, prin presă, radio, televiziune, stații de radioficare etc.

Să ținem seama însă de faptul că această activitate presupune responsabilități foarte mari, că trebuie să primeze aspectul calitativ și nu cel cantitativ. Să fim pe deplin conștienți că punerea anumitor persoane în dezbateră unei colectivități largite, aducerea unor fapte la cunoștința opiniei publice din țară, și implicit din străinătate, este o sarcină pe care trebuie să o îndeplinim dând dovadă de mult discernământ, de multă maturitate politică și profesională.

De aceea, șefii unităților, adjuncții acestora trebuie să participe la efectuarea celor mai importante acte de urmărire penală, pentru a se convinge personal de veridicitatea probelor administrate în cauză, de modul în care s-a efectuat cercetarea penală și de obiectivitatea acesteia.

Sprijinirea redacțiilor ziarelor centrale și locale, organizarea unor consfătuiri de lucru cu scriitori și reprezentanți ai publicațiilor, radioului și televiziunii se vor realiza respectându-se regulile de conspirativitate, dar folosindu-se un material factic concret, bine ales, reprezentativ pentru acele infracțiuni care se cer, în primul rînd, prevenite.

În felul acesta, vom putea înarma masele de oameni ai muncii cu cunoștințe utile în activitatea de sesizare și de combatere a fenomenului infracțional, vom contribui efectiv la dezvoltarea unei opinii publice sănătoase, care să nu tolereze sub nici o formă încălcarea legilor, care să combată cu fermitate parazitismul, duplicitatea, lașitatea și toate celelalte fenomene reprobabile sub aspect etic, ce pot genera fapte infracționale dintre cele mai grave.

Antrenarea maselor largi de cetățeni ai patriei la combaterea fenomenelor infracționale de orice natură, la apărarea legalității socialiste, constituie chezașia deplinei reușite a rezolvării sarcinilor complexe care revin Ministerului de Interne.

Insuflețit de dragostea fierbinte față de patrie, de elanul cu care toți oamenii muncii transpun în viață programul de lucru complex elaborat de Conferința Națională — program ce reprezintă cu înaltă previziune științifică culmile de progres pe care România socialistă le va atinge în următorii 15—20 de ani — întregul personal al Ministerului de Interne nu va precupeți capacitatea sa de muncă și de luptă, pentru a apăra cu fermitate cuceririle revoluționare ale poporului, realizările și năzuințele sale.

CU PRIVIRE

LA NOUA CONCEPȚIE

ÎN MUNCA

DE CONTRASABOTAJ

■ Colonel EMIL MACRI

Măsurile luate de conducerea ministerului și sprijinul permanent acordat aparatului de contrasabotaj, atât în ceea ce privește concepția de muncă, cât și în orientarea realizării eficiente a sarcinilor ce revin acestui aparat, constituie o transpunere neabătută în practica muncii de securitate a directivelor și indicațiilor primite de la conducerea de partid și de stat.

Referindu-se la activitatea pe linie de contrasabotaj, la ultimul bilanț al muncii de securitate, tovarășul ministru Ion Stănescu a apreciat că aceasta a înregistrat în ultimii ani îmbunătățiri substanțiale, în sensul că aparatul de contrasabotaj a realizat în condiții mai bune sarcinile

ce i-au revenit, punînd accentul în primul rînd pe prevenirea faptelor de diversiune, sabotaj și subminare a economiei naționale, precum și a oricăror alte fapte de natură să aducă atingere securității statului. În același timp, a crescut calitatea și eficiența muncii, operativitatea și fermitatea, simțul de răspundere al fiecărui ofițer în îndeplinirea sarcinilor ce îi revin.

Cu toate acestea, pe lângă rezultatele pozitive obținute, s-au manifestat și unele neajunsuri. Astfel, în asigurarea contrainformativă a obiectivelor economice, au existat unele paralelisme și suprapuneri determinate de faptul că Direcția de contrasabotaj și Direcția miliției economice

aparțineau unor ministere diferite. Ca urmare, nu s-a putut realiza o concepție unitară de muncă în ceea ce privește prevenirea și descoperirea operativă a faptelor și fenomenelor ce lezează securitatea statului, economia națională și avutul obștesc. Nu s-a realizat nici o conlucrare mai strinsă în privința folosirii pe deplin eficiente a întregului potențial informativ și a mijloacelor speciale de care dispuneau cele două organe.

De asemenea, sprijinul reciproc nu s-a efectuat întotdeauna la nivelul cerințelor, creindu-se suprapuneri în desfășurarea muncii de securitate și miliție în obiectivele economice.

Datorită fluxului uneori necorespunzător al informațiilor, n-au putut fi prevenite o serie de fapte care au adus prejudicii economiei naționale.

În acest sens, pot fi citate catastrofa de cale ferată de la Bildana, inundația de la Combinatul chimic Turnu-Măgurele și altele.

Atunci când au avut loc evenimente deosebite în unele obiective, nu s-au efectuat întotdeauna cercetări imediate la fața locului, iar în alte cazuri nu s-a realizat o cooperare corespunzătoare pentru folosirea metodelor și mijloacelor informative comune.

Nu a existat încă de la început suficientă operativitate pentru cercetarea evenimentelor suspecte de diversiune. Astfel, cu toate că la Fabrica de conserve Calafat, județul Dolj, s-a produs în ziua de 14 august 1972 un act suspect de diversiune, ofițerul competent nu a luat nici o măsură privitoare la cercetarea cazului decât la data de 17 august 1972.

Efectuarea cu întârziere a cercetării a condus la pierderea unor mijloace de probă și ca urmare la neidentificarea pînă în prezent a autorului.

De asemenea, la Inspectoratul județean Buzău al Ministerului de Interne, nu s-au luat măsurile corespunzătoare de cercetare a unui caz privind punerea pe calea ferată a unor traverse, justificîndu-se că evenimentul a avut loc noaptea și „nu s-a putut efectua cercetarea, datorită întinericului“. Cazul a fost cercetat ulterior și autorul a fost identificat.

Elaborarea unei concepții unitare de muncă a fost determinată de însuși scopul comun al celor două aparate: prevenirea la timp, descoperirea și lichidarea tuturor faptelor ce lezează securitatea statului, economia națională și avutul obștesc.

Inițierea Ministerului de Interne a creat condiții optime în vederea perfecționării muncii de securitate și de miliție, pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor ce pot aduce atingere securității statului și economiei naționale, fapt concretizat în elaborarea ordinului privind noua concepție a muncii pe linie de contrasabotaj.

Această concepție unitară nu trebuie înțeleasă ca o eludare a activităților specifice, a particularităților profilurilor de muncă și a conspirativității, principii care trebuie respectate cu strictețe. Din contră, în cadrul noii concepții de muncă, trebuie să-și găsească exprimarea tot ceea ce este propriu fiecărui profil de muncă, fiecărui aparat, în raport de sarcinile ce le au de rezolvat ca parte integrantă a Ministerului de Interne.

În spiritul noii concepții de muncă, aparatul de contrasabotaj urmează să-și desfășoare activitatea potrivit următoarelor principii tactice:

1. **Menținerea în continuare a ofițerilor instalați în obiectivele cu profil de apărare și în unele obiective cu grad mare de vulnerabilitate, îndeosebi din industria chimică, energia nucleară, energia electrică, complexe miniere, transporturi navale, aeriene și feroviare (obiectivele sînt aprobate nominal de ministrul de interne).**

În aceste obiective, ofițerii instalați oficial realizează supravegherea informativă generală prin rețeaua informativă și prin celelalte mijloace specifice, pe toate liniile muncii de securitate și de miliție, urmărind scopuri bine determinate prin ordin.

Astfel, au în vedere, în primul rînd, identificarea persoanelor care intenționează să întreprindă acțiuni de sabotaj, diversiune, subminare a economiei naționale, sau alte acțiuni care lezează securitatea statului, economia națională și avutul obștesc, precum și prevenirea oricăror fapte sau fenomene negative, prin informații obținute de la rețea sau culese direct, care să fie aduse la cunoștință, în mod operativ, conducătorilor de obiective.

În același timp, rețeaua informativă din aceste obiective trebuie să fie creată, instruită și dirijată, de așa manieră, încît să poată semnala orice fapte sau fenomene negative care interesează organele Ministerului de Interne, iar cele care nu sînt pe profil să fie trimise organelor competente pentru verificare și exploatare.

În cadrul urmăririi informative speciale, este necesar să se exploateze toate informațiile din care rezultă date pe profilul muncii de contrasabotaj.

Un alt scop urmărit de ofițerii instalați oficial în obiective îl constituie studierea și stabilirea permanentă a locurilor în care se pot săvîrși infracțiuni sau pot să apară fenomene negative, precum și a formelor și mijloacelor utilizate de persoanele pretabile la săvîrșirea unor astfel de acțiuni, în vederea luării măsurilor de prevenire ce se impun.

Totodată, ei trebuie să sprijine celelalte organe ale Ministerului de Interne în finalizarea unor cazuri de competența acestora.

2. **În unele obiective ce nu au profil de apărare, dar care, prin specificul activității lor, participă la realizarea produselor destinate apărării sau sînt vulnerabile sub aspectul producerii de explozii, incendii, avarii etc., asigurarea contrainformativă se va realiza de către ofițerii de contrasabotaj sub acoperirea organelor de miliție economică ce-și desfășoară activitatea în mod oficial (obiectivele sînt, de asemenea, aprobate nominal de ministrul de interne).**

În aceste obiective, ofițerii de contrasabotaj au sarcina de a asigura supravegherea informativă generală numai pe problemele specifice muncii de securitate, menținînd și dezvoltînd, în acest scop, rețeaua informativă pe care o vor instrui și dirija în mod corespunzător.

Rețeaua informativă trebuie să semnaleze, pe lîngă problemele specifice și alte aspecte ce interesează organele Ministerului de Interne.

În aceste obiective, ofițerii realizează urmărirea informativă specială numai pe profilul muncii de contrasabotaj.

De asemenea, ei realizează în comun cu organele de miliție urmărirea informativă a unor grupuri de infractori, pentru a stabili dacă faptele săvârșite de aceștia nu întru-nesc elementele constitutive ale infracțiunii de sabotaj, diversiune sau subminare a economiei naționale.

În cazul unor evenimente deosebite ce au loc în aceste obiective, ofițerii de contrasabotaj și cei ai miliției economice — concomitent cu cercetarea la fața locului — cooperează cu întregul potențial informativ de care dispun, în vederea stabilirii cauzelor și a persoanelor vinovate.

Informarea conducerii obiectivelor asupra unor probleme care necesită a fi aduse la cunoștință, se va face prin șefii direcți ai ofițerilor de contrasabotaj, când aspectele se referă la probleme de securitate sau prin ofițerii de miliție economică, atunci când astfel de informări privesc alte probleme.

În scopul prevenirii producerii unor evenimente, ordinul prevede că, în cazuri de pericol iminent, se va acționa chiar cu riscul desconspirării, atât prin rețeaua informativă, cât și direct de către ofițerii de contrasabotaj.

Pentru transpunerea în practică a prevederilor ordinului, urmează ca ofițerii de securitate, care în prezent sînt instalați oficial în astfel de obiective, să fie retrași în mod treptat, retragere care se face numai cu aprobarea tovarășului ministru.

Din controlul efectuat recent la toate inspectoratele, rezultă că, în vederea realizării retragerii ofițerilor din obiective, s-au luat măsuri ca ofițerii de contrasabotaj care vor răspunde în continuare de munca de securitate în aceste obiective să pună un accent deosebit pe crearea unor rezidențe corespunzătoare, atât din punct de vedere al numărului, cât și al calității. Prin aceasta se urmărește asigurarea unei legături organizate și operative cu rețeaua informativă, astfel încît ofițerul să cunoască în permanență toate aspectele ce interesează organele de securitate din obiectivele respective.

Se manifestă încă rețineri în legătură cu crearea și folosirea rezidenților. Astfel, la Inspectoratul județean Arad, un ofițer, care are în legătură 75 informatori și colaboratori, a predat în legătura rezidenților numai 17 colaboratori. Situații asemănătoare sînt și la județele Olt, Bihor, Dolj, Sălaj și altele.

3. În celelalte obiective economice de importanță republicană, aparatul de contrasabotaj va desfășura activitate de contrainformații pe principiul urmării elementelor potențial periculoase.

Aceasta înseamnă că ofițerii de contrasabotaj trebuie să realizeze supravegherea informativă a elementelor care fac obiectul bazei de lucru prin toate mijloacele muncii de securitate, pentru prevenirea actelor de sabotaj, diversiune sau subminare a economiei naționale.

În același timp, este necesar să obțină informații despre activitatea elementelor din evidența generală a securității și asigurarea cu rețea informativă a locurilor unde se concentrează date și documente secrete

de stat, ori se experimentează tehnologii noi de fabricație de importanță deosebită.

În urma analizării temeinice a profilului și situației operative din obiectivele de pe raza fiecărui județ, la toate inspectoratele s-au întocmit liste cu obiectivele ce intră în această categorie, ordonîndu-se măsurile ce se impun pentru desfășurarea activității ofițerilor în mod corespunzător.

Aparatul de contrasabotaj are sarcina, conform noii concepții de muncă, ca, în toate obiectivele, indiferent din ce categorie fac parte acestea, să ia măsuri pentru asigurarea supravegherii informative a specialiștilor și comercianților străini; obținerea de documentații tehnico-științifice utile economiei naționale; asigurarea contrainformativă a grupurilor de specialiști români din obiectivele economice care temporar se deplasează în străinătate în interes de serviciu.

Realizarea acestor sarcini se va face în cooperare cu aparatul de contraspionaj și cu celelalte organe ale Ministerului de Interne.

Conform Decretului nr. 130/1972 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, organele de miliție apără proprietatea socialistă împotriva acțiunilor întreprinse de infractori sau alte persoane care lezează avutul obștesc.

În vederea realizării acestei sarcini, organele miliției economice vor organiza și desfășura munca contrainformativă în cele mai importante obiective, în special din ramura industriei bunurilor de consum, a materialelor de construcții, din agricultură și din sistemul circulației mărfurilor. (Lista obiectivelor din cadrul

acestor ramuri a fost aprobată de ministrul de interne.)

În celelalte obiective economice din mediul urban, munca contrainformativă pe linie de miliție va fi organizată și desfășurată de ofițerii și subofițerii de sector, iar în mediul rural de către ofițerii și subofițerii posturilor de miliție. (Lista acestor obiective va fi aprobată de către șefii organelor de miliție județene.)

Miliția economică are și sarcina organizării și desfășurării muncii informative pe probleme, în vederea prevenirii și descoperirii infracțiunilor de contrabandă (aur, valută) precum și a altor infracțiuni date în competență prin lege.

În vederea documentării și clarificării în mod temeinic și operativ a dosarelor de urmărire informativă specială, ofițerii de contrasabotaj au obligația de a efectua în conformitate cu articolul 224 C. pr. pen. toate actele premergătoare necesare, care pot constitui mijloace de probă, în vederea începerii urmăririi penale.

În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 70/1972 al ministrului de interne, atunci cînd se produc unele evenimente deosebite, suspecte de acte de diversiune ori de sabotaj, provocate prin incendii, explozii sau în orice alt mod, catastrofe feroviare, aeriene sau navale, ofițerii din Direcția de contrasabotaj și din compartimentele corespondente din unitățile teritoriale trebuie să manifeste fermitate și competență în cercetarea pe care o desfășoară. În timpul cercetării la fața locului și a întocmirii primelor acte de urmărire penală, ei trebuie să administreze probele nece-

sare pentru a stabili cauzele care au produs acele evenimente și persoanele vinovate.

Activitatea de prevenire și descoperire a faptelor și fenomenelor ce lezează securitatea statului, economia națională și avutul obștesc va constitui o preocupare de bază, atât a aparatului de contrasabotaj, cât și a miliției economice, fiind criteriul principal de apreciere al activității ambelor compartimente.

În scopul însușirii în cât mai bune condiții a noii concepții de muncă de către toți ofițerii de contrasabotaj și de către cei din brigăzile economice ale miliției, la toate inspectoratele județene s-au organizat preluări și dezbateri cu întreg efectivul, cu care ocazie s-au pus în discuție aspecte privind noua concepție de muncă și s-au clarificat unele probleme ce nu erau înțelese în mod corespunzător.

S-a constatat astfel că s-au luat măsuri pentru împărțirea obiectivelor în cele trei categorii, pentru stabilirea listelor cu persoanele potențial periculoase din obiective a căror activitate să stea în atenția ofițerilor de securitate.

Intrucât ofițerii au ridicat unele probleme care mai necesită diverse clarificări și precizări, urmează ca, într-un interval scurt de timp, colectivul de conducere al Direcției de contrasabotaj să se deplaseze la inspectoratele județene de securitate pentru a da explicațiile necesare.

În vederea realizării în condiții de eficiență sporită, atât a sarcinilor specifice care revin aparatului de contrasabotaj, cât și a celor care ur-

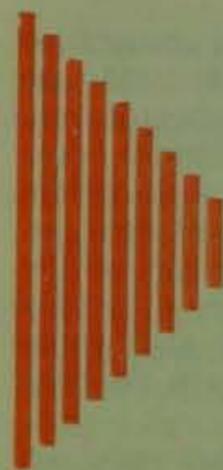
mează a fi realizate în comun cu organele de miliție economică, se impune ca, în programele de instruire, să se includă teme care să contribuie la dezvoltarea orizontului profesional al ofițerilor de contrasabotaj.

Această instruire trebuie să aibă drept scop principal cunoașterea și aprofundarea problemelor ce fac obiectul muncii, astfel încât, ofițerii să fie în măsură a instrui și dirija în mod corespunzător rețeaua informativă și a verifica și exploata în mod operativ informațiile obținute.

În vederea realizării unei cooperări eficiente între aparatul de contrasabotaj și cel de miliție economică, se vor stabili cele mai adecvate măsuri de natură a îmbunătăți permanent activitatea de prevenire. În acest scop, la nivelul celor două direcții centrale și al conducerilor inspectoratelor județene, periodic, va fi analizată munca informativă și modul de conlucrare al ofițerilor de contrasabotaj și de miliție economică în problemele ce fac obiectul activității lor comune.

Cele două direcții centrale au obligația de a îndruma și controla modul cum sînt realizate aceste sarcini, raportînd semestrial concluziile ce se desprind și propunerile pentru îmbunătățirea și perfecționarea muncii.

Prin conjugarea tuturor eforturilor, prin folosirea judicioasă a forțelor de care dispunem pentru creșterea calității și eficienței muncii, vom fi în măsură să realizăm cu toată răspunderea sarcinile încredințate.

MĂSURI MAI ENERGICE PENTRU PUNEREA ÎN PRACTICĂ A PREVEDERILOR DIN PROGRAMUL „EPILOG”

Au trecut două luni de la consfătuirea al cărei scop principal a fost dezbaterea programului de măsuri „Epilog”, ce reprezintă — așa cum menționa tovarășul adjunct al ministrului, general-maior Constantin Stoica — cartea de căpătii în ce privește prevenirea, descoperirea și curmarea activității persoanelor ce fac obiectul programului.

Menirea convocării a fost să se înțeleagă în modul cel mai just direcțiile principale ale programului de către factorii de răspundere din inspectorate și de către ofițerii direcției de linie. Era necesar să se clarifice de la bun început sistemul de organizare și de lucru al unităților și subunităților chemate să contribuie la realizarea lui, urmînd ca imediat, toți ofițerii care au de rezolvat sarcini în problema „Epilog” să studieze în amănunt și să-și însușească în mod temeinic noua concepție de muncă în activitatea aceasta.

Timpul care a trecut de la consfătuire și pînă în prezent este destul de scurt. La prima vedere, s-ar părea deci că o analiză a măsurilor întreprinse de către organele de securitate în această problemă ar fi prematură. Realitatea nu este însă aceasta. Cele mai importante măsuri organizatorice și de inițiere a unor acțiuni de o importanță covârșitoare pentru activi-

tatea de viitor, au fost încadrate de către conducerea ministerului în termene scurte, multe din ele expirînd chiar în această perioadă.

Este neîndoielnic faptul că, pentru a răspunde la cerințele programului, de a ne încadra în termenele ordonate, de la bun început a trebuit înmagazinat un volum mare de muncă, necesitînd eforturi susținute, atât din partea cadrelor de conducere, cât și a celorlalți ofițeri.

În această perioadă, serviciului de linie din direcția centrală, fiecărui ofițer în parte le-au revenit sarcini de o deosebită importanță în înțelegerea și asigurarea aplicării încă de la început, în mod unitar și corect, pe întreg teritoriul țării, a prevederilor programului de măsuri. S-au efectuat pentru aceasta numeroase deplasări ce au avut ca scop principal acordarea de sprijin concret în organizarea muncii și în cunoașterea directă a modalităților de punere în practică a măsurilor din program.

În cadrul acestui articol, nu este desigur cazul să facem o analiză detaliată a măsurilor întreprinse, cu date, cu cifre concrete și cu referiri la persoane aflate în lucru. Totuși, unele concluzii desprinse din activitatea de pînă acum se impun a fi menționate.

O primă activitate desfășurată a fost aceea de organizare a studiului

în mod aprofundat, de însușire și de seminarizare a prevederilor programului de măsuri cu toți factorii chemați să le pună în aplicare. Au fost clarificate astfel toate problemele ridicate de ofițeri, precizându-se totodată termenele de executare a unor prevederi ordonate de conducerea ministerului. Aceste ședințe de lucru au constituit în același timp un prilej de analiză a ceea ce s-a făcut pînă la data respectivă pe linia problemei și un imbold de a se acționa cu mai multă fermitate, pentru pătrunderea în clandestinitatea elementelor din acțiunea „Epilog”.

S-a organizat și a fost efectuată cu toată răspunderea analiza persoanelor din evidența generală, prilej cu care au fost selecționate și trecute în evidența dosarului de problemă un număr însemnat de elemente ce se încadrează în prevederile programului. De reținut este faptul că la această operațiune au participat unii șefi ai securității din inspectoratele județene și chiar inspectori șefi.

O sarcină de o deosebită importanță a fost aceea de întocmire a planurilor de perspectivă, axate pe prevederile programului de măsuri „Epilog”.

Cele mai multe inspectorate, privind cu înalt simț de răspundere această sarcină, au întocmit planuri de măsuri concretizate cu nume de persoane, medii, fapte și stări de lucruri care să rămână în mod deosebit în atenție în etapa următoare. Au fost prevăzute termene și responsabilități precise. Măsurile inserate în aceste planuri dau garanția că prevederile programului vor fi realizate și deci că se va asigura o cunoaștere aprofundată a problemei. În mod deosebit pot fi evidențiate planurile de măsuri întocmite de inspectoratele județene Prahova, Constanța, Iași, Olt, Sibiu, Argeș, Suceava, Tulcea, Caraș-Severin, Alba, Hunedoara și altele.

Nu același lucru se poate spune însă despre activitatea desfășurată pe această linie de către inspectoratele Vilcea, Bihor, Mehedinți, Brăila, Vaslui, Ilfov și altele. În afară de faptul că planurile acestor inspectorate au fost întocmite cu prevederi generale, nici măcar prevederile de principiu existente în program nu sînt încadrate în termenele ordonate de conducere.

În planul Inspectoratului județean Vilcea, de pildă, au fost repetate direcțiile de activitate și măsurile de principiu prevăzute în program, iar ca măsuri concrete s-a prevăzut ca, în perioada 1 august 1972 — 31 iulie 1973, să se întocmească tabele cu unele categorii de elemente precum și cu descendenții celor care ocupă în prezent anumite funcții. Au fost prevăzute unele măsuri neconvingătoare prin care se vizează să se ajungă la cunoașterea activității și a intențiilor față de țară a unor elemente din emigrație. În același plan, în afară de termenul ordonat pentru luarea în lucru prin dosare de urmărire informativă a persoanelor ce au deținut grade și funcții (conform prevederilor programului de măsuri) nici o altă sarcină nu a fost încadrată în termen.

În urma studierii planurilor de măsuri întocmite de către inspectorate, ofițerii serviciului de linie din direcția centrală au intervenit cu promptitudine pentru refacerea acelor planuri ce nu corespundeau în totalitate cerințelor etapei pe care o parcurgem ajutîndu-i pe ofițerii din inspectorate să facă din planurile de măsuri documente de lucru practice.

La convocarea de instructaj s-a ordonat ca trimestrial, în colectivele de conducere, iar lunar și cu ofițerii din problemă, să se analizeze temeinic stadiul îndeplinirii măsurilor prevăzute în program și să se raporteze direcției centrale, concluziile desprin-

se. Cu toate acestea, în planul Inspectoratului județean Vilcea sînt prevăzute analize semestriale, iar inspectoratele județene Botoșani și Teleorman își propun o primă analiză abia în luna decembrie a anului curent.

Privind numai din acest punct de vedere problema, ne putem da seama că la aceste inspectorate nu sînt garanții suficiente de îndeplinire întocmai și la timp a prevederilor din programul „Epilog”.

Controalele efectuate au scos în evidență că, în același timp cu operațiunea de analiză a persoanelor din evidența generală și a elementelor cuprinse în dosare de problemă, s-a trecut cu operativitate la organizarea și executarea întocmai a măsurilor care să asigure urmărirea pas cu pas a categoriilor de persoane ce fac obiectul programului de măsuri „Epilog”. Aici trebuie făcută o remarcă. Așa cum s-a ordonat, în toate dosarele de urmărire informativă s-au întocmit planuri de măsuri. Dar acestea nu corespund în totalitate cerințelor etapei pe care o parcurgem. La unele inspectorate, legendele și combinațiile sînt o raritate, măsurile prevăzute sînt tip, ceea ce demonstrează o insuficiență analiză a cazurilor respective.

Acest fapt va sta în mod deosebit în atenția ofițerilor din serviciul nostru în perioada imediat următoare, cînd se vor efectua analize în dosarele de urmărire. Împreună cu ofițerii ce au în lucru aceste dosare, vor fi găsite cele mai potrivite măsuri, menite să asigure urmărirea pas cu pas a persoanelor respective.

Nu mai este de altfel mult timp pînă la următoarea convocare în aceeași problemă, prilej cu care conducerea ministerului va analiza modul de organizare și de executare a prevederilor programului de măsuri „Epilog”.

În curs de rezolvare — termenul

fiind foarte apropiat — se află sarcina identificării, verificării și deschiderii dosarelor de urmărire informativă asupra acelor persoane din emigrație ce se încadrează în programul de măsuri „Epilog” și care desfășoară activitate potrivnică statului nostru. Controalele efectuate au scos pregnant în evidență faptul că toate inspectoratele sînt angrenate în această activitate de identificare și de verificare, precum și de luare în lucru în mod organizat a celor din emigrație. Sînt însă cazuri, ce-i drept puține la număr, în care unii ofițeri și chiar cadre cu funcții de conducere ezită să se angajeze în lucrarea activă a unor asemenea elemente. Ca urmare, s-a impus analizarea fiecărui caz și luarea măsurilor corespunzătoare.

Fiind mai bine organizată munca pe această linie, vor putea fi cunoscute și prevenite din timp intențiile și acțiunile puse la cale împotriva patriei noastre, de către elementele dușmănoase din emigrație.

Încă din anul acesta, asupra celor ce au venit în țară sub acoperire de turiști ori de vizitatori la rude — fiind cunoscuți din timp — s-au putut lua măsuri eficiente și s-au obținut în mod operativ informații cu privire la intențiile, activitatea și legăturile create în rîndul persoanelor ce fac obiectul acțiunii „Epilog”.

Aceste cîteva rînduri nu epuizează nici pe departe problema. Se impun cu necesitate măsuri bine organizate și eficiente, pentru a putea raporta cu toată răspunderea, conducerii superioare de partid, personal secretarului general al P.C.R. — tovarășul Nicolae Ceaușescu —, că s-a realizat cerința pusă în fața aparatului de securitate de a fi urmărite pas cu pas persoanele ce fac obiectul programului de măsuri „Epilog”.

Locotenent-colonel I. MARINESCU

PREOCUPĂRI SPORITE PENTRU APLICAREA PRE- VEDERILOR LEGII PRIVIND APĂRA- REA SECRETULUI DE STAT

Locotenent-colonel E. PANDELESCU

Au trecut aproape opt luni de la intrarea în vigoare a actelor normative care reglementează activitatea de apărare a secretului de stat.

În toată această perioadă, unitățile de securitate i-au sprijinit în mod concret pe conducătorii organizațiilor socialiste în activitatea de înființare a compartimentelor speciale, de

aprobare a personalului care are acces la date și documente secrete, de întocmire a listelor cu date și documente secrete de stat, în stabilirea regulilor privind circulația și ordinea interioară în incinta organizațiilor socialiste etc.

Au fost, de asemenea, întreprinse măsuri ample pentru popularizarea prevederilor actelor normative și pentru asigurarea cadrului organizatoric și a climatului favorabil, necesar aplicării în practică a prevederilor legale.

Sprijiniți îndeaproape de către ofițerii de securitate, conducătorii organizațiilor socialiste au înțeles mai bine sarcinile ce le revin, răspunderea ce o au pentru apărarea secretului de stat. Putem afirma cu certitudine că prevederea din Legea nr. 23/1971, referitoare la faptul că răspunderea pentru apărarea secretului de stat revine în primul rând conducătorilor organizațiilor socialiste, a fost corect înțeleasă de către aceștia. În consecință, se acționează în prezent cu mai multă promptitudine și eficacitate, se întreprind în continuare măsuri pentru perfecționarea acestei activități în toate organizațiile socialiste.

Potrivit atribuțiilor care le revin, unitățile de securitate centrale și teritoriale au trecut la efectuarea de controale pentru a stabili modul în

care sînt aplicate prevederile Legii nr. 23/1971 și a celorlalte acte normative privind apărarea secretului de stat în R.S. România.

Astfel, pînă în prezent, au fost efectuate un număr de 7178 controale în ministere, în alte organe centrale și unități subordonate lor din Capitală și din țară, fiind cuprinse un număr de 2900 organizații socialiste.

Controalele efectuate au avut un caracter de lucru, punindu-se accent pe sprijinul și îndrumarea, atît a factorilor cu munci de răspundere din obiective, cît și a salariaților care lucrează cu documente secrete. Aspectele constatate au fost aduse la cunoștința conducătorilor organizațiilor socialiste controlate și, de comun acord, au fost stabilite măsuri de îmbunătățire a activității de apărare a secretului de stat.

Din constatările făcute cu ocazia acestor controale, precum și din informările trimise de inspectoratele județene ale Ministerului de Interne, rezultă că **problema apărării secretului de stat ocupă un loc central în activitatea conducătorilor și a celorlalți factori de răspundere din organizațiile socialiste.** A mai rezultat și faptul că a crescut spiritul de răspundere al persoanelor care lucrează cu secrete de stat. În comparație cu perioada anterioară apariției noilor acte normative, activitatea de apărare a secretului de stat a cunoscut o îmbunătățire simțitoare, sub toate aspectele.

În cadrul organizațiilor socialiste, evidența documentelor secrete de stat a fost centralizată la compartimentele speciale și la salariații desemnați să exercite prin cumul atribuții pe această linie. Păstrarea acestor documente în afara programului de

lucru este asigurată în încăperi speciale amenajate, iar acolo unde s-a considerat necesar, au fost instalate sisteme de alarmare și de semnalizare. Pînă în prezent au fost instalate sisteme de semnalizare și de alarmare în 571 obiective. Cu prilejul controalelor, s-a constatat că aceste sisteme funcționează în mod corespunzător și contribuie în bună măsură la asigurarea securității întreprinderilor și a documentelor secrete.

Cu excepția unor cazuri izolate, documentele secrete de stat se întocmesc în prezent numai în caiete de ciornă, ori pe coli de hîrtie luate în evidența compartimentelor speciale, iar multiplicarea, păstrarea și transportul lor se fac în conformitate cu prevederile normelor legale. Ca urmare, a scăzut numărul cazurilor de pierdere ori de dispariție a unor documente secrete.

Cu privire la ordinea interioară din organizațiile socialiste, comparativ cu perioada anterioară apariției Legii nr. 23/1971, se constată o creștere a disciplinei, ca urmare a măsurilor întreprinse pentru introducerea portului de ecusoane, insigne, echipament și alte semne diferențiate pe locuri ori sectoare de muncă.

S-au constatat progrese și în legătură cu paza și securitatea obiectivelor. Ofițerii de serviciu și paznicii manifestă mai multă vigilență, controlează mai atent accesul în întreprinderi, iar intrarea salariaților altor organizații socialiste se face pe bază de bilet de intrare. La toate aceste rezultate au contribuit în mare măsură și controalele efectuate de către unitățile de securitate și de miliție, precum și de către conducătorii organizațiilor socialiste.

Totodată, organele de securitate

centrale și teritoriale, ca urmare a intensificării muncii informativ-operative, au luat în lucru prin dosare de urmărire informativă un număr de persoane care, având acces la documente secrete, au stabilit, în diferite împrejurări, legături în afara cadrului oficial, cu cetățeni străini. În toate aceste cazuri, au fost prevăzute măsuri care să ducă la clarificarea în timp operativ a suspiciunilor existente asupra acestor persoane.

La rezultatele obținute în activitatea de apărare a secretului de stat au contribuit în bună măsură și acțiunile întreprinse pe linie de propagandă de către presa centrală și locală, de către radio și televiziune, care, în colaborare cu organele noastre, au realizat un număr însemnat de articole, schițe, scenete, filme de scurt-metraj, cu tematici referitoare la creșterea vigilenței și a spiritului de răspundere, în activitatea de apărare a secretului de stat.

★

★ ★

Nu putem spune totuși că pe această linie importantă de muncă s-a făcut tot ceea ce era necesar și că nu ar mai exista anumite deficiențe. Este adevărat că în prezent deficiențele care mai există au un caracter izolat, dar persistența lor, la atîta timp după intrarea în vigoare a legii, trebuie să ne dea de gîndit.

Astfel, în unele organizații socialiste, încă nu se respectă în suficientă măsură regulile privind evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea, păstrarea și transportul documentelor secrete de stat.

De exemplu, s-a constatat nu de mult că la Depozitul rezerve de stat

Orbeni, județul Bacău, majoritatea documentelor secrete de stat se întocmeau pe foi volante, neluate în evidență la compartimentul special. De asemenea, la Depozitul Codlea, județul Brașov, nu au fost înregistrate pînă în prezent fișele de mișcare a produselor rezerve de stat, care conțin cifre și date cu caracter secret, iar la Întreprinderea de stat pentru comerț exterior „Autotractorul”-Brașov nu au fost luate măsuri ca documentele care se referă la relațiile de import-export ale acestei întreprinderi să fie înregistrate ca documente strict-secrete, așa cum prevede articolul 2, litera c din H.C.M. nr. 19/1972.

Cazuri de neînregistrare a documentelor secrete s-au constatat și la Exploatarea minieră Zalău, Întreprinderea de exploatare și industrializare a lemnului din Huși, Întreprinderea de valorificare a cerealelor Vaslui și altele.

În privința manipulării documentelor secrete de stat, s-au constatat, de asemenea, unele deficiențe, în sensul că anumite documente se predau între salariați fără semnătură, ceea ce creează posibilitatea pierderii ori sustragerii de documente secrete.

La Depozitul rezerve de stat Orbeni, fostul șef al compartimentului de planificare a plecat prin transfer din această unitate fără să predea cu forme legale documentele secrete cu care a lucrat, iar directorul tehnic al Uzinei „Progresul” din Brăila a ridicat de la compartimentul special un document strict-secret, refuzînd să semneze de primirea lui. Cazuri de predare a documentelor secrete fără semnătură au avut loc și la Uzina „Metrom” din Brașov, la Întreprinderea de construcții aeronau-

tice din Ghimbav și la Uzinele „Nicolina”-Iași.

Considerăm necesar să reținem atenția asupra acestor nereguli, pentru că ele pot facilita, direct sau indirect, apariția unor lipsuri grave, cum ar fi: divulgarea, pierderea și dispariția unor documente secrete. Multe cazuri de pierdere ori de dispariție a documentelor secrete își au originea în modul defectuos în care se desfășoară manipularea lor și în faptul că nu este ținută evidența acestora în conformitate cu prevederile legale. În etapa imediat următoare, se impune să se treacă la **executarea unor controale de fond privind evidența și manipularea documentelor secrete.** Să se meargă pînă acolo încît să se verifice evidența fiecărui document în parte, filă cu filă, să se verifice modul în care au fost înregistrate, multiplicare, manipulate și cum sînt păstrate documentele.

Unele deficiențe mai există și în ceea ce privește transportul documentelor secrete de stat.

Astfel, directorul adjunct D. Barbu și economistul Gh. Ilie, de la Întreprinderea de stat pentru comerț exterior „Autotractorul”-Brașov, au transportat documente secrete în străinătate, fără aprobare și fără forme legale. Curierul Uzinei „Progresul”-Brăila a ridicat documente secrete de la centrul de colectare și de distribuire și le-a dus la domiciliu.

Un alt caz de încălcare a normelor privitoare la apărarea secretului de stat este cel de la „Azoexport”-București, unde a fost trimis prin poșta obișnuită planul de import-export al Uzinelor chimice din Craiova, clasificat ca strict-secret. În același mod a procedat și Inspectoratul sanitar Ialomița, care a trimis patru

documente secrete la Grupul de proiectare din Ploiești. Abateri de la prevederile legale privind transportul documentelor secrete s-au comis și la Direcția de Radioteleviziune din Cluj, la centrele de pielărie „Clujeana” din Cluj și „Stăruința” Suceava.

Cu ocazia sondajelor efectuate, a rezultat și faptul că unii conducători ai organizațiilor socialiste nu asigură condiții corespunzătoare pentru transportul documentelor secrete în localitatea de reședință, fapt ce face ca acestea să fie transportate de delegați cu mijloace de transport în comun, în poșete, sacoșe, plase etc. Asemenea situații au fost întîlnite la Direcția județeană de statistică, la Procuratura județeană și la judecătoria Arad, la Centrala de mecanică fină și scule București, la Centrala de îngrășăminte azotoase București, în unele întreprinderi din județul Caraș-Severin etc. În schimb, la un control efectuat recent în legătură cu transportul documentelor secrete de stat am constatat că unele organizații socialiste folosesc curierii Serviciului transport corespondență pentru a expedia diferite documente care nu au caracter secret de stat.

Pentru remedierea lipsurilor privind transportul documentelor secrete, se impune ca ofițerii care răspund de obiective să verifice cine sînt salariații desemnați să ridice corespondența secretă, ce măsuri au fost luate pentru asigurarea securității depline a acesteia pe timpul transportului. La rîndul lor, organele de transport corespondență secretă trebuie să intervină cu mai multă promptitudine și să fie mai ferme în ceea ce privește respectarea dispozițiilor legale privind transportul documentelor cu caracter secret de stat.

Sugerăm ca, acolo unde se consideră necesar, să se facă noi instructaje concrete curierilor din organizațiile socialiste care sînt însărcinați cu transportul acestor documente.

Deși toate ministerele și celelalte organe centrale au întocmit listele privind documentele, datele și informațiile care constituie secrete de serviciu, conducătorii unor unități subordonate acestora nu au luat măsuri pentru întocmirea unor asemenea liste. Din cele 165 organizații socialiste controlate recent, 31 nu au întocmit listele. Ca urmare, documentele din această categorie nu au fost luate în evidența compartimentelor de secretariat separat de cele nesecrete, așa cum prevăd actele normative. Exemplificăm în această privință Uzina de utilaj chimic Ploiești, Uzina „Rulmentul”-Brașov, Institutul de cercetări și proiectări pentru echipament hidroenergetic și Grupul de uzine Reșița, direcțiile de statistică ale județelor Cluj, Dimbovița, Dolj, Alba, Caraș-Severin și altele.

S-a constatat, de asemenea, că majoritatea listelor cuprinzînd documentele secrete de serviciu ale instituțiilor și întreprinderilor din teritoriu nu sînt întocmite în mod corespunzător, datorită faptului că nu se reușește delimitarea sferei informațiilor, datelor și documentelor din această categorie.

În ceea ce privește accesul în organizațiile socialiste, s-au stabilit regulile cu privire la circulația și ordinea interioară, dar în unele unități, care au deja asemenea reguli, ele nu se respectă.

Pe baza ordinelor conducerii ministerului, recent au fost întreprinse de către inspectoratele județene unele acțiuni de pătrundere, fără forme legale, în incintele organizațiilor socialiste. Cu mult regret, trebuie să menționăm că încă sînt neajunsuri serioase din acest punct de vedere, privind organizarea și executarea pazei bunurilor, în vederea apărării, întăririi și dezvoltării avuției naționale.

Referitor la asigurarea securității unor obiective sau stații pilot, a rezultat că nu s-au luat măsuri corespunzătoare pentru a preveni pătrunderea unor persoane rău intenționate în incinta acestora. Astfel de situații s-au constatat la: Uzina „Metrom” din Brașov, Combinatul chimic „Victoria”, Întreprinderea de construcții aeronautice Ghimbav și Uzina de tractoare-Brașov.

Au fost și cazuri cînd conducători de organizații socialiste au permis accesul unor cetățeni străini în incinta organizației socialiste și chiar în zone de interdicție ale acestora, fără aprobarea conducătorului organului central în subordinea căruia se află organizația respectivă.

Astfel, la Șantierul Naval-Brăila, directorul Praisler Anton a condus doi cetățeni străini în zonele de interdicție ale șantierului, neacceptînd să fie însoțiți de către un salariat de la compartimentul de protocol, iar cînd a fost întrebare cine sînt străinii care au vizitat șantierul, directorul nu a cunoscut nici măcar numele acestora. La Institutul de cercetări chimico-farmaceutice din Cluj, au fost introduși de către ofițerul de serviciu și de portar, la directorul institutului, doi cetățeni străini, care

nu aveau aprobare și nici nu erau veniți în vreun scop oficial. De asemenea, la Tipografia „Tiparul” din București, a fost introdus un cetățean străin în sectoarele unde se execută lucrări pentru M.F.A.

În unele cazuri mai deosebite de încălcare a normelor legale privind apărarea secretului de stat, au fost aplicate sancțiuni contravenționale (152 amenzi și 23 de avertismente, pînă la data de 15.VIII.1972). Cu foarte mici excepții, acestea sînt întemeiate și au fost aplicate în conformitate cu prevederile legale.

Recent, la o convocare cu șefii de unități, conducerea Ministerului de Interne a criticat faptul că, **deși se constată unele încălcări grave ale normelor în vigoare, nu se aplică sancțiunile prevăzute de lege.** Este adevărat că s-a ordonat ca sancțiunile contravenționale la Legea nr. 23/1971 să nu se aplice decît cu aprobarea conducerii ministerului. Rațiunea acestui ordin este clară. Aceasta nu înseamnă însă că nu trebuie să manifestăm fermitate în aplicarea legii. Ori de cîte ori se constată asemenea încălcări este necesar să se raporteze imediat conducerii ministerului și, **după obținerea aprobării,** să se aplice sancțiunile contravenționale.

În toate cazurile de pierderi ori sustrageri ale unor documente secrete, trebuie să se întreprindă măsurile legale pentru clarificarea situației lor în termen cît mai scurt. Ordinele date pe această linie nu mai permit ca în viitor să avem situații în care clarificarea împrejurărilor dispariției ori pierderii unor documente secrete să dureze timp înde-

lungat, cum s-a petrecut pînă nu de mult.

De cele mai multe ori, prejudiciile cauzate prin pierderea ori dispariția unor documente secrete nu mai pot fi înlăturate. Sarcina noastră este să prevenim asemenea situații, să fim exigenți și să pretindem respectarea cu strictețe a normelor legale, să nu admitem nici o excepție de la regulile privind evidența, păstrarea și manipularea documentelor secrete. Cu alte cuvinte, să întronăm disciplina și ordinea în această activitate de mare importanță pentru apărarea secretului de stat.

Am subliniat mai sus cîteva probleme din acest domeniu de activitate și în mod deosebit unele deficiențe ce se mai manifestă, cu convingerea că toți cei care au atribuții pe această linie vor trage învățăminte și vor lua măsuri pentru eliminarea lor.

Legea privind apărarea secretului de stat în R.S. România se înscrie în cadrul preocupărilor majore ale partidului și statului nostru de ridicare continuă a conștiinței socialiste și de perfecționare a legislației, în vederea apărării unor valori fundamentale ale socialismului, scumpe tuturor oamenilor muncii.

Aplicarea măsurilor stabilite de lege, imbinarea lor armonioasă cu munca de educație a tuturor celor care minuesc sau vin în contact cu secretul de stat vor ridica această activitate de mare răspundere pe o treaptă superioară.

UNELE PARTICULARITĂȚI ALE MUNCII DE CONTRAINFORMAȚII ECONOMICE ÎN OBIECTIVELE DIN SISTEMUL COMERȚULUI EXTERIOR

În convorbirea pe care a avut-o în februarie a.c., cu conducerea Ministerului de Interne, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem, referindu-se la problemele comerțului exterior, a subliniat faptul că organele de securitate trebuie să-și axeze munca pe două direcții fundamentale: 1) Apărarea cadrelor din sistemul comerțului exterior de influența și activitatea ostilă a unor reprezentanți de firme străine cu care vin în contact în procesul exercitării îndatoririlor de serviciu; 2) Prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor care au ca obiect subminarea

economiei naționale, sabotajul, transmiterea de date și informații ce constituie secrete de stat sau de serviciu, precum și a altor activități prin care se încalcă legile statului nostru.

Aceste indicații stau în prezent la baza concepției noastre de lucru în obiectivele din sistemul comerțului exterior.

Explicând această concepție, tovarășul ministru de interne Ion Stănescu a precizat cu claritate, în ședința de lucru organizată în luna iulie a.c. cu cadrele cu funcții de răspundere pe acest profil, că munca de securitate în unitățile din sistemul comerțului ex-

terior se organizează pe principiile activității de contrainformații militare, începându-se cu verificarea multilaterală a întregului personal și soldându-se cu îndepărtarea fermă din aceste obiective a tuturor elementelor cu antecedente penale sau despre care se dețin materiale verificate că au un profil politic și etico-moral necorespunzător.

Rațiunea acestei cerințe rezidă în specificul structurii organizatorice, al activității funcționale și al metodologiei care caracterizează întreprinderile din sistemul comerțului exterior.

În aceste unități, marea majoritate a salariaților ce încadrează serviciile operative sînt membri de partid. Spre deosebire de alte instituții însă aproape toți angajații care lucrează în obiectivele de comerț exterior minuiesc documente și cunosc date care constituie secrete de stat, participă, în țară sau în străinătate, la activități concrete de comerț, vin frecvent în contact cu reprezentanți de firme și cu diverși comercianți străini. În astfel de împrejurări, cetățenii români sînt supuși unei influențe permanente, exercitată în forme abile, care vizează, în final, coruperea și antrenarea lor la activități ilicite.

Metodologia activității de comerț exterior include, de asemenea, o gamă complexă de operațiuni comerciale, care se desfășoară într-un flux continuu, începînd cu faza de prospectare și de studiere a conjuncturii pieții și terminînd cu etapa de încheiere și de derulare a contractelor. În consecință, în organizarea și în desfășurarea muncii noastre în acest domeniu, este absolut obligatoriu să ținem seama de legislația care reglementează activitatea de comerț exterior și de interesele politice și economice pe care statul

nostru le are în diferite zone, regiuni și țări ale lumii.

În contextul acestei concepții de lucru, se circumscriu sarcinile specifice pe care le are de îndeplinit Direcția a II-a în obiectivele cu profil de comerț exterior.

Fără a le ierarhiza, subliniem că una din principalele sarcini ce revin ofițerilor de securitate care deservesc asemenea obiective este aceea de a preveni intențiile și a curma acțiunile unor salariați români de favorizare a unor firme sau a unor comercianți străini, în vederea încheierii de contracte dezavantajoase statului nostru (prin divulgarea de date secrete privind necesarul de import sau fondurile financiare destinate unor astfel de operații, prețul oferit de firmele concurente, termenele de livrare, disponibilitățile de export, acceptarea unor clauze contractuale oneroase de plată, de transport sau privitoare la rezolvarea anumitor litigii).

Un exemplu ilustrativ în acest sens îl constituie acțiunea „Dina”.

Fiind încadrată ca economist principal într-o întreprindere de comerț exterior, „Dina” a încheiat cu trei firme capitaliste o serie de contracte dezavantajoase pentru țara noastră. Acest fapt ne-a fost adus la cunoștință de către informatorii „George”, „Constantinescu” și „Marcela”.

Dirijați în mod corespunzător pe lângă „Dina”, acești informatori ne-au semnalat aspecte noi și concrete în ceea ce privește caracterul, activitatea și interesul salariatei române de a favoriza parteneri străini.

Analizînd conținutul contractelor încheiate de „Dina” cu cele trei firme, informatorii „Constantinescu” și „George” au stabilit că, prin derularea respectivelor contracte, în faza finală, economiei noastre i s-ar fi adus

un prejudiciu de aproape două milioane de lei.

Pentru a preveni ajungerea la o astfel de situație, s-a luat măsura de a fi antrenat corpul de control al Ministerului de Finanțe în executarea unei verificări economico-financiare de fond, asupra tranzacțiilor comerciale perfectate de „Dina“.

În urma analizei efectuate în comun cu organul de control și cu conducerea întreprinderii de comerț exterior, s-a hotărât sistarea expedierii mărfurilor românești către cele trei firme capitaliste, reușindu-se astfel, dintr-o fază incipientă, să se preîntîmpine sporirea pagubelor ce începuseră să se producă prin derularea acelor contracte.

În această situație, firmele respective, fiind interesate în păstrarea relațiilor de afaceri cu țara noastră, au solicitat purtarea de noi tratative pentru a se găsi soluții echitabile de depășire a impasului în care se intrase.

Întreprinderea noastră de comerț exterior a fost de acord. În baza unor pretexte plauzibile, „Dina“ a fost transferată într-un alt loc de muncă. Printr-o combinație a organelor noastre, derularea contractelor a fost încredințată altor persoane, printre care erau și informatorii „Constantinescu“ și „George“.

Respectînd instructajul făcut, aceștia au acționat cu competență și abilitate în tratativele cu firmele în litigiu, reușind, după aproximativ trei luni, să facă să se revină asupra clauzelor contractuale dezavantajoase, perfectate de reprezentanții acelor firme cu „Dina“. Cu fiecare firmă în parte s-au hotărât modalități concrete pentru recuperarea prejudiciilor.

În această nouă situație, derularea contractelor în cauză s-a desfășurat în condiții corespunzătoare. Asupra

numitei „Dina“ urmează să se ia măsuri operative.

Din prezentarea acestui caz, cit și din practica muncii de securitate desfășurate în obiectivele din sistemul comerțului exterior, rezultă că unii reprezentanți de firme și comercianți străini acționează în direcția atragerii salariaților români din sistemul comerțului exterior la asemenea activități ilicite, pe calea coruperii, pornind de la „mici atenții“ (cadouri, îndeplinirea unor servicii pe perioada deplasării în exterior, invitații pentru a-și petrece concediu în străinătate etc.).

Într-o serie de cazuri, aceste elemente se acoperă cu stipulațiile contractuale pe care le-au strecurat, profitînd de nepriceperea, neglijența sau ușurința unor salariați români.

Pentru preîntîmpinarea producerii de pagube economiei noastre naționale, în comerțul exterior, o importanță majoră prezintă cunoașterea din faza precontractuală a seriozității și solvabilității partenerilor, a limitelor de prețuri între care aceștia sînt dispuși să încheie contractele și a indicilor de calitate ai mărfurilor care fac obiectul tratativelor.

Una dintre trăsăturile caracteristice ale muncii noastre desfășurate în unitățile cu profil de comerț exterior, constă în preocuparea de a se obține în timp util documentații tehnice, informații de preț și date orientative despre firmele cu care se poartă tratative.

Practica muncii ne-a demonstrat că aceste materiale, dacă sînt exploatate cu operativitate și cu pricepere, în condițiile respectării riguroase a cerințelor conspirativității, ajută în mod substanțial la economisirea a importante fonduri valutare

sau contribuie la excluderea din competiție a unor firme nesolvabile, intermediare, ori în stare de faliment.

În acest an, după aprecierea conducerilor mai multor întreprinderi de comerț exterior, organele noastre au contribuit, prin documentațiile obținute, la economisirea a 12 000 000 lei valută.

Astfel, în acțiunea „Aro“, prin persoana de încredere „C“, s-a aflat că urmează a se importa de la o firmă străină toată cantitatea de materie primă necesară unei anumite ramuri industriale. Informația inițială a fost verificată printr-o sursă, care a precizat că sortul de materie primă oferit de firma în cauză este cel mai avantajos din punct de vedere al calității și că prețurile acestui sort sînt în continuă creștere.

În scopul cunoașterii limitei de preț inferioare la care firma ar fi dispusă să vîndă, s-au întreprins o serie de măsuri informative, prin care s-a stabilit că reprezentantul firmei nu deține documentația care prezenta interes pentru noi și că nu avea împuterniciri de a trata reduceri de preț.

S-a luat atunci legătura cu conducerea întreprinderii, iar aceasta a solicitat comerciantului să revină la tratative însoțit de un membru al conducerii firmei, care să poată decide asupra unor eventuale reduceri de preț. Comerciantul s-a întors în țară cu unul dintre conducătorii firmei.

Informativ s-a stabilit că împuternicitul firmei este autorizat pentru a reduce prețurile oferite pînă la limita la care se contractase cu un an în urmă.

Cunoscînd această situație, discuțiile la tratative s-au purtat de așa manieră încît s-a putut obține un câștig valutar de peste 250 000 de dolari.

Într-un alt caz, o întreprindere de comerț exterior a purtat tratative cu mai multe firme străine pentru achiziționarea utilajului necesar unei fabrici. În final, a fost acceptată oferta unei firme italiene, care prezenta avantaje din punct de vedere tehnic și nu depășea ca preț pe cele ale concurenței.

La tratativele inițiale, purtate în exterior, reprezentanții firmei au manifestat o atitudine culantă și interesată, stabilindu-se că perfectarea afacerii să se facă la București, peste cîteva luni. La sosirea în țară, s-a constatat însă că delegația italiană își schimbase radical atitudinea, devenind foarte rigidă în definitivarea prețurilor.

S-a hotărît să fie dirijat pe lingă conducătorul delegației străine un informator verificat, care îl cunoștea pe italian foarte bine, de mulți ani, în trecut fiind asociați în realizarea anumitor afaceri comerciale.

În cadrul convorbirii pe care a avut-o, străinul i s-a plîns informatorului că „românii vor să-l tragă pe sfoară“, deoarece el a aflat că prețul oferit de firmă este cu 200 000 de dolari mai mic decît al concurenței. A precizat, de asemenea, că el știe că partea română este foarte interesată în achiziționarea utilajului respectiv, însă nu-și poate da seama de ce, în această situație, insistă pentru micșorarea și mai mult a prețului. L-a rugat pe informator, dacă are posibilități, să se intereseze, la o persoană competentă, care este substratul acestei atitudini. A menționat că vrea să cunoască acest fapt, deoarece firma este interesată să plaseze acel utilaj.

Informatorul i-a promis că va încerca, în virtutea vechii lor prietenii, să-l servească.

După cîteva zile, străinul a fost

recontactat. Cu acel prilej, informatorul nostru i-a conflat intențiile conducerii întreprinderii de a stabili relații de afaceri cu firma în cauză, cit și dorința de a fi perfectat contractul. A adăugat însă că Ministerul Comerțului Exterior ar fi interesat ca să se încheie contractul cu o altă firmă. În această situație, informatorul i-a sugerat conducătorului delegației ideea de a accepta o scădere a prețului, pentru ca întreprinderea să aibă argumente palpabile în discuțiile cu forul tutelar.

În continuare, s-a convenit ca, a doua zi, în timpul tratativelor cu firma străină, directorul general al întreprinderii să fie încunoștințat de organul de protocol că este chemat la telefon de către Ministerul Comerțului Exterior. Efectul a fost cel scontat de noi, deoarece, în momentul în care conducătorul firmei a auzit cine îl cheamă la telefon pe director, a cerut imediat să se perfecteze afacerea, el fiind dispus să mai reducă prețul cu 80 000 de dolari. Pe această bază, contractul a fost perfectat și a fost derulat în condiții avantajoase părții române.

Este cunoscut faptul că în obiectivele din sistemul comerțului exterior se concentrează un volum foarte mare de date, care constituie secrete de stat, iar salariații acestor unități, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, intră frecvent în contact cu cetățenii străini.

Din această situație specifică rezultă o altă sarcină principală pentru ofițerii de securitate care deservesc asemenea obiective, sarcină concretizată în preocuparea continuă pe care ei trebuie să o aibă pentru prevenirea scurgerii de date și de informații ce constituie secrete de stat sau de serviciu.

În acest scop, trebuie urmărit cu ajutorul rețelei informative și prin efectuarea de controale periodice, modul în care sînt respectate prevederile Legii nr. 23/1971 și H.C.M. nr. 18 și nr. 19/1972, luîndu-se măsuri corespunzătoare în spiritul legii, pentru înlăturarea deficiențelor constatate. Totodată, ofițerii organizează și efectuează, împreună cu organele de conducere din unitățile de comerț exterior, acțiuni menite să contribuie la educarea contrainformativă a salariaților din cadrul acestor unități.

În vederea îndeplinirii acestei sarcini de importanță deosebită, aparatul nostru specializat desfășoară, în obiectivele cu profil de comerț exterior, o activitate intensă de verificare și de avizare a persoanelor care lucrează în compartimentele în care se concentrează documente și date ce constituie secrete de stat, la oficiile de protocol, sau care se deplasează în străinătate cu diferite sarcini de serviciu.

În scopul formării unei atitudini vigilente, în rîndul personalului care își desfășoară activitatea în acest sector, s-a introdus în practica muncii ofițerilor de securitate obligația de a asigura, împreună cu conducerile întreprinderilor de comerț exterior, instruirea contrainformativă a salariaților care se deplasează în străinătate în interes de serviciu. La întoarcere, ofițerii noștri poartă discuții cu cei în cauză asupra observațiilor și constatărilor pe care le-au făcut cu ocazia deplasărilor. Aceste contacte constituie și un bun prilej pentru cunoașterea lor personală, oferindu-ne posibilitatea de a ne orienta spre cei care pot fi atrași la colaborare.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, în primul semestru al acestui an nu

s-a înregistrat din partea salariaților din comerțul exterior, care s-au deplasat în străinătate în interes de serviciu, nici un caz de refuz de înapoiere în țară.

Caracterul specific al sarcinilor de securitate pe care le avem de îndeplinit în acest sector imprimă și metodologiei de căutare a informațiilor o seamă de particularități. Astfel, în obiectivele cu profil de comerț exterior, informațiile trebuie căutate, atît în mediul cetățenilor români, cit și în mediul cetățenilor străini.

Din rîndul cetățenilor străini (comercianți, angajați ai reprezentanțelor firmelor străine sau ai societăților mixte), organele noastre selecționează și iau în lucru persoanele suspecte care stabilesc relații neoficiale cu salariați ai întreprinderilor de comerț exterior sau cu legături ale acestora, în scopul desfășurării unor activități ilicite.

Atunci însă, cînd este vorba de cetățeni români care lucrează în întreprinderi de comerț exterior, în criteriile de selecționare a bazei de lucru intră, în afara materialelor și sesizărilor curente de interes operativ, antecedentele politice și penale, profilul moral, natura relațiilor cu partenerii de afaceri sau cu intermediarii acestora, vulnerabilitatea locului de muncă etc.

Pe linia organului de contrainformații economice, comercianții străini care prezintă interes operativ se lucrează de regulă ca legături ale salariaților români din întreprinderile de comerț exterior, cu care au stabilit relații neoficiale.

În afara acestor categorii de persoane sînt cuprinse în activitatea de supraveghere informativă generală și anumite locuri și activități care pre-

zintă vulnerabilitate sau care interesează organele noastre. Menționăm în rîndul acestora compartimentele cu documente secrete; serviciile operative în care se primesc și se analizează oferte, se încheie și se derulează contracte; oficiile de protocol și cele juridice; sectoarele financiar-contabile; locurile în care se pot purta ocazional discuții cu reprezentanții firmelor străine; activitățile societăților mixte și sectoarele de serviciu din străinătate ale întreprinderilor noastre de comerț exterior.

La toate acestea se adaugă obligația de a avea în permanență în centrul preocupărilor noastre cunoașterea stadiului afacerilor importante pe care întreprinderile noastre de comerț exterior le angajează.

De fapt, una din particularitățile muncii de securitate desfășurate în obiectivele cu profil de comerț exterior constă în aceea că activitatea de supraveghere generală se organizează și pe operațiuni comerciale concrete, de importanță mare.

Această activitate necesită să se desfășoare în flux continuu, începînd din faza ofertelor și terminînd cu momentul în care contravaloarea a fost încasată complet, dacă e vorba de export, iar dacă privește importul, pînă cînd mărfurile în cauză au ajuns în țară în condițiile stipulate de contract. Atunci cînd obiectul importului îl constituie utilaje, instalații și agregate, operațiunea se consideră terminată numai după punerea acestora în funcțiune și atingerea parametrilor proiectați sau garantați de firmele furnizoare.

Particularități însemnate prezintă organizarea muncii de securitate și în situația participării la unele tîrguri internaționale.

Aici deosebim trei etape :

O primă etapă dinaintea organizării acestora, când trebuie să verificăm persoanele propuse a se deplasa în străinătate, să selecționăm elementele care, deși prezintă unele suspiciuni, necesită totuși, din diferite considerente, să participe la târgurile și expozițiile respective și să le încadrăm informativ în mod eficient ; să introducem în cadrul delegațiilor informatori și colaboratori verificați, capabili și să le facem instructajul adecvat ; să prelucrăm contrainformativ persoanele corespunzătoare din delegații ; să acționăm în direcția influențării elementelor care ridică suspiciuni și să creăm acoperiri verosimile, pentru introducerea unor ofițeri de securitate în cadrul delegațiilor ce fac deplasarea.

A doua etapă, se întinde pe întreaga perioadă în care se desfășoară târgurile și expozițiile economice internaționale și când se ridică noi sarcini în fața organelor de securitate. Aceste sarcini vizează : cunoașterea comportării și activității elementelor suspecte ; contracararea unor influențe și activități ostile, de corupere, exercitate de anumiți cetățeni străini și reprezentanți ai emigrației române asupra unor membri ai delegațiilor noastre ; prevenirea refuzului de a se înapoia în patrie din partea unor participanți români ; depistarea unor posibilități ce ar putea fi exploatare pe linia relațiilor de comerț exterior.

O ultimă etapă de activitate vizează perioada ce urmează întoarcerii delegațiilor noastre de la târgurile și expozițiile internaționale la care au participat, când se continuă urmărirea informativă complexă a elementelor semnalate că au avut o comportare suspectă în străinătate, că și-au creat relații care prezintă

interes pentru noi. În baza unor planuri de măsuri, se urmăresc să se verifice cu operativitate semnalările existente și să se finalizeze, în spiritul prevederilor legii, cazurile respective.

Din cele prezentate rezultă că munca de securitate desfășurată în sectorul comerțului exterior are o structură foarte complexă și un conținut extrem de dinamic și de ofensiv. Vizează de multe ori persoane, locuri, evenimente, fapte care pot intra pe neașteptate în sfera noastră de activitate pe diferite perioade de timp, uneori limitate chiar la câteva ore.

Așa au fost cazurile reprezentanților de firme străine „Bob” și „Karl”, care au venit în acest an în București numai pentru o singură zi, spre a obține de la legăturile neoficiale (pe care și le creaseră la un târg internațional în anii trecuți) amănunte despre stadiul tratativelor cu firmele concurente și informații privind limitele de preț avute în vedere de întreprinderile noastre de comerț exterior.

Formele, metodele și procedeele folosite de elementele ostile și venale în activitatea de păgubire a economiei naționale sînt foarte variate și abile și se desfășoară, de regulă, cu rapiditate, speculîndu-se situații de conjunctură.

În lucrarea acestor elemente, o importanță covârșitoare o au momentele operative. Pierderea unui asemenea moment operativ poate duce la ratarea acțiunii. Dimpotrivă, exploatarea lui cu pricepere ne creează condiții nu numai de a obține acte premergătoare, ci și de a finaliza unele acțiuni cu rezultate operative valoroase.

Iată, de pildă, cazul inginerului „Mircea”, element care a deținut o funcție de răspundere în cadrul unui minister economic. Ingerul „Mircea” a intrat în relații neoficiale cu „Hans”, reprezentantul unei firme străine, element interesat în plasarea pe piața românească a unor utilaje.

Relațiile lui „Mircea” cu „Hans” au pornit de la atitudinea extrem de culantă avută de străin în discuții, au continuat cu mici și „inofensive atenții” (pachete de țigări, o brichetă, o sticlă de whisky etc.), s-au dezvoltat odată cu numărul și cu valoarea cadourilor și au culminat cu propunerea lui „Hans” de a se întâlni în mod neoficial și de a fi favorizat în realizarea afacerii cu întreprinderea noastră de comerț exterior.

Fiind sesizați de această situație, cu sprijinul unor informatori competenți, am analizat stadiul ofertelor în competiție, stabilind că erau interesate, în afara firmei lui „Hans”, încă trei firme din Anglia, Italia și Franța.

Avantajele cele mai evidente, în ce privește prețul și calitatea tehnică a utilajului, le oferea firma engleză. Cu toate acestea, „Mircea” a avizat favorabil oferta lui „Hans”, argumentînd că a convenit cu acesta să modifice anumite elemente de la sistemul de comandă al utilajului oferit, să accepte un termen de livrare mai scurt decît cel propus de firma engleză și să pună la dispoziție o mai mare cantitate de piese de schimb, mențiuni care nu aveau nici o garanție concretă.

Folosindu-se un complex de măsuri informativ-operative, s-a stabilit că „Hans” îi ceruse lui „Mircea” la ultima întrevvedere să-i divulge prețurile oferite de firmele în competiție.

Cunoscînd acest aspect, s-a realizat prinderea în flagrant a celor de mai sus, găsindu-se asupra inginerului român date privind ofertele firmelor în competiție. Ingerul „Mircea” a fost arestat, deferit justiției și condamnat, pentru tentativă la infracțiunea de subminare a economiei naționale.

O problemă care s-a desprins din lucrarea acestei acțiuni este aceea că elementele în cauză trebuie urmărite nu numai în obiectiv, ci și în anturajul lor de încredere, deoarece acolo își dezvoltă ele adevăratele concepții, intenții și preocupări.

Sarcina urmăririi constă în a stabili conținutul vinovăției, mobilul urmărit și de a realiza prevenirea prejudiciilor sau recuperarea pagubelor produse.

Acestea considerăm că sînt principalele particularități ale muncii de contrainformații economice desfășurate în obiectivele din sistemul comerțului exterior.

În acest domeniu de activitate, comitent cu Direcția a II-a, au de îndeplinit sarcini de profil și alte organe ale Ministerului de Interne.

Pentru ca activitatea tuturor unităților care au competențe în sistemul comerțului exterior să răspundă eficient cerințelor concepției de lucru a conducerii Ministerului de Interne, se impune ca organele de contrainformații economice să cunoască temeinic toate aceste particularități și în funcție de ele să ne organizăm și să ne desfășurăm cît mai bine activitatea de profil.

Colonel EMILIAN GEORGESCU
Locotenent-colonel I. STANCIU

PROCEDEE FOLOSITE DE INFRACTORI ȘI COMPLICI AI ACESTORA PENTRU TRECEREA FRAUDULOASĂ A FRONTIEREI

General-maior GHEORGHE PELE

Din analiza evenimentelor petrecute în primul semestru al anului 1972, a reieșit că elemente interesate să comită infracțiuni de trecere frauduloasă a frontierei pornesc de la premisa că intensificarea continuă a traficului de călători, a mijloacelor de transport și a mărfurilor prin punctele de control treceri frontieră creează unele condiții prielnice realizării planurilor lor. În consecință,

aceste elemente caută metode și procedee noi, adecvate acestei situații, pentru a înșela vigilența organelor de stat.

În anii precedenți, asupra infractorilor reținuți pentru tentativa de ieșire frauduloasă din țară cu pașapoarte falsificate sau în bagajele acestora, erau descoperite documente sau obiecte din care rezulta adevărata lor identitate: buletine de identitate,

carnete de conducere auto, legitimații de intrare în întreprinderi sau instituții, acte de studii, de stare civilă, contracte de închiriere, acte de vânzare-cumpărare, diferite chitanțe de plată a curentului electric, a chiriei, a impozitelor, articole de îmbrăcăminte cu etichete ale fabricilor românești etc.

În ultima perioadă de timp toate acestea au dispărut. Infractorii și complicii lor iau măsuri de distrugere sau de abandonare a oricăror materiale sau obiecte care, în cazul unui control amănunțit la trecerea frontierei, ar putea duce la stabilirea adevăratei lor identități.

Pe lângă articolele de îmbrăcăminte și obiectele de uz personal pe care le procură, complicii dau infractorilor și sume mari de valută străină, pentru a crea un cadru cât mai natural, menit să înlăture orice bănuială asupra identității acestora.

Se constată că în pașapoartele falsificate, fotografiile sînt de regulă ale infractorilor. De asemenea, în majoritatea cazurilor, pașapoartele falsificate folosite pentru scoaterea de persoane din țară aparțin statului a cărui limbă infractorii o cunosc măcar într-o oarecare măsură, pentru a se putea descurca la trecerea frontierei. În această privință, echipele care organizează scoateri ilegale instruiesc persoanele în cauză ca, în P.C.T.F., să vorbească numai în limba străină pe care o cunosc.

Din cercetarea evenimentelor petrecute în ultima perioadă, a rezultat că infractorii au memorat toate datele din pașapoarte, pentru a-și putea susține falsa identitate sub care se prezintă. Dacă sînt doi sau mai mulți, fiecare învață bine și le-

gende sub care se prezintă ceilalți, pentru a nu se demasca la graniță.

Procedeele și mijloacele de falsificare a documentelor sînt și ele mai bine realizate, ștampilele false care se aplică pe pașapoarte au mari asemănări cu cele originale. Uneori se aplică mai multe ștampile, atît românești, cît și ale țărilor prin care cei în cauză pretind că au tranzitat, îngreunîndu-se astfel descoperirea falsului.

În unele situații, în special în pașapoartele cetățenilor arabi, falsurile sînt mai grosolan executate, ele putînd fi depistate chiar fără folosirea tehnicii speciale. Cînd în pașapoartele false sînt aplicate însă chiar fotografiile persoanelor respective, de către organul emitent, cu datele și cu semnalmente exacte, descoperirea la controlul de frontieră, fără informații și fără folosirea tehnicii, este, în majoritatea cazurilor, îngreunată.

Cînd se urmărește scoaterea de rude, ori de copii ai complicilor, la domiciliile acestora se lansează de regulă legenda că ei pleacă în concediu la mare, la munte sau în stațiuni, pentru a nu apare bănuieli în legătură cu lipsa copiilor de la școală, ori a celor maturi de la locul de muncă. În aceste situații, informațiile din interior, cooperarea cu organele de securitate și de miliție capătă o importanță deosebită pentru prinderea în flagrant.

În ultima perioadă de timp, s-a constatat că, de regulă, complicii ies din țară înaintea făptașilor, pentru a nu fi reținuți în caz de nereușită.

În situația scoaterii rudelor însă, de cele mai multe ori, complicii rămîn împreună cu aceștia. Cînd sesizează

că sînt bănuți, acționează cu multă abilitate, uneori devin chiar imper-tinenți, caută să demonstreze că ei cunosc regulile de control la fron-tieră, că sînt la curent cu toate pro-blemele, amenință că vor reclama re-ținerea lor forurilor superioare de stat etc.

Din analiza evenimentelor produse, rezultă că, în acțiunile lor, infractorii au folosit o mare varietate de me-tode și de procedee, pe care caută să le perfecționeze permanent.

Spre exemplificare redăm cîteva cazuri mai caracteristice :

La P.C.T.F. Stamora-Moravița s-a prezentat, acum cîțva timp, pentru ieșirea din țară, o persoană care, la controlul de frontieră, a prezentat un pașaport vest-german pe numele Birkle Ioachim Fritz, pașaport pe care era aplicată viza de intrare în țara noastră prin P.C.T.F. Curtici.

La examinarea documentului, șeful echipei de control a constatat că pe fila acestuia urmele capsei au contur dublu, că ștampila de pe fo-tografie este insuficient de bine imprimată. A desprins imediat con-cluzia că fotografia este înlocuită. Persoanei care prezentase pașaportul i s-au cerut și alte documente. Ne-puțin prezenta nici un alt document cu fotografie, șeful de punct a luat măsura de a verifica dacă persoana în cauză are semnul particular men-ționat în pașaport — o cicatrice pe corp. A constatat că în locul semnu-lui respectiv exista o zgîrietură, dar făcută recent, cu un corp ascuțit. Persoana a fost reținută și, în urma cercetărilor, a rezultat că este cetă-țeanul român Berger Horst, care a primit pașaportul de la cetățeanul vest-german Ivanschitz Klaus Wolf-

gang. Acesta adusese pașaportul din exterior și schimbase fotografia. Pen-tru inducerea în eroare a organelor de frontieră, complicele îi dăduse lui Berger Horst și valiza lui, de prove-niență vest-germană, 300 de mărci și țigări.

La data de 3 iunie 1972, s-au pre-zentat, la ieșirea din țară prin P.C.T.F. Borș, două persoane cu pașapoarte italiene, într-un autoturism marca „Lancia”. La controlul de frontieră s-a constatat că pașaportul pe nu-mele Zucca Rosanna este falsificat prin schimbarea fotografiei pe care se aplicase de trei ori un timbru sec fals, că tușul vizei turistice nu reacționează la lampa U.V., iar ca-racterele literelor din viza română folosită de P.C.T.F. Stamora-Mora-vița, pe unde femeia pretindea că a intrat în țara noastră, nu corespun-deau.

În urma cercetărilor făcute, s-a stabilit că persoana care a prezentat pașaportul fals este cetățeanul român Veiscovici Jeni din București, care în luna august 1971 îl cunoscuse pe cetățeanul italian Giustetti Franco, cu care intenționa să se căsătorească. Acesta a procurat un pașaport italian și a aplicat pe el fotografia sus-nu-mitei. La 1.VI.1972, cetățeanul italian intrase în țară cu autoturismul, prin punctul Stamora-Moravița. În Bucu-rești, a aplicat viza falsă, menționînd elementele datei de 1.VI.1972 (cu in-strumente pregătite din Italia, pe care, după întrebuintare, le-a arun-cat). Pentru a ușura ieșirea din țară a infractoarei, pe lângă pașaportul pe care i l-a procurat și falsificat, complicele i-a mai adus o serie de articole de îmbrăcăminte și de toa-

letă. În plus, presupunînd că organele noastre inregistrează nu-mărul persoanelor intrate în țară și că verifică acest număr la ieșire, complicele își adusese și un prieten, dar care a plecat chiar a doua zi din țară, prin P.C.T.F. Otopeni.

La data de 27.VII.1972, cu ocazia efectuării controlului de frontieră, în acceleratul nr. 117, care ieșea din R.S. România prin P.C.T.F. Giurgiu, șeful echipei de control a sesizat că la două pașapoarte eliberate în R.F. a Germaniei segmentul de pe foto-grafie nu are continuitate pe fila pa-șaportului. Capsule erau noi, dar pe filă existau urme de rugină. Din stu-diul pașapoartelor a rezultat și faptul că tușul cu care a fost contrafăcut segmentul de pe fotografie diferă de cel de pe fila pașaportului, iar carac-teristicile ștampilei turistice aplicate în pașaport, din care rezulta că au intrat prin P.C.T.F. Otopeni, nu co-rispundeau cu cele existente în uz.

Puși în fața probelor, persoanele în cauză au recunoscut că sînt soții Scharsach Rolf și Hilda, cetățeni ro-mâni din Sibiu și că au intenționat să fugă din țară. Ei aveau rude și prie-teni în R.F. a Germaniei, care i-au vi-zitat la domiciliu de mai multe ori. La pregătirea evaziunii au fost ajutați de un prieten din R.F. a Germaniei, pe nume Licker Herman, fost cetățean român, plecat ilegal din țară în 1971. În luna mai 1972, acesta a venit în R.S. România, cu care ocazie a luat cu el cîte două fotografii ale soților Scharsach. În seara zilei de 24.VII.1972, Licker Herman revenise în România, le adusese pașapoartele, suma de 210 mărci, articole de îm-brăcăminte și obiecte de toaletă de

proveniență germană. Infractorii și-au procurat bilete pentru vagon de dormit, pe distanța București-So-fia, iar la data de 27.VII.1972 au plecat cu acceleratul nr. 117 spre P.C.T.F. Giurgiu, pentru a trece în R.P. Bulgaria și a ajunge, în final, în R.F. a Germaniei.

Cu ocazia producerii acestui eve-niment, s-au desprins, ca elemente noi, utilizarea de către infractori a unor direcții mai puțin încercate an-terior (calea ocolită, prin R.P. Bul-garia); folosirea unei ținute vesti-mentare de proveniență străină, prin care să înlăture eventualele bănuieli ale organelor de frontieră. Călătorind noaptea cu vagon de dormit, au mi-zat pe faptul că poziția lor pe timpul identificării, iluminatul mai slab din cușetele vagoanelor vor îngreuna con-trolul.

Alte elemente studiază cele mai pretabile locuri de ascundere în mij-loacele de transport din traficul in-ternațional.

Astfel, numitul Georgescu Mircea, din București, care de mai multă vreme își propusese să plece din țară, la data de 21.IV.1972, văzînd lîngă vama Antrepozite din Bucu-rești trei automărfare turcești în-cărcate și sigilate, a studiat posibi-litatea trecerii ilegale a frontierei cu unul din aceste mijloace. Pe la ora 01, s-a urcat neobservat deasupra automărfarului, a tăiat în lung pre-lata și a intrat înăuntru, apoi a cusut tăietura și a lipit o fișie de material asemănător cu cel al prelatei, pentru a nu se observa.

Aceeași metodă de a înșela vigi-lența organelor noastre a fost folosită și de cetățeanul român Dumitru Vic-

tor din Pitești. Acesta intenționa să plece fraudulos din țară prin P.C.T.F. Giurgiu, ascuns într-un automărfar turcesc.

Echipa de control a observat că prelata de deasupra automărfarului este tăiată și recusută, contrar normelor prevăzute. S-a hotărât rupe-rea sigiliilor și verificarea interiorului. Persoana ascunsă a fost astfel descoperită.

Personalul din P.C.T.F. trebuie să acorde o deosebită atenție faptului că metodele și procedeele folosite de infractori pentru trecerea frauduloasă a frontierei sînt complexe și din ce în ce mai subtile. Dacă nu se ține seama de toate elementele și nu se analizează cu discernămint și cu simț de răspundere fiecare caz în parte, nu ne putem aștepta la rezultatele dorite.

Spre exemplificare, iată un caz petrecut la P.C.T.F. Stamora-Moravița, în luna martie 1972, cînd s-au prezentat pentru ieșirea din țară, cu o mașină din R.F. a Germaniei, un bărbat, o femeie și doi copii. În aceeași zi, cetățeanul s-a întors cu aceeași mașină, s-a deplasat la Timișoara, iar după cîteva ore s-a prezentat din nou pentru a ieși din țară, însoțit de un străin care nu avea trecut în pașaport viza de intrare în România. Inițial, șeful turei de serviciu nu a permis străinului ieșirea din țară, dar șeful de punct, fără a face o analiză profundă, bazîndu-se numai pe „argumentele” străinilor, precum că au intrat în țară prin P.C.T.F. Stamora-Moravița, a considerat cu multă ușurință că lipsa ștampilei de intrare se datorește unei greșeli a șefului echi-

pei de control și a permis ieșirea celor doi din țară, fără să raporteze cele petrecute la Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei.

Cercetîndu-se acest caz — în urma unei sesizări făcute de Ambasada R.F. a Germaniei la București — s-a constatat că femeia care a ieșit din țară în baza pașaportului străin, în realitate era numita Lăzărescu Elena, fugită din țară în 1971, cu pașaport fals, iar cei doi copii erau ai sus-numitei și că i-a scos din țară în locul altor doi copii străini cu care intrase în România și pe care i-a abandonat la o rudă.

De fapt, cetățeană Lăzărescu Elena cu un pașaport vest-german pe numele de Heinsk Vailand Betia, însoțită de doi cetățeni vest-germani și de doi copii intraseră în țară prin Stamora-Moravița, la data de 26 februarie 1972, cu un autoturism. Șeful echipei de control nu a descoperit că sus-numita și unul dintre cetățenii vest-germani au prezentat la control pașapoarte ce nu le aparțineau. La data de 27 februarie 1972, șeful turei de serviciu de la P.C.T.F. Stamora-Moravița a fost sesizat de formațiunea de pașapoarte de la miliția județului Alba că doi cetățeni vest-germani reclamă că nu au primit viza de intrare în țară prin punctul Stamora-Moravița. Ofițerul nu a întreprins însă nici o măsură, nu a raportat șefului de punct și nici la Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei despre informația primită.

La data de 1.III.1972 cînd Lăzărescu Elena împreună cu cei doi co-

pii ai săi și unul dintre străini s-au prezentat pentru ieșirea din țară, șeful echipei de control nu a descoperit falsul de identitate a femeii și a celor doi copii. De asemenea, ulterior, șeful de punct s-a orientat greșit, permițînd ieșirea din țară a cetățeanului vest-german care nu avea pe pașaportul său viza de intrare. În realitate, pașaportul cu care el intrase în România, și care avea viză, a fost folosit pentru a ieși fraudulos, tot prin punctul Stamora-Moravița, de fratele numitei Lăzărescu Elena.

Pe lîngă cauzele arătate mai sus, la nedescoperirea evenimentului respectiv a contribuit și lipsa de vigilență, necunoașterea metodei de identificare a persoanelor, lipsa de disciplină în raportarea unor cazuri deosebite care apar în punct și neluarea de măsuri pentru exploatarea informațiilor ce s-au primit.

*
* *

Din cele arătate mai sus, se poate desprinde concluzia că în acele puncte de control și trecere a frontierei unde verificarea valabilității documentelor, confruntarea acestora cu persoana care se prezintă drept posesoare a lor, controlul interior și exterior al mijloacelor de transport, precum și supravegherea generală în raza de activitate a punctelor de control este bine organizată, infractorii au fost reținuți, chiar dacă au folosit metode și procedee subtile. La punctele unde nu s-au asigurat în mod temeinic aceste activități, s-au înregistrat evenimente negative, chiar și

în situația repetării de către infractori și complici a metodelor deja cunoscut de către ofițerii și subofițerii din acele puncte de trecere.

Avînd în vedere sarcinile ce ne stau în față și neajunsurile manifestate anterior, este necesar să fie luate cele mai eficiente măsuri, atît pe linia punctelor de control treceri frontieră, cît și pe linia organelor de securitate și de miliție, pentru prevenirea și curmarea acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei.

Se impune, de asemenea, perfecționarea cooperării cu celelalte organe din puncte, cu grănicerii și cu organele operative și de contrainformații frontieră, pentru a se stabili măsuri concrete, în raport cu specificul fiecărui punct de control.

Organele de securitate și de miliție care primesc semnalări cu privire la intențiile unor elemente de a pleca în mod fraudulos din țară, vor trebui să ia măsuri urgente de a transmite aceste date la Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei.

De asemenea, apare necesitatea supravegherii informative mai atente a familiilor care au rude rămase în străinătate în mod ilegal, pentru a cunoaște din timp intențiile fugarilor de a-și scoate familiile rămase în țară.

Pe de altă parte, este necesar ca întregul personal din P.C.T.F. să fie mai bine instruit, pentru a sesiza la persoanele care trec frontiera, manifestările și aspectele ce interesează organele noastre din interior și să raporteze imediat orice fapt suspect, în vederea luării măsurilor care se impun.

În lumina hotărîrilor congreselor al IX-lea și al X-lea ale Partidului Comunist Român precum și ale Conferinței Naționale din decembrie 1967, s-au întreprins o serie de acțiuni pentru perfecționarea conducerii, a organizării, pentru introducerea tehnicii moderne de calcul în economie. Pe baza programului aprobat de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., în iunie 1967 a fost începută acțiunea organizată de introducere în economia națională a echipamentelor moderne de calcul. După cum este cunoscut, în perioada 1967—1970 în țara noastră s-au pus bazele unei fabricații de echipamente electronice de calcul, s-a început constituirea unor rețele de centre de calcul, a unui sistem de pregătire a cadrelor de specialiști nece-

PERFECTIONAREA SISTEMULUI INFORMAȚIONAL ÎN MINISTERUL DE INTERNE, PRIN INTRODUCEREA PRELUCRĂRII AUTOMATE A DATELOR ȘI INFORMAȚIILOR

sari acestui domeniu și s-a trecut la proiectarea de sisteme de prelucrare automată a datelor, la elaborarea de programe de calcul.

În contextul acestor preocupări, un loc important îl ocupă perfecționarea sistemului informațional, componentă a activității de conducere operativă și de perspectivă, a organizării științifice a muncii.

Partidul și statul nostru, având în centrul preocupărilor sale transpunerea în viață a vastului program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, a manifestat și manifestă o preocupare constantă pentru ocrotirea valorilor fundamentale ale socialismului în patria noastră, împotriva oricăror încercări de a li se aduce atingere. În direcția aceasta,

potrivit etapei de dezvoltare, Comitetul Central al Partidului Comunist Român a stabilit măsuri menite să ducă la perfecționarea activității aparatului Ministerului de Interne.

Cu prilejul analizei activității organelor de securitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia ca ele „să aibă capacitatea de a studia cu toată seriozitatea materialul informativ, verificându-l în mod temeinic pentru a avea certitudinea exactității sale, concordanței sale cu realitatea; numai pe o asemenea bază se pot stabili măsuri eficiente”.¹⁾

Cerințele izvorite din documentele și hotărârile de partid și de stat pe linia perfecționării conducerii și îmbunătățirii sistemului informațional, ca preocupare permanentă a conducerii Ministerului de Interne pentru continua adaptare la cerințele mersului ascendent al societății noastre socialiste, s-au materializat în H.C.M. nr. 987/14.07.1970 privind înființarea unui centru de calcul pentru prelucrarea automată a datelor.

Cu aceasta, se are în vedere, în cadrul unui ansamblu de măsuri, realizarea unor informări operative, complete și de calitate, precum și valorificarea deplină a informațiilor, care nu poate fi concepută decât în cadrul unui sistem informațional definit ca un ansamblu integrat, care cuprinde totalitatea mijloacelor de culegere, prelucrare, analiză și transmitere a informației necesare desfășurării procesului de conducere a aparatului de stat.

Centrul de calcul electronic, definit în cele ce urmează ca unitate de prelucrare automată a datelor (U.P.A.D.), face parte din Centrul de informatică și documentare, unitate centrală din Ministerul de Interne, și îi revine sarcina de a proiecta și realiza sisteme informaționale bazate pe prelucrarea automată a datelor, pe scurt o activitate orientată în principal spre munca informativă de culegere, prelucrare și transmitere a informațiilor în scopul creșterii calității muncii de prevenire, descoperire și lichidare a oricăror acțiuni dușmănoase.

Cerințele perfecționării sistemului informațional și introducerea sistemului de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor, se referă în principal la :

1. Însușirea elementelor de bază ale informaticii moderne de către toate cadrele cu munci de răspundere, pentru a putea fi folosite cât mai eficient avantajele acesteia în activitatea de conducere.
2. Pregătirea numărului de cadre de specialitate necesare centrului

¹⁾ NICOLAE CEAUȘESCU — România pe drumul desăvîșirii construcției socialiste, Ed. Politică, București — 1968, vol. 2, pag. 408.

În lumina hotărârilor congreselor al IX-lea și al X-lea ale Partidului Comunist Român precum și ale Conferinței Naționale din decembrie 1967, s-au întreprins o serie de acțiuni pentru perfecționarea conducerii, a organizării, pentru introducerea tehnicii moderne de calcul în economie. Pe baza programului aprobat de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., în iunie 1967 a fost începută acțiunea organizată de introducere în economia națională a echipamentelor moderne de calcul. După cum este cunoscut, în perioada 1967—1970 în țara noastră s-au pus bazele unei fabricații de echipamente electronice de calcul, s-a început constituirea unor rețele de centre de calcul, a unui sistem de pregătire a cadrelor de specialiști nece-

PERFECTIONAREA SISTEMULUI INFORMAȚIONAL ÎN MINISTERUL DE INTERNE, PRIN INTRODUCEREA PRELUCRĂRII AUTOMATE A DATELOR ȘI INFORMAȚIILOR

sari acestui domeniu și s-a trecut la proiectarea de sisteme de prelucrare automată a datelor, la elaborarea de programe de calcul.

În contextul acestor preocupări, un loc important îl ocupă perfecționarea sistemului informațional, componentă a activității de conducere operativă și de perspectivă, a organizării științifice a muncii.

Partidul și statul nostru, având în centrul preocupărilor sale transpunerea în viață a vastului program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, a manifestat și manifestă o preocupare constantă pentru ocrotirea valorilor fundamentale ale socialismului în patria noastră, împotriva oricăror încercări de a li se aduce atingere. În direcția aceasta,

potrivit etapei de dezvoltare, Comitetul Central al Partidului Comunist Român a stabilit măsuri menite să ducă la perfecționarea activității aparatului Ministerului de Interne.

Cu prilejul analizei activității organelor de securitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia ca ele „să aibă capacitatea de a studia cu toată seriozitatea materialul informativ, verificându-l în mod temeinic pentru a avea certitudinea exactității sale, concordanței sale cu realitatea; numai pe o asemenea bază se pot stabili măsuri eficiente”.¹⁾

Cerințele izvorite din documentele și hotărârile de partid și de stat pe linia perfecționării conducerii și îmbunătățirii sistemului informațional, ca preocupare permanentă a conducerii Ministerului de Interne pentru continua adaptare la cerințele mersului ascendent al societății noastre socialiste, s-au materializat în H.C.M. nr. 987/14.07.1970 privind înființarea unui centru de calcul pentru prelucrarea automată a datelor.

Cu aceasta, se are în vedere, în cadrul unui ansamblu de măsuri, realizarea unor informări operative, complete și de calitate, precum și valorificarea deplină a informațiilor, care nu poate fi concepută decât în cadrul unui sistem informațional definit ca un ansamblu integrat, care cuprinde totalitatea mijloacelor de culegere, prelucrare, analiză și transmitere a informației necesare desfășurării procesului de conducere a aparatului de stat.

Centrul de calcul electronic, definit în cele ce urmează ca unitate de prelucrare automată a datelor (U.P.A.D.), face parte din Centrul de informatică și documentare, unitate centrală din Ministerul de Interne, și îi revine sarcina de a proiecta și realiza sisteme informaționale bazate pe prelucrarea automată a datelor, pe scurt o activitate orientată în principal spre munca informativă de culegere, prelucrare și transmitere a informațiilor în scopul creșterii calității muncii de prevenire, descoperire și lichidare a oricăror acțiuni dușmănoase.

Cerințele perfecționării sistemului informațional și introducerea sistemului de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor, se referă în principal la :

1. Însușirea elementelor de bază ale informaticii moderne de către toate cadrele cu munci de răspundere, pentru a putea fi folosite cât mai eficient avantajele acesteia în activitatea de conducere.
2. Pregătirea numărului de cadre de specialitate necesare centrului

¹⁾ NICOLAE CEAUȘESCU — România pe drumul desăvârșirii construcției socialiste, Ed. Politică, București — 1968, vol. 2, pag. 408.

de calcul și unităților utilizatoare, în raport cu cerințele dezvoltării prelucrării automate a datelor.

3. Raționalizarea sistemelor de evidență în toate formele sale, eliminarea formularelor inutile, simplificarea și raționalizarea circulației informațiilor.

În cele ce urmează ne propunem să facem cunoscute cadrelor Ministerului de Interne — într-o serie de articole, în mod gradat — problemele de bază ale informaticii în domeniul perfecționării sistemului informațional, problematica abordată, stadiul de desfășurare, rezultate și perspective.

Considerăm că este cu atât mai necesar să fie cunoscute acestea, cu cât Hotărârea Comitetului Central al Partidului Comunist Român din aprilie 1972 stabilește căile perfecționării sistemului informațional economico-social, introducerea sistemelor de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor și dotarea economiei naționale cu tehnică de calcul în perioada 1971—1980.

I. GENERALITĂȚI DESPRE INFORMAȚII ȘI INFORMATICA

Pentru înțelegerea problemelor care se rezolvă într-un centru de calcul, ne vom referi în continuare la câteva elemente de definire a unor

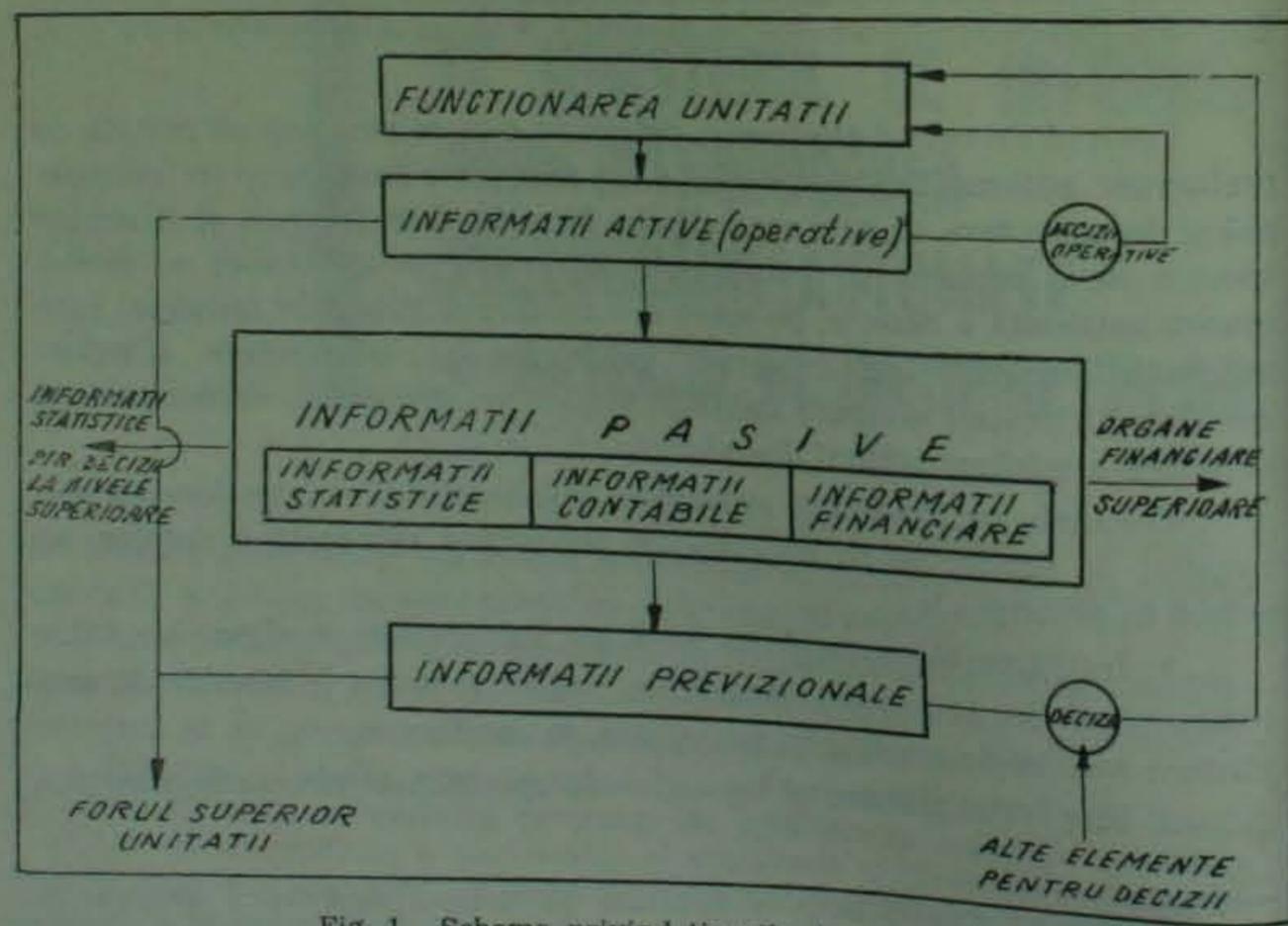

Fig. 1. Schema privind tipurile de informații.

noțiuni de bază, cu care operează sistemele de prelucrare automată a datelor.

INFORMAȚIA — este un bun de cunoaștere, un mesaj despre fapte, evenimente, activități, procese etc. Nu orice bun de cunoaștere însă este o informație, ci numai acela care aduce un SPOR de cunoaștere.

Informația joacă un rol important în cadrul unui **SISTEM INFORMAȚIONAL** — care reprezintă un ansamblu integrat, cuprinzând totalitatea fluxurilor de informații, a metodelor și mijloacelor de colectare, prelucrare și transmitere a informației, necesare desfășurării proceselor de conducere.

Sub aspectul situației în timp, informațiile se pot grupa astfel:

INFORMAȚII ACTIVE — sau dinamice, culese în timpul desfășurării activității, fenomenului, procesului etc., care pot fi folosite pentru influențarea evoluției ulterioare, sau imediate a acestora.

INFORMAȚII PASIVE — care reflectă activități, procese terminate și care în consecință nu pot fi utilizate pentru influențarea imediată a activităților, dar sunt utile în modelele previzionale. Din această categorie fac parte informațiile **STATISTICE**.

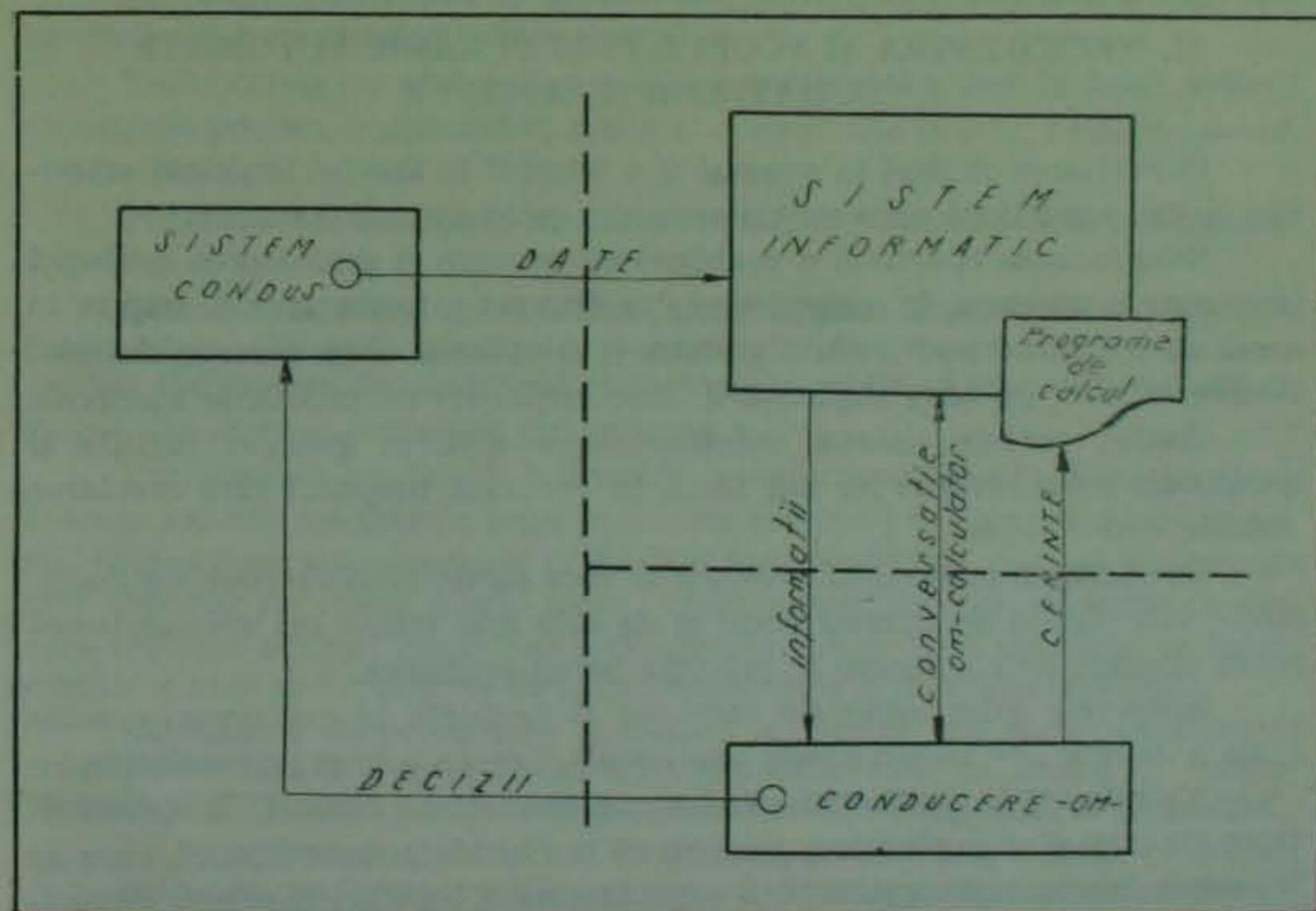

Fig. 2. Schema sistemului informatic și de conducere.

INFORMAȚII PREVIZIONALE — care se referă la activități a căror desfășurare nu a început încă. Ca exemplu avem informațiile ce stau la baza diferitelor planuri operative, informative etc.

Dacă sistemul informațional tratează informația înțeleasă ca IDEE, concept, cunoaștere, informatica constituie un domeniu aparte, pentru că tratează informația prin **STRUCTURA EI FORMALĂ**.

INFORMATICA — constituie o știință cu fundamente proprii, cu metode și tehnici specifice.

Prin urmare, obiectul informaticii este prelucrarea structurilor de informații (colectare, transmitere, înmagazinare, prelucrare).

SISTEMUL INFORMATIC — tratează informația ca structură formală prin : echipamente de calcul și programe de prelucrare.

Sistemul informatic se plasează într-un mediu cuprinzând : sistemul condus și nivelele sale de conducere și decizie.

Din fig. 2 se observă că sistemul condus transmite DATE sistemului informatic. Acesta, prin intermediul programelor de calcul scrise și conduse de OM, retransmite sistemului condus DECIZIILE necesare într-un anumit moment.

II. NECESITATEA ȘI SCOPUL PRELUCRĂRII AUTOMATE A DATELOR (P. A. D.)

Dezvoltarea științei în general și a tehnicii în special imprimă activităților din toate domeniile un caracter din ce în ce mai complex.

Soluționarea oportună a problemelor precum și prevederea evoluției ulterioare a acestora, în cadrul vechilor fluxuri informaționale, impun în mod din ce în ce mai hotărît găsirea și adoptarea unor metode de conducere eficiente, pe baza exploatării unor mijloace de producție moderne.

Astfel, vechile sisteme informaționale sînt, în general, dificile și complicate ; dezvoltarea lor s-a făcut în decursul timpului fără corelarea tuturor activităților.

Prelucrarea manuală a acestora se face cu un grad de precizie discutabil ; este lipsită de operativitate și de cele mai multe ori supraaglomerează nivelele de conducere în privința luării deciziilor.

Sistemele informaționale care vor fi preluate în prelucrarea automată a datelor vor trebui (unde este cazul) re-proiectate și raționalizate.

Ne referim la conținutul datelor din evidențele actuale, la operativitatea cu care sînt exploatate, precum și la existența unor lipsuri, cum ar fi : supradimensionarea structurii organizatorice, legături și relații încrucișate care împiedică adoptarea celor mai corespunzătoare decizii.

Este necesară, de asemenea, delimitarea exactă a tipurilor de infor-

mații astfel : informații pentru conducere curentă (obișnuite și de importanță deosebită) ; informații pentru conducerea de perspectivă.

Asamblarea acestor informații pe nivele și transmiterea lor în timp real organelor dispuse în sistemele decizionale și operaționale este posibilă numai prin folosirea sistemelor moderne de calcul.

III. METODE ȘI MIJLOACE UTILIZATE ÎN SISTEMELE DE PRELUCRARE AUTOMATĂ A DATELOR (S.P.A.D.)

Structura și funcțiile sistemului informațional cer ca mijloacele de prelucrare și metodele folosite să asigure următoarele : intrarea noilor date și informații în sistem, prelucrarea acestora după programe elaborate anterior cu ajutorul elementelor de memorare, elementelor operaționale (operații aritmetice și logice) și al elementelor de comandă.

Ieșirea rezultatelor din sistem este diferită după cum sînt folosite mijloace manuale, mecanizate sau automatizate.

Mijloacele de automatizare (cele mai moderne) permit culegerea, prelucrarea și transmiterea în timp util a informațiilor necesare conducerii.

Ele largesc noțiunea de prelucrare, permițînd o organizare rațională și eficientă a sistemului informațional.

Prelucrarea cu ajutorul sistemelor informatice are la bază metode științifice, provenite din cadrul intim al domeniului practic pe care-l deservesc.

Prelucrările mai deosebite folosesc realizări din domeniul matematicii teoretice și aplicate.

Astfel, cercetarea operațională, programarea lineară, teoria grafelor, matematica statistică, calculul probabilităților sînt cunoscute deja ca surse pentru elaborarea de algoritme și metode capabile să execute operații de rutină din diverse activități sau procese.

Prelucrarea automată a datelor și informațiilor din Ministerul de Interne solicită rezolvarea unor probleme privind : asigurarea unor capacități foarte mari de memorare (FIȘIERE MAGNETICE), care să fie consultate automat cu viteză foarte mare ; găsirea unor metode eficiente de stocare a informațiilor ; organizarea fluxurilor informaționale astfel ca informațiile active să reprezinte 80% din rezultatele prelucrării automate.

Un sistem de prelucrare automată a datelor are două componente principale : **HARDWARE** (totalitatea dispozitivelor de calcul și memorare) și **SOFTWARE** (totalitatea programelor de funcționare a sistemului).

Pe lângă sistemul de calcul funcționează de obicei o serie de mașini ca : mașină de perforare-verificare, mașină de interpretare, sorter mecanic. Cu ajutorul acestora se transpun pe cartele perforate datele ce urmează a fi introduse în sistem.

Intrarea datelor și informațiilor în sistem se realizează prin dispozitive periferice ca : cititorul de cartele, cititorul de bandă de hirtie, cititorul optic de pagină etc.

Ieșirea datelor din sistem în urma prelucrării se face prin : imprimantă, consolă (mașină de scris specială), dispozitiv de afișare cu ecran etc.

Pe lângă aceste dispozitive de INTRARE sau de IEȘIRE, sistemul mai are și alte dispozitive cu funcție mixtă, cum ar fi : unități de bandă magnetică, unități de discuri, unități pentru celule cu folii magnetice etc.

Partea principală a sistemului de calcul o constituie unitatea centrală de prelucrare. Aceasta asigură funcționarea întregului sistem și permite, prin intermediul consolei, efectuarea dialogului OM-MAȘINĂ.

Sistemul de calcul execută comenzi ce-i sînt transmise de către om, prin intermediul programelor (ansamblu de instrucțiuni).

Orice lucrare presupune deci introducerea în sistem atît a programelor, cît și a datelor ce vor fi prelucrate. În memoria centrală a sistemului este reținută succesiunea de instrucțiuni a programului. Fiecare instrucțiune este luată, transmisă unității de comandă în vederea executării. După executarea acestora, sistemul predă controlul programului memorat și o altă instrucțiune este transmisă spre execuție. Ciclul acesta se repetă pînă la epuizarea întregului program. Pe parcursul executării programului sînt consultate, de cîte ori este cazul, unitățile de intrare-ieșire.

IV. PREOCUPĂRILE PREZENTE PENTRU INTRODUCEREA SISTEMELOR DE PRELUCRARE AUTOMATĂ A DATELOR ÎN MINISTERUL DE INTERNE

Sistemele electronice de prelucrare a datelor sînt folosite astăzi în cele mai diferite domenii de activitate, începînd cu calculele simple și terminînd cu proiectarea și conducerea rachetelor balistice și a zborurilor cosmice. Din această diversitate a modului de utilizare a calculatoarelor, ne interesează mai mult sistemele informatice care concep organizarea și raționalizarea vechilor sisteme informaționale, în vederea îmbunătățirii conducerii pe baza unor decizii elaborate de sistemul de calcul.

Prelucrarea automată aduce o îmbunătățire calitativă a modului de informare, permite sortarea și centralizarea informațiilor, ceea ce ușurează luarea deciziilor.

Operațiile manuale de modificare a evidențelor, în raport de noile schimbări, sînt rezolvate foarte operativ în sistemele informatice, datorită existenței fișierelor magnetice, capacității mari a acestora, vitezei mari de consultare, prelucrare și redare a rezultatelor. Este posibilă deci : studierea de ansamblu a unui sistem de activități și adoptarea unor decizii, care să

corespundă necesităților practice de corelare a tuturor fenomenelor și factorilor ce apar în activitatea de conducere.

Centrul de informatică și documentare din cadrul Ministerului de Interne a fost dotat cu o configurație de calcul electronică de fabricație IBM 360 — MODEL 40.

Activitatea U.P.A.D. se desfășoară pe două direcții principale. 1. Instruirea și formarea cadrelor proprii, precum și a informaticienilor aparținînd unităților utilizatoare. 2. Realizarea unor aplicații practice de prelucrare automată a datelor de importanță majoră pentru aparatul Ministerului de Interne.

În cadrul U.P.A.D. se găsesc în lucru, în diferite etape de rezolvare, datele unor domenii diferite de activitate.

Astfel, s-a terminat și implementat „Evidența rețelei informative“ aparținînd Direcției I și Direcției a II-a. Aplicația poate fi extinsă la toate direcțiile operative și inspectoratele Ministerului de Interne.

Proiectul aplicației „Evidența persoanelor suspecte de evaziune“ este terminat și se impune a se face culegerea datelor.

Activitatea se desfășoară anevoios datorită lipsei unei delimitări clare a informațiilor deținute de unități, sub aspectul verificării acestora.

Se găsește în faza de proiectare aplicația „Evidența bazei de lucru“ care se va finaliza în jurul datei de 1 decembrie 1972, urmînd a se trece la culegerea datelor începînd cu Centrul de informatică și documentare unde se apreciază un volum de muncă de circa 6 700 zile/om.

Aplicația „Urmărirea penală“ se găsește în faza de scriere a programelor, iar cu data de 1 decembrie 1972 se va începe culegerea datelor pentru care se apreciază un volum de lucru de circa 30 000 zile/om.

Se rulează cu rezultate bune aplicația „Statistica accidentelor de circulație“ care furnizează periodic și la cerere un număr de 286 situații statistice pe plan central și județean.

De asemenea, se rulează în condiții bune aplicația „Evidența statistică a datelor de la incendii“ care furnizează lunar și trimestrial circa 40 situații statistice în legătură cu datele de la incendii.

Aplicația „Prelucrarea fondului arhivistic“ se găsește în faza finală de testare a sistemului, reușind să se încarce, în vederea experimentării, circa 4 000 documente arhivistice.

Aplicația „Evidența deținuților“ se găsește în faza de culegere a datelor existente în Penitenciarul Văcărești, în vederea experimentării și eventual generalizării metodelor de prelucrare automată a datelor și la alte penitenciare.

Aplicația „Evidența infracțiunilor și infractorilor după modul de

operare" se găsește în faza de finalizare a scrierii programelor. S-au cules 1 400 cazuri pentru experiment.

Este terminată aplicația „Statistica pensiilor și pensionarilor Ministerului de Interne" însă, ca urmare a fuzionării aparatului, se impune ca Serviciul pensii să se pronunțe asupra unor date de corelare pentru elaborarea unor lucrări cu caracter unitar spre a se putea fructifica avantajele prelucrării automate a datelor.

Alte aplicații se găsesc în etapa de finalizare, însă unitățile utilizatoare nu sînt pregătite pentru preluarea și exploatarea acestora.

În această situație se găsesc aplicația „Calculul și statistica salariilor personalului Ministerului de Interne" și aplicația „Exploatarea parcului auto".

Unele aplicații, prin volumul mare de date ce urmează a fi culese, depășesc posibilitățile utilizatorilor și în acest sens rezolvarea lor se va face într-un interval de timp foarte mare.

Astfel, aplicația „Evidența personalului activ și de rezervă a Ministerului de Interne" impune un volum de muncă de circa 20 000 zile/om; aplicația „Evidența medico-sanitară a cadrelor Ministerului de Interne", circa 4 000 zile/om; aplicația „Evidența centralizată a populației Republicii Socialiste România", circa 244 000 zile/om; aplicația „Evidența parcului de autovehicule", circa 20 000 zile/om. Este necesar ca unitățile să analizeze cadrul legal pentru folosirea unor forțe de muncă din rîndul pensionarilor ministerului pentru a scurta durata de culegere a datelor.

Referindu-ne la unele aspecte negative în activitatea desfășurată pînă acum, se poate spune că o lipsă importantă, aproape generală pentru toate aplicațiile terminate sau în curs de terminare cu consecințe în ceea ce privește urgentarea aplicării și fructificării rezultatelor, rezidă din faptul că introducerea prelucrării automate a datelor nu este încă considerată de marea majoritate a unităților utilizatoare ca o activitate proprie. Din acest motiv: nu le au prinse în propriile lor planuri de muncă; nu analizează stadiul realizării aplicațiilor; nu participă cu informaticieni în cadrul colectivelor care realizează proiectele, în sensul pregătirii lor din timp pentru preluarea în exploatare a aplicațiilor.

Pe măsura finalizării proiectelor, aspectele de mai sus se resimt mai accentuat în sensul că: nu se asigură personal pentru culegerea datelor; nu se pot prelua aplicațiile care ajung în faza de execuție; nu se poate asigura permanența necesară pentru actualizarea fișierelor.

În consecință, dezvoltarea aplicațiilor și adaptarea la noi cerințe, latură exclusivă a utilizatorului rezultată în baza utilizării critice a datelor, nu poate intra în preocuparea beneficiarilor.

La cele de mai sus se impun măsuri urgente de examinare a situației existente în cadrul fiecărei unități pentru executarea Ordinului ministrului de interne, dat cu prilejul Convocării de lucru cu șefii unităților și se-

cretarii de partid din cadrul aparatului central și teritorial al Ministerului de Interne, din data de 14—15 septembrie 1972, în vederea îmbunătățirii activității de informare și creșterea eficacității acesteia.

Fiecare din aplicațiile enumerate solicită în principal următoarele: cunoașterea de către proiectant a activității manuale existente, operarea unor raționalizări și îmbunătățiri a acesteia, proiectarea și testarea sistemului de prelucrare propriu-zis, culegerea datelor și informațiilor specifice fiecărui domeniu, prelucrarea și transmiterea rezultatelor etc.

Rezultă de aici, că activitatea din U.P.A.D. trebuie să se completeze armonios cu cea a informaticienilor din unitățile utilizatoare, deoarece datele introduse la un moment dat în fișiere devin cu timpul neactuale, dată fiind dinamica proceselor muncii informative.

Trebuie deci să existe un personal calificat, capabil să transmită și să primească spre distribuire rezultatele din prelucrarea automată. În sarcina acestora cade și verificarea validității datelor transmise către calculator, astfel ca fișierele să fie în permanență actualizate.

Principalele tipuri de prelucrări adoptate pînă acum sînt următoarele: executarea de situații statistice; verificarea de persoane în fișiere la cerere; elaborarea de liste și rapoarte privind conținutul fișierelor; înregistrarea și actualizarea fișierelor de bază existente etc.

Data fiind necesitatea păstrării unei conspirativități a datelor și informațiilor în procesul prelucrării lor, în proiectarea aplicațiilor se practică, printre altele, și o tehnică de codificare — decodificare automată. Aceasta asigură o conspirativitate deplină și ușurează manevrarea și stocarea volumelor mari de date.

Într-o etapă imediat viitoare, centrul de calcul își propune dezvoltarea aplicațiilor prezentate mai sus pînă la nivelul cuprinderii în întregime al întregului flux informațional în prelucrarea automată. Astfel va fi posibilă o operare completă pe întreaga activitate a unei unități, pe de-o parte, iar pe de altă parte, organizarea prelucrării datelor și pe compartimente, în condițiile respectării unor legături la nivelul ansamblului.

Pe măsura dezvoltării conținutului fișierelor de bază ale aplicațiilor și a verificării modului practic de exploatare a acestora, se va putea trece la alcătuirea unor „BĂNCI DE DATE" care să permită prelucrarea rapidă a informațiilor, precum și obținerea unor rapoarte centralizatoare care să sintetizeze pe grupe de informații întreaga activitate a organelor Ministerului de Interne.

Aceste bănci de date au ca scop centralizarea tuturor informațiilor legate de un anume domeniu de activitate și înmagazinarea acestor informații astfel ca toate persoanele interesate și care au acest drept să poată obține informații, ori de cîte ori au nevoie.

Exemplu în acest sens poate fi: crearea unei bănci de date cu referire

la persoanele care fac obiectul muncii de securitate și la modul cum acestea sînt cunoscute la nivelul întregului minister.

La aceste informații pot avea acces toate organele (unități și subunități) Ministerului de Interne, în scopul verificărilor și al căutărilor.

De asemenea, pot rezulta situații statistice și documentare, centralizate și pe unități din care se pot trage unele concluzii privind: luarea deciziilor celor mai eficiente, îmbunătățirea muncii informativ-operative, îndrumarea și canalizarea activității informative etc.

Asemenea informații și situații vor putea fi obținute direct și imediat de către unități, de la locul de desfășurare a activității acestora, prin intermediul unor dispozitive de transmitere a datelor la distanță. În acest an s-au experimentat cu rezultate bune la Inspectoratul municipiului București și la inspectoratele județene Brașov, Cluj și Iași unități de teleprelucrare. Pe măsura terminării aplicațiilor și asigurării echipamentelor de teleprelucrare, datele concentrate în banca de date din cadrul Centrului de informatică și documentare vor putea fi furnizate unităților interesate într-un timp extrem de scurt, indiferent de distanța la care se găsesc față de centrul de calcul.

În acest scop, se va realiza un sistem informațional centralizat-descentralizat (centralizat la nivelul ministerului și descentralizat pe unități, creînd impresia că fiecare unitate are calculator propriu), iar deciziile obținute în urma unor astfel de prelucrări vor fi mai competente, dat fiind orizontul mare de cunoaștere a realității, precum și viteza mare de elaborare a lor.

În conformitate cu planul TITAN de dezvoltare a informaticii în Ministerul de Interne, în perioadele 1971—1975 și 1976—1980, se are în vedere ca sistemul informațional bazat pe prelucrarea automată a datelor să pună la dispoziția tuturor eșaloanelor decizionale datele cele mai semnificative, corecte, precise, actuale și complete.

În felul acesta, munca de conducere în Ministerul de Interne capătă valențe noi. Crește gradul de exactitate în elaborarea planurilor curente și de perspectivă, fiind posibilă, totodată, abordarea acestora în condițiile unei cunoașteri depline a faptelor și fenomenelor, precum și a unei bune orientări în activitatea de conducere.

Succesul introducerii și afirmării sistemului informațional bazat pe prelucrarea automată a datelor depinde în cea mai mare măsură de receptivitatea tuturor cadrelor cuprinse în sistemul de lucru, de pregătirea, înțelegerea și încrederea deplină în avantajele oferite de această modalitate de lucru, care devine pe zi ce trece un instrument tot mai larg, indispensabil activității pe care o desfășurăm.

General-maior PAVEL CONSTANDACHE

RECRUTAREA

moment important în formarea unei rețele informative de calitate

Activitatea de culegere a informațiilor a reușit treptat să se profesionalizeze, iar în ultimul timp să se transforme în unele state într-o adevărată „industrie”, folosind aparataj tehnic ultramodern și absorbînd specialiști de primă mîna din diferite domenii. Cele mai mari și mai tehnicizate servicii de spionaj nu au putut renunța însă la rețelele de informatori, fără de care aparatajul tehnico-stiințific de prelucrare și de stocare a informațiilor rămîne inutil.

Munca de extindere a rețelelor, de căutare și de captare a inteligențelor a devenit o luptă aprigă, în care nimic nu a fost neglijat. Organizațiile emigranților, sectele religioase, nevinovatul turism, unele asociații internaționale, sportul, schimburile culturale, totul a fost transformat de serviciile de spionaj străine în portite pentru satisfacerea pe orice cale a setei de informații.

Așa după cum știm, o parte din aceste acțiuni sînt îndreptate și împotriva țării noastre, iar în lupta de zi de zi pe care o ducem, armele trebuie mereu perfecționate.

Dar perfecționarea muncii de informații, improspătarea permanentă a rețelei depind de noi, de iscusința cu care vom învăța să șlefuiim metodele de activitate secretă.

Ce preocupări avem în acest sens, ce ne propunem să realizăm, iată o temă amplă, pe care redacția noastră și-a propus să o dezbată

la persoanele care fac obiectul muncii de securitate și la modul cum acestea sînt cunoscute la nivelul întregului minister.

La aceste informații pot avea acces toate organele (unități și subunități) Ministerului de Interne, în scopul verificărilor și al căutărilor.

De asemenea, pot rezulta situații statistice și documentare, centralizate și pe unități din care se pot trage unele concluzii privind: luarea deciziilor celor mai eficiente, îmbunătățirea muncii informativ-operative, îndrumarea și canalizarea activității informative etc.

Asemenea informații și situații vor putea fi obținute direct și imediat de către unități, de la locul de desfășurare a activității acestora, prin intermediul unor dispozitive de transmitere a datelor la distanță. În acest an s-au experimentat cu rezultate bune la Inspectoratul municipiului București și la inspectoratele județene Brașov, Cluj și Iași unități de teleprelucrare. Pe măsura terminării aplicațiilor și asigurării echipamentelor de teleprelucrare, datele concentrate în banca de date din cadrul Centrului de informatică și documentare vor putea fi furnizate unităților interesate într-un timp extrem de scurt, indiferent de distanța la care se găsesc față de centrul de calcul.

În acest scop, se va realiza un sistem informațional centralizat-descentralizat (centralizat la nivelul ministerului și descentralizat pe unități, creînd impresia că fiecare unitate are calculator propriu), iar deciziile obținute în urma unor astfel de prelucrări vor fi mai competente, dat fiind orizontul mare de cunoaștere a realității, precum și viteza mare de elaborare a lor.

În conformitate cu planul TITAN de dezvoltare a informaticii în Ministerul de Interne, în perioadele 1971—1975 și 1976—1980, se are în vedere ca sistemul informațional bazat pe prelucrarea automată a datelor să pună la dispoziția tuturor eșaloanelor decizionale datele cele mai semnificative, corecte, precise, actuale și complete.

În felul acesta, munca de conducere în Ministerul de Interne capătă valențe noi. Crește gradul de exactitate în elaborarea planurilor curente și de perspectivă, fiind posibilă, totodată, abordarea acestora în condițiile unei cunoașteri depline a faptelor și fenomenelor, precum și a unei bune orientări în activitatea de conducere.

Succesul introducerii și afirmării sistemului informațional bazat pe prelucrarea automată a datelor depinde în cea mai mare măsură de receptivitatea tuturor cadrelor cuprinse în sistemul de lucru, de pregătirea, înțelegerea și încrederea deplină în avantajele oferite de această modalitate de lucru, care devine pe zi ce trece un instrument tot mai larg, indispensabil activității pe care o desfășurăm.

General-maior PAVEL CONSTANDACHE

RECRUTAREA

moment important în formarea unei rețele informative de calitate

Activitatea de culegere a informațiilor a reușit treptat să se profesionalizeze, iar în ultimul timp să se transforme în unele state într-o adevărată „industrie”, folosind aparataj tehnic ultramodern și absorbînd specialiști de primă mîna din diferite domenii. Cele mai mari și mai tehnicizate servicii de spionaj nu au putut renunța însă la rețelele de informatori, fără de care aparatajul tehnico-stiințific de prelucrare și de stocare a informațiilor rămîne inutil.

Munca de extindere a rețelelor, de căutare și de captare a inteligențelor a devenit o luptă aprigă, în care nimic nu a fost neglijat. Organizațiile emigranților, sectele religioase, nevinovatul turism, unele asociații internaționale, sportul, schimburile culturale, totul a fost transformat de serviciile de spionaj străine în portite pentru satisfacerea pe orice cale a setei de informații.

Așa după cum știm, o parte din aceste acțiuni sînt îndreptate și împotriva țării noastre, iar în lupta de zi de zi pe care o ducem, armele trebuie mereu perfecționate.

Dar perfecționarea muncii de informații, improspătarea permanentă a rețelei depind de noi, de iscusința cu care vom învăța să șlefuiim metodele de activitate secretă.

Ce preocupări avem în acest sens, ce ne propunem să realizăm, iată o temă amplă, pe care redacția noastră și-a propus să o dezbată

în cadrul unui ciclu de materiale, prin care să dăm posibilitatea cât mai multor ofițeri de a-și expune punctele personale de vedere. În numărul de față am căutat să analizăm câteva aspecte privind importanța „primului pas” în munca informativă, dificultățile care se ivesc în procesul atragerii la colaborare și modul cum sînt ele depășite de ofițerii noștri, cauzele unor eșecuri, acolo unde ele mai există. Am adresat în acest sens trei întrebări unor ofițeri de securitate din inspectoratele județene Prahova, Buzău și Dimbovița. Mulțumim tuturor tovarășilor care ne-au ajutat în realizarea acestei mese rotunde și așteptăm din partea cititorilor care doresc să contribuie la dezbatere, completările, criticile, ori propunerile lor.

1. Considerați recrutarea un moment hotărîtor pentru activitatea ulterioară a persoanelor din rețea?

Locotenent-major ȘTEFAN LUNGU (I. J. Buzău) : Da, cred că recrutarea este un moment hotărîtor pentru întreaga activitate pe care un informator, un colaborator, ori o gazdă de casă de întîlniri o va desfășura în continuare. Cred aceasta, deoarece recrutarea rămîne în memoria persoanei care intră în rețeaua aparatului de securitate ca un moment cu totul deosebit, chiar solemn. Cu acel prilej candidatul se edifică asupra unei activități secrete, despre care nu a avut cunoștință, ori despre care a avut cunoștințe vagi. I se vorbește atunci despre unele preocupări de maximă importanță pentru statul nostru și el începe să acționeze într-un mod specific, să aprecieze dintr-un punct de vedere mai larg, mai matur o serie de comportări și de fapte care se petrec în jurul lui. Se produce adică o importantă schimbare în viața sa. Omul pe care l-am recrutat devine mai atent, își supraveghează reacțiile față de cei cu care vine în contact, ori față de elementele spre care îl dirijăm. De aceea, trebuie să ne gîndim foarte bine la modul cum îi prezentăm toate aceste probleme în procesul recrutării.

Alegerea momentului în care trecem la recrutare mi se pare și el extrem de important. Această alegere depinde numai de noi, numai de tactul nostru și de măsura în care cunoaștem bine persoana candidatului. Am să exemplific referindu-mă la o recrutare pe care am realizat-o recent. Aflasem că un candidat al meu trăia o stare sufletească de frămîntare. Se făcuseră niște cercetări pe linie de miliție în obiectivul unde lucra și omul, deși nevinovat — se stabilise că este în mod cert nevinovat — era totuși neliniștit, deoarece cunoștea unele aspecte din anturajul necorespunzător în care lucra. M-am gîndit că e bine să folosesc această împrejurare care se crease și am trecut la contactarea candidatului în scopul recrutării. Am discutat diferite aspecte de muncă ; mi-a relatat, desigur, motivele

care cauzaseră ancheta pe linie de miliție ; de aici am extins în mod firesc discuțiile asupra unor probleme care mă interesau pe mine. Candidatul a găsit în persoana mea un confident, cu care putea vorbi despre chestiuni care îi atrăseseră atenția și lui, dar cărora le dăduse mai puțină importanță pînă atunci sau nu știa ce interpretare să le dea. Recrutarea desigur a reușit și am speranțe că omul acesta va fi un informator bun.

Maior VALERIU PURCĂROIU (I. J. Dimbovița) : Și răspunsul meu la întrebarea pusă este afirmativ. Mai exact, aș spune că este hotărîtor sub aspectul atitudinii și comportării ofițerului de securitate în procesul recrutării. Contează foarte mult această atitudine, indiferent pe ce bază este făcută recrutarea. Dacă ofițerul se situează pe o poziție bună, principială, fermă, de la început, dacă el știe să-l convingă pe candidat asupra necesității colaborării, atunci se pot realiza lucruri cu totul deosebite. Schimbarea în viața persoanei recrutate nu se petrece doar sub aspectul arătat mai înainte. Chiar în concepțiile despre viață și despre muncă apare o schimbare care ajută celui care intră în rețea să devină mai exigent și cu el însuși. Cunoșc un caz, al unui inginer economist bine recrutat, în viața căruia acel moment, al intrării în legătură cu organele de securitate, a însemnat și punctul de plecare în direcția unei creșteri pe linie profesională. O creștere vizibilă, marcată prin maturitatea, prin seriozitatea cu care a început să privească ce se petrecea în jurul său. Acesta mi se pare că trebuie să fie scopul nostru de perspectivă în procesul de colaborare cu toate persoanele din rețea. Și în realizarea acestui scop, consider că recrutarea constituie un moment hotărîtor.

Căpitan VASILE SĂVOIU (I. J. Dimbovița) : Voi da răspunsul la întrebarea pusă pornind de la un exemplu. Era necesar să pătrund într-un anturaj de elemente dușmănoase. Am punctat un candidat care dispunea de posibilități și l-am contactat într-o împrejurare, foarte lejer, la un pahar. Am discutat tot felul de chestiuni în afara muncii informative, dar, printre altele, așa, în treacăt, l-am întrebat despre cineva. Mi-a spus că nu știe nimic despre omul acela în ultimul timp, dar că îl cunoaște și că ar putea să discute cu el. A discutat, ne-am revăzut după un timp, am făcut câteva întîlniri cu el, avînd grijă să le realizăm în mod conspirat ; încetul cu încetul mi-a vorbit de alte aspecte care îl preocupau și care pe mine mă interesau foarte mult, despre persoane, despre probleme care au depășit chiar nivelul celor pe care mi le propusesem inițial să le rezolv prin el. Omul acesta este fost condamnat. Dacă îi făceam de la început, dintr-o dată, propunerea de a colabora cu securitatea, nu cred că ar fi acceptat. Așa însă a devenit informator fără să-și dea seama. Unde și cînd a fost acel moment hotărîtor ? Nu știu. Sînt cazuri cînd nu există un asemenea moment. Ceea ce contează în primul rînd e să ne apropiem oamenii cu care colaborăm ; ei să capete stimă și respect pentru persoana ofițerului de securitate și pentru problemele de muncă ale acestuia, să se îndrăgostească, aș îndrăzni să zic, de activitatea de culegere a informațiilor. Iar noi să-i cultivăm permanent această stimă și să-i dezvoltăm pasiunea pentru munca secretă.

Maior VASILE LUȚĂ (I. J. Prahova) : Eu aş vrea să-l întreb pe tovarăşul căpitan Săvoiu : acel informator despre care ne-a vorbit ştie ori nu ştie că e informator ? Exemplul pe care l-a dat nu mi se pare caracteristic. Apare posibilitatea de a confunda activitatea informatorilor cu cea a surselor ocazionale. În lumina ordinelor care sînt în vigoare, ştim că recrutarea constituie un act solemn, că informatorul semnează un angajament. Intervine adică tocmai factorul conştient, o problemă de responsabilitate pe care o implică acceptarea colaborării. Informatorul, cred eu, trebuie să simtă acest moment, pe care şi eu îl consider hotărîtor pentru activitatea ulterioară a persoanei recrutate.

Am să exemplific această idee prezentîndu-vă modul cum a decurs o recrutare. Efectuasem cîteva contacte în scop de influenţare pozitivă, cu un fost şef de cuib legionar, condamnat pentru activitate duşmănoasă şi eliberat în 1964. Fostul legionar venea liniştit la întîlniri, discuta foarte degajat, nu considera aceste contacte ca pe ceva ieşit din comun. Cînd am apreciat că este cazul, i-am explicat importanţa ţinerii unui contact permanent, rolul muncii informative şi al luării angajamentului. Candidatul a luat cunoştinţă de conţinutul angajamentului, a remarcat cu foarte multă seriozitate că „sînt nişte responsabilităţi mari” pe care şi le-ar lua şi mi-a cerut să se mai gîndească. S-a gîndit, a acceptat, azi e un informator bun, care furnizează materiale de valoare. Vreau să subliniez că informatorul a înţeles răspunderea pe care o reprezintă acceptarea colaborării şi cred că fiecare informator trebuie să cunoască limpede aceasta, din moment ce este inclus în reţeaua noastră.

Căpitan VASILE SĂVOIU (I. J. Dimboviţa) : Răspund întîi la întrebarea care mi-a fost pusă. Da, în prezent acest om ştie că este informator. Eu am spus că mai există şi asemenea situaţii. Şi există. Tot în ordinul de care a amintit tovarăşul maior Luţă, se specifică faptul că trebuie să apreciem, de la caz la caz, că nu este obligatoriu să luăm angajament de la absolut toate persoanele cu care deja lucrăm. Sînt unii oameni care mai au prejudecăţi, alţii care au trăit ori trăiesc într-un anumit mediu care şi-a pus amprenta asupra concepţiilor lor privitoare la munca de informator, alţii au fost condamnaţi şi, dintre ei, unii consideră că pe nedrept. În aceste cazuri este necesară o perioadă mai lungă de atragere, de schimbare a concepţiilor lor, perioadă care poate dura ani de zile. Dar, în tot acest timp, ei pot da şi dau informaţii de o valoare care depăşeşte uneori valoarea informaţiilor furnizate chiar de cei ce au acceptat recrutarea deschis şi au semnat un angajament. După ce să apreciem calitatea unui informator ? Nu după valoarea materialelor verificate pe care le dă ? În cazul concret al informatorului despre care v-am vorbit, el a furnizat materiale pe care le-am apreciat ca avînd o importanţă deosebită şi le-am trimis la direcţia centrală. Eu îl consider un informator bun.

Maior ION RADU (I. J. Prahova) : Cred că se poate vorbi de un moment hotărîtor al recrutării care este în funcţie de doi factori : de gradul de cunoaştere al candidatului şi de gradul de apropiere pe care reuşeşte să-l realizeze ofiţerul. Personal consider că cele mai bune recrutări se fac atunci cînd persoana pe care urmează s-o recrutezi ţi-e cunoscută de mai mult timp, nu numai din hîrtii, ci din viaţă, cînd între tine şi candidat s-a stabilit deja o anumită afinitate. Acest gen de situaţii implică de fapt cei doi factori pe care i-am amintit. Trebuie să spun că, dacă doar unul dintre aceşti doi factori este deficitar, este deficitară şi recrutarea ori ea eşuează.

Voi exemplifica această afirmaţie. Studiasem un candidat, un artist plastic, om inteligent cu posibilităţi informative bune, care corespundea, credeam eu, pe deplin scopului propus. Am realizat un prim contact, am purtat discuţiile care se poartă de regulă într-o asemenea împrejurare. La al doilea contact am discutat alte chestiuni, frumos, civilizată, plăcut chiar, fără să-i pun problema unei colaborări. El însă a simţit, a intuit cam încotro merge această atenţie a mea pentru persoana lui şi mi-a spus în încheierea acelei de a doua întrevederi : „Domnule maior, dumneavoastră aţi fost foarte amabil şi politicos, eu, cred, la fel. Data viitoare însă mă tem că nu voi mai avea să vă spun lucruri interesante...” Ce rezultă de aici ? În primul rînd, că nu-l studiasem suficient, desigur, pentru a-mi da seama şi de atitudinea lui faţă de munca de informaţii. În al doilea rînd, că pentru unii oameni, scopul contactelor noastre trebuie mult mai bine acoperit, că trebuie exploatate nişte împrejurări reale de cunoaştere şi de apropiere.

Maior GHEORGHE PAPUC (I. J. Prahova) : Recrutarea constituie un corolar al întregii activităţi desfăşurate pînă atunci în procesul de punctare şi de studiere a candidaţilor şi o condiţie a activităţii ulterioare. Este deci în mod cert un moment hotărîtor. De altfel, în funcţie de reuşita ori de nereuşita recrutării se ia şi hotărîrea de introducere în reţea a unei persoane.

O recrutare necorespunzător realizată, chiar dacă nu duce la eşec, lasă urme în întreaga activitate a informatorului. Acel moment a constituit prima intrare în contact cu organele de securitate ; omul şi-a format atunci o părere, întărită desigur de perioada cunoscută de frămîntare care a urmat imediat acceptării fără convingere. Iată, am avut un informator pe care îl preluasem de la cineva şi pe care, după o perioadă de timp, am reuşit să mi-l apropii foarte mult. Abia atunci, într-o împrejurare, şi-a exprimat cu amărăciune regretul că recrutarea lui fusese făcută în mod incorect. Ofiţerul care îl recrutase se purtase necorespunzător cu el şi omului îi rămăsese în suflet acea atitudine.

Fiind vorba de un moment hotărîtor în viaţa cuiva, cred că ideea

alegerii unor condiții optime pentru discuții se impune de la sine. Cunosce un caz când, datorită locului greșit ales pentru recrutare, au trebuit întrerupte la un moment dat discuțiile. Firul nu a mai putut fi innodat. A rezultat un eșec, deși nu erau deloc motive pentru așa ceva.

Colonel TOMA ȚOANȚĂ (I.J. Prahova): Pe măsură ce am ascultat cele discutate și m-am gândit la întrebarea pusă, am început să-mi dau seama că de fapt nu se poate spune despre momentul recrutării că este hotărâtor. Important da. Foarte important este. Dar nu hotărâtor. De ce? Iată două exemple care mi se par concludente:

Recrutasem un informator care îmi furniza materiale foarte bune. E drept că îl și ajutasem într-o problemă care îl interesase pe el. Dacă acceptăm ideea că momentul recrutării este hotărâtor pentru întreaga activitate ulterioară a informatorului, n-ar fi trebuit să se petreacă ce s-a petrecut. Pentru că, într-o împrejurare, am predat acest informator, legătura cu el a început să se țină sporadic, pînă la urmă s-a întrerupt, informatorul nemaiprezentîndu-se pur și simplu la întâlniri.

Alt caz pe care îl cunosc. Un tehnician dintr-o întreprindere fusese recrutat pe bază de material compromițător. Recrutarea s-a realizat foarte bine, informatorul dădea materiale de valoare, totul părea în ordine. Ofițerul cu care ținea legătura a fost nevoit să plece însă un timp din localitate; legătura s-a reluat greu, randamentul a scăzut; pînă la urmă informatorul a intrat sub influența unor persoane cu care era în contact și a devenit nesincer față de noi.

Ce concluzie se desprinde de-aici? Că avem de-a face cu un proces de continuitate. Că recrutarea trebuie urmată de o dirijare și de o educare permanentă, bine gândită, care să ferească informatorul ori colaboratorul de greșelile și de capcanele care pot apare într-o muncă de culegere secretă a informațiilor.

Maior ION STOICA (I. J. Buzău): De altfel, o recrutare, oricît de bine ar fi făcută, nu poate pune în temă informatorul decît asupra unor linii generale, asupra unor noțiuni de bază; de fapt și regulile conspirativității ne interzic să-i spunem de la început prea mult, pînă cînd nu ne convingem de posibilitățile și de sinceritatea sa.

Locotenent-colonel VASILE BERARU (I.J. Dîmbovița): Sint de aceeași părere. Aceasta deoarece calitățile unui informator se formează în timp, printr-o muncă de răbdare. Dacă ar fi hotărâtor momentul recrutării, ar însemna că nu mai prezintă prea mare importanță toată activitatea ulterioară pe care o ducem cu informatorii, pentru a-i obișnui cu o muncă sistematică și conspirativă, pentru a le dezvolta continuu sentimentele patriotice, pentru a-i apropia de noi. Ar însemna să negăm rolul tot atît de important al muncii de conducere și de educare. Or, știm cu toții, din practică, ce valoare are această muncă. Sint însă convins că, așa cum de altfel s-a arătat aici, acel moment al încredințării unei munci secrete în

interesul întregii țări și al acceptării acestei munci constituie un eveniment deosebit în viața unui om, un eveniment foarte important, care va influența mult asupra procesului ulterior de formare și educare. Va influența pozitiv sau negativ, aceasta depinde de personalitatea ofițerului de securitate, de talentul lui de a valorifica în procesul recrutării datele pe care le deține despre candidat, de modul în care reușește să-l convingă pe acesta de importanța muncii anonime pe care o începe.

2. Care dintre recrutările realizate în ultima perioadă de timp vi s-a părut mai dificilă și de ce?

Maior ION RADU (I. J. Prahova): Am să vă relatez cum a decurs o recrutare care mi s-a părut că va fi foarte dificilă, deși, practic, nu s-a dovedit tocmai așa. Cauza acestei presupuse dificultăți a constat — revin la ideea pe care am enunțat-o anterior — în cunoașterea insuficientă a candidatului.

Scopul recrutării pe care îmi propusesem s-o realizez era să pătrund informativ într-un anturaj de elemente semnalate cu manifestări dușmănoase și care aveau preocupări literare. Trebuia deci să-mi verific informațiile pe care le posedam și să le adîncesc printr-un informator cu posibilități bune. Candidatul meu era scriitor. Stabilisem că el cunoștea manifestările elementelor care mă interesau, dar că nu lua nici o atitudine. Ce era în sufletul lui? De ce tăcea omul acesta? Nu era de acord cu cei din anturajul acela? Era doar foarte prudent? Prin studiu nu reușisem să găsesc răspuns la aceste întrebări și mă temeam de un eșec. Oamenii de genul acesta, din mediul intelectual, care tac foarte mult, sint dificil de cunoscut din hîrtii. Personal nu avusesem ocazia să discut cu acest candidat niciodată. L-am contactat și i-am cerut părerea asupra unor lucrări literare suspecte de intenții dușmănoase. N-aș putea spune că nu a fost amabil, dar a păstrat totuși o anumită rezervă în cursul discuțiilor, care m-a lăsat încă nelămurit asupra persoanei sale. N-am îndrăznit să-i pun problema unei colaborări, măcar pe departe, nici cu prilejul celui de al doilea contact pe care l-am realizat. Abia la a treia discuție purtată împreună am reușit să ne apropiem mai mult unul de altul, mi-am dat seama că omul nu gîndește deloc greșit, am intrat mai adînc în fondul problemelor care mă interesau, l-am întrebat de relațiile pe care le are în mediul literar. Și atunci mi-a zis direct: „Eu cred că știu ce vă interesează pe dumneavoastră ca ofițer de securitate. Și am ce vă spune”. Mi-a relatat în conti-

nuare patru întâmplări semnificative la care fusese mărtor, aspecte foarte concrete cu privire la persoanele despre care aveam și eu unele sesizări. Așa a început o colaborare care continuă și azi.

Căpitan DAN DUMITRESCU (I. J. Buzău) : Eu aveam în studiu un preot care activase în organizația legionară. Stabilisem că are cunoștință despre preocupările altor foști legionari și despre legăturile lor cu emigrația. Rezulta că ar fi indicat ca informator și sub aspectul calităților personale, al trăsăturilor de caracter, dar am considerat că este totuși riscant să intrăm direct în discuții cu el asupra relațiilor pe care le avea. Pe de altă parte, aveam nevoie de informații și voiam să ne edificăm cât mai repede asupra întrebării : acceptă ori nu acceptă colaborarea ? Am solicitat atunci sprijinul direcției centrale pentru a obține un almanah bisericesc, editat în Occident. În almanahul acela aflasem că publicase o legătură a preotului pe care îl aveam în studiu. Publicase, dar iscălise cu inițiale. Almanahul a fost obținut, ne-a fost trimis și l-am luat cu mine la contactarea candidatului. Am discutat mai multe chestiuni, fără importanță informativă, i-am arătat însă almanahul. Mi-a spus că știe de el. Da ? Da, spuse el și m-a întrebat : Dar dumneavoastră știți cine colaborează la almanahul acesta ? Cine ? Păi, colaborează X, care semnează așa. A început să relateze, fără să fie nevoie să-l întreb, cum ajunsese acel X în legătură cu redactorii almanahului din străinătate, ce mai scrisese pînă atunci, mi-a spus că le citise din acel almanah chiar elementul care mă interesa și așa mai departe. Lucrez în prezent cu acest informator, pentru a vedea dacă, sub acoperirea unei colaborări religioase, nu se ascund și trimiteri de informații în exterior din partea acelor foști legionari.

Maior ION STOICA (I. J. Buzău) : O recrutare mai dificilă am realizat într-un caz suspect de sabotaj, într-un obiectiv C.F.R. Aveam semnalări privitoare la nerespectări ale procesului tehnologic care puneau în pericol securitatea transporturilor. Se putea ajunge la deraieri chiar, așa că trebuia clarificată urgent situația, pentru a preveni o catastrofă și a stabili intenția cu care erau produse acele abateri de la normele în vigoare. Dintre persoanele luate în studiu, un candidat dispunea de multe posibilități. Momentul dificil însă care trebuia trecut era de a-l face pe candidat să-mi vorbească despre dispozițiile pe care le primea de la șeful lor și care nu erau în conformitate cu instrucțiunile de serviciu.

Ce gîndea candidatului meu despre acele dispoziții ? Își dădea seama de consecințele pe care le puteau avea ? Cum să mă apropii de el și să-l faci să-mi vorbească deschis ? Din studiu, reținusem faptul că o rudă a candidatului devenise invalid în urma unui accident de cale ferată. Am hotărît să exploatez acest amănunt. Am făcut o contactare, și am pornit discuțiile de la aspectul acela. Candidatul a reacționat așa cum prevăzusem, mi-a relatat deschis care era situația la locul său de muncă și anume că, șeful său, pentru a nu avea întârzieri consemnabile, grăbea revizia necesară,

încălciind astfel instrucțiunile. În prezent candidatul a devenit un informator pe care pot pune bază, este un om care veghează cu intransigență la respectarea normelor și instrucțiunilor C.F.R., sesizîndu-mi cu promptitudine cea mai mică abatere.

Maior VALERIU PURCĂROIU (I. J. Dimbovița) : În recrutarea a cărei desfășurare am să o relatez este vorba de un medic. Stabilisem în legătură cu persoana sa două aspecte importante. În primul rînd, avea calitățile necesare unui informator și cunoștea activitatea unor elemente care ne interesau foarte mult. În al doilea rînd, medicul, pe care voiam să-l recrutez, profitase de funcția pe care o avea și încalcase anumite obligații profesionale. Nu era vorba de ceva cu totul deosebit, grav, dar era o abatere pentru care putea fi tras la răspundere foarte serios pe linie profesională.

Să-l determinăm pe doctor să recunoască încălcarea acelor obligații profesionale era ușor, pentru că dispuneam de date precise în acest sens. Interesul nostru era însă de a-l determina să treacă de la mărturisiri profesionale, privind persoana lui, la niște discuții sincere, privind anturajul său. Dificultatea a constat în această incertitudine pe care o aveam, întrebîndu-ne dacă doctorul nu este legat de cunoștinții săi într-o măsură mai mare decît credeam. Am pornit deci discuțiile de la abaterea pe care o săvîrșise, fără a-i pune însă nici o întrebare precisă cu privire la persoanele în cauză. Candidatul s-a arătat frămîntat de greșeala pe care o săvîrșise, dar ne-a mărturisit că alții comit abateri care i se par mai grave. Discuțiile asupra problemelor care ne interesau au fost astfel purtate, încît ne-a vorbit despre activitatea elementelor suspecte. Am trecut la recrutarea lui și în prezent ne furnizează materiale interesante. Bineînțeles, ne-a promis că va remedia greșeala făcută și într-adevăr s-a ținut de cuvînt.

Căpitan VASILE SĂVOIU (I. J. Dimbovița) : Candidatul pe care voiam să-l recrutez era fost șef de garnizoană legionară. Îl urmărisem prin dosar informativ, așa că îl cunoșteam bine și rezulta că era foarte util prin calitățile personale și prin posibilitățile de care dispunea. Dificultatea consta în faptul că fostul legionar mai fusese contactat o dată, în urmă cu doi ani, de un alt ofițer și că atunci refuzase colaborarea, declarînd foarte ferm că „în concepția lui nu există loc pentru așa ceva”.

Numai că, în cei doi ani care trecuseră, se mai produsese niște schimbări și în mentalitatea lui, iar în dosarul de urmărire apăruseră cîteva aspecte noi, despre care fostul șef de garnizoană nu știa că avem cunoștință. Despre ce era vorba ? Candidatul ridicase, încă în 1936, împreună cu alte elemente o troiță la marginea comunei în care locuiește și azi. Nu o troiță oarecare, ci un monument, din beton, la baza căruia îngropase într-o sticlă un jurămînt legionar. Pe brațele troiței fuseseră scrise inițialele M.M. Pînă în ultima perioadă de timp nu fuseseră remarcate, pentru că troița fusese vopsită, dar cu timpul vopseaua se cojise în bună parte și inițialele deveniseră vizibile. Trebuia rezolvată această situație, fără a face vîlvă,

pentru a nu da ocazie unor elemente din comună să creeze o atmosferă necorespunzătoare. Ne trebuia un punct de plecare. Și l-am găsit. Am scris o anonimă adresată inspectoratului de securitate, prin care se arăta sensul celor două inițiale, cine a ridicat troița, în ce împrejurări, cine mai știe despre ridicarea ei etc. Au fost chemate persoanele consemnate și s-a discutat cu ele, au confirmat informațiile pe care le aveam, li s-au luat declarații. L-am contactat acum și pe candidatul nostru și i-am expus cele stabilite pe bază de probe. A fost copleșit. A spus numai : „Asta era coșmarul vieții mele. Văd că mai am încă dușmani“. Sigur, de aici s-au pornit niște discuții mai ample cu el, în finalul cărora l-am întrebat : Și acum ce vrei să faci ? Mi-a expus un plan, pe baza căruia, la sugestia lui, s-a început „revizuirea monumentului“, cu care prilej desigur se vor lua măsurile necesare pentru a șterge inițialele și a scoate jurământul acela. În prezent fostul legionar colaborează corect, ne-a dat informații detaliate asupra unui contact pe care îl realizase cu el un fugar stabilit în S.U.A. și despre alte persoane aflate în atenția noastră.

Locotenent-colonel VASILE BERARU (I. J. Dimbovița) : De cele mai multe ori cred că o recrutare este — sau o considerăm — dificilă atunci când, dintr-un motiv ori altul, nu cunoaștem în suficientă măsură persoana candidatului. Această situație apare atunci când, presați de timp, ne grăbim să facem o recrutare. Iată un exemplu concret :

Aveam în lucru un grup de trei tineri care fuseseră condamnați pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei, dar care nu renunțaseră totuși la această idee. Trebuia să găsească pentru recrutare o persoană din anturajul lor, o persoană în care ei să aibă încredere, dar care să nu manifeste dorința de a fugi din România. Printre cei punctați am descoperit un asemenea candidat care întrunea acele condiții principale, dispunea și de calități personale, dar părea cam libertin. Nu avusesem timp să-i cunosc bine personalitatea, reacțiile și de aceea recrutarea mi s-a părut foarte dificilă.

Acum, când a trecut o perioadă bună de timp de la realizarea recrutării, îmi dau seama că puteam fi scutit de emoțiile pe care le-am avut cu candidatul acesta, dacă l-aș fi cunoscut mai bine. Pentru că tânărul nu s-a dovedit a fi atât de libertin pe cât îmi reieșise mie din hirtii. Am reușit să-l influențez pozitiv și să controlez cu ajutorul lui, în măsură corespunzătoare, activitatea și intențiile celor trei foști condamnați.

3. Din ce cauze credeți că mai există cazuri de refuz al colaborării?

Maior VALERIU PURCĂROIU (I. J. Dimbovița) : Mi se pare că tocmai studiul acesta incomplet al candidatului, de care s-a vorbit mult în discuțiile noastre, reprezintă o cauză principală. Din moment ce ajungi să

consideri că el va accepta recrutarea, iar candidatul refuză, înseamnă că există o deficiență ori o eroare în studiul făcut.

Iată, eu am avut în studiu un fost legionar care participase la rebeliune, fugise de la domiciliu, formase o organizație clandestină, fusese prins și condamnat la șapte ani închisoare. Își terminase însă Facultatea de drept, lucra în domeniul construcțiilor, era apreciat pentru modul în care își îndeplinea sarcinile profesionale. Nu avea manifestări dușmănoase, iar sub aspectul calităților personale și al posibilităților era pe deplin corespunzător. M-am gândit că trecuseră ani de la activitatea lui legionară din tinerețe și m-am hotărât să-l recrutez. Se petreceau niște fenomene ciudate la locul lui de muncă cu documentația tehnică de specialitate pe care el trebuia s-o verifice. L-am contactat și i-am cerut informații cu privire la această chestiune. Mi-a dat informații complete, bogate, care m-au ajutat să mă edific asupra a ce se petrecea acolo. Ei, în momentul acela am greșit, că m-am grăbit să-i cer alt gen de informații, fără a-l cunoaște în profunzime pe candidat. Când l-am întrebat cum se achită de sarcinile profesionale niște foști condamnați, a refuzat să răspundă. Mi-a spus doar că ar însemna să nu mai doarmă și să nu mai mănânce. Că dacă oricând informații despre probleme profesionale, dar nu despre persoanele unor foști condamnați. În sufletul lui, legionarul rămăsese legionar și tocmai asta nu stabilisem în studiul pe care-l întreprinsesem asupra lui. Nici nu a mai rămas în obiectivul acela, s-a mutat în alt județ din țară, pretextând că acolo câștigă mai bine. Iată deci ce rol joacă studiul în recrutare și cât de profund trebuie să fie el, mai ales în cazul unor elemente din rîndul foștilor legionari, ori al foștilor condamnați.

Maior GHEORGHE PAPUC (I. J. Prahova) : În general, putem spune că, în ultimul timp, aceste cazuri de refuzuri ale colaborării s-au rărit foarte mult. Eu personal nu am mai întâlnit deloc. Aici intervine desigur, pe de-o parte, creșterea nivelului de conștiință al oamenilor, ca urmare a măsurilor luate de partidul și de statul nostru. Pe de altă parte, s-au schimbat atitudinea și metodele de muncă ale ofițerilor noștri, studierile făcându-se mai profund asupra candidaților la recrutare. Mai există însă o formă de refuz al colaborării, refuzul tacit. Formal, candidatul acceptă să colaboreze, dar practic nu face ce ar putea să facă. Cu acești oameni trebuie să se ducă o muncă de influențare și de verificare permanentă pentru a nu ajunge să se informeze ei de la noi asupra problemelor care ne preocupă și a ne dezinforma.

Acolo unde mai întâlnim însă cazuri de neacceptare a recrutării, în afară de studiul incomplet, cauza o constituie și atitudinea ofițerului. Se pot face unele greșeli aparent mărunte care duc la eșec. Îmi amintesc de

refuzul de a colabora în calitate de gazdă casă de întâlniri al unei persoane. Omul acela era corect, discret, serios, nu i se putea reproșa nimic, era pe deplin corespunzător scopului vizat. Se stabilește așadar o întâlnire cu el, sînt purtate discuțiile de rigoare, candidatul se arată amabil și înțelegător. totul mergea bine, cînd, la un moment dat, ofițerul care conducea recrutarea spune: „Știm că tatăl dumitale a avut un atelier particular, dar noi ne mai folosim și de asemenea oameni“. Atitudinea candidatului s-a schimbat imediat și a refuzat colaborarea.

Locotenent-major ȘTEFAN LUNGU (I. J. Buzău): Da, pot fi anumite sensibilități ale oamenilor pe care le neglijăm și care chiar dacă nu duc la refuzul colaborării, au repercusiuni ulterioare. Am un informator care lucrează bine, dar care, într-o împrejurare, mi-a reproșat cu discreție, dar și cu amărăciune ceva. Despre ce era vorba? În urmă cu ani, el și familia lui participaseră în mod voluntar la o acțiune progresistă revoluționară. În procesul recrutării am vorbit despre multe, dar am trecut tocmai peste acest aspect pe care el se aștepta să-l amintesc măcar, din moment ce făceam apel la conștiința lui politică. A judecat așa: „Omul acesta nu mi-a recunoscut o calitate“.

Iată deci că sînt unele scăpări care de fapt nu trebuie să existe, iată de ce trebuie să cunoaștem foarte, foarte bine candidatul, să ținem seama în procesul recrutării de toate datele pe care le-am obținut.

Căpitan VASILE SAVOIU (I. J. Dimbovița): Mai există o cauză care cred că explică unele refuzuri ale colaborării. Mă gîndesc la concepția unor oameni despre activitatea care li se cere să o înceapă în calitate de informatori. Cuvîntul acesta, „informator“, nu a fost pus deloc într-o lumină nouă, pe care o are de fapt. Noi explicăm și ne străduim să explicăm celor pe care îi recrutăm importanța muncii pe care o vor duce.

Dar, din unele filme, din unele cărți, omul a rămas cu ideea aceea că informator este egal trădător, egal delator. Literatura și filmele prezintă ofițeri de securitate, spioni și agenți ai lor. Chiar și informatori ai siguranței. Dar despre această foarte importantă categorie de oameni care ne ajută pe noi azi de ce nu se spune nimic? De ce în filme informatorii sînt substituiți cu ofițeri de securitate? Cred că propaganda noastră trebuie să-și propună și această sarcină, ce-i drept dificilă, de a lumina figura aceasta a omului care ne ajută benevol, anonim, sacrificîndu-și o bună parte din timpul său liber și uneori mult mai mult decît atît.

Căpitan T. NEGOIȚA

INSTANȚA S-A PRONUNȚAT

La 5 august 1967, Kobielski Leopold, fost tehnician la I.C.E.-Mașinimport, și comerciantul austriac Stepan Walter au fost condamnați de către Tribunalul militar, primul la 20 de ani și celălalt la 7 ani închisoare, pentru activitate de subminare a economiei naționale.

Probabil că cititorii își amintesc împrejurările în care a fost demascată și curmată activitatea dușmănoasă a celor doi infractori, măsurile întreprinse în acest scop de către ofițerii ce au avut cazul în lucru, felul în care a decurs ancheta și rezultatele acesteia.

Din lectura materialului s-a desprins faptul că în acel caz nu a putut fi realizată una din cerințele de bază ale muncii de securitate și anume, prevenirea.

Prevenirea ar fi însemnat crearea condițiilor necesare pentru ca urmăriții să nu aibă timpul material și nici posibilitatea de a aduce daune statului nostru.

Tocmai de aceea ne simțim obligați astăzi să readucem în discuție o acțiune terminată atunci numai pe jumătate cu succes, acțiune care a fost continuată apoi, cînd socotelile păreau încheiate, dincolo de filele

ACȚIUNEA CONTINUĂ

dosarului penal, prin lungi și aprinse dezbateri.

Dar să lăsăm faptele să vorbească.

Pagubele — estimate la data arestării celor doi urmăriți, la circa 250 000 lei valută — au îndreptățit luarea măsurii de instituire a unei comisii de expertiză tehnico-economică. Într-un timp scurt, comisia a constatat că prejudiciile ating apreciabila sumă de 7,5 milioane lei.

În condițiile în care firmele în favoarea cărora au acționat cei doi nu puteau fi trase la răspundere, iar vinovații nu posedau avere, părea o aberație să te gîndești la posibilitatea recuperării acestor pagube. De aceea, scepticismul, care își făcuse apariția pe ici pe colo, părea întru totul justificat.

Ofițerii care se ocupaseră de la început de acest caz nu puteau avea însă conștiința împăcată, nefiind mulțumiți de felul în care își făcuseră datoria. Din punctul lor de vedere, acțiunea finalizată prin arestare nu era de fapt încheiată.

Încă din perioada anchetei, folosind rețeaua informativă, legături oficiale, precum și alte mijloace, ofițerii de securitate au început să se documenteze asupra relațiilor existente între firmele favorizate și cei doi învinuiți.

Trebuiau stabilite unele amănunte și anume: Cine a aprobat comisioanele din partea firmelor? Cine a exploatat informațiile furnizate de Kobielski Leopold? Dacă și în ce fel a existat o legătură directă între firme și activitatea infracțională?

Datele obținute, coroborate cu cele reieșite din anchetă, duceau la un singur rezultat: firmele avuseseră grijă să se acopere cu contracte oficiale de reprezentare. În baza acestor contracte, plăteau comision, la

valoarea afacerilor perfectate, de 4—5%, după cum se cădea de acord, unui prieten al lui Stepan Walter din Austria, un anume Eibl Egon. Pe Stepan Walter pretindeau că nici nu-l cunosc...

Totuși, anumite persoane din cadrul firmelor cunoșteau caracterul infracțional al activității celor două elemente. Știau aceasta cu certitudine, deoarece primiseră informații care, exploatate, le aduseseră beneficii, informații remunerate, de altfel, prin acordarea de comisioane.

Deci, investigațiile au continuat. Rezultatele însă întirziau să apară. Acțiunea era îngreunată de faptul că reprezentanții firmelor respective evitau să mai vină la București din clipa arestării celor doi infractori. Pe de altă parte, în declarațiile sale, Stepan Walter se oprea la Eibl Egon, susținând că nu știe cui preda acesta informațiile obținute de el prin Kobielski.

Firul se rupea deci la Eibl Egon, care nici măcar nu venise vreodată la București, nu tratase nici o afacere. El deținea doar un birou de reprezentanță în Austria și încheia contracte de reprezentare cu firmele cărora le furniza informațiile primite de Stepan Walter de la Kobielski Leopold.

Din datele obținute pe linie informativă rezulta că firmele respective își luaseră aceste măsuri de prevedere tocmai pentru a nu li se putea reproșa nimic, pentru a nu fi compromise.

S-a hotărît atunci ca, prin I.C.E.-Mașinimport, să fie invitați la tratative acei reprezentanți ai firmelor care, pînă la arestarea lui Kobielski și Stepan Walter, veniseră în mod curent la București. În România au fost trimiși însă alți salariați.

Imprejurarea era semnificativă:

ne întărea convingerea că cei vizați nu erau străini de activitatea infracțională a lui Kobielski Leopold și Stepan Walter.

Am trecut deci la ofensivă. Ieșind din șabloane, părăsind căile bătătorite, am cutezat să ne încercăm forțele pe terenul adversarului.

Nu era deloc ușor. Am început prin a trimite în exterior informatori care, sub pretextul încheierii de noi contracte și al rezolvării unor reclamații, trebuiau să viziteze firmele respective și să-i contacteze pe comercianții suspectați.

Informatorul „Andrei“ a fost trimis la firma „Vajda“ din R.F. a Germaniei, cu sarcina de a-l contacta pe principalul suspect, Lamper Werner, pentru a stabili poziția lui față de situația creată și măsura în care este implicat.

Rezultatul a fost îmbucurător. Încă din prima zi, Lamper Werner l-a invitat pe „Andrei“ la masă și, în mod abil, a încercat să afle ce au declarat Stepan Walter și Kobielski Leopold despre el. La răspunsul informatorului că Stepan Walter susține că nu-l cunoaște, Lamper s-a luminat la față, neputînd să-și ascundă bucuria. Dar această bucurie n-a durat prea mult. Conform instructajului, „Andrei“ a adăugat că ar fi aflat de la juristul întreprinderii — care văzuse dosarul de anchetă — că securitatea are suficiente probe din care rezultă că Stepan Walter i-a furnizat direct informații lui Lamper, atît la București, cît și la Viena. Pierzîndu-și controlul, Lamper a izbucnit atunci într-un acces de furie.

— Nu se poate! La București ne-am văzut o singură dată, la restaurant, dar nu am stat de vorbă. Am trecut unul pe lîngă celălalt și mi-a strecurat o hîrtie. Este impo-

sibil să ne fi observat cineva! Este adevărat că ne-am întîlnit de mai multe ori la Viena, dar poliția română nu are de unde ști.

— Nu știu cum a fost — a replicat cu dezinvoltură informatorul — dar juristul nostru spunea că există și fotografii unde apăreți împreună cu domnul Stepan în diverse locuri...

Nervii lui Lamper nu erau prea tari. Intrînd în panică, l-a implorat pe „Andrei“ să nu vorbească despre acest caz vreunui salariat al firmei.

— Nimeni de la firmă nu știe, înțelegeți?! Ca director comercial, am manevrat singur.

Lamper a încercat chiar să cumpere tăcerea informatorului, promîtîndu-i unele foloase materiale. Bineînțeles, „Andrei“ i-a promis că nu va vorbi nimănui, dar a adăugat că Stepan ar trebui ajutat, are doi copii, o soție fără serviciu etc., după care Lamper l-a asigurat că va lua legătura cu familia lui Stepan, o va ajuta, contribuind cu o anumită sumă pentru „răscumpărarea“ lui Stepan. Va face însă totul numai prin familia acestuia, oficial nu va recunoaște niciodată ceva. L-a rugat pe informator să afle ce prejudicii au fost stabilite, dar acesta i-a răspuns că nu se știe încă, expertiza nefiind terminată.

Datele obținute de „Andrei“ au putut fi exploatate în anchetarea lui Stepan, căruia i s-a cerut să declare relațiile avute direct cu reprezentanții firmelor în favoarea cărora lucra. Inculpatul a manifestat însă rețineri, relatările lui nefiind concludente.

Dar ancheta nu putea fi ținută în loc cu aceste „amănunte“. Oficialitățile austriece au intervenit la autoritățile române, condiționînd definitivarea unor tratative și semnarea unor

acorduri de clarificarea cazului lui Stepan. S-au încercat o serie de presiuni prin M.A.E., iar la Ambasada română din Viena soseau anonime în care se relata că vor fi luate măsuri represive împotriva unor cetățeni români. În același timp, televiziunea austriacă prezenta cazul drept „o măsură arbitrară”, întârzierea soluționării cauzei fiind pusă pe seama lipsei de probe.

Pe lângă colaborarea cu Direcția de cercetări penale, ofițerii din unitatea noastră au continuat munca cu rețeaua informativă, pentru a obține noi date despre persoanele implicate în acest caz și cărora li se transmiseseră informațiile. Informatorul „Dan” a fost trimis în Austria, cu sarcina de a-l contacta pe Parker Michael, reprezentantul firmelor I.S.O.-Elveția și I.S.O.-Milano, pentru a stabili cine cunoștea la aceste firme despre activitatea ilicită a lui Kobielski Leopold. De menționat că, în acest caz, Parker era cel care primea direct informațiile de la Kobielski Leopold fără intermedierea lui Stepan Walter.

Informatorul „Dan”, care sosise la Viena sub pretextul încheierii de noi contracte cu aceste firme, s-a arătat „foarte intrigat” de faptul că atât Parker, cât și alți reprezentanți ai celor două firme refuză să mai vină la București.

Nu mai puțin surprins a rămas Parker când a constatat că, și după arestarea lui Kobielski, partea română intenționează să continue relațiile comerciale cu firmele reprezentate de el. După mai multe discuții, „Dan” a reușit să-l determine pe Parker să-i destăinuie că el fusese de fapt un simplu intermediar între Kobielski Leopold și Albrecht Ugo (fiul proprietarului firmei I.S.O.-Elveția) care îl recrutase pe Kobielski la restaurantul „Păcii” din București.

Ulterior, Albrecht Ugo îl trimitea pe Parker să preia informațiile.

Pentru acest serviciu, Parker fusese plătit cu un comision de 5% din care 20% trebuia să-i predea lui Kobielski. În acest sens, fusese semnată o înțelegere, prin care Parker primea reprezentanța celor două firme surori, pentru România. După afirmațiile lui Parker, Albrecht Ugo procedase în acest mod pentru a nu apărea în combinație un salariat al firmei, firmă al cărei „prestigiu” era în joc.

Cu puțin timp înainte de terminarea cercetărilor și de trimiterea în instanță a inculpaților, familia lui Stepan și firma „Izoram” au oferit 100 000 dolari în schimbul eliberării acestuia.

Oferta era tentantă, dar neacceptabilă, deoarece pagubele erau mult mai mari, iar cifra nu fusese stabilită cu exactitate, sentința nefiind pronunțată. În al doilea rând, dacă ar fi fost acceptată această propunere, s-ar fi făcut un prost serviciu statului nostru, deoarece s-ar fi interpretat că scopul arestării celor doi a fost obținerea de valută.

Imediat după condamnare fuseseră exprimate și păreri potrivit cărora trebuia să ne mulțumim cu suma de 100 000 dolari și să-l eliberăm pe Stepan. Raționamentul era simplu: decît nimic, mai bine 100 000 de dolari. Singurii care s-au opus categoric acestei tranzacții au fost ofițerii care lucraseră în acțiune și șefii acestora, care întrevedeau deja posibilitatea obținerii unei sume mult mai mari, dacă nu chiar a sumei de 362 000 dolari — cît reținuse instanța de judecată în sarcina celor doi inculpați.

Au fost reluate discuțiile cu Stepan Walter și Kobielski Leopold la

locurile de detenție. Nu era vorba de o cercetare, ci de o discuție liberă, pe care cei doi au acceptat-o cu bunăvoință, dar destul de intrigati că nu se abordează probleme de fond (acestea fuseseră clarificate în mod strălucit în timpul cercetării penale), ci aspecte care, la prima vedere, păreau fără importanță. Astfel, Stepan Walter a fost întrebat cum era îmbrăcat Lamper cînd s-au întilnit la restaurantul „Doina” din București, cum era timpul (dacă ploua, dacă era soare), cine a intrat primul în restaurant? La fel a fost întrebat despre întilnirile de la Viena.

Printre altele i s-a adus la cunoștință o afirmație a lui Lamper, potrivit căreia acesta „s-ar arăta dispus să contribuie cu ceva la despăgubirea statului român, dar, din păcate, nu-l cunoaște pe Stepan personal”. Într-un acces de furie, Stepan Walter a izbucnit:

— Nu mă cunoaște?! Să-i fie rușine! Prin informațiile date de mine a ajuns director comercial și s-a îmbogățit. Tot timpul îmi atrăgea atenția ca nu cumva să dau informațiile altora de la firmă. Și asta pentru că el prezenta succesele la tratative drept rezultate ale abilității și inteligenței sale. Nu amintea nimic de mine! Cînd îi furnizam informațiile, se purta exagerat de amabil! Mi-a făcut vizite în Austria, ne-am petrecut concediul împreună cu familiile și acum nu mă cunoaște?! Este un porc!

I s-au cerut amănunte lui Stepan despre concediul petrecut împreună cu Lamper în Austria: ce locuri au vizitat, cu ce mașină au circulat, descrierea amănunțită a soției lui Lamper (fizionomie, pasiuni, ticuri, îmbrăcăminte etc.). Stepan a relatat totul fără reținere. Date asemănă-

toare au fost obținute și despre ceilalți comercianți cu care avuseseră legături cei doi infractori.

Sentința fiind pronunțată și pagubele stabilite, s-a trecut la a doua etapă a acțiunii de recuperare a prejudiciilor. Se pune deci problema exploatații cu abilitate, pe de o parte, a noianului de date și de informații obținute despre complicitatea salariaților firmelor străine care primiseră informații, iar pe de altă parte, a interesului acestora de a continua relațiile comerciale cu țara noastră. Era nevoie însă de o prudență deosebită, deoarece ruperea relațiilor comerciale ar fi dăunat mult economiei noastre naționale. IPA, firmă de renume, era principalul nostru furnizor într-o anumită ramură economică. „Izoram”, I.S.O.-Milano, I.S.O.-Elveția erau alese de licențiarilor unor importante aparataje, care condiționau garantarea calității acestora de importarea unor produse de la acele firme.

Dificultatea provenea și din faptul că ani de zile (între 1963 și 1967), datorită activității dușmănoase desfășurate de Kobielski și Stepan, importurile noastre au fost profilate pe aceste firme și că o nouă orientare, fără măsuri de precauție, ar fi perturbat multe procese de producție, fiind necesare adaptări, specializări și deci cheltuieli în plus. Acestea au fost și motivele pentru care, după arestarea lui Kobielski Leopold și Stepan Walter, relațiile cu aceste firme nu au fost întrerupte. Li s-au dat comenzi în continuare, dar, evident, la alte prețuri și în alte condiții.

În această a doua etapă, trebuia să se intre în contact cu firmele respective, pentru a le determina să restituie părții române sumele cu

care aceasta a fost păgubită. Dar cum?

Prin corespondență era dificil de explicat, de argumentat. Și apoi, nu era exclus ca scrisorile să ajungă în mâna altor salariați, care puteau să sesizeze organele fiscale și poliția. Într-un asemenea caz, firmele se puteau situa pe o poziție de totală nerecunoaștere a faptelor.

S-a ales deci varianta contactării noilor reprezentanți ai firmelor respective care veneau în R.S. România după arestarea celor doi (așa cum am arătat, vechilor reprezentanți le era teamă să mai vină în țara noastră).

Astfel, sub acoperirea de jurisconsult la I.C.E.-Mașinimport, ofițerul l-a contactat pe Schmall Hans, de la firma „Vajda“, cerându-i să transmită personal lui Lamper o scrisoare închisă din partea întreprinderii. În scrisoare se explica pe scurt, că, datorită unor manopere necinstite ale firmei, statul român a fost păgubit cu suma de 220 000 dolari. Conducerea întreprinderii solicita o reglementare a acestui incident în interesul prestigiului firmei, al fructuoasei colaborări viitoare etc.

În același timp, instruit de noi, informatorul „Andrei“ i-a trimis lui Lamper o scrisoare pe adresa acestuia de acasă, în care îl prevenea că va primi o adresă de la „Mașinimport“ și-l sfătuia să nu se pripească cu răspunsul, să accepte tratative, chiar dacă nu recunoaște că el sau firma ar avea vreun amestec. Aceasta, deoarece, așa cum îi spusese când a fost în R.F. a Germaniei, partea română cunoaște multe și ar putea face uz de „clauzele contractului“, nu atât împotriva firmei, cât mai ales împotriva persoanei lui Lamper.

S-a prevăzut că scrisoarea ar fi putut fi interceptată și de aceea „Andrei“ a scris convențional toate

acestea, așa cum de altfel îl și rugase Lamper, în timpul discuției din R.F. a Germaniei, când îi dăduse adresa de acasă.

Răspunsurile au sosit destul de repede, cel către „Mașinimport“ prin Schmall Hans, iar cel adresat informatorului, prin poștă. Ambele scrisori erau îmbucurătoare.

Față de „Mașinimport“, Lamper se arăta stupefiat că se pune la îndoială corectitudinea firmei „Vajda“, firmă de talie mondială, care „manifestă o grijă permanentă față de calitatea produselor“, „respect pentru parteneri“ și față de prestigiul ei etc. Interesant era faptul că, în încheiere, Lamper ruga ca toate problemele să fie discutate numai prin el sau prin Schmall Hans. Afirma că nici o altă persoană de la firmă nu este competentă în tratarea problemei și solicita să i se trimită prin Schmall Hans documentele din care rezulta calculul prejudiciilor. Atât din scrisoare, cât și din discuțiile cu Schmall Hans, ne-am dat seama că Lamper este în culpă și față de șefii lui, față de consiliul de administrație al firmei. Era pentru noi un succes, pentru tratativele viitoare.

În răspunsul adresat informatorului nostru, Lamper era mai concis. Arăta că „nu este atât de prost“ să respingă tratativele cu „Mașinimport“ și că dacă „Andrei“ îl va sprijini în continuare să iasă „basmă curată“ din „aceste tratative mizerabile“, nu va regreta. Știind că informatorul face parte din colectivul de conducere al întreprinderii „Mașinimport“, îl ruga, de asemenea, să facă tot posibilul să-i convingă pe toți ca „nu cumva să se adreseze altei persoane de la firmă“ (afară de el și Schmall), să nu afle despre acest caz reprezentanți ai firmelor concurențe, ori să se dea ceva publicității.

Cu aprobările necesare, i s-au arătat lui Schmall unele documente din dosarul de cercetare penală, documente în care apăreau firma „Vajda“ și numele lui Lamper. I s-a mai spus că în afara țării nu i se poate da nici un fel de document și că îl invităm pe Lamper la București.

Dialogul a continuat câteva luni. Lamper refuza să vină la București, invitând o delegație a I.C.E.-Mașinimport la Frankfurt. „Mașinimport“ refuza o întâlnire la Frankfurt, insistând ca aceasta să aibă loc la București.

În cele din urmă, în aprilie 1968, Lamper a propus o întâlnire în Franța sau în Elveția. Nu întâmplător partea română a ales Franța. Era în preajma vizitei lui de Gaulle în țara noastră și atmosfera în această țară ne era deosebit de favorabilă. Pe de altă parte, cel mai de temut concurent al lui „Vajda“ era firma franceză „Folier“. Dacă ar fi aflat ceva, organele de contraspionaj franceze nu aveau motive să ne încurce. S-a avut însă grijă ca să nu afle nimic.

Dând curs invitației ca o delegație a întreprinderii „Mașinimport“ să participe la Bienala de mașini-unelte de la Paris, după o pregătire minuțioasă, la 19 aprilie 1968, trei salariați, printre care „Andrei“ și ofițerul — sub acoperire de jurisconsult al întreprinderii — au plecat la Paris.

Conform înțelegerii prealabile, la 22 aprilie 1968, a sosit în capitala Franței și Lamper, însoțit de Ulmann Friedrich, președintele concernelui din care face parte firma „Vajda“.

Delegația română a intenționat să poarte tratative la agenția noastră economică, gândindu-se la avantajul terenului propriu, dar delegaților vest-germani nu le-a convenit, din

același motiv, o asemenea propunere. În cele din urmă s-a căzut de acord ca discuțiile să înceapă la orele 9,00 într-un separeu al marelui hotel „Savoy“ din Paris.

După prezentările și schimbul de amabilități de rigoare, Ulmann Friedrich a început prin a-și manifesta surprinderea asupra celor „auzite recent“ — spunea el — referitoare la acuzațiile ce se aduc uneia dintre cele mai importante firme ale concernelui pe care îl prezidează. Din acest motiv, deși extrem de ocupat, s-a deplasat personal la Paris. A dorit să i se relateze pe scurt despre ce este vorba.

Conform planului de acțiune, directorul de la „Mașinimport“, după ce și-a exprimat satisfacția că se dă o atât de mare atenție relațiilor dintre cele două firme și dorinței de a fi soluționat acest „incident“ neplăcut, a dat cuvântul „jurisconsultului“ spre a prezenta faptele (completând că juristul le știe cel mai bine, deoarece a participat la proces și a studiat dosarele).

Foarte pe scurt ofițerul a explicat cum s-a ajuns la producerea acestor pagube, metodologia stabilirii lor de către comisia de expertiză, și a încheiat prin a arăta că în dosarele respective sînt multe dovezi care atestă complicitatea directă a unor persoane de la firma „Vajda“. Lamper se foia pe scaun, se înroșise. Era un tip bondoc, gras, chel și roșu la față, semănînd uimitor cu tipul de patron din caricaturile publicațiilor satirice. Pe măsura relatărilor ofițerului, Lamper devenise din ce în ce mai stacojiu, buzele i se învinețiseră, iar cu privirea căuta parcă puncte de sprijin în jurul său. Îți lăsa impresia că va face o criză. De mai multe ori a vrut să intervină, dar Ulmann l-a oprit. Nu s-a putut însă abține ca

la sfârșit să nu exclame: „Calomnii!”

Spre deosebire de el, Ulmann Friedrich, un tip înalt, uscățiv, cu o față prelungă și o expresie care nu spunea nimic, nu schița nici un gest, se părea că nici nu clipea din ochi. La sfârșit, cu un calm desăvârșit, a spus:

— Documente, dovezi! Expunerea este logică, dar mi se pare imposibil de crezut. 220 000 de dolari este o sumă fantastică.

I s-a răspuns că Lamper a fost avertizat că numai la București pot fi prezentate documente, scoaterea lor din țară nefiind permisă, că tratativele fuseseră acceptate de ambele părți fără documente sau alte dovezi, scontându-se pe o rezolvare amiabilă. În ce privește suma, este adevărat că e mare, dar ea este reală și, apoi, nu reprezintă nici 3% din valoarea contractelor încheiate de „Vajda” cu „Mașinimport”...

— Domnilor — a început Ulmann — știam în mare că problema este neplăcută și delicată și tocmai de aceea am venit personal să vă cer scuze și să vă asigur că asemenea incidente nu se vor întâmpla în viitor. Voi veghea personal ca relațiile dintre firmele noastre să decurgă în cele mai perfecte condiții...

— Bine, dar cu pagubele cum rămâne? — a intervenit directorul „Mașinimport”-ului. — Primim scuzele dumneavoastră, dar noi nu pentru asta am venit pînă la Paris. Am venit pentru a ne înțelege asupra modului cum dumneavoastră veți restitui această sumă obținută pe căi ilicite.

— Pînă la urmă o să ne faceți și borfași! — a explodat Lamper, care în timpul „discursului” șefului său afișase o poză de om foarte important.

A intervenit ofițerul, pentru a tempera discuțiile, care tindeau să se transforme în ceartă, deoarece și directorul „Mașinimport”-ului se încălzise.

Se făcuseră orele 14,00, dar nu se ajunsese la nici un rezultat concret. Partea vest-germană cerea documente, delegația română își apăra cauza prin... replici abile.

La un moment dat, luînd discuția pe cont propriu, ofițerul a atacat frontal:

— Nu știm cui ar folosi documentele, dovezile sau altceva asemănător, din moment ce ele se referă la domnul Lamper. Dînsul, aici de față fiind, vă poate confirma, domnule președinte, că spusele noastre sînt reale. Chiar dacă nu poate aprecia cu exactitate suma cu care a fost păgubit statul român, în schimb vă poate spune cît a cîștigat firma „Vajda” ca urmare a informațiilor primite — de multe ori personal — de la Stepan Walter la București și Viena sau prin Eibl Egon, în R.F. a Germaniei. Acele informații au fost exploatate în detrimentul nostru.

— Nici nu-l cunosc pe acest Stepan — a răspuns Lamper.

— Dovezile de la dosar vă contrazic, domnule Lamper. De altfel, Schmall a văzut o parte din aceste documente, suficiente pentru a vă confirma că există, și că noi acum nu vă spunem povești. În plus, lui Schmall i s-a mijlocit o întrevvedere cu Stepan la închisoare și acesta i-a povestit multe despre relațiile cu dumneavoastră. Rețin din dosar niște amănunte, asupra vizitei pe care ați făcut-o în august 1966 lui Stepan la Viena, unde ați petrecut câteva zile împreună cu familia... Păcat că soția dumneavoastră și-a luxat piciorul

atunci... îi plăceau păstrăvii și frumusețile Tirolului...

— Destul, că ne impresionați cu amănuntele — a spus Ulmann, abordînd o expresie a feței din care nu-ți puteai da seama dacă glumește sau este în culmea nervilor. După ce l-a străfulgerat pe Lamper cu o privire plină de reproș, a continuat: Să presupunem că nu dăm nimic și nu recunoaștem nimic, ce se va întîmpla?

— Nu am venit să cerșim nimic — a replicat ofițerul tăios. — Am venit să discutăm și să rezolvăm „incidentul”, cum îl numiți, pe cale amiabilă, nu însă fără ca dumneavoastră să restituiți suma de 220 000 dolari. Și pentru că am venit cu cele mai bune intenții, am discutat deschis și considerăm că am făcut tot ce omeneste este posibil, vă vom „divulga” intențiile noastre. Înainte de a pleca din Paris o să-l invităm să vină cu noi în România și pe reprezentantul firmei „Folier”, căruia îi vom pune la dispoziție tot ce avem referitor la implicarea domnului Lamper în acest caz. Nu ne referim la firma „Vajda”, firmă mare... de renume, ci la domnul Lamper, director comercial. Va avea omul lui „Folier” grijă să se refere la „Vajda”, principala ei concurentă pe piața europeană. Bănuim că va ieși un articol de senzație în presă. Sau poate o emisiune la televiziune.

S-a făcut o liniște mormintală. Nu numai partenerii, dar și directorul „Mașinimport”-ului și „Andrei” au rămas înmărmuriți. La București se pregătiseră discuțiile în cele mai mici detalii, însă așa ceva nu fusese prevăzut. Există un mare risc. Partenerii puteau să se enerveze și să întreprindă discuțiile, să lase totul baltă, iar în viitor să nu mai continue re-

lațiile comerciale cu „Mașinimport”, ceea ce — așa cum s-a menționat — ar fi fost dăunător pentru țara noastră.

Ofițerul nu a acceptat însă acest risc în mod inconștient. El avea suficiente date — pe care ceilalți membri ai delegației le ignorau — date adunate, așa cum am spus, de-a lungul a luni de zile de muncă, de eforturi și care acum stăteau la baza credinței ofițerului că va reuși. Un atu hotărîtor îl constituia faptul că unele împrejurări demonstrau că Ulmann însuși era implicat în acest caz.

După penibilul moment de tăcere, Ulmann a fost primul care, reluînd discuția, a cerut permisiunea, pe un ton destul de amabil, de a se sfătui cu Lamper într-un colț al încăperii.

Vreme de zece minute, delegația română s-a aflat sub tensiune. Ulmann și Lamper se sfătuiă cu voci scăzute, aprins. Păreau că se ceartă. Abia spre sfârșitul intervalului de zece minute, directorul „Mașinimport”-ului a afirmat:

— O făcurăm și pe asta... dar drept să vă spun încep să nu mai înțeleg nimic.

Asta echivala cu a-i spune ofițerului: „Ai făcut-o de oaie”. Nu i s-a dat nici un răspuns. Nu era momentul.

Ulmann și Lamper au revenit la masa tratativelor, arătînd ca doi cocoși care s-au scărmanat. Pe un ton cumpătat, Ulmann a spus:

— Domnilor, eu și domnul Lamper vă putem da împreună 75 000 de dolari, bani gheață. Dăm acești bani din buzunarele proprii, în dorința sinceră de a lichida definitiv acest incident neplăcut, atît pentru noi, cît și pentru firma „Vajda”.

Cu toate că bucuria era enormă în rîndul delegației române, membrii

acesteia n-au exteriorizat-o în nici un fel. Ofițerul a răspuns prompt:

— Nici nu poate fi vorba de tocmeală asupra sumei. Ea este stabilită de justiție, aparține statului și nu sîntem autorizați să tratăm decît modul cum va fi restituită.

După ce s-au mai sfătuit, Ulmann și Lamper au propus 100 000 de dolari, din care 75 000 pe loc și 25 000 în mai multe tranșe, explicînd că nu pot scoate de la firmă sume mari: s-ar sesiza consiliul de administrație, asociații și totul ar fi dat în vileag. A fost respinsă și această propunere și s-a făcut contrapropunerea de a da 150 000 de dolari și 70 000 în tranșe viitoare. Pe un ton aproape rugător, Ulmann a spus să-l credem că mai mult de 75 000 nu poate da imediat.

A fost acceptată pînă la urmă propunerea părții române de a da 75 000 de dolari pe loc, iar 145 000 în tranșe viitoare sub pretextul acordării unui rabat de 30% la afacerile ce vor fi încheiate. Drept pentru care, domnul Ulmann s-a angajat în scris că, pînă la 24 aprilie 1968, cei 75 000 de dolari vor fi în B.R.C.E., lucru ce s-a și realizat.

De atunci, firma „Vajda“ a plătit în fiecare an circa 30 000 de dolari, astfel că în anul 1973 va fi lichidată întreaga sumă.

Nu știm dacă este atît de semnificativă afirmația făcută de Lamper la despărțire, totuși o redăm:

— Domnule jurist, eu nu am adus niciodată firmei un beneficiu de 75 000 de dolari în urma unei singure ședințe de tratative. Și unde mai

N.R.) Activitatea infracțională a celor doi a fost relatată pe larg de către locotenent-colonelul Irimia Gheorghe, care a anchetat cazul, încă din toamna anului 1967, în „Sinteza asupra activității de subminare a economiei naționale a R.S. România, desfășurată de Kobielski Leopold și Stepan Walter“.

pui că dumneata ai avut o singură armă: puterea de convingere.

Evident că nu sîntem întru totul de acord cu această afirmație, a lui Lamper, dar trebuie să recunoaștem că ne-am susținut cauza în cadrul tratativelor fără nici un fel de documente sau probe, pentru că, de fapt, noi aveam mai mult informații.

În realitate, a fost vorba de o acțiune a organelor noastre, pusă la punct în cele mai mici amănunte și de o muncă intensă, de luni de zile, pentru pregătirea și punerea ei în aplicare.

A fost descrisă mai pe larg în materialul acesta acțiunea asupra firmei „Vajda“, deoarece ea a fost cea mai complicată, iar suma de recuperat a fost cea mai mare. Concomitent s-a acționat însă și asupra celorlalte firme, obținîndu-se, evident, în alte condiții, pe baza altor date și tactici

— 82 000 de dolari de la „Izoram“, 19 050 dolari de la I.S.O.-Elveția, 14 800 dolari de la I.S.O.-Milano, 10 000 de dolari de la fratele lui Kobielski Leopold aflat în S.U.A., alte sume de la familia lui Stepan, celelalte firme implicate etc., adică 362 000 de dolari (peste 7,5 milioane lei) sumă cu care fusese păgubit statul nostru, ca urmare a activității infracționale desfășurate de Kobielski Leopold în complicitate cu cetățeanul austriac Stepan Walter și cu alți comercianți străini.

La propunerea noastră, în septembrie 1968, Stepan Walter a fost grațiat prin decret al Consiliului de Stat, iar în mai 1971, a fost eliberat și Kobielski Leopold.

De abia acum, cu conștiința împăcată, dosarul la care ne-am referit putea fi închis.

Maior IOSIF CADAR
Maior DUMITRU ȚIGANUȘ

La ordinea zilei

Crearea și utilizarea rezidențelor

Aportul rezidenților — substanțial îmbunătățit

Înainte de a începe redactarea acestui articol, am sondat opiniile mai multor ofițeri din cadrul Inspectoratului județean Cluj. Din acest sondaj nu au rezultat concepții unanime privind munca cu rezidenții. Unele rețineri privitoare la extinderea rezidenturilor au fost determinate de părerea că informatorii sau colaboratorii în general lucrează mai bine dacă sînt în legătura directă a ofițerilor, că, în multe ocazii, rezidenții nu manifestă exigența cerută și utilizează unilateral rețeaua din legătură.

Multiplele exemple pozitive întilnite însă în activitatea concretă a altor ofițeri din inspectoratul nostru infirmă această părere.

Antrenarea în munca informativă în calitate de rezidenți a unui număr cît mai mare de oameni capabili să desfășoare în bune condiții o asemenea activitate a stat de mai mult timp în atenția ofițerilor Inspectoratului județean Buzău. Accentul s-a pus mai ales pe formarea unor rezidenți în sectoarele economice, unde numărul mare de puncte vulnerabile și operativitatea cu care trebuie luate măsurile au impus folosirea rezidenților cu mai multă acuitate.

În luna martie a acestui an, conducerea inspectoratului nostru a efectuat un control asupra întregii activități informative desfășurate pe linie de contrasabotaj, iar rezultatele

(continuare în pag. 77)

Care să fie totuși cauzele acestor rezultate și ale acestor puncte de vedere diferite?

În materialul de față ne propunem a împărtăși din experiența ofițerilor noștri care au reușit să întemeieze rezidenturi bune, consolidate în timp, a căror activitate ușurează efectiv munca informativă.

Din cele constatate personal și din concluziile șefilor profesionali, succesele obținute rezultă că au fost în funcție de mai mulți factori.

În primul rând, este vorba de buna alegere a persoanei rezidentului și de pregătirea intensă a acestei persoane, cu răbdare și pricepere, încă înainte de a i se preda informatori în legătură. Un bun rezident rezultă că trebuie să fie întâi un bun colegător de informații.

Concludent, în acest sens, este cazul rezidentului „Gicu”, din legătura locotenentului-major Lemnaru Emil. „Gicu” lucrează ca rezident de 11 ani, după ce fusese folosit cîțiva ani în calitate de informator, educat și pregătit pentru această muncă. La acest rezident este caracteristic faptul că lucrează în învățămîntul superior și conduce rezidentura din primul an de studii, pînă la absolvire. Lui „Gicu” i-au rămas în continuare și sarcinile de culegere personală a informațiilor, sarcini de care se achită cu succes.

Calitatea de rezident nu înseamnă deci ca acesta să coordoneze doar activitatea rețelei care i-a fost dată în legătură, ci să fie preocupat pe mai departe de a culege informații în mod direct, personal, pentru a păstra contactul cu complexitatea și cu dificultățile acestei munci.

Este important ca rezidenților să nu li se predea cele mai slabe surse — așa cum au făcut unii ofițeri — ci să li se dea în legătură colabora-

tori și informatori care s-au evidențiat în muncă sub directa conducere a ofițerului.

Un exemplu în acest sens îl constituie alt rezident, „Lungu”, tot din legătura locotenentului-major Lemnaru Emil, căruia i s-au dat în rezidență doar persoane deja formate în munca de culegere de informații, care dovediseră spirit de orientare, inițiativă și corectitudine. Desigur, lucrînd cu asemenea persoane, care știu deja ce probleme interesează organele de securitate, munca rezidenților este ușurată, iar rezultatele obținute sînt concludente.

Experiența a dovedit că este bine ca rezidentul să contribuie efectiv la selecționarea și la studierea noilor candidați care urmează să fie introduși în rețea și dați în legătura rezidentului.

În sensul celor de mai sus putem exemplifica cu rezidentul „Popescu”, care a primit inițial în legătură cîteva persoane. După o perioadă de lucru cu acestea, și-a dat seama că nu sînt cele mai indicate și că nu poate acoperi informativ doar cu ele sectorul de activitate în care lucra. „Popescu” a propus ofițerului să puncteze și să studieze noi candidați, care, după părerea lui, erau mai competenți pentru rezolvarea sarcinilor. Ofițerul a apreciat inițiativa rezidentului și i-a dat curs.

În sfîrșit, un ultim factor care contribuie la desfășurarea unei bune munci cu rezidenturile îl constituie măsurile de stimulare corespunzătoare a rezidenților, în raport cu randamentul dat în realizarea sarcinilor.

A ține însă seama de acești factori nu este suficient. Pentru a obține rezultate bune în munca pe care o desfășurăm cu rezidenturile, trebuie înlăturată optica deformată

pe care o mai au unii ofițeri de securitate, trebuie luptat cu unele prejudecăți. Atîta vreme cît ofițerul nu va fi convins că rezidentura este un sprijin real în muncă și că este un mijloc superior de realizare a sarcinilor, el nu va face progrese în acest domeniu.

Este adevărat și trebuie să recunoaștem că a crea o rezidentură la nivelul cerințelor actuale nu este ușor.

Știm că, pe lîngă posibilitățile create de funcțiile pe care le dețin, rezidenții trebuie să fie persoane cu calități moral-politice și cu pregătire culturală corespunzătoare. Ei trebuie să aibă autoritate și prestigiu, o reală mobilitate pentru a-i contacta pe cei din rezidență, să fie pasionați pentru munca de culegere de informații, să aibă discernămint.

Pentru a fi la nivelul cerințelor, rezidentul trebuie să nu fie un simplu intermediar între ofițer și rezidentură, ci un element activ, combativ, care să ia măsuri de completare a informațiilor primite de la colaboratori sau informatori și să verifice acele informații. Desigur, descoperirea unui om care să dispună de asemenea calități și formarea lui este o treabă foarte dificilă. Dar nu imposibilă. Exemplele date mai sus dovedesc că se poate. Graba și fuga după cantitate au fost însă întotdeauna și sînt dușmanii calității. Se poate ajunge ușor la formalism, adică la recrutarea unui număr de rezidenți doar pentru a se raporta că aceștia există, dar care nu ușurează în mod real munca ofițerului, nu lărgesc cu nimic sfera lui de cunoaștere a problemelor dintr-un anumit obiectiv.

Pentru buna conducere a unei rezidențe mai este importantă și găsirea unor oameni pe care funcția ce

o dețin să-i ajute la îndeplinirea sarcinilor pe linie de securitate.

Revenind la exemplul dat mai sus, rezidentul „Gicu”, prin funcția pe care o deține, poate să utilizeze persoanele pe care le are în legătură pentru acoperirea și verificarea diferitelor probleme pe plan local și mai ales pentru asigurarea informativă a unor grupuri care merg în străinătate. Ofițerul intervine numai acolo unde este cazul, pentru a trasa anumite sarcini speciale.

O idee care trebuie combătută este aceea potrivit căreia numai ofițerii de securitate rezerviști pot fi buni rezidenți. De ce nu ar putea fi și ofițerii de rezervă M.F.A. și de miliție, ori foștii activiști de U.T.C. sau de partid, militari care au făcut stagiul în trupele de securitate, informatorii mai vechi, care au dovedit capacitate și pasiune în munca de culegere de informații?

Spre exemplu, maiorul Moldovan Andrei are în legătură pe rezidentul „Rusu”, fost ofițer de M.F.A., care conduce un număr de cinci colaboratori, toți angajați în cadrul unui obiectiv economic. Fiind bine ales și instruit, „Rusu” lucrează cu acești oameni mult mai bine decît unii rezidenți care au fost ofițeri de securitate.

În privința utilizării ofițerilor de securitate rezerviști, trebuie să ținem seama de unele probleme care s-au ivit în practica muncii. Unii dintre ei au preferințe de a lucra numai cu anumiți ofițeri, iar cu alții, ori refuză să lucreze, ori fac doar promisiuni.

Practica a dovedit că rezultate bune dau rezerviștii care lucrează cu ofițerii care le-au fost colegi, de care sînt legați prin afinități și respect reciproc. De asemenea, practica a confirmat că rezultate bune dau rezidenții

denții care sînt în legătura ofițerilor mai mari în grad decît ei sau cel puțin egali în grad.

Un exemplu edificator în această direcție îl constituie rezidentul „Octavian“ din legătura locotenent-colonelului Albu Ștefan. Acestui rezident, care este pensionar, i s-au dat în legătură un număr de gazde O.N.T., pe care le contactează zilnic, culegînd de la ele informații despre străinii care vin pentru cazare, cît și alte informații ce interesează organele noastre. În timpul cel mai scurt posibil rezidentul îl informează pe ofițerul cu care lucrează de prezența oricărui străin sau persoană suspectă venită la gazdele O.N.T.

Este absolut necesar ca rezidentul să aibă sau să i se creeze condiții de a ține permanent legătura cu oamenii din rețeaua sa și de a semnală în timp util problemele ce ne interesează. Iată un exemplu și în acest sens :

Rezidentul „Costin“, din legătura locotenent-colonelului Albu Ștefan, lucrează în obiectivul turistic „Negoiu“. Acest rezident deține o funcție administrativă de conducere și are posibilitatea să-și contacteze oamenii din rezidentură în orice moment. Colaboratoarea „Rita“, din legătura lui „Costin“, s-a întîlnit cu cetățeanul american „Fred“, care nu era în atenția organelor de securitate. Colaboratoarea, avînd posibilitatea ca în timp de cîteva zile să vină în contact de mai multe ori cu „Fred“ și imediat după aceea să ia legătura cu rezidentul, a obținut și adîncit unele informații din care rezultă că „Fred“ este un element ce trebuie să devină un obiectiv al muncii de rezidentură.

rezidentură la rezidentură, se pot realiza cu mult succes ascunzătorile, scrierea codificată etc. *)

De exemplu, în obiectivele economice, o parte din rezidență lucrează în schimburi diferite. În urma unor măsuri luate, rezidentul intră în posesia informațiilor imediat ce își începe schimbul, prin intermediul legăturii impersonale. Nu se mai așteaptă pînă ce rezidentul contactează personal colaboratorul sau informativul, adică pînă atunci cînd ajung amîndoi în același schimb.

Asemănător se pot reglementa legăturile cu rețeaua care lucrează în hoteluri și în obiectivele turistice.

De pildă, rezidentul „Ilieș“, din legătura maiorului Itu Alexandru, și-a organizat cu cei patru colaboratori (care lucrează în schimburi diferite) un sistem rapid de preluare a informațiilor, folosind ascunzători. În acest fel, informațiile ajung la rezident și de la acesta la ofițer imediat ce au fost obținute, nemaiasteptîndu-se întîlnirea planificată.

Dacă la rezidenții bărbați se pare că problemele sînt rezolvabile relativ mai ușor, la rezidențele feminine problema este mai complexă. Cu toate acestea nu imposibilă. Dificultatea constă, în primul rînd, în aceea că femeile nu acceptă prea ușor să primească rezidentură, din motiv că nu vor să se expună, să știe și alte persoane din locurile unde lucrează că ele sînt în legătură cu organele de securitate. Este adevărat că femeile au și preocupări în plus, casnice, care le sustrag atenția de la problemele ce ne interesează, pentru care le-am instruit.

De aici rezultă că, pentru o muncă în care este nevoie de energie, de putere de conducere, capacitate de orientare și hotărîre, este necesar să alegem femeile cu un spirit combativ mai accentuat, de pildă, din rîndul celor care au fost cadre de securitate sau soții ale cadrelor de securitate.

Spre exemplu, rezidenta „Mocanu Lenuța“, din legătura căpitanului Naghiu Aurel, are în legătură șapte colaboratoare. Ține legătura în mod organizat cu ele, culege și verifică informațiile, este și ea o bună culegătoare de informații. Ea manifestă corectitudine și punctualitate, pune pe prim plan sarcinile pe linie de securitate.

Rezidenta „Lidia“ manifestă, de asemenea, interes și dragoste față de munca informativă, venind cu propuneri și inițiative pentru rezolvarea sarcinilor.

Aceste exemple, ca și altele, ne îndreptățesc să pășim cu mai multă hotărîre și curaj în alegerea și utilizarea rezidentelor din rîndul femeilor.

În ideea de a nu încălca principiul conspirativității și de a exista o antrenare gradată și activă a rezidentului la munca pe care o va desfășura, s-a formulat părerea că nu ar fi greșit dacă, după o perioadă de formare în munca informativă, viitorul rezident ar participa alături de ofițer la punctarea, verificarea și atragerea la colaborare a persoanelor ce-i vor forma rezidența.

Această metodă are în primul rînd avantajul că nu se fac desconspirări. Nu mai este nevoie să ceri părerea

rezidentul, cunoscînd bine sectorul în care vrem să-l utilizăm, poate să-și aleagă persoane corespunzătoare, cu care apreciază că ar putea să rezolve în mod adecvat sarcinile de securitate și cu care ar putea ține legătura în condiții de perfectă conspirativitate.

Existența unor legături de afinitate sau încredere poate constitui, de asemenea, o bază și o garanție sigură că se va desfășura o activitate corespunzătoare.

Experiența de viață a dovedit că rezidenturile sînt necesare, că ele devin obligatorii, în special, în sectoarele unde se impune crearea unui sistem mai amplu de acoperire informativă, cum ar fi sectoarele economice, de învățămînt, complexe hoteliere și turistice.

Locotenent-colonel ION RIPEANU

Aportul rezidenților — substanțial imbunătățit

(urmare din pag. 73)
au fost dezbătute în colectivul de conducere, cu participarea ofițerilor care-și desfășoară activitatea în acest domeniu. Cu privire la numărul de rezidenți, se dorește să se

denții care sînt în legătura ofițerilor mai mari în grad decît ei sau cel puțin egali în grad.

Un exemplu edificator în această direcție îl constituie rezidentul „Octavian” din legătura locotenent-colonelului Albu Ștefan. Acestui rezident, care este pensionar, i s-au dat în legătură un număr de gazde O.N.T., pe care le contactează zilnic, culegînd de la ele informații despre străinii care vin pentru cazare, cît și alte informații ce interesează organele noastre. În timpul cel mai scurt posibil rezidentul îl informează pe ofițerul cu care lucrează de prezența oricărui străin sau persoană suspectă venită la gazdele O.N.T.

Este absolut necesar ca rezidentul să aibă sau să i se creeze condiții de a ține permanent legătura cu oamenii din rețeaua sa și de a semnală în timp util problemele ce ne interesează. Iată un exemplu și în acest sens:

Rezidentul „Costin”, din legătura locotenent-colonelului Albu Ștefan, lucrează în obiectivul turistic „Negoiu”. Acest rezident deține o funcție administrativă de conducere și are posibilitatea să-și contacteze oamenii din rezidență în orice moment. Colaboratoarea „Rita”, din legătura lui „Costin”, s-a întîlnit cu cetățeanul american „Fred”, care nu era în atenția organelor de securitate. Colaboratoarea, avînd posibilitatea ca în timp de cîteva zile să vină în contact de mai multe ori cu „Fred” și imediat după aceea să ia legătura cu rezidentul, a obținut și adîncit unele informații din care rezultă că „Fred” este un element ce trebuie să devină un obiectiv al muncii de securitate.

Pentru operativitatea maximă a informării, de la caz la caz și de la

rezidență la rezidență, se pot realiza cu mult succes ascunzătorile, scrierea codificată etc. *)

De exemplu, în obiectivele economice, o parte din rezidență lucrează în schimburi diferite. În urma unor măsuri luate, rezidentul intră în posesia informațiilor imediat ce își începe schimbul, prin intermediul legăturii impersonale. Nu se mai așteaptă pînă ce rezidentul contactează personal colaboratorul sau informatorul, adică pînă atunci cînd ajunge amîndoi în același schimb.

Asemănător se pot reglementa legăturile cu rețeaua care lucrează în hoteluri și în obiectivele turistice.

De pildă, rezidentul „Ilieș”, din legătura maiorului Itu Alexandru, și-a organizat cu cei patru colaboratori (care lucrează în schimburi diferite) un sistem rapid de preluare a informațiilor, folosind ascunzători. În acest fel, informațiile ajung la rezident și de la acesta la ofițer imediat ce au fost obținute, nemaiasteptîndu-se întîlnirea planificată.

Dacă la rezidenții bărbați se pare că problemele sînt rezolvabile relativ mai ușor, la rezidențele feminine problema este mai complexă. Cu toate acestea nu imposibilă. Dificultatea constă, în primul rînd, în aceea că femeile nu acceptă prea ușor să primească rezidență, din motiv că nu vor să se expună, să știe și alte persoane din locurile unde lucrează că ele sînt în legătură cu organele de securitate. Este adevărat că femeile au și preocupări în plus, casnice, care le sustrag atenția de la problemele ce ne interesează, pentru care le-am instruit.

*) N.R. Supunem discuțiilor cititorilor noștri ideea aceasta a folosirii legăturii impersonale între rezident și informator (colaborator).

De aici rezultă că, pentru o muncă în care este nevoie de energie, de putere de conducere, capacitate de orientare și hotărîre, este necesar să alegem femeile cu un spirit combativ mai accentuat, de pildă, din rîndul celor care au fost cadre de securitate sau soții ale cadrelor de securitate.

Spre exemplu, rezidenta „Mocanu Lenuța”, din legătura căpitanului Naghiu Aurel, are în legătură șapte colaboratoare. Ține legătura în mod organizat cu ele, culege și verifică informațiile, este și ea o bună culegătoare de informații. Ea manifestă corectitudine și punctualitate, pune pe prim plan sarcinile pe linie de securitate.

Rezidenta „Lidia” manifestă, de asemenea, interes și dragoste față de munca informativă, venind cu propuneri și inițiative pentru rezolvarea sarcinilor.

Aceste exemple, ca și altele, ne îndreptățesc să pășim cu mai multă hotărîre și curaj în alegerea și utilizarea rezidentelor din rîndul femeilor.

În ideea de a nu încălca principiul conspirativității și de a exista o antrenare gradată și activă a rezidentului la munca pe care o va desfășura, s-a formulat părerea că nu ar fi greșit dacă, după o perioadă de formare în munca informativă, viitorul rezident ar participa alături de ofițer la punctarea, verificarea și atragerea la colaborare a persoanelor ce-i vor forma rezidența.

Această metodă are în primul rînd avantajul că nu se fac desconspirări. Nu mai este nevoie să ceri părerea informatorului sau colaboratorului, dacă ar vrea să lucreze cu „x” sau invers, să ceri părerea rezidentului, dacă vrea să lucreze cu „y”.

Un alt avantaj este acela că re-

zidentul, cunoscînd bine sectorul în care vrem să-l utilizăm, poate să-și aleagă persoane corespunzătoare, cu care apreciază că ar putea să rezolve în mod adecvat sarcinile de securitate și cu care ar putea ține legătura în condiții de perfectă conspirativitate.

Existența unor legături de afinitate sau încredere poate constitui, de asemenea, o bază și o garanție sigură că se va desfășura o activitate corespunzătoare.

Experiența de viață a dovedit că rezidenturile sînt necesare, că ele devin obligatorii, în special, în sectoarele unde se impune crearea unui sistem mai amplu de acoperire informativă, cum ar fi sectoarele economice, de învățămînt, complexe hoteliere și turistice.

Locotenent-colonel ION RIPEANU

Aportul rezidenților — substanțial îmbunătățit

(urmare din pag. 73)

au fost dezbătute în colectivul de conducere, cu participarea ofițerilor care-și desfășoară activitatea în acest domeniu. Cu privire la numărul de rezidențe, s-a constatat că, deși acesta nu era prea mare la acea dată, aportul lor o fost totuși evident.

O bună parte dintre rezidenții re-

crutați s-au dovedit conștiincioși, contribuția lor la dezvoltarea și perfecționarea activității informative a fost reală, aceasta fiind o urmare a orientării ofițerilor în alegerea lor, în metodele folosite pentru educarea și pregătirea informativă a acestor oameni.

Așa de exemplu, într-o uzină este folosit rezidentul „Romulus”, inginer tehnolog. Funcția profesională a acestuia îi permite nu numai să poată ține o legătură conspirată și operativă cu sursele din legătură, dar competența sa tehnică îl ajută să dea și indicații bune surselor, să traseze sarcini corespunzătoare. Rezidentul are un profil moral sănătos, este conștiincios, atît în munca sa profesională, cît și în activitatea informativă și de dirijare pe care o desfășoară.

„Romulus” are și o bogată experiență în colaborarea cu noi. El a fost recrutat ca informator încă de pe băncile liceului, a lucrat informativ în timpul cît și-a făcut studiile superioare, apoi ca inginer. Deci, numai după ce ofițerul și-a format o fermă convingere că experiența lui „Romulus” în colaborare este incontestabilă, el l-a propus să devină rezident. „Romulus” are în legătura sa patru surse, cu care ține o legătură organizată și obține aproape la fiecare întîlnire cu acestea materiale utile. În multe situații, fiind sesizat la timp, rezidentul a dat dovadă de pregătire și de orientare, intervenind prompt pentru prevenirea unor fenomene negative care apăruseră în sectorul său de activitate.

Asemenea intervenții au avut și rezidenții „Ionescu Vasile” și „Popescu Constantin”, care nu au permis intrarea în traficul rutier a unor locomotive sau vagoane reparate necorespunzător, cît și rezidentul „Neagu

Florea”, tehnician de foraj, care nu a permis folosirea unor utilaje necorespunzătoare. După ce în mod direct au luat măsura prevenirii, rezidenții l-au informat imediat pe ofițerul cu care țineau legătura.

Un alt ofițer îl folosește pe rezidentul „Constantin”, operator la regulatorul de circulație în transporturile feroviare. Ca și în cazul lui „Romulus”, „Constantin” a fost folosit mai mulți ani ca informator, timp în care a furnizat multe informații utile, dovedind atașament și interes în a ne sprijini. Prezintă suficiente garanții moral-politice și dovedind reale calități informative, lui „Constantin” i s-au dat în legătură cinci surse care, deși lucrează în alte sectoare, au tangență cu munca de asigurare în domeniul transporturilor. Rezidentul este interesat personal în cunoașterea fenomenelor negative ce apar, verifică direct sau investighează cauzele care le generează, ia măsurile operative ce se impun pentru prevenire și informează la timp organul nostru. Întotdeauna notele informative obținute de la rețea sînt completate cu observațiile sale, cu măsurile pe care le-a luat.

Șirul unor asemenea exemple poate fi continuat, în prezent fiecare ofițer avînd rezidenți care-și dovedesc utilitatea. Nu putem trece cu vederea aportul unor rezidenți proveniți din rîndul rezerviștilor Ministerului de Interne și ai Ministerului Forțelor Armate.

Este edificatoare în acest sens contribuția adusă de rezidentul „Manole Ion”, maior de securitate în rezervă, care lucrează în funcția de șef al serviciului personal la o întreprindere de transporturi. Ca urmare a experienței pe care o are, „Manole Ion” conduce cu competență rezidența și obține multe informații utile.

Analiza făcută la nivelul conducerii inspectoratului a scos în evidență și unele aspecte negative din activitatea ofițerilor ce asigură securitatea obiectivelor. Vom încerca să le prezentăm pe cele care se referă la munca cu rezidenții, la cauzele care le-au generat și la măsurile ce au fost luate pentru remediere.

Practica a dovedit că, oricîtă dragoste față de muncă ar dovedi un ofițer, el nu va putea să lucreze în mod calificat cu un număr mare de surse. Din păcate au fost și ofițeri care au preferat un astfel de stil de muncă. Dar valoarea activității lor era mult diminuată, mai ales sub aspectul operativității. Culegînd multe informații, dintre care unele impuneau luarea unor măsuri imediate, ofițerii ajunseseră să-și disperseze munca mult prea mult. De aceea, în cazul acestor ofițeri, s-a stabilit imediat necesarul de rezidenți pe care trebuia să-l realizeze pentru organizarea legăturii cu rețeaua și putem spune că rezolvarea s-a găsit în unele situații imediat. Au fost promovați astfel pentru funcția de rezident informatori sau colaboratori cu experiență și posibilități, chiar din rețeaua acelor ofițeri.

S-au comis însă și greșeli în alegerea unor rezidenți. De pildă, un ofițer ce deservește un obiectiv din construcții-montaje a prezentat ca fiind indicat pentru recrutare în calitate de rezident pe „Marin Ion”, maistru constructor, absolvent al unei școli de maiștri. După recrutare, i s-au dat acestuia în legătură patru colaboratori din construcții. Mai mult timp, singurele informații care s-au obținut au fost cele de la rezident, informatorii pe care-i avea în legătură nefurnizînd nici un material. Cu ocazia analizei, s-a pus problema verificării mai temeinice a

acestei rezidențe. S-a constatat cu această ocazie că rezidentul nu se bucura de prestigiu, că era slab pregătit pentru a conduce o rezidență, că avea o atitudine necorespunzătoare față de muncitori. El a fost scos din categoria rezidenților și a rămas în rețea ca informator, calitate în care dovedise unele posibilități.

Altă greșală care s-a făcut în alegerea unor rezidenți constă în aceea că unii dintre ei au fost crutați din rîndul funcționarilor, dintre cei care lucrează în compartimentul documentelor secrete sau în serviciile administrative. Aceștia dispuneau de posibilități de a ține legătura cu rețeaua, motiv pentru care fuseseră și crutați, dar nu erau suficient de competenți din punct de vedere profesional, nu puteau să dea indicații corespunzătoare persoanelor din legătură. De la caz la caz, aceștia fie că au fost scoși din rețea, fie că au fost trecuți în alte categorii.

Au fost și situații cînd, sub aspectul calităților și al posibilităților, persoana aleasă ar fi corespuns pentru a conduce o rezidență, dar datorită grabei în care i s-a predat rețea în legătură, omul s-a văzut pus într-o postură care îl depășea, neavînd experiența și discernămintul necesar de a conduce.

A fost recrutat, de exemplu, „Caloian Marin” (ofițer superior din rezerva Ministerului Forțelor Armate), care a lucrat ca tehnician, iar acum deține funcția de șef al compartimentului de documente secrete la o uzină. La puțin timp după recrutare, i s-a dat în legătură rețea, dar rezultatele s-au dovedit curînd destul de slabe. La o întîlnire făcută cu el, ne-am dat seama că rezidentul, cu toată dragostea pe care o manifestă pentru munca ce i se încredinșase, nu are încă experiența necesară. S-a

luat măsura ca la mai multe întâlniri ale acestuia cu sursele din legătură să participe și ofițerul de securitate, iar uneori chiar șeful secției, prilej cu care rezidentul să învețe cum trebuie analizată, verificată și solicitată o informație. Pentru întregirea pregătirii sale, s-au făcut separat mai multe întâlniri și, în limita posibilităților, a fost angrenat el, personal, mai mult în culegerea de informații. În urma acestor măsuri, deși cu întârziere, „Caloian Marin“ a devenit un rezident bun.

La unii ofițeri se mai întâlnește uneori tendința de a da rezidenților persoane mai ales din rândul colaboratorilor, insuficient formate în munca informativă, sau de a da surse care pentru ofițer sînt de prisos.

De exemplu, un rezident destul de bun avea în legătură patru colaboratori recrutați în două puncte vulnerabile ale unei întreprinderi. De la aceștia se culeseră luni de zile numai câteva informații, care priveau aspecte puțin interesante. Sigur că, dați în legătura rezidentului, cei patru colaboratori nu și-au sporit aportul informativ cu nimic. În urma unei analize temeinice însă, cînd s-a discutat cu ei mai în detaliu despre cîțiva cunoscuți pe care îi aveau în întreprindere, despre unele probleme referitoare la fluxul tehnologic al obiectivului, s-au identificat persoane care trebuia să stea în atenția noastră, cît și diverse aspecte negative despre care colaboratorii știau și asupra cărora erau competenți să facă informări utile. În felul acesta, sprijinit de ofițer și de șeful acestuia, rezidentul a îmbunătățit simțitor activitatea rezidenței pe care o conducea.

Au fost constatate și cazuri cînd unii rezidenți culegeau informații

verbale de la sursele din legătură, scriau ei notele și le prezentau ofițerilor. Informațiile nu lipseau, dar exactitatea acestora suferea, rezidentul modificînd într-o oarecare măsură datele obținute de la colaboratori. S-au luat măsurile necesare și pentru remedierea acestor deficiențe.

În sfîrșit, s-a constatat că unii rezidenți aveau prea puține surse în legătură. Deci, rezidentul nu constituia un sprijin practic în muncă, numărul întîlnirilor ofițerului cu el fiind aproape același cu cel al întîlnirilor pe care le făcea înainte cu informatorii. S-au luat măsuri și în aceste cazuri, completîndu-se numărul persoanelor din rezidență conform ordinelor.

O problemă destul de importantă care s-a ridicat recent, în privința legăturii dintre rezidenți și surse, a fost aceea că, în urma apariției Legii nr. 23/1971, posibilitățile rezidenților de a se deplasa la surse în diverse sectoare ale întreprinderilor au fost limitate.

Ca urmare a constatărilor făcute, în vederea ridicării generale a calității muncii rezidenților s-au luat următoarele măsuri :

Pentru înlocuirea rezidenților al căror aport era scăzut din cauze subiective (insuficientă competență etc.) au fost luate în studiu alte persoane, corespunzătoare. Punctarea și verificarea acestora s-a făcut în urma unei aprobări prealabile, date de șeful colectivului. Cu candidații s-au realizat mai multe contacte și, numai cînd s-a ajuns la concluzia că ei înșiși sînt capabili să furnizeze informații bune, s-a propus definitivarea recrutării lor în calitate de rezidenți. De menționat că la unele contacte, precum și la definitivarea recrutării în calitate de rezident, s-a

apreciat ca oportună participarea șefului de colectiv, pentru a exista o mai temeinică verificare a posibilităților candidatului, precum și pentru a da o notă de mai mare însemnătate acestui moment.

În atragerea la colaborare de noi rezidenți, au fost avuți în vedere, în primul rînd, ofițerii din rezerva Ministerului de Interne, care dispun de o bună pregătire în acest sens. În al doilea rînd, au fost promovați rezidenți din rîndul unor informatori cu experiență în activitatea de culegere de informații.

Ne-am orientat spre persoane competente sub aspect profesional (ingineri, tehnicieni, șefi laboranți, șefii compartimentelor de documente secrete sau de personal cu practică tehnică), cu un nivel cultural, politic și ideologic dezvoltat, persoane care au posibilități, nu numai de a ține legătura cu rețeaua, dar de a ști și să interpreteze informațiile, să le poată păstra în condiții care să asigure pe deplin conspirativitatea materialelor.

Cu rezidenții din rețea, despre care s-a desprins concluzia că sînt utili, pentru o mai bună folosire a lor, s-a apreciat ca oportună măsura participării șefului de colectiv la unele întîlniri, pentru o instruire mai temeinică, în baza unei tematici dinainte formulate.

Acolo unde unele rezidențe aveau în componență și surse insuficient formate, pentru a nu descompleta rezidența, am apreciat ca fiind necesară participarea ofițerului la întîlnirile rezidentului cu aceste surse. În prealabil, s-a analizat activitatea informatorului sau a colaboratorului și s-au făcut instructaje ample asupra sarcinilor concrete ce trebuie realizate pe viitor.

De menționat că la ofițer se păstrează graficul de întîlniri al fiecărui

rezident cu sursele din legătură și că, săptămînal, în stabilirea sarcinilor, ofițerul împreună cu șeful său stabilesc la ce întîlniri trebuie să participe și ei.

Pentru a evita ca pe viitor să li se mai predea rezidenților surse insuficient formate în munca informativă, s-a apreciat că orice asemenea predare trebuie să aibă loc în urma unei analize, a încuviințării șefului direct și în prezența acestuia.

Cu fiecare rezident care întîmpina greutăți în ținerea legăturii cu sursele, ca urmare a aplicării prevederilor Legii nr. 23/1971, precum și asupra păstrării materialului cules, s-au găsit modalități concrete de soluționare. Se fac întîlniri, la ieșirea din serviciu, fie în anumite locuri stabilite, dacă rezidentul nu are posibilitatea întîlnirilor la biroul său de lucru, fie chiar la domiciliul informatorului sau al rezidentului. Pentru ca materialele culese de rezident să ne parvină cu mai multă operativitate, în afara întîlnirilor planificate cu acesta, în unele situații s-au mai organizat și alte întîlniri. Cu unii s-au fixat chiar sisteme de legături impersonale, folosindu-se în acest scop cerneluri simpatice și ascunzătorii.

După mai bine de trei luni de la luarea acestor măsuri, s-a constatat că rezidențele au crescut nu numai ca număr, ci și sub aspect calitativ, aportul lor fiind substanțial îmbunătățit.

Activitatea rezidenților este totuși problema principală care trebuie să rețină atenția și preocuparea permanentă a ofițerilor noștri. Aceasta deoarece recrutarea de noi rezidenți, organizarea de noi rezidențe este un proces de continuitate și de continuă perfecționare.

Maior ION TOADER

PROBLEME PRIVIND MUNCA DE CONTRASPIONAJ ÎN RÎNDUL ZIARIȘTILOR STRĂINI

În istoria războiului secret, spațiul ocupat de ziariști este voluminos, ei fiind aceia care au îndeplinit de multe ori misiuni de spionaj dintre cele mai dificile, soldate cu rezultate absolut remarcabile. Este suficient să amintim cazul Sorge, devenit etalonul unanim recunoscut al bunilor culegători de informații. Dacă am analiza chiar sumar complexa activitate a acestui lucrător de informații, am fi în măsură să tragem concluzii prețioase pentru munca practică de contraspionaj în problema mai sus enunțată. Alegerea acoperirii de ziarist și ulterior a celeia de atașat de presă i-a permis lui Sorge să desfășoare o imensă activitate informativă.

Putem face însă apel și la alte argumente mai apropiate de realitatea zilelor noastre.

Desfășurarea evenimentelor internaționale contemporane creează un cadru nou. Condițiile concrete în care acționează azi ziariștii spioni s-au schimbat în bună măsură. Esența problemei a rămas însă intactă: ziariștii au posibilități optime de a culege informații, pentru că a culege informații este meseria, este condiția carierei lor. De la a culege informații pentru ziar la a culege informații pentru un serviciu de spionaj nu e decât un pas și practica dovedește că mulți dintre ziariștii străini fac acest pas.

Ziariștii străini ne străbat de-a lungul și de-a latul țării, în virtutea unor atribuții profesionale, contactează un număr mare de cetățeni români (majoritatea cadre cu munci de răspundere, deținători de informații și de date secrete de stat), pot efectua ob-

servații personale, pot găsi elemente nemulțumite pe care să le atragă la colaborare, pot recurge la exploatarea în orb. Mulți dintre ziariștii străini știu că sînt vizitatori conștiincioși ai ambasadelor, constituind legături importante și statornice ale atașajilor militari, ale celorlalți diplomați cunoscuți ca agenți sau cadre ale serviciilor de spionaj respective.

Esențială în evaluarea exactă a unei acțiuni deschise asupra unui ziarist străin este capacitatea ofițerului de a stabili cu certitudine și a dovedi cu probe unde se termină activitatea ziaristului și unde începe aceea a spionului. Acest lucru nu este însă deloc ușor de făcut.

Ni se pare de aceea importantă formarea unei concepții clare de muncă, potrivit căreia fiecare ziarist în parte să fie tratat în mod individual, pentru a-i urmări, conform ordinelor în vigoare, pe cei suspecti de spionaj și pentru a nu crea greutăți nejustificate ziariștilor corecți, care, prin activitatea lor, prezintă cu obiectivitate realitățile românești în presa internațională.

Desfășurarea muncii de selecționare și de lucrare organizată a ziariștilor străini suspecti de spionaj fiind de regulă dificilă, ne-am propus să dăm în rîndurile care urmează câteva elemente utile privitoare la ceea ce trebuie știut, la ce este specific activității lor.

Deplasarea ziariștilor străini pe întreg teritoriul țării este absolut liberă. Mai mult decât atât, ei nu sînt legați de îndeplinirea vreunei formalități prealabile (anunțarea vreunui organ de protocol, înștiințarea autorităților locale în zonele teritoriale în care se deplasează etc.). Unii ziariști străini își anunță sosirea la M.A.E. abia după câteva zile de la intrarea în

țară, „documentîndu-se” în prealabil asupra unei sfere largi de probleme, prin „contactarea unor surse neoficiale”.

De exemplu, ziariștii americani „Robert H.” și „Annie D.”, înainte de a se prezenta la M.A.E., au făcut „o vizită de documentare” rabinului Moses Rosen. E de presupus că au aflat aspecte interesante cu privire la activitatea pe care urmau să o desfășoare pe teritoriul țării noastre.

Alți ziariști străini vin în România sub pretextul că însoțesc diferite delegații oficiale din țările lor. Intrăți pe teritoriul român, uită însă de „misiunile lor oficiale”, creîndu-și un program cu totul deosebit de cel al delegațiilor pe care pretind că le însoțesc. Semnificativ în acest sens este cazul ziaristului italian „Mario”, care a sosit în țara noastră ca însoțitor al unei delegații oficiale italiene. El nu a manifestat însă absolut nici un interes față de activitatea delegației, organizîndu-și în București un program cu totul aparte.

Mai trebuie menționat faptul că o serie de ziariști străini vin în țară cu autoturisme proprii sau închiriază autoturisme prin O.N.T., vizitînd în acest fel diverse regiuni ale țării. Uneori informează (dacă informează) M.A.E., că pleacă într-o anumită zonă, dar pe parcurs „se răzgîndesc” și schimbă traseul etc. Dificultățile supravegherii lor în aceste condiții nu sînt greu de imaginat.

Astfel, ziaristul japonez S.T. Sutoko a insistat în mod deosebit la M.A.E. pentru a i se organiza un program de documentare în București. În această acțiune a fost sprijinit și de Ambasada japoneză, care a intervenit în aceeași direcție pe lângă factori competenți din ministerul menționat. După întocmirea programului cerut, Sutoko și-a

schimbat însă brusc „preferințele”, plecând în provincie.

Cu ocazia unor astfel de deplasări, un număr mare de ziariști străini își creează sau încearcă să-și creeze legături, „cunoștințe”, în cele mai diferite sectoare de activitate. Aceste relații le cultivă cu grijă și perseverență, folosind o gamă largă de metode.

Exemplificăm în acest sens doar cu cazul ziaristului belgian „Julien”, care l-a contactat pe scriitorul „T. Horea”. „Julien” a manifestat multă pricepere în menținerea și consolidarea acestei relații, începând cu vizite repetate la domiciliul scriitorului în cauză și terminând cu invitarea acestuia în Belgia (bineînțeles, promițând să-i asigure cetățeanului român toate cheltuielile de cazare pe durata șederii la Bruxelles). Același „Julien” a întreținut, sub pretextul unei viitoare căsătorii, relații permanente cu numita „Silvia”, la care de altfel a și domiciliat pe timpul șederii sale în țara noastră, refuzând înlocuirea ei cu alt însoțitor.

Se remarcă deci insistența și formele variate sub care unii ziariști străini își permanentizează legăturile cu cetățenii români, cum întrețin cu migală și pricepere aceste relații, alegând mijloace adecvate fiecărei persoane în parte. De aceea, importantă în reușita depistării legăturilor din rindul cetățenilor români, pentru o eventuală folosire a lor, este cunoașterea din timp a mediilor și a persoanelor spre care ziariștii străini își îndreaptă atenția. Numai astfel vom putea să le „oferim”, la momentul oportun, exact oamenii și „informațiile” de care au nevoie.

O altă problemă care se ridică în urmărirea ziariștilor străini suspecti de spionaj este aceea a însoțitorilor lor desemnați din rindul unor funcționari români. În legătură cu acești însoțitori, apar alte câteva aspecte

caracteristice, de care trebuie să ținem seama.

Anumiți ziariști străini solicită însoțitori, ghizi, traducători etc. de la diverse instituții (M.A.E., Agerpres, redacțiile unor ziare, Ministerul Turismului etc.) dar nu se folosesc de acești oameni decât pentru rezolvarea unor probleme pur administrative (obținerea aprobărilor pentru vizite în diferite instituții și întreprinderi, mijloace de transport, cazare etc.) fără a discuta cu aceștia chestiuni importante, care să intereseze securitatea statului.

Este greșit deci să se acrediteze ideea că un ziarist străin suspect este „asigurat informativ” prin însoțitorul oficial (chiar dacă acela este informatorul organelor noastre) întrucât, în cele mai multe cazuri, „informațiile” astfel obținute sînt de suprafață, cel mult informații de sprijin. Nu trebuie desigur înțeles că e cazul să renunțăm la serviciile acestor informatori. Este însă necesar să considerăm materialele furnizate de ei doar ca puncte de pornire în dirijarea altor informatori, care nu dețin o funcție „oficială” pe lângă străini — dacă vrem să pătrundem cu adevărat în intimitatea convingerilor celor pe care îi urmărim. Eficace rămân interpuerile de informatori de valoare, care să prezinte interes pentru ziaristul străin urmărind efectuarea de combinații cu persoane care ies din sfera contactelor oficiale.

Alți ziariști străini folosesc ca traducători cetățeni români pe care i-au cunoscut cu ocazia unor vizite anterioare în țara noastră sau recurg la serviciile unor însoțitori recomandați de alți străini sau de către ambasadele statelor lor la București.

Astfel, ziaristul vest-german „Siegfried” a cunoscut la Sibiu pe numita „Elena S.” La fiecare vizită pe care a făcut-o în R.S. România, „Siegfried”

a apelat la „Elena S.” pentru a-l însoți pe tot timpul deplasărilor sale în București și în provincie.

În sfârșit, alți ziariști declară că nu au nevoie de însoțitori, întrucât sînt „în stare să se descurce singuri”.

Într-adevăr, o serie de ziariști străini care ne vizitează țara cunosc limba română, fapt care le facilitează crearea de relații în rindul autohtonilor și îngreunează depistarea de către noi a acestor legături.

Se mai evidențiază însă și un alt aspect care merită să fie reținut: unii ziariști străini ascund faptul că înțeleg limba română. De pildă, ziaristul vest-german „Scheller”, care vizitează periodic țara noastră, a declarat pretutindeni că nu cunoaște limba română. Informativ, s-a stabilit însă că, în realitate, el vorbește foarte bine românește. Atît în timpul audiențelor la M.A.E., cît și cu prilejul unor vizite la diferite instituții, „Scheller” a manifestat o deosebită atenție pentru a înțelege discuțiile purtate în limba română, de către funcționarii români la care era primit.

Este deci foarte indicat ca, în prezența străinului, să se vorbească numai limba pe care o cunoaște și el, aceasta fiind de altfel o regulă de politețe. Asemenea precizări trebuie făcute în mod deosebit, atît informatorilor noștri care vin în contact cu ziariști străini în mod oficial, cît și celor care îi primesc pe străini acasă, îi însoțesc în deplasări etc.

În privința folosirii eficiente a complexului de metode și mijloace specifice muncii noastre, se impun cîteva precizări. Astfel, majoritatea ziariștilor străini (și cu atît mai mult cadrele și agenții serviciilor străine de spionaj care acționează sub această acoperire) cunosc faptul că sînt în atenția orga-

nelor de contrainformații, fiind instruiți în mod detaliat și sistematic asupra modului de comportare în țara noastră.

În deplasările lor, atît în Capitală cît și în teritoriu, ziariștii străini caută să descopere dacă sînt ori nu în atenția securității. Astfel, ziaristul american „John” (despre care există indicii serioase că este cadru C.I.A.) s-a controlat permanent pentru a observa dacă este filat, recurgînd foarte des la „metoda” încălcării regulilor de circulație și a observării atente a persoanelor care se deplasează în spatele și în fața sa.

Alți ziariști străini trimit adevărate „mesaje” organelor de securitate, pentru a se înceta filajul asupra lor. De pildă, ziaristul israelian „Gorosch” a solicitat prin M.A.E., ca „autoritățile române competente” să nu-l mai urmărească, întrucât „nu intenționează să întreprindă acțiuni potrivnice intereselor statului român”.

În folosirea filajului, credem că responsabilitatea revine în mod egal atît organului informativ, cît și celui de filaj. Este inoportună solicitarea filajului fără un scop bine precizat, fără informații că se va petrece ceva care impune folosirea neapărată a acestui mijloc de muncă. Filajul făcut la întîmplare nu este numai ineficient, dar se și desconspiră, atrăgînd atenția obiectivului și obligîndu-l la mai multă prudență în desfășurarea activității sale. Și nu trebuie trecut cu vederea faptul că din desoperirea filajului un ziarist poate face un caz, „pentru informarea obiectivă a opiniei publice internaționale”.

În folosirea mijloacelor speciale sînt, de asemenea, cîteva aspecte demne de menționat. Este de-a dreptul utopică părerea că ziariștii străini

și cu atât mai mult cei cu preocupări de spionaj nu cunosc sau nu știu să se ferească de aceste mijloace.

De altfel, posibilitățile de detectare și de descoperire a mijloacelor speciale au crescut în ultimul timp enorm. Iar străinii, știind sau presupunând că sînt ascultați, își regizează uneori comportarea, își studiază discuțiile, își cîntăresc afirmațiile, astfel încît „informațiile verificate” obținute de noi prin mijloace speciale pot fi foarte bine false sau fără o importanță reală.

Ziaristul american „John” a instruit o sursă a organelor noastre să nu-i vorbească nimic în camerele de la hotel, „deoarece s-ar putea să fie ascultați”.

Folosirea mijloacelor speciale fără a fi coroborate cu celelalte mijloace ale muncii de securitate — pentru a cunoaște multilateral profilul unui ziarist străin — nu duce decît la pierderea de timp prețios, la cheltuieli inutile și la angajarea acțiunii pe piste false, în timp ce obiectivul își poate vedea în liniște „de preocupările sale”.

Apare ca o necesitate stringentă în munca noastră, instalarea de mijloace speciale acolo unde ziaristii străini se așteaptă mai puțin să existe. Prin exploatarea informațiilor obținute de la rețeaua informativă, se pot cunoaște din timp intențiile unor ziaristi străini, preferințele acestora pentru anumite localuri, parcuri, grădini de vară etc.

Rețeaua informativă constituie și în urmărirea ziaristilor străini mijlocul principal prin care se realizează sarcinile cele mai importante ale muncii noastre. Trebuie să exploatăm o caracteristică generală a ziaristilor străini, aceea de a nu se limita la informațiile oficiale și de a-și crea ei înșiși relații, cunoștințe, de la care să se informeze. Sarcina noastră și, în

același timp, garanția unei încadrări informative corespunzătoare constă în a avea informatori din rîndul unor oameni de valoare, cu largi cunoștințe, sau care au acces la date și informații secrete de stat, adică din rîndul unor persoane căutate de ziarisții spioni. Pe de altă parte, este necesar să studiem cu atenție, în vederea recrutării, legăturile neoficiale ale ziaristilor suspecti. Putem menționa, în acest sens, cîteva exemple din care rezultă astfel de posibilități:

Ziaristul american „John” a afirmat față de o sursă a noastră că „va încerca să obțină informații nu pe cale oficială, ci prin intermediul relațiilor pe care și le va face în țară”, iar vest-germanul „Reinholdt” menționa că „pe el nu îl interesează versiunile oficiale, ci substraturile, nuanțele”. „Arta de a se informa direct de la sursă — afirma el cu emfază — este criteriul capacității ziaristului vest-german”.

În aceeași direcție, italianul „Carlo”, sub pretextul că vrea să „simtă pulsul poporului român”, își creează relații cît mai multe în rîndul scriitorilor, artiștilor, studenților și, în general, în cadrul intelectualității.

Desigur că, alături de sarcina principală — interpunerea informatorilor și recrutarea legăturilor principale — nu trebuie să scăpăm din vedere prevenirea unor acțiuni dăunătoare statului nostru: mulți dintre străini caută contactul cu elemente dușmănoase sau dubioase. („John” l-a înțilnit de cîteva ori pe Paul Goma, iar „Carlo” pe unul dintre cei cinci „scriitori-greviști”.)

De asemenea, rețeaua informativă trebuie să fie instruită cu privire la practica unor ziaristi străini de „a smulge aprecieri și comentarii” de la interlocutorii lor (chiar de la interlocutori oficiali) folosind procedee sub-

tile. Instructajul pe care îl facem trebuie să prevadă modul concret în care informatorii să acționeze în astfel de situații.

Menționăm acest fapt, tocmai pentru a ilustra necesitatea unui instructaj foarte complex ce trebuie făcut informatorului. Redăm din nota unei surse a organelor noastre: „Relațiile mele cu Carlo au fost foarte amicale, pînă într-o seară. Era în timpul vizitei în țara noastră a premierului Fidel Castro. Carlo m-a întrebat care este părerea mea asupra scopului vizitei în cauză. I-am răspuns folosindu-mă de comentariile apărute în ziare, la care italianul a ripostat că nu are nevoie de materiale oficiale, că mă stimează prea mult pentru a crede că nu am o părere personală în legătură cu această problemă, iar faptul că nu i-o arăt dovedește că nu am încredere în el, că îl consider un spion și că, pe viitor, se va vedea nevoit să se adreseze altora, pentru a-și completa informațiile”. Imediat după această discuție, timp de trei săptămîni a urmat o răceală evidentă a relațiilor dintre informator și „Carlo”. Străinul nu a dat nici măcar un telefon. A fost necesar un nou efort, pentru a reîmprospăta relațiile dintre cei doi.

În instruirea rețelei informative, trebuie să se mai țină seamă și de alte probleme specifice. De pildă, ziaristii străini (și îndeosebi cei suspecti de spionaj) se întilnesc și își verifică reciproc informațiile sau le confruntă cu cele obținute de diplomații spioni. Este necesar deci ca, în organizarea unor combinații, în folosirea unor legende, în infiltrările de informatori, să se țină seama de această chestiune și să se adopte variante care să reziste verificărilor. Cerința verosimilității și a solidei acoperiri apare și mai evidentă, mai ales pentru rațiunea că, în cadrul contactelor ulterioare, ziaristul

respectiv readuce în discuție probleme amintite anterior doar în treacăt, sau adincește unele aspecte pe care, împreună cu informatorul nostru, le-a mai dezbătut și cu alte ocazii. Mai trebuie menționat, de asemenea, că ulterior, verificarea unor aspecte discutate cu informatorul sînt „trecute în competența” unor funcționari diplomatici acreditați în țara noastră.

Pe aceeași linie se înscrie și faptul că o serie de ziaristi au mai lucrat în România cu ani în urmă, și-au creat legături și cunoștințe pe care le pot folosi pentru verificări, alții sînt originari din țara noastră și pot utiliza, în scopul verificării unor aspecte, rudele, foștii colegi etc.

Sînt și ziaristi care, deși vin pentru prima dată în țara noastră, posedă cunoștințe bogate despre România, rod al unor preocupări sistematice pe care le-au avut înainte de a veni la noi. Nu mai este o noutate faptul că există adevărate, dar neoficiale, centre de pregătire prealabilă, de exemplu cel din Viena, pentru ziaristii care vin în țara noastră.

Aceste pregătiri prealabile dau ziaristului un plus de siguranță în discuțiile pe care le poartă, micșorînd șansele de a putea fi indus în eroare asupra unor aspecte.

Există însă și un revers al medaliei. Dovedind o prea bună cunoaștere a realităților dintr-o țară în care n-a mai fost, ziaristul dovedește în același timp și o pregătire specială, care trebuie reținută de noi ca un indiciu.

Alte posibilități de autodemascare mai precise constau în faptul că unii ziaristi occidentali veniți în România în calitate de „trimiși speciali” ai unor ziare de mina a III-a dispun de sume mari de bani, care depășesc posibilitățile firești ale unor asemenea angajați. Este de altfel suspect chiar faptul că niște ziare obscure își permit

luxul de a trimite „corespondenți speciali”.

Este foarte util a se instrui rețeaua informativă și cu privire la urmărirea rezultatelor pe care le au vizitele în țara noastră ale ziariștilor cu care au venit în contact. Au fost cazuri când, deși au rămas în țara noastră timp îndelungat, la înapoiere, unii dintre acești „ziariști” nu au publicat nimic în ziarul din țara lor, ziar care afirmă că i-a trimis și plătit în această deplasare. Repetarea unor asemenea situații trebuie apreciată în consecință.

În sfârșit, rețeaua își poate dovedi caracterul ofensiv și prin inițierea unor discuții cu privire la locul concret de muncă al ziaristului suspect, poate pune întrebări cu privire la colegii acestuia. Prezintă un scurt exemplu. Un informator l-a întrebat pe un asemenea ziarist străin „unde și-a făcut ucenicia” și ce „profesori” a avut. Informatorul, bun cunoscător al ziariștilor din țara în cauză, a sesizat că printre „profesorii” enumerați de oaspete nu figurează nici un nume mai cunoscut în publicistica acelei țări. În această situație, l-a întrebat despre câteva persoane, printre care era și ziaristul „George” (despre care informatorul cunoștea că este cadru al serviciului de informații respectiv). Oaspetele a confirmat că pe „George” îl cunoaște, că i-a fost profesor și, pentru a-l „convince” pe informator că spune adevărul, i-a descris figura lui „George”. Ulterior s-a dovedit că însuși „ziaristul” în cauză era ofițer de informații.

Prin cele prezentate mai sus ne-am străduit să ridicăm doar câteva aspecte care ni s-au părut mai importante în legătură cu ziariștii străini, pentru a avertiza asupra faptului că, în fiecare județ, în fiecare localitate, se pot

găsi în orice moment diverși „ziariști” fără ca organele noastre din inspectorate să fie anunțate în prealabil de existența lor. Și am văzut că existența lor poate fi realmente periculoasă. Este de aceea necesar ca întregul potențial informativ să fie instruit cu privire la semnalarea promptă a acestei categorii de străini și să se întreprindă măsuri urgente de supraveghere activă a lor, fără a se mai aștepta semnalări, ordine, precizări din partea unității centrale. Este însă bine ca unitatea centrală de linie să fie sesizată în cel mai scurt timp cu privire la orice comportare suspectă a unor ziariști din afara granițelor țării. Sesizarea unor aspecte suspecte, oricât de mărunte ar părea la prima vedere, poate constitui o contribuție serioasă la rezolvarea unui caz în întregimea lui.

Este imperios necesară desfășurarea unei intense activități de prevenire a cetățenilor români care vin în contact cu această categorie de străini, asupra pericolozității pe care anumiți ziariști străini o prezintă pentru activitatea de apărare a secretelor noastre de stat. Rezultă încă o dată obligația noastră de a veghea cu maximum de exigență la respectarea Legii nr. 23/1971, H.C.M. nr. 18/1972 și H.C.M. nr. 19/1972, traducerea în viață a prevederilor acestor acte normative constituind un aport deosebit la rezolvarea sarcinilor specifice și în acest sector de activitate.

Locotenent-major MARIN ALBU

SPRIJIN EFICIENT OFIȚERILOR ȘI SUBOFIȚERILOR DE LA POSTURILE DE MILIȚIE, PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA MUNCII DE SECURITATE ÎN MEDIUL RURAL

Nu cu mult timp în urmă, ne-am deplasat la inspectoratele județene Buzău și Vaslui, pentru a purta o discuție cu unii factori de răspundere din conducerea celor două unități ale Ministerului de Interne și cu o parte dintre subofițerii de la posturile de miliție, în legătură cu Ordinul tovarășului ministru Ion Stănescu din 11 iulie a.c.

Considerând că unele aspecte reieșite din discuția noastră prezintă un interes mai larg, vom căuta să le inserăm în rândurile ce urmează.

O experiență utilă

În prezent, mai mult ca oricând, fără a aborda realitatea în toată complexitatea ei și fără a analiza feno-

menele în toate conexiunile lor, nu mai este de conceput luarea unor hotărâri, elaborarea unor ordine.

După o experiență de mai mulți ani, în care timp diferite sarcini ale muncii de securitate în mediul rural au fost rezolvate cu participarea șefilor de post, s-au cristalizat unele metode și procedee de muncă, s-au întreprins o serie de măsuri de ordin concepțional, s-a putut elabora recentul Ordin privind organizarea, desfășurarea și controlul muncii de miliție și de securitate în mediul rural.

Aducerea la cunoștință a acestui ordin, prelucrarea lui cu ofițerii și subofițerii angrenați nemijlocit în munca din mediul rural a fost și un prilej de analiză profundă a rezulta-

telor și lipsurilor din activitatea desfășurată.

În acest context, tovarășul locotenent-colonel Ioan Chivu, locțiitor inspector-șef și șeful securității din cadrul Inspectoratului județean Buzău, ne spunea că, în urma cunoașterii stadiului muncii pe linie de securitate în mediul rural, această activitate a fost orientată în direcția intensificării instruirii surselor de informare existente, cât și a creării de noi legături din rîndul persoanelor cu antecedente politice, în scopul lărgirii posibilităților de supraveghere. În primul rînd, a foștilor legionari cu grade și funcții, a celor ce au făcut parte din P.N.Ț. și P.N.L., a foștilor condamnați, a grupărilor sectante dușmănoase, cât și a altor categorii de suspecti.

Din controalele efectuate la posturi, cât și din discuțiile purtate asupra unor cazuri concrete, a rezultat că activitatea de supraveghere informativă generală în mediul rural s-a desfășurat în mod corespunzător. Astfel, s-au obținut informații despre un număr însemnat de suspecti, ceea ce a dat posibilitatea cunoașterii mai ample a activității unor elemente, în special foști legionari. De asemenea, intensificarea muncii cu rețeaua s-a dovedit a fi utilă, deoarece de la începutul anului curent au fost luate în supravegherea informativă generală, pe baza semnalărilor obținute, un număr important de elemente, iar asupra altora s-a început urmărirea informativă specială. A existat preocupare pentru supravegherea mai organizată a celor aflați în baza de lucru, majoritatea elementelor fiind încadrate pe două și mai multe linii informative.

Discutînd cu tovarășul locotenent-colonel Ioan Toma, șeful Serviciului

de informații interne și locțiitor al șefului securității Inspectoratului județean Vaslui, despre modul în care s-a trecut la aplicarea Ordinului tovarășului ministru Ion Stănescu din 11 iulie a.c., acesta ne-a arătat că deja s-a terminat predarea la posturile de miliție a materialelor existente pentru elementele din evidența generală și din baza operativă de lucru, s-a făcut instruirea concretă a subofițerilor asupra modului cum să procedeze în rezolvarea sarcinilor de securitate.

De fapt, predarea materialelor informative la posturile de miliție a creat avantajul ca subofițerii să poată ști oricînd situația fiecărui suspect, să fie în măsură a dirija mai concret sursele în raport cu informațiile furnizate anterior, să urmărească mai bine modul în care aceștia se achită de sarcini, să propună cu mai multă competență unele măsuri cu privire la suspectii ce îi au în lucru. Materialul existent la posturi este oglinda muncii lor de securitate.

„Sînt șefi de post — ne-a precizat tovarășul locotenent-colonel Ioan Chivu — care s-au străduit să organizeze într-un mod corespunzător evidența de securitate în mediul rural, să urmărească încadrarea informativă a tuturor suspectilor cu rețea din comună. Unii șefi de post au fost angrenați cu sarcini în lucrarea unor elemente prin dosare de urmărire informativă, dirijînd pe lingă astfel de suspecti surse din legătura lor, făcînd verificări, investigații și chiar unele acte premergătoare“.

Și la Inspectoratul județean Vaslui, în urma orientării și sprijinului acordat de ofițerii din cadrul Serviciului de informații interne, majoritatea șefilor de post dovedesc o bună orientare în recrutarea de noi informatori,

propunînd candidați cu calități personale și cu bune posibilități de informare.

Pornind de la deficiențe

Rugîndu-l să se refere la măsurile luate de factorii de răspundere din cadrul Inspectoratului județean Buzău, în vederea asigurării în permanență a folosirii cit mai judicioase a forțelor și mijloacelor existente în mediul rural pe linie de securitate, așa cum prevede noul ordin, tovarășul locotenent-colonel Florian Laza, adjunct al șefului Serviciului de informații interne, ne-a relatat: „Pornind de la o serie de deficiențe care au existat în munca ofițerilor de securitate și în activitatea subofițerilor de miliție, conducerea unității a căutat să afle mai întîi cauza acestor lipsuri și apoi să hotărască cele mai bune mijloace și metode de remediere a lor.

De pildă, pe linie de securitate, s-a constatat că la postul de miliție Padina munca de supraveghere informativă generală a fost neglijată în mod nejustificat; la postul de miliție Ziduri, despre trei foști legionari din baza de lucru, de la începutul acestui an, s-au obținut numai cîte două note pe o singură linie informativă; despre S.N. dintr-o comună, fost șef al organizației comunale a P.N.Ț., din noiembrie 1971 nu se mai obținuse nici o informație, deși pînă la acea dată trei surse dăduseră materiale interesante. Am să relatez și cazul de la postul de miliție Siru. În luna ianuarie a acestui an, s-a deschis dosar de urmărire informativă asupra numitului C.I., fost șef de cuib legionar, avertizat în 1968 de organele noastre. Urmărirea specială a început pe baza informației furnizate de sursa «Vic-

tor Dan». Ulterior, în «lucrarea» acestui caz nu s-au obținut decît două note de la legătura «Costache“.

S-a constatat că principala cauză a acestor minusuri este lipsa de control, de fermitate a șefilor asupra subordonaților, că aceștia nu acordă atenția cuvenită muncii de supraveghere a elementelor din baza de lucru, sursele de informare nu sînt folosite în mod organizat. Surprinzătoare a fost și constatarea că la un moment dat activitatea ofițerilor din cadrul Serviciului de miliție rurală era aproape inexistentă pe linie de securitate, deși în legătura acestor ofițeri au rămas informatori care anterior furnizaseră materiale despre elementele suspecte aflate în atenția organelor de securitate.

„Cunoscînd aceste aspecte și avînd în vedere atribuțiile care ne revin din Ordin — a continuat tovarășul locotenent-colonel Florian Laza — s-a stabilit un plan de măsuri cu obiective și sarcini precise.

Astfel, ofițerilor din Serviciul de informații interne din cadrul inspectoratului li s-au repartizat cîte un număr de 10—15 comune. Cu prilejul deplasărilor pe care le fac pentru rezolvarea sarcinilor de urmărire informativă specială, aceștia acordă sprijin și îndrumare șefilor de post în problemele pe care le au de rezolvat pe linie de securitate. Deplasările le fac periodic, chiar și în comunele unde nu au probleme pe linia urmării informative speciale. Controlul și îndrumarea se fac sistematic, atît de către șefii de birou și conducerea serviciului, cît și de conducerea inspectoratului.

De asemenea, analizîndu-se potențialul informativ al subofițerilor de miliție pe linie de securitate, li s-au fixat numărul necesar de recrutări

pentru completarea rețelei din legătura lor.

Data fiind activitatea nesatisfăcătoare a unor șefi de post, pentru remedierea lipsurilor constatate, mai ales în munca cu rețeaua informativă, li s-a dat termen de îndreptare".

Tot din această discuție am mai aflat că s-a hotărât ca săptăminal ofițerii de securitate din cadrul Serviciului de informații interne al unității să-și planifice sarcinile și să-și prevadă deplasări în mediul rural. De asemenea, s-a luat măsura ca, periodic, conducerea inspectoratului să analizeze modul în care ofițerii de securitate sprijină activitatea subofițerilor din mediul rural.

Instruire concretă, sprijin real

Pentru a cunoaște cum s-a trecut la instruirea subofițerilor de la posturi în vederea concretizării planurilor de măsuri și a realizării obiectivelor stabilite de conducerea celor două inspectorate, ne-am adresat mai multor ofițeri de securitate.

„Deplasându-mă în comune — ni s-a spus de către tovarășul maior Vasile Negoită, șef de birou (Inspectoratul județean Buzău) — am căutat, în primul rînd, să mă conving dacă subofițerii posturilor de miliție și-au însușit atribuțiile din Ordin care le revin pe linie de securitate. În continuare, am trecut la analizarea stadiului recrutărilor de informatori din rîndul elementelor cu antecedente politice, foști condamnați, sectanți, în general, al informatorilor care vor fi folosiți cu prioritate pentru probleme de securitate. De asemenea, împreună cu subofițerii de la post am analizat posibilitățile informatorilor existenți în rețeaua lor și am verificat unele

semnalări. Aceasta deoarece știam că verificările în unele cazuri sînt incomplete, iar concluziile asupra comportării și activității elementelor aflate în atenția noastră nu erau cele reale".

L-am mai rugat pe tovarășul maior Vasile Negoită să ne vorbească despre sprijinul acordat în perioada actuală subofițerilor de la posturi.

„Am insistat și insistăm pe extinderea și intensificarea muncii de supraveghere generală, pentru identificarea de noi elemente pentru baza de lucru, dintre cei aflați în evidența generală și a persoanelor fără antecedente politice, însă cunoscute cu preocupări sau manifestări dușmănoase. Aceasta intrucît în unele comune din județ cu un număr mare de cetățeni, unde fostele partide și organizații politice au avut o intensă activitate, în baza de lucru sînt foarte puține elemente".

Din discuțiile purtate cu ofițerii Gheorghe Armaș și Dumitru Nichita, ambii de la Inspectoratul județean Vaslui, ne-am putut da seama că deplasările acestora în comune nu se fac doar pentru a controla, ci pentru a sprijini concret activitatea subofițerilor de la post, pentru a le arăta cum să procedeze în unele cazuri concrete, cum să asigure încadrarea informativă a elementelor aflate în atenția organelor noastre, modalitățile pe care le pot folosi în transmiterea de urgență la sediul unității a informațiilor deosebite.

Animați de dorința de a munci mai bine

Așa cum anticipam în primele rînduri ale acestui material, am căutat să închegăm un dialog și cu unii subofițeri de la posturile de miliție.

Pe plutonierul-major Nicolae Avramescu, șef de post la Cislău încă din decembrie 1960, și pe plutonierul-major Nicolae Căpraru, șef de post la Pîrscov, i-am însoțit la cîmpul de instrucție, unde aveau program de pregătire militară în cadrul convocării organizate de Inspectoratul județean Buzău.

În prezent, acești șefi de post au asigurată încadrarea informativă a tuturor elementelor aflate în atenția organelor noastre, culeg în mod sistematic informații despre aceste elemente și sînt în măsură, în orice moment, să știe preocupările de natură ostilă ale acelor persoane de pe raza lor de activitate.

Este cunoscut faptul că, în cadrul atribuțiilor ce le revin pe linie de securitate, subofițerii posturilor de miliție contribuie la prevenirea activităților ostile aflate în atenția noastră, intervenind direct în acest scop și participînd la avertizările pe care le fac ofițerii de securitate.

De exemplu, plutonierul-major Nicolae Căpraru a luat parte, alături de ofițerul Gheorghe Dobre, la avertizarea a doi legionari, unul dintre ei fost șef de cuib. Ambele avertizări s-au făcut într-un cadru largit. De asemenea, plutonierul-major Nicolae Avramescu a participat la avertizarea unui element cu manifestări ostile, pe care îl lucrase personal.

Deplasîndu-ne în comuna Văleni, județul Vaslui, am avut posibilitatea să-l întîlnim pe plutonierul-major Ioan Nechifor, șef de post.

Acesta ne-a vorbit de specificul comunei unde își desfășoară activitatea. În anumite perioade din an, din localitate pleacă la muncă cîte 30—50 de elemente. Dar această situație nu constituie un inconvenient în a asigura continuitatea în lucrarea elementelor suspecte aflate în atenția

organelor de securitate, deoarece odată cu acestea pleacă și unii informatori din legătura subofițerilor din comună. În cazurile în care nu se poate realiza încadrarea informativă a grupurilor cu surse locale, suspectii sînt semnalăți organelor noastre care acționează pe raza unde s-au stabilit temporar cei urmăriți.

L-am întrebat pe plutonierul-major Ioan Nechifor dacă lucrează în prezent o acțiune mai deosebită. Ne-a răspuns că îi dă de furcă un fost șef de cuib legionar, care, deplasîndu-se frecvent prin unele sate ale județului Vaslui și la Iași, duce o propagandă dușmănoasă printre foștii săi colegi de școală. Împotriva lui a luat o serie de măsuri concrete, printre care și dirijarea unui informator, dar mai are în vedere și unele combinații.

Tovarășul locotenent-colonel Ioan Toma ne spunea că plutonierul-major Ioan Nechifor nu desfășoară o activitate la voia întîmplării, ci își planifică munca pe bază de grafic, pe linie de securitate are surse instruite, folosindu-le cu pricepere.

Aici considerăm noi că se vede munca și sprijinul concret acordat de ofițerii din cadrul Serviciului de informații interne, care au știut, în instructajele făcute subofițerilor de la posturi, să pună un accent deosebit pe exigența de care trebuie să dea dovadă în munca zilnică cu rețeaua informativă, pentru a obține de la surse note importante, de calitate, din care să rezulte atitudinea politică, legăturile, relațiile suspectilor, acțiunile ostile pe care intenționează să le întreprindă, influența pe care o au asupra cetățenilor. Toți șefii de post cu care am avut prilejul să discutăm sînt convingși că pot stăpîni situația operativă în mediul rural numai printr-o muncă atentă cu informatorii, efec-

tuind cu aceștia întâlniri în mod organizat, la date planificate, în locuri corespunzătoare, unde să se poată discuta pe îndelete, să facă o instruire temeinică și la obiect.

Discuțiile acestea pe care le consemnăm au avut loc la scurt timp după elaborarea Ordinului privind organizarea, desfășurarea și controlul muncii de miliție și de securitate în mediul rural.

Dacă avem în vedere convocările care au avut loc la sediile inspectoratelor, convocări ordonate în mod special pentru prelucrarea cu toți ofițerii și subofițerii ce desfășoară activitate în mediul rural, a noilor atribuții ce decurg din Ordin, analizele privind stadiul muncii pe linie de securitate și planurile de măsuri cu obiective și sarcini precise considerăm că avem o imagine concludentă a ceea ce s-a făcut și se va întreprinde în etapele următoare.

Am constatat că se fac eforturi pentru a promova noul, pentru a pune capăt șabloanelor. În practica activității interlocutorilor noștri am văzut că este prezent tot mai mult spiritul de acțiune, de gândire. De la ofițerii cu munci de răspundere pînă la subofițerii de la posturile de miliție, toți sînt animați de dorința de a munci mai bine, de a contribui la dejucarea tuturor acțiunilor puse la cale de elementele dușmănoase.

Cîteva sugestii

Ordinul din 11 iulie a.c. prevede că pregătirea politică, profesională și militară a cadrelor de miliție și securitate cu atribuții în mediul rural se va realiza pe baza unui program anual elaborat în comun de Inspectoratul general al miliției, Direcția generală de informații interne și Direcția personal și învățămînt, prin

convocări trimestriale. Referindu-se la această prevedere, unii interlocutori ne-au spus că în întocmirea acestui program ar fi bine să se țină seama, în mod deosebit, de atribuțiile pe linie de securitate care revin subofițerilor de la posturi.

Deși la nivelul ofițerilor de securitate, în tematicile de învățămînt, au fost dezbătute materiale legate de munca de securitate în mediul rural, iar cu subofițerii de la post s-au dezbătut, pe baza unor expuneri ale unor cadre de conducere, aspecte privind activitatea dușmănoasă a legionarilor, verificarea rețelei informative, dirijarea și instruirea acesteia, unii șefi de post ne-au spus că pentru ei ar fi utile, de exemplu, unele documentare, care să cuprindă cele mai noi metode și procedee pe care le folosesc în activitatea lor dușmănoasă reprezentanții unor culte și secte ilegale, sau materiale care să se refere la fosta organizație legionară, la membrii fostelor partide politice. Unele din aceste materiale li se dau să fie studiate doar la sediile inspectoratelor și adesea sînt redactate foarte pretențios, nu cuprind decît foarte rar metode și procedee pe care să le poată folosi în activitatea lor zilnică.

Alți subofițeri s-au arătat interesați în realizarea unui schimb de experiență la nivelul șefilor de post, considerînd că discuțiile care ar avea loc ar conduce la unele concluzii interesante.

Perfecționarea continuă a activității ofițerilor și subofițerilor de la posturile de miliție este un imperativ actual. O asemenea activitate trebuie să fie puternic ancorată în realitate, să vizeze aspecte reale și de esență.

Căpitan VASILE MIHAILĂ

Din studierea mai multor materiale informative și documentare pe care organele centrale și teritoriale de securitate le-au obținut, rezultă că în prezent centrele cultice și sectante mondiale sînt principali factori care alimentează cu scrieri și mijloace de propagandă ostilă și cu instrucțiuni activitatea clandestină a unor sectanți din R.S. România.

Alături de organizațiile religioase anticomuniste cunoscute („Asociația de ajutorare a bisericii martire“, care are sediul în R. F. a Germaniei, și „Asociația Martorii lui Iehova“, cu sediul în S.U.A.), recent s-au constituit alte două organizații și anume: „Misiunea între popoarele subjugate“, care are sediul în Suedia, și „Centrul de misiune creștină pentru comunism“, cu sediul în Austria. Noile centre folosesc unele emisiuni de la radio și televiziune sau diverse conferințe publice, pentru a desfășura activități de propagandă dușmănoasă împotriva țării noastre. De asemenea, tipăresc cantități însemnate de materiale de propagandă, în diferite limbi, pe care le introduc clandestin în R.S. România, în vederea difuzării lor.

Interesul centrelor cultice și sectante mondiale față de România, în continuă creștere Probleme actuale privind contracararea activității acestora

Principalele căi pe care le folosesc centrele ostile cultice și sectante din exterior pentru introducerea în țară a unor astfel de materiale sînt cele oferite de turism. Sub acoperirea de turiști, sînt trimiși în România numeroși emisari, special pregătiți asupra modalităților de a introduce ilegal materiale de propagandă sectantă.

Este edificator faptul că numai în județul Arad au fost identificați și supravegheați informativ 82 de emisari în primele șase luni ale anului 1971.

Acești emisari sînt recrutați din rîndul celor mai fanatice elemente, dispun de resurse bănești, sînt dotați cu mijloace de transport și cu aparatură tehnică (magnetofone, pikapuri, diapozitive), vin în România cu misiunea de a organiza nuclee sectante clandestine.

De exemplu, în luna februarie a acestui an, a venit la București emisarul Thomas Cosmades, pastor baptist din R.F. a Germaniei. Acesta a sosit în România în vederea transmiterii unor instrucțiuni cîtorva membri ai cultului baptist, pentru a-i determina să acționeze în cadrul unei grupări dizidente. De asemenea, pastorul intenționa să culegă informații și date pe care centrele cultice și sectante mondiale să le folosească în mod denaturat, în propaganda lor ostilă țării noastre.

Cunoscînd intențiile și preocupările acestui emisar, am pregătit temeinic cîțiva informatori și s-au luat măsuri în care au fost folosite mijloace speciale și filajul. Am reușit să obținem astfel materiale certe, verificate, pe baza cărora conducerea ministerului a aprobat ca emisarului Thomas Cosmades să i se ceară ridicarea dreptului de ședere în România.

Astfel, într-una din zile, în timp ce emisarul se îndepărta de bibliotecă S.U.A. din București, unde realizase o legătură cu o cunoștință a sa și se deplasa spre un cartier al Capitalei, a fost invitat la organul de miliție pentru „rezolvarea unor

probleme”. Acolo i-au fost prezentate principalele fapte care contravin conduitei unui turist în R.S. România și i s-a comunicat hotărîrea autorităților de stat de a i se suspenda dreptul de ședere în țara noastră. În aceeași zi, un ofițer de securitate în uniformă de miliție l-a condus pe Thomas Cosmades pînă la Giurgiu, emisarul părăsind astfel țara.

Discuțiile cu Thomas Cosmades au fost astfel purtate încît l-am făcut să tragă concluzia că fusesem informați despre misiunea lui chiar de către una dintre principalele legături pe care le avea în România.

A doua zi după plecarea acestuia ne-am prezentat la acea legătură a lui Thomas Cosmades și am rugat-o să ne însoțească la un alt element important pe care emisarul baptist îl contactase și căruia i-am solicitat un material obținut de la emisar. În sensul solicitărilor noastre a acționat și persoana care ne-a însoțit, fapt pentru care „i-am mulțumit”, în prezența celui alt element. Am creat astfel derută între membrii dizidenței; suspiciunea s-a extins și asupra altor elemente, în sensul că cineva dintre ele ar fi divulgat autorităților acțiunile desfășurate de Thomas Cosmades pe teritoriul țării noastre.

Ca urmare a acestei acțiuni, s-a redus simțitor activitatea clandestină a elementelor în cauză, care au întrerupt legătura cu emisarul. În prezent, acționăm pentru a destrăma complet gruparea și pentru a compromite elementele fanatice.

Intr-un mod asemănător a procedat Inspectoratul județean Mureș, care, împreună cu direcția centrală de linie, a organizat acțiuni ce au

condus la obținerea unor probe pe baza cărora i-a fost ridicat dreptul de ședere în România, lui Nicolici Dumitru, fost președinte al Conferinței generale adventist-reformiste din S.U.A. Acesta venise în România pentru a unifica și reactiviza nuclee reformiste care se aflau în fază de destrămare. Cunoscînd scopul deplasării emisarului în țara noastră, modul cum intenționează să-și realizeze acest scop și faptul că avem de-a face cu un element fanatic și imper-tinent, s-a luat măsura surprinderii sale în flagrant, în timpul unei întîlniri clandestine la care erau prezenți și cîțiva membri reprezentativi ai sectei. Aducîndu-i-se la cunoștință că i se ridică dreptul de ședere în România, pentru comportare și preocupări care contravin legilor țării, Nicolici Dumitru a fost pus în imposibilitatea de a mai comenta hotărîrea luată asupra sa și nevoit să părăsească imediat țara. Și în acest caz, atît emisarului cît și celor prezenți la întîlnire, li s-a creat impresia că organele de stat le cunosc activitatea datorită unui denunț făcut de o persoană bine informată din rîndurile lor.

În alte cazuri, în funcție de persoană și de comportare, nu s-a recurs la măsura ridicării dreptului de ședere în țară, ci am acționat în direcția compromiterii emisarilor respectivi față de legăturile pe care le aveau.

De pildă, un emisar venit din S.U.A. a fost contactat în mod discret și invitat la organele de miliție, unde s-au purtat cu el discuții fără interes operativ, discuții care l-au derutat. Emisarul a relatat legăturile sale cele întîmplătoare, acestea însă

au început să manifeste neîncredere în el și treptat l-au izolat.

În cazul altui emisar din Franța, care provocase întîmplător un accident de circulație, discuțiile au fost conduse, la organele de miliție, de către un ofițer de securitate. Acesta a abordat mai multe probleme, printre care și cea referitoare la scopul venirii emisarului în țara noastră. Străinul a încercat să ascundă adevăratele sale preocupări, dar amintindu-i-se unele fapte foarte concrete, despre care aveam cunoștință, emisarul și-a recunoscut activitatea. A precizat că, față de atitudinea corectă a organelor de stat române, va dovedi că nu are intenții ostile R.S. România. Urmărindu-i-se activitatea în străinătate, s-a constatat că emisarul are într-adevăr o atitudine pozitivă față de țara noastră.

Cele cîteva exemple pe care le-am dat ilustrează măsuri luate de către organele de securitate pe linia acțiunilor de supraveghere a emisarilor străini și de contracarare a acțiunilor lor ostile. Apreciem că în ele se reflectă concepția nouă de muncă, indicată de conducerea Ministerului de Interne, potrivit căreia este necesar să utilizăm mai mult metodele combinate, de mai mare eficacitate.

Avînd în vedere că în ultimii ani a crescut interesul centrelor cultice și sectante față de România, că aceste centre recurg la forme tot mai variate pentru a-și pune în practică intențiile lor, de a lovi în societatea noastră socialistă, trebuie ca supravegherea emisarilor să fie mai bine organizată, folosindu-se din plin toate posibilitățile de care dispun inspectoratele județene ale ministerului nostru.

Locotenent-colonel IOAN BANCUI

cuțiilor purtate cu acel prilej, ci să subliniem doar câteva idei care merită, credem, cunoscute de un cerc mai larg de ofițeri.

Organizarea de către direcția de linie a unei asemenea întâlniri a fost considerată de către participanți pe deplin binevenită. Aceasta nu pentru că membrii ordinului franciscan și-ar fi intensificat în ultimul timp în mod deosebit activitatea, ori și-ar fi sporit numărul în mod îngrijorător — fapt precizat clar în cuvântul său de către tovarășul

PENTRU O MAI EFICIENTĂ URMĂRIRE INFORMATIVĂ A ELEMENTELOR DUȘMĂNOASE DIN RÎNDUL CĂLUGĂRILOR FRANCISCANI

colonel Constantin Iancu. Întilnirea de la Brașov a dat însă posibilitatea să se cunoască mai bine între ei ofițeri cu o mai bogată, ori cu o mai redusă experiență pe această linie de muncă, ofițeri care cooperaseră pînă atunci mai mult prin intermediul unui schimb de adrese și de materiale informative.

Nu de mult, cu aprobarea conducerii Ministerului de Interne, a avut loc la Brașov o consfătuire la care au participat ofițeri de securitate din toate inspectoratele județene ce au pe raza lor de activitate elemente dușmănoase din rîndul călugărilor franciscani.

În materialul de față nu ne-am propus să facem un rezumat al dis-

Maniera liberă de abordare a problemelor discutate, imprimată încă de la început de locotenent-colonelul Ioan Banciu, a facilitat un schimb util de păreri și de propuneri, ofițerii putînd să intervină, ori să revină asupra unor chestiuni, să pună întrebări, ori să dea răspunsurile solicitate.

În ce privește fondul discuțiilor, a

reieșit ca o idee de ansamblu, faptul că, în încercările lor, cercurile reacționare din exterior nu renunță să folosească nici o cale, nu abandonează nici o pistă, oricît de veche și de depășită ar părea.

La prima vedere, de pildă, ordinul călugărilor franciscani — redus ca număr pe teritoriul țării noastre și împovărat de precepte rigide, apărut în urmă cu șapte secole — ar părea neadecvat realizării unor acțiuni ostile (dacă îl comparăm cu activitatea unor secte mai tinere, deci mai maleabile, mai subtile, capabile să atragă mai ușor adepti).

Cine sînt însă acești călugări franciscani ?

Ordinul se născuse ca o reacție împotriva despotismului papal. Scurt timp însă după aceea, Vaticanul a subordonat complet acest ordin, care nu mai diferă principial de biserica catolică decît prin fanatism, prin docilitatea deosebită manifestată față de puterea papală, împotriva căreia năzuise să se ridice.

Unul dintre ofițerii participanți la întilnire arăta că are în atenție franciscani care cunosc patru-cinci limbi străine. Un alt ofițer remarcă tendința acestor călugări de a-și atrage simpatizanți din rîndul intelectualilor și al tinerilor. Cineva a observat intențiile recente ale franciscanilor de a se apropia de greco-catolici, ba chiar, prin legături din afara patriei noastre, de legionari. Altcineva sesiza că informatorii recrutați din rîndul franciscanilor dau materiale informative despre orice și oricine, dar nu despre membrii ordinului din care fac parte.

Tot un ofițer participant la consfătuirea de la Brașov remarcă tendința

franciscanilor de a „lua în patronaj“ ori de a înființa chiar — evident în scopul fanatizării — asociații religioase, cum ar fi: „Inima lui Isus“, „Surorile franciscane“ ș.a.

Iată, așadar, că avem de-a face cu un ordin încă activ, care caută forme noi, mai comode, mai subtile, de a asigura viața ideilor și preceptelor lor, fără a risca o creștere numerică a membrilor ordinului, creștere pasibilă de infiltrări pentru ei nedorite.

„Sîntem condamnați la pieire, pentru că nu avem tineri în mijlocul nostru“. Această afirmație rezultă că a fost făcută într-o împrejurare de către un franciscan din județul Covasna. Să fie vorba de o părere personală ? Să fie o convingere generală a franciscanilor asupra inevitabilității pieirii lor, a lipsei de perspective a ordinului ? Poate. Fapt este însă că franciscanii fac totul pentru a preveni această pieire. Dovadă sînt recente tendințe de reorganizare, materialele de propagandă descoperite în diverse ascunzători, tactica de a acorda ajutoare materiale unor oameni nevoiași și bolnavi, despre care afirmă că „nu vor uita acest ajutor sosit în clipe grele“.

Un ofițer de la Inspectoratul județean Iași scotea în evidență de ce sînt capabili călugării, preoții reacționari în general, de cîtă operativitate nebănuită pot da dovadă. Argumenta cu cazul unui preot care, în cursul a numai două zile, a contactat nu mai puțin de 80 de persoane, din mai multe județe, pentru a strînge semnături pe un memoriu.

Altcineva semnala o situație din Transilvania unde se încercase o falsificare, o distrugere a unor dovezi

ce atestau o ctitorie românească pe acele locuri.

Demn de reținut este rafinamentul unui călugăr franciscan care furniza materiale informative împotriva unui episcop catolic, în scopul vădit de a procura organelor noastre „probe“ care să conducă la înlăturarea din scaunul episcopal a persoanei în cauză. De ce făcea aceasta? Pentru că acel episcop nu agreea ordinul franciscan, pentru că membrii ordinului ar fi dorit pe altcineva în postul acela.

Credem că, fără a intra în amănunte, cele câteva fapte înregistrate pot face obiectul unei meditații mai profunde pentru toți ofițerii de securitate, în special pentru cei ce se ocupă de problemele culte și secte, legionari, dar și pentru ofițerii care răspund de artă-cultură și tineret.

Ce este însă de făcut pentru a lupta împotriva acestor dușmani fanatici și prudenți, care, așa cum a reieșit din discuții, par a cunoaște de existența unora dintre cele mai secrete mijloace ale muncii noastre, din rîndul cărora informatorii se recrutează greu și se conving să furnizeze materiale despre membrii ordinului și mai greu?

O afirmație făcută la consfătuire de către colonelul Gheorghe Constantinescu, de la Inspectoratul județean Neamț, ni s-a părut semnificativă și mobilizatoare: „Orice călugăr sau preot care desfășoară activitate dușmănoasă poate fi compromis“.

Ofițerul și-a argumentat ideea tocmai prin ilogica preceptelor teoretic anacronice și practic neomenești ce trebuie, mai exact ar trebui respec-

tate de franciscani și, în general, de către membrii unor ordine rigide.

Necesitatea unor asemenea compromiteri, ca și posibilitatea realizării lor au fost dovedite de vorbitor prin exemple concrete, dintre care reținem cazul din comuna Săbăoani. Venirea în comună a unui preot foarte „întreprinzător“ făcuse ca, în scurt timp, viața căminului cultural să stagneze, echipele artistice de amatori aproape să își înceteze activitatea. Consecințele acestea erau desigur cele de suprafață, imediat vizibile. Compromiterea preotului, bine realizată, în fața întregii colectivități, a dus la o revenire la normal a vieții comunei.

Și mai semnificativ ni se pare cazul călugărilor franciscani de la mănăstirea din Dej, caz relatat de maiorul Ungvari Iosif.

În acea acțiune, organele noastre au probat că, în spatele îndochinării religioase „curate“ a unor tineri, se ascundeau metehne călugărești tare puțin curate ale unor franciscani (care au fost condamnați, în cele din urmă, pentru inversiuni sexuale).

Interesant și sub alt aspect, acest caz demonstrează că franciscanii nu abandonează o luptă, chiar în asemenea evident compromițătoare situații. În prezent, călugării din Dej au început o activitate de „reabilitare în fața opiniei publice“, încercînd să convingă că „nu există pădure fără uscături“, că franciscanilor nu le sînt caracteristice asemenea obiceiuri etc.

Probabil, cazul din Dej a cauzat o analiză severă în cercurile de sus ale ordinului, ultimele indicații dovedin-

du-se a fi foarte severe și, de asemenea, demne de reținut. Astfel, obligativitatea ca „acolo unde sînt măcar trei călugări, ei să ducă o viață organizată, de mănăstire“, îndemnuri încurajatoare, cum ar fi: „unitatea ne va ajuta să trecem momentele grele“ sau „biserica are nevoie azi de luptători“ atestă încercări de remediere a situației, de recîștigare a terenului pierdut.

Aceeași atitudine, aceeași încercare de reabilitare în fața opiniei publice și de „recompensare“ a unor preoți a căror poziție dușmănoasă a fost probată în fața justiției, a fost dovedită de repartizările foștilor condamnați în cele mai bune parohii.

Desigur, aceste situații, ca și încercările de a se face memorii către cele mai înalte foruri din țara noastră, paralel cu încercările de a sădi neîncrederea în rîndul populației față de conducerea noastră de partid și de stat, ori legăturile cu străinătatea prin emisari nu pot fi trecute cu vederea. Să reținem că nu e vorba de simpli emisari. S-au înregistrat cazuri de măicuțe care, înainte de a deveni curiere, au făcut un curs de șase luni în străinătate, curs care, probabil, nu s-a referit doar la cele nepămîntești.

Așa cum nu este desigur lipsit de importanță faptul că, printre legăturile din exterior ale preoților franciscani, sînt foști ofițeri S.S. (aflați în prezent în slujba unor organe polițienești), cum nu sînt de neglijat încercările de atragere a unor tineri la seminare, ori la o viață religioasă activă, care să-i îndepărteze de realitate, de munca oamenilor din țara noastră.

Concluziile consfătuirii de la Brașov au fost deosebit de bogate în propuneri și în soluții practice. De altfel, aproape fiecare participant care a luat cuvîntul a venit cu un bagaj de fapte semnificative considerabil, fapte care, în cea mai mare parte, dovedesc nu numai o înregistrare a activității dușmănoase, ci și soluții de contracarare a acestei activități.

O asemenea discuție pe concret, sugerarea unor posibilități de sistare a activității dușmănoase, nu prin fraze frumoase și teorii, ci prin prezentarea unor exemple de muncă, ni se pare a fi modalitatea cea mai adecvată unui valoros schimb de experiență între ofițeri.

Concluziile și învățămintele nu mai trebuie astfel subliniate la sfîrșit, pentru că fiecare luare de cuvînt, fiecare exemplu de rezolvare a unui dosar de urmărire informativă este o concluzie și un învățămînt practic, util.

Am reținut în acest sens, alături de toți cei prezenți la consfătuirea de la Brașov, câteva aspecte cu valoare de concluzii care nu credem că sînt valabile doar pentru ofițerii ce se ocupă de urmărirea membrilor ordinului franciscan.

A rezultat, de pildă, că există un potențial informativ valoros din rîndul franciscanilor, al preoților greco-catolici, sau al altor categorii, prin care se poate penetra mult mai adînc în conducerea ordinului, exploatîndu-se nevoia călugărilor de a-și crea adepti, de a căuta sprijin și urmași, de a realiza legături utile în exterior.

Rolul unei mai bune, mai operative cooperări în acest sens, între toți ofițerii care lucrează pe linie de culte

și secte, dar și pe alte linii de muncă, a reieșit a fi evident.

Necesitatea activității de prevenire, de luare sub influență a unor oameni punctați de franciscani în scopul îndoctrinării, preluarea și utilizarea acestor oameni în scopuri informative, recrutarea unor tineri încă din seminarii, folosirea în mult mai mare măsură a forței opiniei publice, finețea acțiunilor noastre de viitor au rezultat, de asemenea, din luările de cuvânt ale participanților.

În încheierea consfătuirii, tovarășul colonel Constantin Iancu a subliniat în mod deosebit acest deziderat al zilelor noastre, de a pune în practică, în fiecare caz, ideile noii concepții de lucru, elaborate de conducerea ministerului. Subtilizarea metodelor noastre de activitate, ingeniozitatea și îndrăzneala bazată pe respectarea legii și pe o muncă de exploatare a fiecărui moment operativ, pe combinații în care mina organului de securitate să se vadă cât mai puțin sau deloc, se impune, pentru a putea stăpîni problemele de fond, pentru a afla cu mai multă precizie țelurile de ansamblu ale dușmanului și a-l împiedica să le realizeze.

N-am vrea să încheiem această scurtă trecere în revistă a principalelor probleme abordate la consfătuirea de la Brașov fără a reține încă un aspect cu valoare de concluzie și care poate constitui un subiect de meditație. Aspectul în cauză nu a fost relevat în timpul ședinței de lucru, ci într-o pauză a ei.

Stînd de vorbă cu tovarășul locotenent-colonel Ioan Banciu (șeful ser-

viciului de linie), autorul acestor rînduri s-a interesat de vîrsta călugărilor franciscani. Și am aflat că unii sînt bătrîni. Am mai aflat că de ani, de zeci de ani, cei mai mulți dintre ei locuiesc aici în țară, cam în aceleași locuri, în preajma aceluiași oameni, pe care au ajuns să-i cunoască bine. Și mai spunea locotenent-colonelul Banciu: „Pentru mine, acum, după 20 de ani de cînd lucrez în acest domeniu, e suficient să aud că s-a întîlnit în cutare loc călugărul X cu preotul Y, pentru ca să înțeleg foarte mult, să fac imediat niște legături și să apară o problemă. Pentru că, în 20 de ani, am ajuns să știu și cine e X și cine e Y și cam ce poate să însemne deplasarea unuia într-un anumit moment, pentru a discuta cu celălalt. Din păcate, nu sînt însă prea mulți ofițeri ce au lucrat un număr mare de ani pe linia aceasta...”

Am reținut și consemnat această părere, pentru că nu e prima oară cînd, discutînd cu oameni cu multă experiență, a fost ridicată această întrebare: „De ce nu există oare mai multă continuitate în păstrarea unor ofițeri pe un anumit profil de activitate?”

Consecințele mi se pare că le cunoaștem cu toții, începînd desigur cu preluările acelea de informatori, care conduc la situația ca un om din rețea să colaboreze consecutiv cu cinci, cu zece sau chiar cu mai mulți ofițeri. Cînd, la recrutare, i s-a spus clar: vei lucra cu mine și nimeni altcineva nu va ști de aceasta...

Căpitan N. TUDOR

O ACȚIUNE LA FINALIZAREA CĂREIA OFIȚERII FILORI ȘI-AU ADUS PE DEPLIN CONTRIBUȚIA

CUTIA POȘTALĂ 105

In activitatea de contracarare a unor acțiuni inițiate de către elemente special pregătite pentru a desfășura o activitate dușmănoasă pe teritoriul patriei noastre, rolul ce revine ofițerilor de filaj a fost subliniat în repetate rînduri. În prezent, necesitatea unei concepții moderne, caracterul novator, mobil, rațional al activității de filaj trebuie înțelese de toți ofițerii filori, pentru că numai în felul acesta se pot obține rezultate reale, concludente.

În materialul de față ne propunem să prezentăm o acțiune de filaj desfășurată cu succes, datorită respectării cu strictețe a regulilor de bază ale muncii noastre, datorită imbinării armonioase a filajului clasic cu cel zonal și datorită discernămintului de care ofițerii însărcinați cu conducerea operațiunilor au dat dovadă pe întreg parcursul lucrării.

„**A**ndreas” — atașat militar la unul din oficiile diplomatice din București — a fost pus în filaj chiar de la sosirea sa în țară, la cererea direcției generale de linie, care stabilise că este vorba de cadrul unui serviciu de spionaj, venit în România cu misiuni informative.

Concret, sarcinile ce reveneau filajului în cazul „Andreas” au fost repartizate colectivului condus de locotenent-colonelul Mihai Buretea și locotenent-colonelul Sandu Isac. Cei doi ofițeri au formulat în primul rînd întrebările la care filajul trebuia să răspundă și anume: Ce informații îl interesează pe „Andreas”? Pe ce căi obține aceste informații? Cine sînt persoanele cu care colaborează? Ce metode de legătură folosesc?

S-a hotărît ca, pentru început, filajul să efectueze un studiu asupra lui „Andreas”, asupra membrilor familiei sale, a personalului său

de serviciu, precum și pentru a cunoaște comportarea obiectivului, obiceiurile lui, preferințele, pasiunile, cercul de relații de la serviciu, din cartierul unde locuiește, relațiile cu alte persoane, cetățeni români sau străini.

Ofițerilor care participau la lucrarea „Andreas” li s-au dat indicații precise asupra felului în care să procedeze în cazurile în care obiectivul recurge la autoverificări, ori la contrafilaj. Dacă apărea pericolul desconspirării, „Andreas” trebuia lăsat din filaj, dar urmărirea avea să fie reluată ulterior, cu forțe sporite. Li s-a cerut ofițerilor filori să raporteze orice amănunt care pare cât de cât semnificativ, precum și orice greșală pe care ei ar face-o, datorită unor situații operative neprevăzute.

Chiar din primele săptămâni de la punerea lui „Andreas” în filaj, au început să se contureze câteva concluzii asupra activității sale.

Printr-o observare sistematică a locatarilor din imobilul situat în fața clădirii unde domiciliul, atașatul căuta să stabilească locul de unde filajul ar putea să-i supravegheze locuința.

Pentru a se convinge dacă sînt organizate posturi și baze de filaj în apropierea locuinței sale, precum și pentru a descoperi locul unde sînt acestea amplasate, într-una din zile, la plecarea de acasă, „Andreas” a parcurs traseul a două străzi, mergînd cu mașina în march-arrière. Manevra nu i-a reușit însă. De altfel, „Andreas” nu a putut stabili nici o dată dacă sînt sau nu organizate posturi și baze acoperite care să-i vizeze domiciliul...

Din schimbul de informații organizat cu direcția de linie, s-a ajuns

la concluzia comună că „Andreas” se comportă ca orice spion, că studiază persoanele cu care vine în contact, oferindu-se a le face diferite servicii ș.a.m.d.

Ceea ce a caracterizat acțiunile filajului, în această primă fază, a fost reușita îmbinare a filajului clasic cu cel zonal, precum și necesitatea folosirii de efective și mijloace tehnice sporite în unele momente mai importante. Cu toate acestea, așa cum vom vedea, „Andreas” a reușit totuși să se sustragă uneori filajului, dar această sustragere a fost de scurtă durată, tocmai datorită îmbinării filajului clasic cu cel zonal.

Locotenent-colonelul Mihai Bureștea și locotenent-colonelul Sandu Isac analizau periodic locurile unde obiectivul a reușit să se rupă din filaj, frecvența acestor ruperi și cauzele care le-au făcut posibile, luînd, pentru fiecare caz în parte, măsurile necesare. Cei doi ofițeri au manifestat o deosebită receptivitate față de sugestiile și observațiile venite de la ofițerii din subordine, le-au analizat sistematic, le-au coroborat cu celelalte aspecte pe care le cunoșteau și au tras concluzii juste.

Atenția colectivului de filaj a fost atrasă de interesul pe care „Andreas” îl manifesta față de o clădire mare din centrul orașului. Era o clădire cu multe magazine amplasate la parterul imobilului. Vizitarea de către atașat a magazinelor situate la parter, ar fi părut (chiar unei persoane inițiate în munca de securitate) ca o comportare normală, mai ales că „Andreas” fusese filat aproape permanent și în interiorul acestor magazine și că nu se observase nimic deosebit. S-au dat totuși

indicații ca, în viitor, atenția ofițerilor filori să se concentreze asupra acestui imobil și în special asupra comportării lui „Andreas” cînd se află în perimetrul respectiv. S-a hotărît chiar crearea unui punct zonal în acel loc.

De comun acord cu ofițerii de la direcțiile de linie, s-a stabilit ca, în cazul „Andreas”, filajul clasic să se execute cu intermitență pentru a se asigura conspirativitatea lucrării.

În raza de activitate a punctului zonal, „Andreas” a apărut de trei ori, ocazii în care s-a observat că atașatul folosea micul deghizaj, că verifica foarte atent întregul imobil, își organiza contrafilaj, se autoverifica, intrînd în clădire pe o ușă și ieșind pe alta.

Dacă, întîmplător, cineva intra după el în imobil, atașatul ieșea imediat. La ieșirea din bloc privea persoanele care staționau prin apropiere, iar, dacă observa pe cineva că staționează în dreptul ușii prin care voia să iasă, se întorcea și ieșea pe altă ușă.

De ce lua oare toate aceste măsuri?

Analiza activității atașatului l-a dus pe locotenent-colonelul Sandu Isac la concluzia că nu este vorba de acțiuni de autoverificare, ci că „Andreas” este direct interesat de acel loc. Această concluzie constituia însă baza mai multor ipoteze:

Exista în imobil vreo ascunzătoare unde „Andreas” depunea sau ridica material?

Exista în imobil vreun complice, locatar al imobilului, pe care atașatul voia să-l viziteze?

Apariția în zonă însemna un consens prestabilit între „Andreas” și o legătură a sa?

Constituiau holurile și ieșirile din imobil un loc de întîlnire cu vreunul din complicii săi, locatar sau nelocatar, cu care „Andreas” urma să realizeze un schimb de materiale, trecînd prin hol, unul pe lîngă celălalt?

Dar a venit și ziua care avea să aducă primele indicii de confirmare a uneia dintre ipotezele emise de ofițerii filori. În dimineața unei zile de februarie „Andreas” a avut o activitate și o comportare normală: acasă, la serviciu, la policlinică, din nou acasă.

La ora 15,55 însă „Andreas” pleacă de acasă cu mașina. Se oprește într-o piață din centrul Capitalei. Parchează mașina, coboară, avînd în mînă o plasă, își pune un basc bleumarin pe cap și se îndreaptă pe jos, spre locul său preferat, crezînd că nu este urmărit. Trece pe lîngă acel imobil, încercă din mers una din ușile blocului, pentru a vedea dacă nu cumva este închisă. Își continuă drumul. După ce iese din perimetrul respectiv, își ia bascul de pe cap. Revine la autoturismul său și pleacă la serviciu.

După numai 18 minute, „Andreas” pleacă din nou, tot cu mașina sa, dar de data aceasta condusă de șofer. Acesta oprește în aceeași piață din centrul Capitalei. „Andreas” coboară, lasă mașina să plece, scoate din buzunar bascul, și-l pune pe cap, intră în perimetrul care-l interesa, privește din nou spre holul uneia din intrările în imobilul cu pricina și se oprește puțin mai departe, la un panou cu mărțișoare. Aruncă o privire asupra exponatelor, se întoarce și intră grăbit într-unul din holurile imobilului. Este ora 16,30. „Andreas” se oprește în fața cutiilor de scrisori și, cu mîinile în buzunare, privește cu-

tiile respective câteva secunde, după care iese grăbit și pleacă pe jos, dar nu spre piața unde coborise din mașină, ci în cu totul altă direcție. La ieșirea din perimetru, își ia bascul de pe cap. (În afară de basc, „Andreas“ recurgea în aceste ocazii și la folosirea unei îmbrăcăminti neîngrijite, prin care căuta să se piardă în masa trecătorilor.) Atașatul își continuă drumul pînă la hotelul Athenée Palace, unde îl aștepta mașina condusă de șofer. Se urcă în mașină și pleacă la serviciu. În cursul serii, activitatea sa a fost obișnuită.

Intr-o altă zi, „Andreas“ se îndreaptă spre serviciu cu mașina condusă de „Barbu“ — adjunctul său. Pe strada Episcopiei, profitînd de aglomerația circulației, „Andreas“ sare din mașină fără a putea fi observat. Dispariția sa e constatată de filaj abia cînd mașina condusă de „Barbu“ oprește la stopul din fața hotelului Athenée Palace. Se continuă filajul lui „Barbu“, pentru a se verifica dacă nu cumva „Andreas“ e culcat în mașină, dar în același timp, locotenent-colonelul Sandu Isac ordonă să se ia măsuri de supraveghere a imobilului des frecventat de obiectiv.

„Barbu“ a dus și el filajul nu prea departe de imobilul respectiv, a oprit și, staționînd în mașină, privea tot timpul spre acel imobil.

Celelalte echipaje înconjuraseră între timp clădirea, asigurînd toate ieșirile. După un timp foarte scurt, „Andreas“ a fost observat îndreptîndu-se spre una din ieșiri. S-au luat măsuri de documentare, momentul ieșirii din imobil a fost filmat și fotografiat. Ofițerii care au realizat această documentare au raportat că fizionomia atașatului străin exprima teamă în momentul ieșirii din imobil. „Andreas“ și „Barbu“ au folosit în

continuare o serie de metode clasice de contrafilaj reciproc. Astfel, văzîndu-l pe „Andreas“ ieșind din imobil, „Barbu“ a coborît din mașină și a venit în întîmpinarea lui. Au trecut însă unul pe lîngă celălalt de parcă nu se văzuseră și nu se cunoscuseră niciodată. „Barbu“ a mers circa 20 de metri, apoi s-a întors și l-a urmărit pe „Andreas“ pînă cînd acesta a intrat într-un mare magazin. „Barbu“ a intrat în magazin după „Andreas“ și apoi, timp de cinci minute, au discutat între ei. În ziua respectivă, din filajul lor, n-au mai rezultat aspecte importante.

Ce se petrecuse însă în timpul cînd „Andreas“ reușise să se desprindă pentru o scurtă perioadă de timp din filaj? Respectînd o regulă — pe care unii filori, din păcate, o scapă din vedere — locotenent-colonelul Sandu Isac a trecut la verificarea cutiilor de scrisori aflate pe scara pe unde a ieșit „Andreas“. Acțiunea era logică, necesară, pentru că „Andreas“, după cum s-a arătat mai sus, și în ziua aceea din februarie părăsise interesat de cutiile de scrisori.

Aici a intervenit discernămintul ofițerului de filaj. În aproape toate cutiile de scrisori se găsea cîte ceva: ziare, taloane pentru plata telefonului, scrisori, reclame. Într-una din cutii, cutia cu numărul 105, s-a observat însă o hîrtie de mărimea unei cărți de vizită. Fusesse pusă de „Andreas“ sau nu?

Motivele care l-au îndemnat pe ofițer să considere întemeiată această ipoteză se bazau pe faptul că hîrtia aceea, fiind de o dimensiune relativ mică, ar fi putut fi introdusă rapid într-un astfel de loc și că însăși prezența ei apărea ca ieșită din comun, în comparație cu conținutul celorlalte cutii de scrisori.

S-a hotărît deschiderea cutiei.

Hîrtia, de calitate superioară, purta în colțul din dreapta sus, scrisă de mîna, cifra „10“. Nimic altceva. Ofițerii de filaj au fost de părere să se ia măsura de fotografiere, urmînd să se aștepte persoana interesată (posesorul cutiei, ori altcineva).

Cum însă toată activitatea pregătitoare desfășurată de obiectiv lăsa impresia că hîrtia aceea prezintă o importanță mai mare, punctul de vedere al filajului nu a fost acceptat și s-a dispus efectuarea unei expertize chimice, absolut necesară în astfel de împrejurări. Rezultatul a fost însă negativ.

S-a hotărît înființarea în acel perimetru a unui punct zonal special, care să funcționeze atît ziua, cît și noaptea, și care a fost dotat cu tot ce era necesar.

Crearea acestui punct zonal dădea posibilitate filorilor care îl urmăreau pe „Andreas“ după procedeul clasic să nu forțeze, să nu-l țină într-un filaj prea strîns pe arterele aglomerate și să-l lase din filaj la o distanță mai mare de perimetrul care prezenta interes. Uneori, filajul clasic era întrerupt, rămîinînd la posturi doar ofițerii din punctul zonal.

Între timp, împreună cu sectorul informativ, a fost identificat posesorul cutiei de scrisori în persoana unui funcționar din serviciul de protocol al unei instituții importante.

La 26 martie, „Andreas“ pleacă de acasă pe jos, la ora 9,25, purtînd în mîna o sacoșă de hîrtie tip „Comalimant“ și parcurge traseul pînă la imobilul respectiv. În apropiere, se oprește în fața unui atelier fotografic, apoi în dreptul unui restaurant și, numai după aceea, intră în imobilul care-l interesa, dar pe una din ușile din spate. Urcă pe scări pînă la etajul I (unde se află o terasă)

pornește spre o altă scară, brusc își schimbă direcția și reintră în holul etajului I. Acolo pare că vrea să sune la un apartament, renunță, urcă spre etajul următor, se întoarce, de data aceasta prin scara care-l interesa. Iese în stradă, parcurge cîteva zeci de metri, face calea întoarsă și, după circa două minute, intră în imobil din nou pe scara pe unde ieșise, urcă pînă la etajul I, traversează terasa și iese pe o altă scară din spatele imobilului (nu însă aceea prin care intrase prima oară în acea dimineață). Purtase tot timpul pe cap bascul bleumarin. După ieșirea din imobil, își ia bascul de pe cap și continuă drumul pe jos, foarte grăbit, pînă la locuința sa.

În timpul cînd „Andreas“ s-a mișcat în jurul și în interiorul clădirii, ofițerii au sesizat că ușa unui apartament de la etajul al II-lea care dădea spre terasă (apartament al cărui număr corespundea cu numărul cutiilor de scrisori) era întredeschisă și că un individ postat lîngă ușă părea că așteaptă pe cineva. Să reținem că cifra zece înscrisă pe biletul găsit în cutia de scrisori corespundea orei zece, oră la care „Andreas“ se afla în imobil.

Cooperarea dintre sectoarele informativ, tehnic și filaj a făcut ca în ziua următoare să se desprindă concluzia că „Andreas“, în activitatea sa de spionaj, are legătură impersonală cu posesorul cutiei de scrisori numărul 105 (locatarul apartamentului cu același număr), locatar care avea să fie, nu peste mult timp, acuzat de săvîrșirea infracțiunii de trădare și, ca atare, condamnat.

... 27 martie ora 9,55. „Andreas“ pleacă de la serviciu pe jos. Pe prima stradă se afla însă mașina lui „Barbu“ care-l aștepta. Atașatul urcă și, după

cinci minute, mașina oprește în aceeași piață din centrul Capitalei. „Andreas” coboară. Punctul special de filaj zonal e alertat.

„Andreas” se îndreaptă direct spre adresă, se oprește în holul clădirii, scoate un plic alb din buzunar și îl pune în cutia de scrisori cu numărul 105. Aparatele cu celule fotoelectrice înregistrează evenimentul.

„Andreas” vrea să iasă din imobil, dar vede pe cineva intrând pe ușă. Devine nervos, se fisticește, renunță să iasă, urcă pînă la etajul II, se îndreaptă spre una din scările ce duc la ieșirile din spatele clădirii. Este interceptat și acolo... dar ordinul șefului de lucrare a sunat deja scurt și clar: „Terminat”.

Filajul asupra lui „Andreas” se suspendă.

Nici nu mai era necesară atunci continuarea lui. Era suficient pentru acea zi. „Andreas” putea să ia cele mai severe măsuri de autoverificare, contrafilaj și altele. Ceea ce ne trebuia fusese stabilit, înregistrat pe peliculă...

La orele 11,30, „Pompei”, posesorul cutiei poștale numărul 105, este semnalat că pleacă de la serviciu. Vine acasă, intră pe una din ușile din spatele imobilului, urcă la etajul I, traversează terasa, coboară la parter, se oprește în dreptul cutiei de scrisori, scoate cheia, deschide cutia și găsește plicul așteptat. Fața sa exprimă satisfacție; introduce plicul în buzunar și iese. Ofițerii de filaj surprind cu ajutorul aparatelor de fotografiat și de filmat toate aceste momente. Desigur, pînă la acea oră, conținutul plicului fusese deja controlat și supus examinărilor necesare.

Cîteva minute mai tîrziu, pe stradă, în timp ce se deplasa spre serviciu, „Pompei”, nerezistînd tentației, scoate plicul din buzunar și îl

desface. E satisfăcut. În plic se afla o sumă de bani, o parte din prețul trădării patriei sale...

Filajul asupra celor doi a continuat încă un timp. În cooperare cu direcțiile de linie, s-au întreprins și alte măsuri combinate, care au completat datele relatate mai sus. Pentru toate momentele operative create de cei în cauză, filajul a întocmit și actele procedurale legale.

Ulterior, tot prin acțiuni de filaj, s-au consemnat întîlniri directe între spion și trădător, întîlniri care au avut loc în diferite localuri (restaurante, baruri) și în alte locuri.

Cei doi fiindu-ne cunoscuți, activitatea lor a putut fi controlată cu discreție, pînă în momentul final.

Și în acest caz, rolul deosebit pe care îl pot avea ofițerii de filaj în depistarea celor care încearcă să lovească în cuceririle revoluționare ale poporului nostru a fost dovedit pe deplin.

Trebuie spus că lucrarea a avut și unele minusuri.

În timpul desfășurării acțiunii, a reieșit limpede necesitatea respectării stricte de către lucrătorii de filaj a unor reguli bine stabilite, cum ar fi: verificarea permanentă a locurilor unde un obiectiv s-a aflat, faptul că în timp ce un obiectiv se deplasează cu mașina, trebuie filat și el, nu numai mașina; că în acțiuni trebuie să se dovedească multă inițiativă și spirit de orientare; că membrii componenți ai unei echipe de filaj trebuie să informeze operativ pe șeful de lucrare asupra tuturor amănuntelor semnificative constatate în timpul acțiunii. S-a dovedit, de asemenea, importanța cooperării permanente între filaj și celelalte compartimente ale aparatului de securitate.

Maior PETRE RUSU

PENTRU O CÎT MAI FRUCTUOASĂ COOPERARE

În contextul măsurilor luate în ultimii ani de partidul nostru pentru perfecționarea conducerii și organizării tuturor domeniilor vieții economice și sociale, se înscrie și recenta măsură de fuzionare a Consiliului Securității Statului cu Ministerul Afacerilor Interne.

Se poate spune că în prezent, personalul Ministerului de Interne parcurge o etapă nouă în activitatea sa, o etapă calitativ superioară, că — pentru îndeplinirea politicii partidului și a statului în domeniul apărării avuției naționale, asigurării ordinii publice, apărării proprietății socia-

liste și personale, a drepturilor și intereselor legale ale cetățenilor, al prevenirii și lichidării infracțiunilor —, ofițerii de securitate și de miliție trebuie să-și aducă o contribuție comună, eficace, la asigurarea muncii pașnice a poporului român.

Într-adevăr se simțea nevoia ca miliția și securitatea să acționeze ca o singură forță, sub o comandă unică, aceasta fiind chezașia îndeplinirii cu succes a sarcinilor puse de partid în fața aparatului nostru. Această necesitate derivă din însăși comunitatea de scopuri, metode și mijloace folosite, care caracterizează activitatea securității și miliției. Astfel, ambele organe dispun de rețea informativă capabilă să contribuie la descoperirea și în special la prevenirea săvîșirii de infracțiuni, fie că sînt de competența miliției, fie a securității, dar care în final aduc atingere societății noastre socialiste; ambele organe desfășoară activitate de cercetare penală; iau măsuri de influențare, de prelucrare a actelor normative care vizează integritatea valorilor ce le apără; verifică modul cum se păstrează secretul de stat, cum se asigură paza și securitatea obiectivelor; asigură paza și securitatea conducătorilor de partid și de stat etc. Iată numai cîteva dintre aspectele care ilustrează legătura strînsă ce trebuie să existe între securitate și miliție.

Desigur, în munca de zi cu zi, s-a putut constata că atunci cînd, în rezolvarea unor cazuri s-au luat măsuri bine corelate pe linia organelor de securitate și de miliție, rezultatele au fost bune.

Iată, spre exemplu, cazul „Trotu-

șul", lucrat de Serviciul I, în care era vorba de un anturaj de elemente dușmănoase, ce proferau amenințări și calomnii la adresa organelor locale, făceau comentarii tendențioase și denigratoare la adresa orinduirii din țara noastră. Acest caz s-a rezolvat cu rezultate bune, în colaborare cu organele de miliție. Maiorul Bunea Stelian și căpitanul Timaru Nicolae, împreună cu plutonierul Radu Costache, șeful unui post de miliție, au stabilit în comun măsuri concrete pentru urmărirea informativă a elementelor semnalate. Prin dirijarea rețelei informative atât pe linie de miliție cât și pe linie de securitate, prin folosirea unor mijloace speciale, efectuarea unor verificări atente asupra persoanelor semnalate în materialul informativ, cât și prin audierea altora, s-a reușit în final să se documenteze activitatea grupului și să se ia măsuri corespunzătoare.

O colaborare fructuoasă s-a desfășurat și în cazul „Sitarii”, unde, de asemenea, printr-o bună instruire și dirijare a rețelei informative a securității și a miliției, prin legătura strinsă și permanentă a ofițerilor celor două organe, s-a reușit să se anihileze activitatea unor elemente legionare.

Asemenea exemple sînt încă multe și ele demonstrează că, în munca organelor de securitate, aportul organelor de miliție este de natură să contribuie în mare măsură la elucidarea unor cazuri. Trebuie scos în evidență și faptul că lucrătorii de securitate din compartimentul informații interne au îndrumat în permanență pe șefii de posturi care, în majoritatea lor, au înțeles să se ocupe activ, în afară de problemele de miliție, și de problemele de securitate.

În același timp trebuie remarcat faptul că organele de securitate, prin

mijloacele de care dispun, au obținut informații importante privitoare la o serie de infracțiuni care sînt de competența miliției, putînd fi astfel operativ elucidate.

În cazul „Măzărenii”, de pildă, era vorba de un grup de tineri, unii elevi, alții fără ocupație, care acostau cetățeni străini și, sub pretextul că sînt studenți orfani, care nu au cu ce să se întrețină în facultate, cereau valută, obiecte de îmbrăcăminte, bijuterii, țigări etc., pe care apoi le comercializau. Cazul a fost semnalat organelor de miliție care, prin folosirea unor combinații bine puse la punct, au reușit să documenteze întreaga activitate a grupului și să ia măsurile corespunzătoare.

O direcție importantă, în care colaborarea dintre miliție și securitate are un rol de prim ordin, este prevenirea producerii oricăror pagube în dauna avutului obștesc. După cum se cunoaște, delapidarea, furtul, neglijența cât și orice atingere adusă avutului obștesc sînt acțiuni profund antisociale și sînt de natură să creeze serioase greutăți în procesul constructiv.

În practică, s-a dovedit că este dificil să se facă o delimitare strictă între neglijență și actul de sabotaj, ceea ce impune o colaborare permanentă a organelor de miliție cu organele de securitate pe această linie. Trebuie să existe o mai bună concentrare a potențialului informativ al celor două organe, atât pentru prevenirea producerii de pagube avutului obștesc, prin furturi, delapidări, neglijențe, cât și prin sabotaj, subminare sau diversiune. În același timp, se impune ca informațiile care se obțin de la rețeaua unui organ și care interesează și celălalt organ să fie soluționate mai rapid, să existe un schimb continuu de informații care

să stea la baza măsurilor ce trebuie întreprinse de securitate sau de miliție. În cadrul inspectoratului nostru, s-au făcut multe sesizări la miliție, obținute prin rețeaua aparatului de securitate.

Așa de exemplu, anul acesta, din materialele informative obținute de locotenentul Nastasiu Ioan, rezulta că numitul H.I. deține un număr de materiale cu conținut dușmănos (filme, fotocopii, înregistrări de benzi etc.), precum și o serie de piese de avion sustrase din sectorul socialist. Organizarea dirijării rețelei ambelor organe, cât și efectuarea unei percheziții de către ofițerul sus-menționat și ofițeri de miliție din brigada economică, condusă de locotenent-colonelul Bețea Ioje, au condus la descoperirea unui număr apreciabil de piese de avion care se importă, în valoare totală de circa 8 000 lei valută. Acestea fuseseră sustrase pe diferite căi de la Uzina de reparat avioane Bacău. Organele de miliție au continuat apoi cercetările, reușind să documenteze cazul, care urmează a fi deferit justiției.

De asemenea, printr-o sursă a organelor de securitate, s-a aflat că numitul N.G., din cadrul Grupului industrial de petrochimie Borzești, a sustras unele obiecte și valori care trebuiau indisponibilizate conform Legii nr. 18/1968. Această informație a fost trimisă organelor de miliție care, prin măsurile întreprinse, au reușit să prevină frustarea statului nostru.

O cooperare fructuoasă între miliție și securitate s-a realizat în cazul executării unor măsuri comune, așa cum a fost în acțiunea „Forum”. În asemenea situații, întocmirea unor planuri de acțiune și mai ales coordonarea acestora de către un singur centru au dus la executarea în bune

condiții a misiunilor ce reveneau celor două organe.

Cu toate acestea, în cooperarea dintre securitate și miliție se mai mențin o serie de imperfecțiuni care împiedică realizarea unei depline eficiențe. Unele materiale informative obținute atât de la rețeaua miliției, cât și de la cea a securității, care interesează unul sau altul dintre aceste două organe, nu se exploatează întotdeauna operativ, uneori nu se iau măsuri suficient de rapide pentru prevenirea sau pentru descoperirea infracțiunilor sesizate.

În acest sens, considerăm că este necesar să se extindă mai mult practica de a se realiza această cooperare, nu numai la nivelul unor compartimente, ci chiar între ofițeri, care, cu aprobările șefilor lor, să se informeze reciproc asupra unor materiale obținute de la rețea.

Pe de altă parte, este necesar ca atât conducerea inspectoratului, cât și organizațiile de partid să militeze cu fermitate pentru înlăturarea definitivă a unei mentalități care se mai menține la unii ofițeri, mentalitate potrivit căreia anumite probleme interesează numai securitatea, iar altele interesează numai miliția, atenția lor față de aceste probleme fiind în funcție de organul unde ei lucrează, de orizontul strict al liniei lor de muncă.

Fiecare ofițer de miliție sau de securitate trebuie să înțeleagă că oricărei informații referitoare la pregătirea ori săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se acorde atenția cuvenită. Numai acționîndu-se în acest fel se vor putea obține rezultate care, într-adevăr, să constituie rodul unei cât mai fructuoase cooperări între securitate și miliție.

Locotenent-colonel GH. SCHIOPU
Locotenent-colonel IOAN LAZAR

VERIFICAREA CAPACITĂȚII DE ACȚIUNE A ORGANELOR DE CONTRAINFORMAȚII MILITARE ȘI A PREGĂTIRII MULTILATERALE A OFIȚERILOR

Colonel ȘTEFAN BLAGA
Locotenent-colonel STOICAN PISTOL

În cursul lunii mai 1972, Ministerul Forțelor Armate a efectuat un exercițiu de mobilizare cu aducerea din rezervă a unui număr de ofițeri, subofițeri, maiștri militari, gradați și soldați. Exercițiul acesta a angrenat o armată și un comandament teritorial și a avut ca scop verificarea capacității de mobilizare în timp util a militarilor de rezervă, a operativității constituirii unităților, a marilor unități și a altor formațiuni, în raport cu cerințele stării de necesitate, precum și pregătirea cadrelor din rezervă pe o perioadă de 30 de zile.

Pe fondul acestui exercițiu — materializat printr-o mare concentrare de forțe și mijloace, prin deplasarea

unor unități și mari unități pe diverse itinerarii, precum și în alte activități specifice, cerute de situația operativ-strategică — a avut loc și o acțiune de contrainformații militare, organizată în „partidă dublă“.

O primă grupă, „A“, formată din ofițeri de contrainformații aparținând serviciilor de contrainformații din Marele Stat Major și Armata a 3-a, care asigurau munca contrainformativă în unitățile și marile unități participante la mobilizare, a primit următoarele sarcini: 1) să prevină și să curme la timp orice acțiune întreprinsă de „agenți“ ai serviciilor de spionaj, care ar încerca să afle conținutul planului de mobilizare, efectivele participante, active și de re-

zervă, hotărârile luate de către comandanții eșaloanelor, în diferite faze ale luptei, să sustragă armament și muniții; 2) să prevină și să curme la timp orice încercare a unor elemente dușmănoase de a pătrunde în comandamentele marilor unități și ale unităților, cu scopul de a săvârși unele acte de diversiune sau de altă natură; 3) să ia măsuri pentru a preveni scurgerea de informații cu caracter militar, privitoare la exercițiul de mobilizare (ca urmare a unor observări directe sau a exploatării în orb a unor militari); 4) să informeze operativ, asupra datelor referitoare la starea de spirit a participanților (care ar afecta buna desfășurare a exercițiului de mobilizare).

Grupa „B“, alcătuită dintr-un număr restrâns de ofițeri de la alte eșaloane, a avut ca misiune principală realizarea unor momente operative mai deosebite. În linii generale, aceste momente operative au constat în următoarele: să acționeze asupra organului de contrainformații care asigură munca informativ-operativă în cadrul exercițiului, cu scopul de a-l deruta, a-i neutraliza acțiunile întreprinse și de a-l orienta pe piste false. În ultimă instanță, să-l pună în imposibilitate de a-și îndeplini sarcinile.

În mod concret, grupa „B“ a avut următoarele misiuni: 1) să pătrundă, prin diverse metode și mijloace, în sediile organelor de contrainformații, în vederea stabilirii hotărârilor luate de către șefii acestora și a cunoașterii planurilor de activitate, după care, la momentul oportun, să treacă la acțiuni de neutralizare a lor; 2) să-i scoată din luptă pe unii

ofițeri de contrainformații și să le preia rețeaua informativă, folosindu-se de parole și de legăturile impersonale create; 3) prin diverse metode și mijloace de derutare, cum ar fi: semnalarea prezenței unor agenți inamici în zonele de concentrare, trimiterea unor informații, a unor fotografii sau a altor date eronate privitoare la existența unor rezerviști, nenominalizați, care „pregătesc unele acțiuni dușmănoase“, să determine organul de contrainformații să-și disperseze forțele, să acționeze în alte direcții și, în ultimă instanță, să-l împiedice în desfășurarea acțiunilor pe care urma să le întreprindă.

Datorită modului cum a fost organizat acest exercițiu, notei de autenticitate imprimată, complexității problematice și a misiunilor încredințate participanților, s-au putut trage învățăminte și concluzii fructuoase.

Una dintre concluziile principale ce au rezultat în urma acestui exercițiu a constat în aceea că, datorită atenției, spiritului de răspundere și folosirii în mod judicios a experienței anterioare în acest domeniu, activitatea contrainformativă s-a ridicat la un nivel mai înalt, ea înscriindu-se în parametrii reali ai cerințelor impuse de către situația informativ-operativă. Nivelul calitativ a constat, în primul rând, în viziunea nouă, reliefată prin complexitatea măsurilor de planificare și de organizare a muncii, începută cu momentul prezentării rezerviștilor la diferite centre militare și terminată cu demobilizarea lor.

Şefii serviciilor și ai birourilor de contrainformații au acordat o mare atenție problemelor de structurare a activităților pe care trebuiau să le desfășoare ofițerii de contrainformații activi și de rezervă, de implantare în rîndul subordonaților a ideii că această „repetiție” are o mare importanță în cazul unei situații reale.

Deplasarea ponderii activității de la centru la ofițerii de contrainformații — concretizată în sprijinirea efectivă a acestora pentru cunoașterea operativă a bazei de lucru, în organizarea supravegherii informative generale și în realizarea unei informări efective și eficace asupra tuturor problemelor — a constituit premisa rezultatelor bune obținute.

Aspectul principal al muncii de organizare a activității contrainformative a constat în stabilirea unor măsuri eficace, care să asigure apărarea secretului planului de mobilizare, în toate etapele sale, în verificarea activă și operativă a tuturor elementelor care intrau în posesia unor date secrete sau care se interesau nejustificat de acestea, în prevenirea pătrunderii unor elemente suspecte în centrele de concentrare, în general, într-o activitate susținută de prevenire a oricărei acțiuni dușmănoase.

În acest scop, s-a realizat o legătură permanentă cu comandantii și cu organele de partid, s-au efectuat instructaje periodice cu organele de comandă și pază, s-a colaborat activ cu organele inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne, în vederea cunoașterii din timp a si-

tuației informativ-operative din zonele de desfășurare a exercițiului de mobilizare. Dar esențială, în această direcție, a rămas folosirea intensă a rețelei informative, care, pe baza unei instruirii temeinice, a furnizat materiale ce i-au ajutat pe ofițerii de contrainformații în rezolvarea sarcinilor.

Și cu această ocazie a ieșit în evidență faptul că, cu cât rețeaua informativă este mai bine orientată și pregătită, cu cât legătura cu ea se ține mai operativ, rezultatele sînt și ele mai bune. De asemenea, s-a dovedit practic necesitatea folosirii intense a mijloacelor de legătură impersonală și a rezidențelor.

O altă concluzie deosebit de importantă care a rezultat în urma acestui exercițiu se referă la modul cum au fost folosiți ofițerii de contrainformații militare din rezervă.

În legătură cu aceștia, de la început, s-au pus cîteva probleme de mare stringență, și anume: instruirea și orientarea lor asupra sarcinilor pe care trebuiau să le execute, asupra naturii misiunilor care urmau să le fie date etc.

În încredințarea sarcinilor a fost necesar să se țină seama de o serie de factori cum ar fi: funcțiile avute de rezerviști în perioada activă, pregătirea, capacitatea de lucru, starea sănătății etc.

În acest exercițiu, problemele de mai sus au fost rezolvate „din mișcare”, pregătirea teoretică fiind permanent însoțită de activitatea practică. Foarte bun s-a dovedit procedeul potrivit căruia un ofițer activ de contrainformații a răspuns de doi-

trei ofițeri de rezervă, pe această bază fiind constituite grupe operative. Aproape zilnic, șefii profesioniști au discutat, de asemenea, cu ofițerii de rezervă asupra activității depuse și i-au ajutat în mod concret la rezolvarea sarcinilor profesionale.

Activitatea susținută care s-a desfășurat în această privință și-a arătat roadele, în sensul că ofițerii de rezervă mobilizați și-au adus o contribuție importantă la soluționarea sarcinilor ordonate.

Cunoașterea din timp de către inspectorii șefi ai inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne a misiunii ce urma să se execute a permis realizarea unei cooperări corespunzătoare, prevenindu-se concentrarea unor persoane suspecte de activități de spionaj, realizîndu-se identificarea unor persoane cu comportări suspecte din zonele de concentrare etc.

Ca urmare a măsurilor luate, grupele de contrainformații au rezolvat în mod calificat momentele operative organizate. Astfel, au fost descoperite cîteva scrieri ascunse și un micropunct, în care erau consemnate unele date importante cu privire la aplicație. S-au descoperit, de asemenea, cîteva „diversioniști”, care intenționau să prospecteze mediul zonelor de concentrare. La apariția în zonă, aceștia au fost imediat semnați de către rețeaua informativă din mediu, ceea ce a permis ofițerilor de contrainformații să-i identifice și să-i rețină.

S-au stabilit în mod operativ momentele cînd două „elemente dușmănoase”, folosindu-se de o ascunză-

toare, au depus materiale și au primit instrucțiuni. În acest fel, șeful organului de contrainformații, primind o „semnalare” din care rezulta că „un diplomat” urmează să depună instrucțiuni pentru „agentul” său într-o ascunzătoare, a întreprins un complex de măsuri menite să stabilească cine este „diplomatul” și cine este „agentul”, ce instrucțiuni se depun și ce materiale se primesc etc.

Pentru a nu trezi suspiciuni „diplomatului” și „agentului”, șeful biroulului a organizat un punct de observare în apropierea ascunzătorii. Acolo a fost plantat un ofițer dotat cu binoclu, aparat de fotografiat cu teleobiectiv și aparat de emisie-recepție. În felul acesta a existat un control permanent asupra ascunzătorii și asupra persoanelor suspecte, cît și legătură bună cu șeful echipei. Un alt ofițer operativ, deghizat în muncitor agricol, a controlat conținutul containerelor din ascunzătoare și a fotografiat materialul.

Pe lîngă aceste aspecte pozitive, trebuie reținute și cîteva fenomene negative, generate de faptul că nu s-au analizat cu suficientă răspundere unele hotărîri, că, pe diverse planuri, nu s-au prevăzut variante și contramăsuri, că a existat uneori o viziune unilaterală și insuficientă fermitate din partea cîtorva ofițeri de contrainformații.

De exemplu, cunoscînd că într-o localitate situată la circa 60 km de orașul Cluj se afla punctul de primire-repartizare a rezerviștilor, a fost pregătit să se prezinte la concentrare un ofițer dotat cu documente false, de care să facă uz în

caz de nevoie. O dată ajuns la punctul de repartizare, „diversionistul“ a profitat de lipsa de vigilență a santinelelor, s-a echipat singur în uniformă de soldat și a fost repartizat într-o subunitate, declarând numele unui rezervist ce nu se prezentase. A reușit să câștige încrederea comandantului de pluton și de companie, fiind numit chiar ajutor comandant de pluton, curier și agitator de companie, dispunând astfel de bune posibilități de deplasare. „Diversiionistul“ a fost dotat cu armament și echipament de luptă, ba a luat parte și la activitățile organizate cu agitatorii, unde se discuta despre sporirea vigilenței și despre necesitatea descoperirii unor eventuali diversioniști.

În cele trei zile cât a acționat, ofițerul „diversionist“ a reușit să fotografieze — folosind un aparat „Minnox“ — toate instalațiile și dispozitivele, a făcut schița punctului de comandă al mării unități, a „minat“ punctul de comandă, depozite și alte sectoare vulnerabile. În tot acest interval, legătura cu el s-a ținut de către șeful echipei, folosind metoda legăturii impersonale.

De remarcat că punctul de comandă fusese scos din funcțiune, chiar din a doua zi de la înființare. „Diversiionistul“ a mai avut posibilitatea să „distrugă“ depozitul de muniții și de carburanți, să „infecteze“ apa și alimentele etc.

Al doilea caz se referă tot la o „pă-

trundere“ în zona Lugoj, unde se afla, de asemenea, un punct de primire-repartizare a rezerviștilor. De această dată, „pătrunderea“ s-a făcut fără documente, numai pe baza buletinului de identitate, folosindu-se legenda că rezervistul „fiind plecat din localitate, a fost înștiințat telefonic de către soție să se prezinte de urgență într-o localitate de lângă Lugoj, pentru concentrare“.

Cu legenda astfel pregătită, „diversionistul“ s-a prezentat la centrul de primire-repartizare a rezerviștilor din localitatea respectivă. Acolo, ofițerul de la punctul de primire-repartizare și șeful postului de miliție, deși puteau să-și dea seama că lipsa documentelor necesare concentrării prezintă un indiciu de suspiciune, nu au luat măsurile necesare de verificare a identității. I-au spus doar intrusului să aștepte până repartizează pe cei cu acte în regulă. În acest timp, „diversionistul“, profitând de lipsa de vigilență, s-a echipat singur și s-a prezentat la una din subunități. Comandantul acelei subunități l-a inclus pe tabel, afirmând chiar că „avea lipsă de oameni“. A fost dotat cu armament și cu echipament, fără ca cineva să-l verifice. „Diversiionistul“ a rămas în unitate timp de două zile, culegând informații și studiind toate punctele vulnerabile, după care a primit ordin să se prezinte la ofițerul de contra-informații, să raporteze și să-i arate delegația de îndeplinire a misiunii.

Un alt moment operativ a fost

creat cu scopul de a se pătrunde în mod legendat — folosindu-se documente false — la sediul unui birou de contrainformații din garnizoana Timișoara, pentru montarea unui „emițător“ cu ajutorul căruia să se intercepteze activitatea și hotărârile luate de către șeful biroului, cu prilejul declanșării exercițiului de mobilizare. Datorită lipsei de vigilență a conducerii biroului în verificarea documentelor și a supravegherii fizice până la stabilirea identității, „diversionistul“ și-a îndeplinit misiunea, montând „emițătorul“, și a reușit să dispară.

Analizând împrejurările care au favorizat pătrunderea celor trei „diversioniști“, s-a tras concluzia că au existat unele neajunsuri, cum ar fi: lipsa de vigilență a elementelor de pază și a celor de la punctele de primire-repartizare; organizarea defectuoasă a fluxului primire-repartizare-echipare rezerviști; formalismul în verificarea unor documente care prezentau indicii de fals; ignorarea măsurilor de verificare și confruntare a tabelelor cu rezerviști aflate la unitățile înființate, cu cele de la centrele militare; lipsa de eficacitate a rețelei informative în rîndul rezerviștilor, pentru identificarea elementelor suspecte, cât și ineficacitatea rețelei din mediul punctelor de primire-repartizare, rețea aflată în legătura șefilor posturilor de miliție.

„Diversiionistii“ au putut acționa și datorită existenței unor minusuri în activitatea de organizare a muncii de contrainformații la nivelul eşaloa-

nelor mici. Astfel, deși se dețineau date încă din prima zi că în zone s-ar afla unele elemente „diversioniste“, nu s-au luat măsurile cele mai bune, calificate și operative pentru descoperirea acestora, așteptându-se parca să se vadă întâi efectul acțiunii lor, iar atunci când s-au obținut unele indicii în acest sens, nu s-a perseverat pînă la capăt în clarificarea suspiciunilor. Cooperarea cu organele de securitate și de miliție din unele zone nu s-a făcut cu suficientă operativitate, ceea ce a permis elementelor de „diversiune“ să pătrundă cu ușurință în punctele de primire-repartizare rezerviști.

Analiza făcută la încheierea exercițiului a scos la iveală și un alt neajuns, anume că, serviciile de contrainformații și inspectoratele județene ale Ministerului de Interne au concentrat majoritatea forțelor în direcția descoperirii și prinderii „diversioniștilor“, în timp ce măsurile de cunoaștere și contracarare a activității unor agenți și cadre ale serviciilor de spionaj străine, ce eventual făceau prospecțiuni în zonele de mobilizare, au fost lăsate pe un plan secundar.

Învățămintele trase din rezolvarea acestor momente operative sînt un bun câștigat în activitatea aparatului de contrainformații militare și ele confirmă preocuparea permanentă pentru perfecționarea formelor și metodelor de muncă menite să contribuie la sporirea capacității de luptă a forțelor armate, pentru apărarea patriei noastre socialiste.

CONSIDERAȚII PRIVIND SUPRAVEGHEREA INFOR- MATIVĂ A UNOR ELE- MENTE SUSPECTE DIN RÎNDUL TINERETULUI

Este un adevăr de necontestat faptul că tineretul din patria noastră este profund atașat politiciii partidului și statului nostru, că este preocupat să muncească cu pasiune, cu ardore pentru sporirea bunurilor materiale și spirituale ale poporului, pentru dezvoltarea pe o treaptă superioară a societății noastre socialiste.

Fiind cunoscute însă activitatea desfășurată de anumite elemente din rîndul emigrației, programele diversioniste ale postului de radio „Europa liberă”, preocupările membrilor unor reprezentanțe străine aflate pe teritoriul patriei noastre, cît și încercările unor elemente dușmănoase din interior de a influența în mod negativ pe anumiți tineri și de a instiga chiar la acte antisociale, se pune necesitatea ca organele noastre să-și intensifice munca informativă, în scopul prevenirii apariției unor fenomene negative în rîndul tinerilor.

Ținînd seama de particularitățile de specificul activității noastre, în acest an s-a avut în vedere, mai mult în anii precedenți, asigurarea con-

tinuității muncii informative pe perioada vacanței.

În acest cadru, în baza planului de măsuri aprobat de conducerea ministerului, inspectoratele și-au fixat sarcinile și măsurile ce se impuneau și au acționat pentru punerea lor în practică.

Ca urmare, progrese mai semnificative s-au înregistrat îndeosebi în preocuparea pentru a fi exploatat potențialul informativ în mod cît mai eficient, cît și în asigurarea contrainformativă a locurilor unde se concentrează tineri pretabili la acțiuni ostile.

S-a reușit să fie astfel sesizate la timp anumite fenomene negative care ar fi putut degenera, au fost luate măsuri de prevenire în fază incipientă.

Concludentă în acest sens este preocuparea Inspectoratului Caraș-Severin de a asigura supravegherea informativă generală și în rîndul tinerilor elevi și studenți care își urmează studiile în alte localități, dar care în perioada vacanței de vară s-au aflat pe raza județului.

În acest mod, prin rețeaua informativă, inspectoratul a reușit să intre în posesia unor date din care rezulta că A.I., student care își face studiile în Timișoara, aflîndu-se în comuna natală unde își satisfăcea și stagiul de practică, a polarizat în jurul lui mulți tineri, cu intenția de a-i antrena la acțiuni antisociale.

Demnă de remarcat este operativitatea cu care a acționat inspectoratul pentru verificarea datelor obținute, și pentru prevenirea materializării intențiilor acestui element.

Tot ca urmare a folosirii mai ju-

dicioase a potențialului informativ, Inspectoratul județean Vrancea a intrat în posesia unor date privind existența în Focșani a unei grupări intitulată „Trib”, formată din 22 tineri.

Printre acești 22 membri ai grupării, erau două cadre didactice (dintre care unul avea chiar rolul de inițiator), iar restul erau elevi. Sesizînd caracterul organizat al activității acestora, care începuse să capete nuanțe de acțiuni dușmănoase, organele județene de securitate în cooperare cu organele de miliție au trecut la avertizarea grupului într-un cadru lărgit. Măsura luată a dus la destrămarea aceluia grup.

O atenție deosebită s-a acordat în perioada de vară și Taberei internaționale de la Costinești, deoarece rezultase informativ că printre multiplele grupuri de turiști străini veniți acolo din Occident, se aflau și elemente care au încercat să influențeze nociv pe unii elevi și studenți.

În această direcție trebuie evidențiată activitatea unor inspectorate județene ca: Iași, Cluj, Galați, Timiș, Dolj și altele, care au selecționat și pregătit o serie de informatori și colaboratori prin care au asigurat contrainformativ grupurile de tineri ce s-au deplasat din județele respective la Costinești.

Cu toate preocupările depuse pe această linie de Inspectoratul municipiului București, selecția și pregătirea rețelei pe care au trimis-o pe litoral a lăsat de dorit, în sensul că, în tabără, nu au fost informatori dintre cei mai buni. Ca urmare, eficiența muncii a fost în câteva cazuri sub nivelul așteptărilor.

Deficiențe și mai pregnante s-au manifestat la unele inspectorate ca:

Bihor, Mureș și altele, care nu au asigurat contrainformativ grupurile de elevi și de studenți din județele respective, ce și-au petrecut vacanța la Costinești.

În ceea ce privește asigurarea contrainformativă a grupurilor care timpul vacanței s-au deplasat în Occident, trebuie evidențiată preocuparea majorității inspectoratelor pentru această problemă.

În cazul a doi tineri de la Liceul industrial de construcții din București (nu se reușise a se preveni la timp evaziunea lor), s-au exploatat judicios neajunsurile și greutățile pe care le întîmpină aceștia în străinătate și s-au întreprins măsuri pentru influențarea lor în direcția revenirii în țară.

Acum, în preajma noului an de învățămînt, realizînd o analiză a dispoziției și calității rețelei în fiecare obiectiv, există posibilitatea de a se stabili locurile și mediile unde este necesar să se recruteze surse informative.

Trebuie evidențiată, în acest sens, inițiativa unor inspectorate, cum ar fi: Mureș, Bihor, Timiș și altele, care, imediat după terminarea examenelor de admitere, au luat măsuri de punctare, studiere și chiar recrutare a unor informatori și colaboratori, care să asigure încadrarea informativă a noilor ani de studii.

Ținîndu-se seama de faptul că, în perioada vacanței, cu o parte din rețeaua nu s-a putut ține totuși o legătură permanentă, se impune necesitatea ca, imediat după începerea noului an de învățămînt, să fie contactată întreaga rețea.

Trebuie subliniată importanța deosebită pe care o prezintă pregătirea

și organizarea acestei prime întâlniri cu fiecare informator și colaborator.

În anii trecuți, în multe cazuri, aceste prime întâlniri nu s-au efectuat în condiții optime, ele căpătând uneori un caracter întâmplător, alteori realizându-se într-o notă de superficialitate, sau nedeșfășurându-se în condiții de deplină conspirativitate.

De aici ineficiența acestor întâlniri, caracterul lor formal, neadecvat unor discuții de analiză a întregii perioade în care legătura a fost întreruptă.

Asemenea analize și instruirii greșit realizate își pun amprenta asupra întregii activități a informatorilor.

Sînt necesare, așadar, discuții ample, în care să se analizeze multiplele aspecte și situații cu care a venit în contact fiecare sursă a organelor noastre în această perioadă. Informatorilor și colaboratorilor li se va cere să relateze locurile unde și-au petrecut vacanța, persoanele cu care au venit în contact, trebuie să se insiste asupra unor noi relații perfectate, să fie întrebați ce fenomene au sesizat, să se accentueze asupra aspectelor care interesează organele noastre.

Trebuie reținut și faptul că în situația informatorului sau a colaboratorului, cu care lucrăm, au putut interveni unele influențe negative pe perioada vacanței, confuzii asupra unor evenimente, nemulțumiri personale cauzate de un fapt sau de altul etc. Sesizarea, lămurirea și înlăturarea lor se impun pentru a nu avea ulterior surprize în ce privește comportamentul informatorului, nivelul colaborării cu organele noastre. Va trebui deci să facem din această primă întâlnire un prilej de analiză multilaterală a activității informatorului, să reînprospătăm unele indicații privind linia de conduită și sar-

cinile fiecărui informator sau colaborator cu care lucrăm. O importanță deosebită trebuie să acordăm încă de acum problemei creării unor rezidențe bine structurate, conduse de oameni capabili, care să ne ajute în mod real în ținerea unui contact eficient cu numărul mare de informatori ce asigură obiectivele de care răspundem.

În acest sens, este absolut necesar să se analizeze situația fiecărui rezident, aportul lui de pînă în prezent, sursele pe care le are în legătură, deficiențele manifestate în muncă, luîndu-se toate măsurile pentru ca activitatea acestor oameni să devină într-adevăr utilă, organizată, corespunzătoare zilelor noastre.

Una dintre sarcinile principale a cărei rezolvare se impune tot în această perioadă este aceea de a clarifica situația informatorilor și a colaboratorilor absolvenți, stabilindu-se locurile de muncă, ori facultățile unde au fost primiți, pentru a putea comunica neîntîrziat inspectoratelor respective situația acestora și a stabili utilitatea folosirii lor în continuare. Desigur, cu atît mai mult se impun asemenea măsuri în cazul unor elemente suspecte sau lucrute prin dosare de urmărire informativă nefinalizate.

În concluzie, în perioada imediat următoare, trebuie să punem bazele activității noastre pentru noul an de învățămînt, în care sens se impune analiza multilaterală a situației informativ-operative existente în fiecare județ și — ținîndu-se seama de ponderea și de specificul problemei pe plan local — să se fixeze în profunzime obiective și sarcini concrete, pentru a imprima activității noastre un caracter organizat, preventiv.

Locotenent-colonel O. IURIA

CONTRIBUȚIA JURISCONSULȚILOR LA MUNCA DE POPULARIZARE A LEGILOR POATE AVEA UN CARACTER PERMANENT

Căile și mijloacele folosite de organele de securitate în munca de apărare a secretelor de stat, de propagandă contrainformativă sînt multiple. În articolul acesta ne vom referi doar la o singură modalitate, folosită cu rezultate bune pe raza județului Brăila.

Pe baza unei indicații mai vechi a conducerii Ministerului de Interne, în unele întreprinderi și instituții din județul nostru, ne-am străduit să-i

atragem și să-i integrăm tot mai organic în munca de pregătire contrainformativă pe jurisperșii.

De la început trebuie arătat că această acțiune a fost dificilă, mai ales datorită unei concepții vechi, statornicite în activitatea profesională a jurisperșilor, care se consideră răspunzători numai de munca de avizări pe linie economico-administrativă și de reprezentarea unităților în relațiile cu exteriorul. Aceasta deși, prin Decretul nr. 468/1971, sînt fixate sarcini precise pentru oficiile juridice privind popularizarea legilor, fără deosebire.

Din sondajele făcute la unele unități, constatam că, în planurile întocmite pe baza acestui decret, nu au fost prevăzute nici un fel de sarcini referitoare la popularizarea legislației în vigoare pe linia apărării secretului de stat.

Șeful Oficiului juridic din cadrul C.C.H. Brăila a motivat lipsa din plan a unor asemenea măsuri, afirmînd că le-a considerat „un atribut al organelor de securitate”. S-a referit apoi la prevederea din lege (secțiunea a II-a, Obligațiile Consiliului Securității Statului, art. 9 punctul c) care arată că organele de securitate „...asigură instruirea necesară pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi”.

În discuțiile purtate am lămurit

Însă faptul că această prevedere se referă la un număr restrâns de salariați, care au un contact permanent cu date și cu documente secrete de stat, persoane cărora organele de securitate le fac mai ales o pregătire „tehnică” și că oficiul juridic trebuie să facă popularizarea în rîndul masei de salariați a legislației privitoare la apărarea secretului de stat.

O altă problemă ridicată de către unii jurisperși a fost aceea că organele de securitate au dreptul de a stabili măsuri obligatorii pentru înlăturarea deficiențelor constatate și de a aplica sancțiuni pecuniare sau penale, apreciind în consecință că jurisperșilor nu le-ar mai rămîne nimic de făcut.

Desigur, asemenea persoane lăsau deoparte obligația de serviciu, de a veghea asupra modului în care sînt cunoscute și aplicate legile de către masa de salariați, lăsau deoparte dreptul și obligația de a cunoaște și de a propune, atunci cînd se impun, sancțiuni administrative împotriva acelor care încalcă prevederile legii.

Unii au afirmat — chiar dacă nu direct — că angrenarea lor la rezolvarea unor sarcini de popularizare și de propagandă pe linia apărării secretului de stat le-ar complica pur și simplu existența. Privind din punctul de vedere îngust, al salariatului care caută să fugă de răspundere cît mai mult, este așa. Pentru că noi cerem de la ei o bună cunoaștere a întregii problematice privind apărarea secretului de stat, cerem să ia atitudine pe baza acestei cunoașteri, ceea ce implică o mare responsabilitate.

De aceea, considerăm că activitatea de atragere la o muncă activă a jurisperșilor trebuie să înceapă cu clarificarea unor probleme de princi-

piu și cu angrenarea treptată a lor, ținînd seama foarte mult de profilul, optica și de posibilitățile fiecărei persoane în parte. *)

În practică am întîlnit și jurisperși cu multă inițiativă, foarte receptivi, care s-au angajat în această activitate cu mult interes, alături de ofițerii noștri.

Șeful oficiului juridic dintr-o mare uzină brăileană ne-a dovedit că a înțeles foarte bine sensul major al sarcinilor care-i revin pe linia cunoașterii și aplicării corespunzătoare a legislației privitoare la apărarea secretului de stat și, în general, în munca de pregătire contrainformativă. El a folosit, în primul rînd, stația de radioamplificare. Cu sprijinul comitetului de partid din uzină, s-au prevăzut, în planul de transmisii, spații pentru mai multe emisiuni, în care jurisperșul tratează probleme de popularizare a legislației în vigoare care reglementează apărarea secretului de stat, cît și pe linia cunoașterii prevederilor Codului penal (infrațiuni date în competența organelor de securitate), în scopul prevenirii comiterii unor infrațiuni contra securității statului.

O altă cale folosită a fost gazeta uzinei, care apare săptămînal. De multe ori, materialele difuzate la stația de amplificare au fost publicate și în gazetă.

După intrarea în vigoare a Legii

*) Desigur, nu pot fi excluse discuțiile și pregătirea colectivă a acestora. Noi ne-am propus ca, foarte curînd, să organizăm o discuție în plenul Asociației jurisperșilor din Brăila, în care să li se explice tuturor jurisperșilor, indiferent de importanța și mărimea unității în care funcționează, modalitatea participării lor active la acțiunea de propagandă contrainformativă.

nr. 23/1971, oficiul juridic din această uzină, sprijinit îndeaproape de ofițerul nostru, a inițiat o adevărată campanie de cunoaștere și de aplicare corespunzătoare a legii. Unul din obiective a fost ca întreaga masă de salariați să cunoască noua legislație. Folosind mijloacele arătate mai sus și adunările special convocate în acest scop, apreciem că obiectivul propus a fost atins. Desigur, se recomandă ca materialele prezentate la stația de radioamplificare și în ziarul de uzină să fie văzute în prealabil și de către ofițerul care răspunde de obiectiv, pentru ca nu cumva, tocmai aceste materiale să înlesnească divulgarea unor secrete de stat.

Șeful oficiului juridic dintr-o altă unitate brăileană a găsit și o altă cale, care apreciem că este la fel de eficientă. Cu ocazia cursurilor de reciclare, de calificare și recalificare la locul de muncă, el — care are un program de participare ca toți jurisperșii din celelalte unități — a prezentat, pe lîngă problemele de legislația muncii, și probleme referitoare la legislația care apără secretul de stat. Conținutul acestor probleme, întînderea lor trebuie să fie stabilite însă cu grijă, în funcție de categoria de salariați, de preocupările lor profesionale, de sectoarele în care lucrează.

De exemplu, pe baza indicațiilor noastre, jurisperșul a observat că accesul în unitate al persoanelor străine, cît și al propriilor salariați se făcea în mod necorespunzător. În această situație, în afara măsurilor administrative, s-au luat măsuri de către oficiul juridic, pentru popularizarea capitolului respectiv din Legea nr. 23/1971. Urmarea a fost vizibilă, fiind înlăturate multe deficiențe.

Din unele uzine mari pleacă frecvent în străinătate un număr însemnat de salariați, pentru a acorda asis-

tență tehnică, la tirguri și expoziții. Și această categorie de salariați poate fi pregătită de jurisperși asupra prevederilor legii care reglementează transportul documentelor secrete în străinătate, asupra modului în care se pot acorda interviuri unor emisiuni de radio, televiziune sau unor publicații.

Cu o altă categorie de salariați din sectorul cercetări, de exemplu, se pot discuta cu prioritate prevederile legii care reglementează anumite rapoarte pe linia apărării secretului de stat din sectorul unde lucrează. Acestea nu sînt desigur singurele categorii de salariați cu care jurisperșii pot purta discuții bine documentate.

Un jurist, din cadrul platformei industriale Chiscani, ne spunea într-una din zile că expunerile care ar urma să le facă în continuare în ziarul intern, la stația de radioamplificare etc. au un caracter scolar, nu trezesc prea mult interes în rîndul salariaților și aceasta pentru că el nu are posibilitatea să cunoască aspecte concrete din activitatea celor care au acces la date și documente secrete etc.

Analizînd concret lucrurile, s-a constatat că avea dreptate.

De aceea, ofițerul însoțit de șeful B.D.S. și de jurisperșul au efectuat un control asupra felului în care sînt păstrate în timpul programului documentele ridicate de la B.D.S. de către salariați. Bineînțeles, pe jurist nu-l interesa conținutul concret al documentelor, ci caracterul lor și felul în care sînt păstrate și folosite.

Controlul a scos la iveală mai multe nereguli, dintre care unele grave, cum ar fi multiplicări ale unor documente strict-secrete și difuzarea lor în cadrul unității, fără a se ține vreo evidență. Un salariat „uită” sistematic să predea mapa cu docu-

mente secrete la B.D.S. după terminarea programului. Au fost descoperite procedee personale, „abirocratice“ (după expresia unui salariat controlat), care însemnau practic o nerespectare, o eludare a prevederilor legii, în numele unei așa-zise operativități.

Jurisconsultul care ne-a însoțit a putut culege exemple suficiente pentru a-și completa astfel materialul ce urma să-l întocmească și care se intitula „Neglijențe în păstrarea secretului de stat“, material care a fost difuzat prin stația de radioamplificare a unității economice respective în toate schimburile și publicat în ziarul intern. Sigur că asemenea emisiuni sau articole își pierd caracterul scolastic, plictisitor, ele trezind interesul și constituind un factor important în mobilizarea opiniei publice.

Dar asemenea materiale cer din partea jurisconsultilor un efort în plus, obligă la o atitudine. Aici apare rolul nostru: de a-i lămurii asupra importanței pe care o are acest efort și de a-i ajuta în selectarea unor aspecte concrete, semnificative.

În cazul pe care l-am prezentat, reacția masei de salariați, comentariile și, în general, aprecierea pozitivă a măsurilor luate împotriva celor vinovați a demonstrat marea audiență pe care o au astfel de procedee mult mai eficiente decât ședințele — care cer în plus eforturi organizatorice și timp.

Prin emisiuni periodice, cum este la una din uzine „La microfon jurisconsultul“, sau prin crearea în ziarul de uzină a unei rubrici permanente, intitulate „Pe teme juridice“, se poate realiza o susținută și eficientă muncă de propagandă contrainformativă.

Trebuie adăugat că jurisconsultii participă cu rol consultativ la ședințele organelor colective de conducere ale unităților. Ei pot să ridice și acolo, atunci când situația impune, probleme referitoare la apărarea secretului de stat. Alături de ofițerii de securitate, jurisconsultii pot să lupte activ pentru apărarea secretului de stat, să sesizeze actele, faptele, împrejurările care pun în pericol securitatea obiectivului.

Ținând o legătură permanentă cu ofițerii de securitate, jurisconsultii au datoria să sesizeze în permanență conducerile unităților, pentru a lua măsuri, sau să ceară luarea anumitor măsuri, atunci când ele se impun.

După o primă perioadă de clarificare a intențiilor noastre, jurisconsultilor trebuie să li se ceară să acționeze din proprie inițiativă, să cunoască bine sfera problemelor care ne interesează din unitatea respectivă. Este necesar ca alături de ofițerii de securitate, jurisconsultii să acționeze cu hotărâre împotriva oricăror fenomene și mentalități incompatibile cu regulile care trebuie să guverneze apărarea secretului de stat.

Desigur, întreaga lor activitate pe această linie trebuie să aibă un pronunțat caracter preventiv, acesta fiind de altfel sensul, obiectul propagandei contrainformativă.

Există o tendință de formalism în munca unor jurisconsulti și această tendință trebuie suprimată. De pildă, jurisconsultul unui mare combinat brăilean a căutat să scape de misiunea ce îi revenea, realizând la insistențele noastre doar unele sarcini, dar în mod formal, rigid, neeficace. S-a dus o muncă susținută de clarificare a poziției acestui om, atât direct, cât și cu ajutorul organizației de partid și a conducerii administrative a unității. În prezent, lucrurile

au fost înțelese mai bine, deși încă n-am realizat cu el probleme deosebite. Nu vom renunța însă.

Am reținut și acest aspect negativ, pentru a sublinia faptul că antrenarea acestor oameni în munca de pregătire contrainformativă nu este deloc o treabă simplă, rezolvabilă printr-o discuție cu jurisconsultul obiectivului pe care îl deservim, discuție în care să-i indicăm „ce să facă“. Este necesar să-l convingem, să-l determinăm să înțeleagă sensul major al activității pe care o începe, să-l lăsăm eventual să găsească el formele cele mai adecvate de popularizare și explicare a legii, să-l ajutăm să obțină exemple concrete, care să dea vigoare materialelor pe care le întocmește.

În contact cu jurisconsultii, ofițerii trebuie să dovedească o cunoaștere perfectă a legislației, multă maturitate și discernământ, pentru a nu face greșeli, în sensul unui exces de severitate în aplicarea legii, ori a unor îngăduințe inadmisibile.

Din discuțiile avute cu câțiva directori, a rezultat că au nevoie de un sprijin permanent din partea unor persoane care cunosc și pot interpreta corect legislația în vigoare. Puțini dintre ei se gândiseră însă în mod mai serios la faptul că prima persoană care trebuie să-i ajute este jurisconsultul organizației socialiste pe care o conduc.

Contribuția jurisconsultilor la munca de popularizare a legilor și la propaganda contrainformativă trebuie să capete un caracter de permanență. Ei trebuie să vegheze oficial, public, asupra tuturor raporturilor existente în sfera activității de apărare a secretului de stat, să ducă o

muncă susținută de popularizare și de respectare a legislației în vigoare.

„Într-adevăr, nu prea ne-am preocupat de cunoașterea și aplicarea legislației care reglementează apărarea secretului de stat — recunoștea un jurisconsult cu care discutăm recent — deși avem sarcini deosebite în această direcție. Dar și dumneavoastră, organele de securitate, ne-ați cam ocolit“.

Din păcate, în această apreciere există mult adevăr. I-am ocolit, i-am ignorat de cele mai multe ori, nevăzînd în acești oameni o posibilitate foarte eficace pentru realizarea sarcinilor de pregătire contrainformativă a populației.

Un alt jurisconsult spunea cu o oarecare uimire:

„Bine, dar cînd am văzut că organele de securitate se zbat pentru cunoașterea legislației de către cetățeni, cînd făceați și ce era normal să facă conducerea unității și oficiul juridic, mi-am zis că treburile așa trebuie rezolvate“.

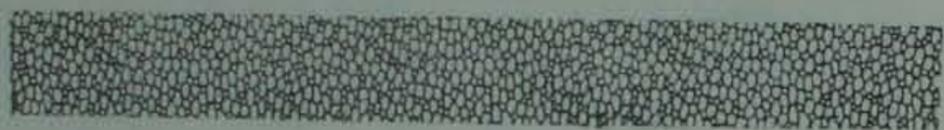
Și această afirmație merită reținută. Devenisem uneori organe auxiliare ale conducerii unităților, preluînd asupra noastră multe sarcini care nu ne priveau, care nu ne erau date nouă, prin lege, în competență.

Folosirea tot mai activă a jurisconsultilor apreciem că este cerută și de noua concepție pe linia muncii de contrasabotaj în marile obiective economice, potrivit căreia ofițerii de securitate trebuie retrași „fizic“, iar acțiunile și măsurile organelor noastre vor trebui inițiate și finalizate în numele altor factori sau organe.

Colonel CRAIU RIZEA

Maior ION BALAN

ACȚIUNI DE SISTARE A ACTIVITĂȚII UNOR FOȘTI LEGIONARI

Pe lângă depistarea și urmărirea activă a celor mai importante elemente din rîndul tuturor categoriilor de suspecti și în special al foștilor legionari cu grade, funcții și antecedente penale, una dintre problemele de bază de care s-au preocupat ofițerii de securitate din cadrul Inspectoratului județean Vaslui a fost aceea a aplicării unor mijloace și procedee adecvate de finalizare a dosarelor de urmărire informativă în lucru.

Ne-am străduit să acționăm astfel încît toate măsurile noastre să ducă la clarificarea situației unui anumit element urmărit, pornind de la ideea că rezultat operativ înseamnă atît trimiterea elementului în instanță pentru infracțiuni contra securității statului, ori de drept comun, cît și compromiterea, izolarea unor foști legionari influenți sau stabilirea precisă a faptului că cei lucrați au renunțat la ideile lor vechi, dușmănoase, că adoptă o atitudine corectă.

Spre exemplu, iată cum am procedat, în dosarul de urmărire informativă privind pe doctorul „Ionescu Anton” din Vaslui, fost șef C.S.L. „Medicina Iași”, condamnat în două

rînduri pentru infracțiuni contra securității statului la 8 și respectiv la 25 ani închisoare, grațiat în anul 1964.

După punerea în libertate, fostul condamnat începuse să-și creeze legături în rîndul unor legionari și foști condamnați din Vaslui și din alte localități, fapt pentru care a fost imediat luat în lucru.

Din urmărirea lui a rezultat că fostul legionar ezita în abordarea unor discuții pe teme politice, căutînd să stabilească mai întîi părerea interlocutorilor și să evita să-și afirme în mod clar un punct de vedere propriu. Nu s-a constatat deci o activitate ostilă evidentă, dar nici nu reieșea că anii de detenție l-ar fi determinat să renunțe la ideile și la convingerile sale retrograde.

Prin natura serviciului, doctorul „Ionescu Anton” venea în contact cu un cerc larg de persoane, asupra cărora, în cadrul unor discuții repetate, ar fi putut să exercite influență negativă. Aceste prime constatări ne-au determinat să luăm măsura contactării sale, în ideea de a-l influența pozitiv.

În cadrul contactărilor, obiectivul

s-a situat însă pe o poziție refractară, manifestînd rezerve și neîncredere. Ne-am dat seama că nu a renunțat deloc la concepțiile sale. În consecință, am abandonat ideea influențării și am trecut la intensificarea lucrării informative a fostului condamnat, folosind în urmărirea sa o gamă mai largă de mijloace și de procedee.

Astfel, pe lângă faptul că am asigurat încadrarea sa informativă în ambele locuri de muncă (spital și poli-clinică) cu informatori din rîndul colegilor de serviciu, iar la domiciliu cu informatori din rîndul foștilor colegi de liceu și de facultate, am cooperat cu L.J. Iași, care a trimis la Vaslui doi informatori valoroși, ce se bucurau de încrederea lui „Ionescu Anton”. În plus — prin organul județean competent — am organizat ca, sub pretextul unor schimburi de experiență și cursuri de specializare, urmăritul să fie trimis la Iași împreună cu alți medici — printre care și un informator. Cu acest prilej s-au luat măsuri ca doctorul „Ionescu Anton” să vină în contact și cu informatori ai securității din Iași. Ca și în alte cazuri de deplasări ale obiectivului în alte localități, el a fost pus în filaj. La domiciliu, cît și la locul de muncă am introdus mijloace speciale prin care am reușit să stabilim mai complet activitatea și preocupările elementului, să verificăm informatorii pe care îi dirijam pe lângă fostul condamnat.

În urma acestui complex de măsuri, a reieșit că obiectivul avea manifestări dușmănoase însă numai sub forma unor răbufniri periodice. Față de informatorii din problemă, foști legionari și condamnați, adopta o atitudine loială, arătînd că nu-l interesează nimic, că încearcă să uite tot ce a fost și că „trecutul este mort pentru totdeauna”. Fiind dirijați însă unii in-

formatori care n-au fost legionari, dar care erau apreciați de obiectiv ca fiind „oameni serioși”, au rezultat unele manifestări dușmănoase grave, constînd în interpretarea tendențioasă a unor evenimente și chiar în purtarea unor discuții pe teme legionare. De asemenea, pe parcurs, „Ionescu Anton” și-a extins relațiile, în special în rîndul unor foști legionari din Birlad, Galați, Roman, unde făcea dese deplasări cu mașina personală. De aceea, a fost impulsionată urmărirea lui și s-a hotărît compromiterea fostului legionar, întocmindu-se un plan concret de măsuri. Conform acestui plan, față de un fost legionar, care deținea o funcție administrativă în spitalul unde lucra obiectivul, am lăsat să se înțeleagă că am vrea să-l ajutăm pe „Ionescu Anton” în obținerea unei categorii de salarizare superioară, la care ar avea dreptul. Altui suspect, tot medic și care se afla, de asemenea, în relații apropiate cu obiectivul, i-am solicitat să ne facă un serviciu, precizîndu-i că știm că ar putea să ni-l facă. Acel serviciu îl mai făcuse doar urmăritului, fără știrea altor persoane. De asemenea, s-a organizat contactarea deschisă a lui „Ionescu Anton” pe stradă, în locuri aglomerate, la locul de muncă etc., în văzul altor suspecti.

Paralel, au fost exploatare unele relații extraconjugale ale obiectivului, relații de existență cărora aflasem în cursul urmăririi speciale. Cunoșteam astfel că una dintre femeile cu care avea relații era numita Pascu Țuca, neîncadrată în cîmpul muncii, care abandonase liceul în clasa a XI-a pentru a duce un trai de libertinaj. Statu a duce un trai de libertinaj. Statu bilind că sus-numita i-a promis obiectivului că va veni la policlinică într-o seară, am bănuț că scopul vizitei este, ca și al altora anterioare, acela de a rămîne împreună cu urmăritul în poli-

clinică. Pe la orele 21, știind precis de existența femeii în cabinetul obiectivului, o salariată a noastră a dat un telefon directorului policlinicii acasă, anunțându-l că o femeie de moravuri ușoare, care s-a amestecat și în viața ei de familie, se află în cabinetul doctorului „Ionescu Anton”. Imediat după aceasta, un ofițer de miliție a sunat tot la locuința directorului policlinicii, căruia i-a comunicat că miliția a fost sesizată telefonic cu privire la același fapt. Ofițerul a propus ca împreună să verifice acest aspect, lucru care s-a și făcut.

A doua zi, cazul a fost analizat la miliție, împreună cu medicul-șef al Direcției sanitare județene, cu directorul spitalului și al policlinicii, în prezența soției obiectivului. Ulterior cazul a fost prelucrat și într-o ședință cu toți salariații, doctorul „Ionescu Anton” fiind sancționat cu retragerea a două gradații la salarizare.

Efectul a fost favorabil. Cele mai importante legături ale urmăritului, printre care și doctorul „Stoicescu Cornel”, fost șef de grup F.D.C., condamnat politic s-au îndepărtat cu totul de el, condamnându-l pentru faptele imorale, pentru că „scade prestigiul unor oameni serioși care i-au acordat încrederea și prietenia”. Unii dintre ei, printre care și „Stoicescu Cornel”, l-au apostrofat direct, manifestându-și neîncrederea într-un asemenea om.

În urma unei analize mai temeinice a situației am ajuns însă la concluzia că măsurile noastre avuseseră un efect unilateral. Obiectivul își pierduse anturajul, încrederea prietenilor și prestigiul, dar își păstrase manifestările dușmănoase și legăturile din afara orașului pe care continua să le contacteze cu prilejul unor deplasări suspecte.

Atitudinea sa politică nu se schimbase deci, iar manifestărilor sale dușmănoase li se restrinsese doar sfera de activitate. Nu reușisem încă să-i înlăturăm orice posibilitate de acțiune.

Funcția pe care „Ionescu Anton” o deținuse în organizația legionară, antecedentele sale penale, răbufnirile și manifestările dușmănoase pe care le avea periodic, combinate cu atitudinea refractară față de organele de securitate, ne-au întărit convingerea că „Ionescu Anton” este un element capabil de acțiuni dușmănoase, prudent, înrăit. Ne-am hotărât deci să valorificăm datele obținute asupra activității infracționale de drept comun a doctorului „Ionescu Anton” și am organizat prinderea sa în flagrant pentru întreruperea ilegală de sarcină și deținerea clandestină de material avortiv.

Pe baza probelor concludente administrate, „Ionescu Anton” a fost condamnat la trei ani și două luni închisoare și interdicția de a exercita profesia de medic pe timp de un an.

După arestarea sa, în timp ce se afla în arestul miliției județene Vaslui, obiectivul a vorbit „ colegului de cameră”, despre antecedentele sale politice și penale, aducând elogii legionarilor. Organele contrainformative din penitenciar au preluat urmărirea informativă a acestui element.

Măsurile de compromitere, destrămare și izolare au stat permanent în atenția noastră, în vederea finalizării și a altor acțiuni, mai cu seamă în cazul unor foști legionari ce au deținut funcții importante și foști condamnați, străduindu-ne să găsim forme și procedee adecvate fiecărui caz.

Așa spre exemplu, în Birlad, există mai mulți foști legionari printre care: „Bobu Dumitru”, fost șef de garnizoană și condamnat, „Andrei Vasile”,

fost legionar, șef de județ și condamnat, ambii lucrați prin dosar de urmărire informativă, „Strat Constantin”, „Raicu Radu”, „Duca Ioan”, „Daicu Sandu”, foști legionari și condamnați, urmăriți prin supravegherea informativă generală și alții. În cursul anului 1970, am stabilit că aceștia începuseră să întrețină între ei relații apropiate, întâlnindu-se des pe stradă, în parcuri, ori chiar la domiciliile lor, prilejuri cu care se informau reciproc asupra situației lor și a diferitor legionari din țară, comentau dușmănos politica partidului și a statului nostru, căutau să-și mențină încă moralul, speranțele într-o viitoare schimbare a regimului.

Printre ei se afla și „Proca C.”, fost șef de cuib legionar și fost condamnat, originar din Birlad, unde face frecvente deplasări, în prezent fiind domiciliat în județul Vrancea. Acest element aducea vești despre legionarii din exterior și încerca să polarizeze în jurul său pe unii dintre suspectii mai sus-menționați.

Analizându-se acest caz, s-a desprins concluzia că simpla înregistrare și cunoaștere prin informatori și prin alte mijloace a activității acestor suspecti, nu rezolvă situația lor, pe parcurs aceștia putând să-și intensifice activitatea și legăturile sub ochii noștri. Ne-am pus deci problema prevenirii extinderii acestor legături suspecte și destrămarea acestor anturaje încă în faza aceasta, incipientă. Astfel, s-a ajuns la concluzia că măsura cea mai indicată era contactarea unora dintre ei în vederea compromiterii și izolării.

În acest sens, s-a început contactarea în „locuri dosnice” a lui „Strat Constantin” și „Daicu Sandu”, astfel încât au fost văzuți împreună cu ofițerul nostru de către „Duca Ioan”,

care imediat a și spus acest lucru lui „Bobu Dumitru”. La rindul său, informatorul „Petrea” a discutat cu alți legionari, acuzându-l pe „Proca C.” de aceleași „relații suspecte cu securitatea”. „Raicu Radu” și „Duca Ioan” au fost căutați la telefon la locul de muncă de către ofițerul nostru care „din greșeală” a lăsat să se tragă concluzia că este de la securitate. Discutând cu „Bobu Dumitru”, ofițerul nostru a amintit de unele probleme pe care nu le putea ști decât de la „Strat Constantin”, iar „Bobu Dumitru” a fost anunțat, în prezența mai multor salariați, că l-a căutat cineva de la securitate.

În felul acesta a început un șir de suspiciuni reciproce, de tatonări, foștii legionari aflați în atenția noastră ajungând să se evite unii pe alții, să se acuze de nesinceritate etc. Ca urmare, „Proca C.” îi califică pe „Strat Constantin” și „Duca Ioan” ca „vînzători de neam”, care, atunci cînd se întilnesc cu el, caută să-l „tragă de limbă, fiind oamenii securității”. Despre „Raicu Radu”, „Daicu Sandu” și „Duca Ioan” ceilalți foști legionari afirmă acum că sînt niște „caiafe și perversi decăzuți”.

„Bobu Dumitru” a intrat în panică pentru faptul că este desconsiderat de prieteni, de colegi și ne-a cerut să nu-l mai căutăm, să nu-l mai întilnim, pentru că toți îl consideră ca fiind „sluga securității”.

Am reușit astfel să destrămăm aceste anturaje suspecte, să creăm derută și suspiciune reciprocă în rîndul unor foști legionari, pentru a preveni o activitate organizată din partea lor. Bineînțeles că urmărirea lor informativă continuă.

Locotenent-colonel AL. CALINOIU

VIZITATORII LA RUDE — O PROBLEMĂ MAI PUȚIN DISCUTATĂ

Categoria de vizitatori la rude — prin dimensiunile câștigate în planurile serviciilor de spionaj — reprezintă un permanent potențial pentru inițierea unor acțiuni dușmănoase de natură informativă, propagandistică etc. Cu ani în urmă, spionii și diversioniștii recrutați în străinătate din rîndul fugarilor și emigranților erau trimiși pe teritoriul țării noastre prin parașutări.

Eșecurile acelei metode, schimbările survenite în relațiile internaționale au făcut să treacă pe prim plan exploatarea necinstită a căilor legale pentru pătrunderea în România a unor persoane dușmănoase.

O acoperire excelentă în acest sens, dublată de o posibilitate de ancorare imediată într-un mediu favorabil o constituie vizitele la rude. Mai puțin discutată și analizată, această cale oferă — așa cum vom vedea — șanse bune pentru întreprinderea unor acțiuni ostile pe teritoriul patriei noastre. Vom începe prin a

prezenta câteva exemple concrete, care ni se par elocvente.

„Robert“, de exemplu, care face parte din emigrația nouă, brașovean de origine, a intrat în România cu acoperire de serviciu, începînd să lucreze într-un județ din țară. El își vizita însă des rudele și prietenii din Brașov.

Obiectivul principal al acțiunilor sale s-a dovedit a fi crearea unei rețele prin care viza să obțină informații din domenii importante politice și economice. Favorizat de buna cunoaștere a celor pe care îi contacta, exploatînd cu dibăcia proprie agentului bine pregătit unele sentimente de aversiune pentru orînduirea de stat, „Robert“ a reușit în scurt timp să depășească etapa confidenței în raporturile cu aceste persoane, să le atragă la acțiuni organizate de culegere de informații, recurgînd la întâlniri conspirate și la instructaje abile.

Trebuie reținută trăsătura specific favorizantă acțiunii agentului străin, trăsătura dată de postura sa de vizitator al unor rude, care îi asigură terenul prielnic de lucru, mediul necesar. Adică îi asigură tocmai întregul complex de împrejurări ce lipsesc de regulă într-o acțiune de spionaj și care handicapează un spion într-o țară în care a intrat.

Din lectura cazului, rezultă că agentul străin nu a avut în sarcină o acțiune oarecare, pe termen scurt, cu planuri minimale, ci a țintit o rețea de profunzime, temeinic amplasată în sectoare diverse și de maximă însemnătate ale țării noastre.

Un alt caz semnificativ este cel al lui „Dani“, stabilit în străinătate înainte de război, vizitator foarte frecvent al rudelor din Brașov. El și-a îndreptat atenția asupra unui ne-

pot al său, inginer într-o importantă uzină. Prin mijlocirea acestuia a intrat în relații cu angajați din câteva posturi cheie ale unității respective. La adăpostul unor așa-zise interese comerciale, „Dani“ și-a început acțiunea, prin organizarea unor mese la restaurante, prin coplesirea participanților cu cadouri. În scurt timp, ochiul lui bine format, de specialist, a detectat cu ușurință pe cei vulnerabili.

În acest fel, depănarea nevinovată a amintirilor despre ei și despre unele cunoștințe comune, revederile ulterioare, aparent amicale, au devenit, treptat, prin iscusința străinului, întâlniri de interes informativ. Datele culese vizau dezvoltarea uzinei, necesarul de import, prețuri, concurență, calitatea produselor, iar prin ruda sa, a obținut două documente de uz intern, pe care intenționa să le scoată din țară.

În fond, străinul nu era altul decît un vechi agent hitlerist, utilizat după război și de către serviciile americane (aspecte pe care le-a relatat pe larg în timpul cercetării, menționînd date despre statele sale de serviciu în probleme informative).

„Erwin“, un alt element plecat nu de mult de pe plaiurile brașovene, revenea des pentru vizite la rude, dar și pentru mici aventuri amoroase. El își îngăduia să se deplaseze cu precădere în zone de interes militar și făcuse câteva tentative de cunoaștere a împrejurimilor unei uzine de apărare.

„Erwin“ folosea observarea directă și fotografierea obiectivelor care îl interesau, strecurîndu-se cu ușurință în zonele respective, datorită cunoștințelor anterioare de geografie, de mediu, de limbă etc.

Interesante sînt declarațiile sale privitoare la modul în care a fost

angrenat în asemenea misiuni. Potrivit procedurii de rutină al unor servicii de informații și contrainformații care utilizează o anchetare detaliată a fugarilor și a emigranților, „Erwin” a început prin a-și etala cunoștințele privitoare la amplasarea și specificul unor unități militare brașovene în schimbul unor retribuții bănești. Odată prins în această plasă a explicațiilor, a fost determinat să încerce completarea datelor furnizate, actualizarea lor.

Un alt vizitator, „Cristian” — trimis al unei organizații a emigrației — își vizita rudele din Brașov și cunoscuți din rindul preoților evangheliști, căutând să obțină date politico-economice și sociale asupra sașilor, date privitoare la agricultura socialistă. Întocmea apoi rapoarte cu conținut tendențios despre țara noastră.

Acțiuni de acest gen sînt destul de des întîlnite, vizitatorii la rude ajungînd uneori să utilizeze chestionare iscusit concepute. Alteori, prin discuții libere (înregistrate însă pe bandă magnetică) abordează o gamă largă de probleme privitoare la țara noastră, obținînd pe această cale informații importante despre efectul unor acțiuni politico-economice întreprinse, despre probleme ale relațiilor noastre internaționale etc.

Sigur că exemple pot fi date în număr mult mai mare, pentru a ilustra diversitatea acțiunilor ce se întreprind pe această linie, practica ilustrînd cu prisosință că, atît serviciile de spionaj, cît și organizațiile de emigranți ori grupările sectante folosesc vizitatorii la rude în acțiuni de culegere de informații, de infiltrare a

ideologiei burgheze, de alimentare a unor sentimente naționalist-șovine, în scoaterea ilegală de persoane și valori, în alte multe situații. Rezultă clar că, pe linia acestei categorii, se pot iniția și realiza variate acțiuni împotriva securității statului.

În concluzie, se poate spune fără exagerare că buna cunoaștere a unor zone și orașe, a unor localități, întreprinderi, instituții, oameni, obiceiuri, dă posibilitatea vizitatorului să dezvolte și să îndeplinească activități în condiții care altora le sînt vitrege. El are posibilitatea de a trece neobservat, poate contacta un cerc larg de persoane din diferite domenii, nu numai rude, dar și prieteni, ori foști colegi.

În ce privește această categorie de persoane, ordinele conducerii ministerului nostru cer să se „întreprindă măsuri eficiente pentru urmărirea informativă a elementelor suspecte din rindul emigrației române care ne vizitează țara, pentru a depista la timp acțiunile ostile pe care aceștia le pun la cale împotriva statului român” și să se „intensifice acțiunile de influențare pozitivă a unor emigranți, în scopul promovării și susținerii intereselor economice și politice ale țării noastre pe plan internațional”.

Cazurile rezolvate demonstrează că, în probleme de ordin contrainformativ, în promovarea unor interese economice, în influențarea pozitivă a unor exponenți ai emigrației, în estomparea activității acestora și în multe alte situații, rezulta-

tele obținute pot fi pozitive. Cîteva acțiuni de dezinformare sau de compromitere s-au soldat cu rezultate operative însemnate.

Un anume „Voicu”, de exemplu, emigrat cu cîțiva ani în urmă din Brașov, devenise un element activ în conducerea unei organizații care se dorea mult mai dinamică decît „Landmanschaft”-ul. „Voicu” constituia o punte de legătură cu țara noastră, prin vizitele pe care le făcea rudelor sale.

În lagăr, el fusese amănunțit anchetat asupra anumitor aspecte din orașul Brașov și din județ, rămînînd în strînsă legătură cu conducerea lagărului respectiv.

În această situație, s-a recurs la contactarea lui, pentru dezinformare și compromitere, s-au documentat în paralel acțiunile sale din timpul războiului, cînd se afla în solda fascismului, iar prin combinații bine construite, bazate pe sprijinul unor informatori de calitate, toate aceste împrejurări au fost exploatate împotriva lui „Voicu”. În acest fel, izolarea sa de către cei cu care colabora în exterior nu a întîrziat să se facă simțită și, prin aceasta, rolul însuși al organizației respective a fost mult anihilat, conducătorii ei au intrat în derută, începînd să bată în retragere.

Neîndoielnic, rezultate eficiente în munca de combatere a acțiunilor ostile ce se întreprind din exterior prin vizitatorii la rude este în dependență strictă de modul cum unitățile județene — care au fiecare particularități pe această linie — își organizează supravegherea informativă generală, de modul cum își amplasează și pregătesc rețeaua de întîmpinare a vizitatorilor, de operativi-

tatea cu care cooperează în vederea realizării unui țel comun.

Organizînd supravegherea informativă generală, prin folosirea întregului potențial, în toate mediile și structurile de interes pentru dușman pregătind rețeaua în raport de locul de dispunere, cu sarcini specifice, pe genuri de activitate desfășurată de vizitatori, vom asigura debitul necesar de date referitoare la acțiunile ce se întreprind, la formele și metodele folosite, vom putea realiza în deplină cunoștință de cauză, o selecție riguroasă a elementelor ce prezintă pericol și a celor care pot servi interesele noastre.

În fond, selecția este una din problemele de bază ale muncii ofițerului de securitate, de această selecție depinzînd nemijlocit finalitatea prevenirii sau descoperirii unui act ostil, ori cheltuirea fără eficiență operativă a unor importante forțe.

Analizele făcute în acest domeniu la inspectoratul nostru au condus la concluzii practice izvorite din necesitatea dinamizării activității sub raportul calității și cantității, căutîndu-se forme și metode cît mai adecvate care, cu o cheltuire minimă de mijloace, să ducă la obținerea unui randament maxim.

Astfel, în ultima perioadă, s-a desfășurat pe un front mai larg, mai concret, acțiunea de pregătire contrainformativă a populației din județ, de popularizare a actelor normative ce reglementează apărarea secretului de stat și relațiile cu străinii.

S-a desfășurat într-un ritm mai apropiat de nevoile operative, acțiunea de prevenire și de pregătire individuală a unor persoane pentru contactele cu străinii sau pentru a se comporta demn în anchetele la care pot fi supuse în exterior. Cre-

dem că se impune însă, pe această linie, o mai largă acțiune de dezinformare, condițiile operative oferind multiple posibilități de reușită, atât pentru derutarea organelor de informații, cât și pentru păzirea mai eficientă a valorilor fundamentale ale patriei noastre.

Nu ar fi lipsit de interes un schimb larg de opinii, realizabil într-o convocare a județelor cu pon-

dere pe linia acestei probleme, menit desigur să generalizeze experiența pozitivă, să sugereze mijloace și metode noi de muncă.

Tema poate comporta multe discuții, prin complexitatea dată de specificul ei. Sperăm că încercarea de față este un început care va fi completat pe parcurs cu alte contribuții, din alte inspectorate.

Locotenent-colonel V. NECULICIOIU

EXPERTIZĂ GRAFICĂ SAU ANALIZĂ GRAFOLOGICĂ?

Primim lucrări (în special de la inspectoratele județene) prin care ni se cere să efectuăm **analize grafologice**, când de fapt este vorba de **expertize grafice** (sau constatări tehnico-științifice în materie). Această confuzie, izvorită din necunoașterea sau greșita interpretare a celor două noțiuni și totodată, activități diferite, se face în multe cazuri.

Este adevărat că atât expertiza grafică cât și grafologia au un obiect comun — studiul științific al scrisului —, folosind în acest sens metode și mijloace asemănătoare. Astfel, și expertul grafic și grafologul vor analiza semnele grafice generale ale scrisului: dimensiunea, direcția, forma, presiunea, viteza, continuitatea și orînduirea. De asemenea, ambii vor urmări particularitățile grafice individuale ale unor litere sau semne ale scrisului.

Ceea ce diferă la cele două activități este **scopul, obiectivul urmărit**. Astfel, în timp ce expertul grafic va analiza particularitățile grafice comparativ cu scriptele (piesa incriminată și proba), în scopul de a stabili dacă ele emană sau nu de la același scriptor, grafologul va căuta să desprindă, din particularitățile unui scris

analizat, sensuri și valențe care să-i permită a creiona un portret psihic cât mai detaliat al scriptorului respectiv. Într-un alt mod, am putea deci spune că, pe cîtă vreme expertul grafic se ocupă de partea mecanică, anatomică a scrisului, grafologul are în atenție latura psihologică a acestuia.

Așadar, **expertiza grafică** este acea ramură a științei criminalisticii care se ocupă cu studiul particularităților scrisului, în scopul stabilirii autenticității documentelor și al identificării persoanei care a scris un document, în timp ce **grafologia** este o ramură a științei psihologiei, care se ocupă cu studiul particularităților scrisului, în scopul întocmirii portretului caracterologic complet al persoanei căreia i se analizează scrisul.

Subliniind încă o dată faptul că nu ne aflăm — cel puțin deocamdată — în situația de a efectua analize grafologice, incheiem aceste lapidare considerații cu încrederea că ele vor contribui pe viitor la evitarea unor confuzii nedorite.

Locotenent-colonel GHEORGHE BÎRZOI

MUNCĂ ASIDUĂ, COMPLEXĂ, PENTRU IDENTIFICAREA UNUI AUTOR DE ÎNSCRISURI DUȘMĂNOASE

CE SE POATE ÎNTÎMPLA ATUNCI CÎND
O MAȘINĂ DE SCRIS
NĂU ESTE ASIGURATĂ?

La data de 25 iunie 1971, pe calea poștei, au fost difuzate un număr de 17 plicuri adresate mai multor persoane din orașul București. Plicurile expediate conțineau fișuri cu un profund caracter dușmănos la adresa conducerii de partid și de stat, în final autorul îndemnînd la acțiuni de sabotaj. Înscrisurile de mai sus erau redactate în numele unui așazis „Front de rezistență națională”.

Trecîndu-se la studierea și la cercetarea atentă a acestor documente incriminate (cu acest prilej cazul a fost denumit codificat „Bujor”), s-au stabilit următoarele: plicurile folosite erau de culoare albă sau bleu, întrebuintate în instituții și întreprinderi, erau francate cu timbre de 0,55 lei, aplicate în partea superioară dreaptă; adresele destinatarilor erau redactate cu un scris cursiv, parțial tipografiat, executat de o singură persoană. Evoluția scrisului de pe plicuri indica un element care dădea dovadă de pregătire.

În ce privește fișurile din plicuri, acestea aveau textele dactilografiate pe bucăți de hirtie pelur. Specialiștii în analize grafice din cadrul direcției noastre, făcînd o identificare de grup, au stabilit că textele respective au fost dactilografiate la o mașină de scris din grupul mărcilor „Optima” sau „Olimpia”. Tot în urma analizelor efectuate, au fost evidențiate citeva defecțiuni la unele litere din text, cum ar fi: dezalineri pe axele orizontale și verticale, am-

prente duble de litere, amputări ale unor părți de la câteva litere.

Printre primele măsuri luate, a fost și aceea a relevării urmelor digitale posibile pe documentele găsite în interiorul plicurilor. Rezultatul relevării a fost negativ, deoarece hirtia, fiind de proastă calitate, a absorbit grăsimile emantate de glandele existente în sistemul creștelor papilare.

În cadrul măsurilor luate s-a înscris și aceea a comparării grafice a documentelor litigioase cu înscrisurile existente în evidența direcției noastre, a Inspectoratului municipiului București și a inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne.

Dar comparația grafică efectuată a stabilit cu certitudine că autorul fițuicilor nu figurează în evidențele problemei înscrisurilor cu conținut dușmănos.

Și totuși trebuia găsit mijlocul prin care autorul documentelor difuzate să fie depistat în minimum de timp.

În acest sens, conducerea ministerului a ordonat înființarea unui colectiv, care să cuprindă reprezentanți ai tuturor unităților centrale de securitate și de miliție. Sarcina principală a acestui colectiv era să stabilească cele mai corespunzătoare măsuri în lucrarea acestui caz.

Una dintre aceste măsuri a vizat întărirea controlului grafic în toate compartimentele direcției, precum și la nivelul unităților, subunităților centrale și teritoriale specializate în exploatarea scrisurilor.

Pentru ca această măsură să fie eficace, specialiștii din unitatea noastră au întocmit fotoplanșe cu indicii grafici cei mai caracteristici, extrași din scrisul de mână, cât și cu cele mai importante defecțiuni ale scrisului dactilografiat. Multiplicate, aceste fotoplanșe au fost date spre studiu lucrătorilor angrenați în compararea grafică a diferitelor surse de scris.

S-a verificat apoi măsura în care ofițerii și-au însușit principalele caracteristici ale scrisului luat în urmărire.

Testele la care au fost supuși ofițerii angrenați în această activitate au scos în evidență interesul și temeinicia cu care aceștia și-au însușit indicii grafici.

Ofițerii antrenați în lucrarea cazului „Bujor” trebuiau să stabilească dacă între persoanele cărora le-au fost adresate plicurile și expeditorul lor există vreo legătură. Dacă această legătură ar fi existat, se impunea recoltarea de scripte de comparație de la persoanele în cauză, compararea lor cu scrisul de pe plicurile în care au fost expediate fițuicile difuzate și încadrarea informativă a destinatarilor.

Verificările efectuate au dus însă la concluzia că între expeditorul plicurilor și destinatari nu există nici o legătură, că adresele au fost extrase din cartea de telefoane a orașului București.

Presupunându-se că „Bujor” ar putea fi posesorul unui post tele-

fonic, s-a hotărât să fie verificate grafic cererile de instalare și transferare a posturilor telefonice aflate în arhivele P.T.T.R. Verificările întreprinse au infirmat și această ipoteză.

Dar eforturile depuse de ofițeri au fost într-un fel răsplătite. Verificarea temeinică a celor peste zece mii de scripte de comparație a dus la identificarea altor doi autori de înscrisuri cu conținut dușmănos.

În vederea soluționării cazului „Bujor”, s-a hotărât ca cele mai capabile surse din rețea, precum și unele persoane de încredere să indice elementele care au în scrisul lor particularități asemănătoare cu cele din textele incriminate. Scriptele de comparație provenite de la suspecti au fost analizate grafic, dar n-au dus la obținerea unui rezultat concludent.

De asemenea, verificarea buletinelor informative ale unităților centrale și teritoriale și a buletinelor existente la fosta Cancelarie a Consiliului Securității Statului, în scopul stabilirii elementelor cu manifestări dușmănoase asemănătoare celor cuprinse în materialele urmărite, au dus la concluzia că „Bujor” nu se află printre acestea.

Rezultatul nu a fost pozitiv nici în cazul comparării cu scrisurile elementelor care, în ultimii ani, au fost avertizate, puse în dezbatere publică sau deferite justiției.

Colectivul a luat și măsura de a se strânge scripte de comparație dactilografiate de la mașinile cu mărcile „Optima” și „Olimpia” aflate în dotarea instituțiilor, întreprinderilor.

organizațiilor economice, atât din Capitală, cât și din teritoriu, aceste scripte urmînd a fi trimise la direcția noastră, spre a fi analizate grafic de specialiști.

În timp ce acțiunea era în plină desfășurare, la 13 iulie 1971, în cutiile pentru corespondență, aparținînd unor cetățeni domiciliați într-un imobil de pe Calea Victoriei din București, au fost introduse trei fițuici cu conținut identic primelor difuzări, dactilografiate la aceeași mașină de scris.

În zilele de 14, 15 și 17 iulie 1971 aveau să fie difuzate alte fițuici dușmănoase, de data aceasta însă pe calea poștei.

Aceste difuzări au marcat începutul unei noi etape în acțiunea de depistare a autorului de înscrisuri cu caracter dușmănos. Rezulta deci că ne aflăm în fața unei acțiuni continuate.

În raport de noile difuzări, s-a hotărât intensificarea acțiunii de strîngere a scriptelor de comparație de la mașinile de scris „Optima” și „Olimpia”.

Ca urmare a acestei activități, toate unitățile centrale și teritoriale au trimis la direcția noastră cantități apreciabile de scripte de comparație dactilografiate, pentru ca specialiștii unității să efectueze analize grafice. Și astfel, după mai puțin de o lună de la data primei difuzări, mașina de scris la care se dactilografiaseră înscrisurile cu conținut dușmănos a fost identificată. Era o

mașină marca „Optima“, aflată la cabinetul ministrului industriei chimice. Considerăm că identificarea mașinii de scris într-un timp scurt se datorește atât operativității cu care ofițerii de securitate și de miliție din obiective au recoltat scriptele de comparație, cât și orientării de care au dat dovadă specialiștii grafici, atunci când au verificat în prima urgență anumite categorii de scripte de comparație.

S-a trecut apoi la elaborarea unor măsuri menite să ducă la stabilirea persoanei care a scris adresele de pe plicuri și a dactilografiat textele.

Cu această ocazie, a reieșit că mașina de scris nu era asigurată, putând fi folosită de toți acei care făceau de serviciu la cabinetul ministrului.

Ca primă măsură, s-a hotărât compararea grafică a scrisurilor cursive existente în registrul de procese-verbale ale ofițerilor de serviciu de la cabinetul ministrului. Efectuându-se aceste comparații, s-a stabilit că scrisul de pe plicuri aparținea numelui C.G., angajat ca inginer economist la acel minister.

Obținându-se scripte de comparație suplimentare, atât de la mașina de scris, cât și de la numitul C.G., au fost întocmite rapoarte de constatare tehnico-științifică, trăgându-se concluzia că numitul C.G. este într-adevăr autorul înscrisurilor cu conținut dușmănos, difuzate prin poștă sau depuse în imobilul din Calea Victoriei.

Deferit justiției, C.G. a fost condamnat la 15 ani închisoare.

Clarificarea operativă a cazului „Bujor“ demonstrează încă o dată

necesitatea și eficacitatea aplicării în muncă a principiului muncii colective și al cooperării dintre toate unitățile și subunitățile Ministerului de Interne.

Acțiunea „Bujor“ relevă, de asemenea, că cheia succesului în activitatea de depistare a autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos se află în exploatarea și verificarea organizată a tuturor scriptelor de comparație, în utilizarea mijloacelor informative și de investigație, în imbinarea curajoasă și armonioasă a tuturor acestor forme de activitate.

Cazul prezentat în articolul de față evidențiază și un alt aspect, anume, că o asemenea acțiune a fost posibilă datorită faptului că mașina de scris nu a fost asigurată după orele de program. De asemenea, trebuie spus că în timpul acțiunii de colectare a scriptelor de comparație, s-a constatat că multe instituții, întreprinderi, organizații economice nu aveau la B.D.S. scripte de comparație de la toate mașinile de scris pe care le au în dotare.

Deoarece asemenea formă de manifestare dușmănoasă a mai fost înfăptuită în activitatea organelor de securitate, se impune ca în viitor să se ia măsuri ca toate birourile de documente secrete să aibă concentrate sub o evidență strictă scriptele de comparație de la toate mașinile de scris și să fie respectate cu strictețe prevederile Legii nr. 23/1971 privind asigurarea mijloacelor de multiplicare.

Locotenent-colonel GH. BATIA
Locotenent-major GH. VARGA

FORME ȘI METODE FOLOSITE DE SERVICIUL DE INFORMAȚII TURC ÎN ACȚIUNILE ÎNDREPTATE ÎMPOTRIVA ȚĂRII NOASTRE

În ultimii ani, Serviciul de spionaj turc a dovedit o deosebită ofensivitate în încercările sale de a culege informații privitoare la țara noastră.

Mijloacele și metodele folosite de către M.I.T. *) în aceste scopuri sînt variate, un loc principal deținându-l cadrele și agenții introduși în rîndul diplomaților aflați în R. S. România.

În contextul preocupării de ansamblu pentru strîngerea de date secrete din domeniile politic, militar, economic și social, se remarcă în primul rînd o intensificare a ac-

țiunilor întreprinse de personalul atașaturii militare turce, pe linia obținerii de noi date despre armata noastră, despre anumite obiective economice (în special, cele care concurează la apărarea țării), despre căile de comunicații, baraje, stații de telecomunicații etc.

Atașatii militari turci folosesc în continuare observarea directă, apreciată de ei ca un mijloc foarte sigur și la îndemînă, care îi scutește de riscurile inerente ale unei informări indirecte. În acest scop ei fac periodic deplasări de „prospectare“, pe trasee dinainte stabilite, efectuînd o cercetare multilaterală a zonei vizate. De re-

*) M.I.T. este Serviciul Național de Informații al Turciei.

gulă, concomitent cu efectuarea de observări în teren, atașării militari turci execută un număr mare de fotografii, cuprinzând ansamblul și chiar detalii din zona sau obiectivul „prospectat”. Toate aceste date sînt analizate prin prisma unor eventuale operațiuni militare, insistîndu-se asupra anumitor căi de transport, poduri, tuneluri, baraje, căutînd să stabilească materialul de construcție folosit, dimensiunile exacte, măsurile de pază etc. Ei fac, de asemenea, aprecieri privind modul în care obiectivele din zona „observată” pot fi distruse, cu ce mijloace, în ce mod etc. Pentru a masca scopul operativ, deplasările lor capătă caracterul unor călătorii de agrement, de vizitare a unor cimitire sau biserici, în care sînt antrenați la asemenea misiuni și membrii de familie sau alți funcționari diplomați.

O activitate deosebită de culegere de informații a desfășurat personalul atașaturii militare în perioada premergătoare, cît și în timpul manevrelor comune desfășurate de unități ale armatelor române, sovietice și bulgare, în luna martie 1971, în bazinul Mării Negre. Efortul principal al diplomaților spioni a fost îndreptat în direcția cunoașterii diferitelor etape ale desfășurării operațiunilor (momentul ieșirii în larg a forțelor navale, tipul și numărul ambarcațiunilor, tehnica de luptă terestră și aeriană, instalațiile de transmisiuni, efective etc.).

În ultima perioadă, un diplomat spion, acreditat la Consulatul turc din Constanța, face eforturi evidente de a culege cît mai multe date despre marina noastră militară, insistînd ca, prin observări directe, să identifice tipurile și numărul de nave.

Folosind pretextul unei vizite la

cimitirul musulman de la Brăila, un alt diplomat turc spion a efectuat observații asupra unității de artilerie din localitate, a fotografiat centrul de comunicații din partea de sud a orașului Galați, exprimîndu-se cu acel prilej față de o sursă că centrul acela „poate fi distrus foarte ușor, printr-o acțiune de sabotaj”.

În alte deplasări făcute împreună cu familia pentru a vizita unele obiective turistice, un alt diplomat turc a realizat fotografii de detaliu asupra podului de la Giurgeni-Vadul Oii și a unui pod de pe Argeș, iar în discuții, după ce a făcut o apreciere asupra unor detalii tehnice, de construcție, și-a manifestat părerea că aceste obiective „prezintă o importanță mare din punct de vedere militar, deoarece, prin distrugerea lor, unitățile românești plasate în această parte a țării nu ar avea posibilitatea să se retragă”.

Datele pe care diplomații turci au reușit să le culeagă, folosind metoda observării directe, sînt foarte variate și se referă la diverse obiective din toate zonele țării.

O bună parte din informațiile culese au ca sursă discuțiile care se poartă cu ocazia reuniunilor bilunare ale diplomaților țărilor membre N.A.T.O., unde fiecare participant informează asupra datelor noi pe care a reușit să le culeagă.

Diplomații turci acreditați în România realizează și dese schimburi bilaterale de informații, în special, cu diplomații americani, englezi, francezi, greci și indieni.

Pentru obținerea informațiilor de care au nevoie, diplomații spioni turci au recurs la recrutarea de informatori din rîndul cetățenilor români

și la instruirea acestora, dîndu-le sarcini precise și concrete. Din cazurile cunoscute pînă în prezent, reiese că punctarea candidaților se face, de regulă, dintre cetățenii români de origine turcă, care sînt studiați multilateral, cărora le sînt exploatate unele sentimente naționale, diverse interese materiale sau de altă natură. Apoi sînt antrenați treptat în culegerea de date secrete și, în cele din urmă, se trece la recrutarea lor propriu-zisă. Aceasta se face, de obicei, în străinătate. Cadrele Serviciului de spionaj turc acordă o foarte mare atenție instruirii, dînd indicații precise asupra modului de culegere a informațiilor în cele mai depline condiții de conspirativitate, indicînd surse și modul cum trebuie exploatate, punînd totodată accentul pe o legătură bine conspirată și operativă. Periodic, agenții care au furnizat informații de valoare sînt stimulați sub diferite forme.

Semnificativ, în acest sens, este modul în care s-a procedat în cazul unui cetățean român, pe care l-au atras la activitatea de culegere de informații. Cel vizat era de mai mult timp în anturajul unor diplomați turci, care au apreciat bunăvoința cu care respectivul le dădea unele informații privind cetățenii de origine turcă, cît și alte aspecte referitoare la preocupările persoanelor din anturajul său.

Diplomatul cu care era în contact i-a creat candidatului unele avantaje materiale, i-a facilitat în cele din urmă o deplasare în Turcia, pentru o vizită la rude. Odată ajuns acolo, unul dintre diplomații care lucrau în România — cadru al serviciului de spionaj — l-a așteptat și l-a condus la un sediu conspirat al „Milli Emnyet” (Securitatea Națională). Ce-

tățeanul român a fost cercetat dacă nu are legături cu securitatea română, după care i s-a cerut în mod deschis să dea informații. Înainte de a i se face instructajul corespunzător, i s-a solicitat un angajament scris, căruia i s-a dat un caracter solemn de „jurămintă”.

Ulterior, cel recrutat a fost predat succesiv în legătura altor două cadre ale Serviciului de informații turc, care au venit în R.S. România ca diplomați. În procesul colaborării sale cu spionajul turc, i s-au cerut informații despre situația și răspîndirea în țara noastră a populației de naționalitate turcă, liste cu date cit mai complete despre cunoștințele sale din rîndul intelectualilor, specialiștilor, militarilor etc. — conaționali ai lui — care ar putea fi folosiți în culegerea de informații, date biografice și de altă natură despre unele persoane cu munci de răspundere din aparatul de partid și de stat, starea de spirit a populației, i s-a cerut să menționeze cum sînt comentate măsurile luate pe plan intern și cum sînt interpretate evenimentele internaționale etc.

Pe lîngă probleme cu caracter general, Serviciul de spionaj turc i-a dat spre rezolvare unele sarcini concrete, ce vizau informații de ordin militar (numărul și tipul unor nave de război, locul de amplasare, profi-lul și indicativul unor unități militare, construcții militare, etc.), date despre unele obiective economice, instalații portuare, volumul de mărfuri pentru expediție și destinația lor ș.a.

Pentru a rezolva aceste sarcini, i s-a recomandat să-și creeze legături printre funcționarii români ce lucrează în obiectivele vizate, indicîndu-i-se să-i antreneze la băutură și să-i exploateze în orb.

gulă, concomitent cu efectuarea de observări în teren, atașaii militari turci execută un număr mare de fotografii, cuprinzând ansamblul și chiar detalii din zona sau obiectivul „prospectat”. Toate aceste date sînt analizate prin prisma unor eventuale operațiuni militare, insistîndu-se asupra anumitor căi de transport, poduri, tuneluri, baraje, căutînd să stabilească materialul de construcție folosit, dimensiunile exacte, măsurile de pază etc. Ei fac, de asemenea, aprecieri privind modul în care obiectivele din zona „observată” pot fi distruse, cu ce mijloace, în ce mod etc. Pentru a masca scopul operativ, deplasările lor capătă caracterul unor călătorii de agrement, de vizitare a unor cimitire sau biserici, în care sînt antrenai la asemenea misiuni și membrii de familie sau alți funcționari diplomatici.

O activitate deosebită de culegere de informații a desfășurat personalul atașaturii militare în perioada premergătoare, cît și în timpul manevrelor comune desfășurate de unități ale armatelor române, sovietice și bulgare, în luna martie 1971, în bazinul Mării Negre. Efortul principal al diplomaților spioni a fost îndreptat în direcția cunoașterii diferitelor etape ale desfășurării operațiunilor (momentul ieșirii în larg a forțelor navale, tipul și numărul ambarcațiunilor, tehnica de luptă terestră și aeriană, instalațiile de transmisiuni, efective etc.).

În ultima perioadă, un diplomat spion, acreditat la Consulatul turc din Constanța, face eforturi evidente de a culege cît mai multe date despre marina noastră militară, insistînd ca, prin observări directe, să identifice tipurile și numărul de nave.

Folosind pretextul unei vizite la

cimitirul musulman de la Brăila, un alt diplomat turc spion a efectuat observații asupra unității de artilerie din localitate, a fotografiat centrul de comunicații din partea de sud a orașului Galați, exprimîndu-se cu acel prilej față de o sursă că centrul acela „poate fi distrus foarte ușor, printr-o acțiune de sabotaj”.

În alte deplasări făcute împreună cu familia pentru a vizita unele obiective turistice, un alt diplomat turc a realizat fotografii de detaliu asupra podului de la Giurgeni-Vadul Oii și a unui pod de pe Argeș, iar în discuții, după ce a făcut o apreciere asupra unor detalii tehnice, de construcție, și-a manifestat părerea că aceste obiective „prezintă o importanță mare din punct de vedere militar, deoarece, prin distrugerea lor, unitățile românești plasate în această parte a țării nu ar avea posibilitatea să se retragă”.

Datele pe care diplomații turci au reușit să le culeagă, folosind metoda observării directe, sînt foarte variate și se referă la diverse obiective din toate zonele țării.

O bună parte din informațiile culese au ca sursă discuțiile care se poartă cu ocazia reuniunilor bilunare ale diplomaților țărilor membre N.A.T.O., unde fiecare participant informează asupra datelor noi pe care a reușit să le culeagă.

Diplomații turci acreditați în România realizează și dese schimburi bilaterale de informații, în special, cu diplomații americani, englezi, francezi, greci și indieni.

Pentru obținerea informațiilor de care au nevoie, diplomații spioni turci au recurs la recrutarea de informatori din rîndul cetățenilor români

și la instruirea acestora, dîndu-le sarcini precise și concrete. Din cazurile cunoscute pînă în prezent, reiese că punctarea candidaților se face, de regulă, dintre cetățenii români de origine turcă, care sînt studiați multilateral, căroro le sînt exploatare unele sentimente naționale, diverse interese materiale sau de altă natură. Apoi sînt antrenai treptat în culegerea de date secrete și, în cele din urmă, se trece la recrutarea lor propriu-zisă. Aceasta se face, de obicei, în străinătate. Cadrele Serviciului de spionaj turc acordă o foarte mare atenție instruirii, dînd indicații precise asupra modului de culegere a informațiilor în cele mai depline condiții de conspirativitate, indicînd surse și modul cum trebuie exploatare, punînd totodată accentul pe o legătură bine conspirată și operativă. Periodic, agenții care au furnizat informații de valoare sînt stimulați sub diferite forme.

Semnificativ, în acest sens, este modul în care s-a procedat în cazul unui cetățean român, pe care l-au atras la activitatea de culegere de informații. Cel vizat era de mai mult timp în anturajul unor diplomați turci, care au apreciat bunăvoința cu care respectivul le dădea unele informații privind cetățenii de origine turcă, cît și alte aspecte referitoare la preocupările persoanelor din anturajul său.

Diplomatul cu care era în contact i-a creat candidatului unele avantaje materiale, i-a facilitat în cele din urmă o deplasare în Turcia, pentru o vizită la rude. Odată ajuns acolo, unul dintre diplomații care lucrau în România — cadru al serviciului de spionaj — l-a așteptat și l-a condus la un sediu conspirat al „Milli Emnyet” (Securitatea Națională). Ce-

tățeanul român a fost cercetat dacă nu are legături cu securitatea română, după care i s-a cerut în mod deschis să dea informații. Înainte de a i se face instructajul corespunzător, i s-a solicitat un angajament scris, căruia i s-a dat un caracter solemn, de „jurămint”.

Ulterior, cel recrutat a fost predat succesiv în legătura altor două cadre ale Serviciului de informații turc, care au venit în R.S. România ca diplomați. În procesul colaborării sale cu spionajul turc, i s-au cerut informații despre situația și răspîndirea în țara noastră a populației de naționalitate turcă, liste cu date cît mai complete despre cunoștințele sale din rîndul intelectualilor, specialiștilor, militarilor etc. — conaționali ai lui — care ar putea fi folosiți în culegerea de informații, date biografice și de altă natură despre unele persoane cu munci de răspundere din aparatul de partid și de stat, starea de spirit a populației, i s-a cerut să menționeze cum sînt comentate măsurile luate pe plan intern și cum sînt interpretate evenimentele internaționale etc.

Pe lîngă probleme cu caracter general, Serviciul de spionaj turc i-a dat spre rezolvare unele sarcini concrete, ce vizau informații de ordin militar (numărul și tipul unor nave de război, locul de amplasare, profilul și indicativul unor unități militare, construcții militare, etc.), date despre unele obiective economice, instalații portuare, volumul de mărfuri pentru expediție și destinația lor ș.a.

Pentru a rezolva aceste sarcini, i s-a recomandat să-și creeze legături printre funcționarii români ce lucrează în obiectivele vizate, indicîndu-i-se să-i antreneze la băutură și să-i exploateze în orb.

Asemănător s-a procedat și în cazul unui alt cetățean român, căruia, la ultimele contacte realizate de către cadrul Serviciului de spionaj turc ce-l are în legătură, i s-a cerut să dea informații despre: profilul unor unități militare din diferite zone ale țării, producția anuală de aluminiu, cupru, uraniu, date privind cercetări în domeniul nuclear și numele unor savanți, modificări în căile de transport etc. Ca sistem de legătură, s-au stabilit comunicări prin poștă și contacte directe în afara granițelor țării, dar nu în Turcia, ci într-o țară occidentală.

În scopul culegerii de informații sau pentru verificarea unor date obținute anterior, diplomații spioni turci folosesc diverse activități protocolare, cum ar fi: recepții, gale de filme, vizite la întreprinderi și ministere etc., unde au posibilitatea să contacteze un număr mare de persoane, pe care le exploatează în orb.

Vizitarea locașurilor de cult și participarea la serviciile religioase sau la unele petreceri particulare (nunți, botezuri) constituie, de asemenea, o posibilitate pe care diplomații turci din România o folosesc pentru a-și crea cât mai multe relații în rîndul autohtonilor și a obține datele ce-i interesează. Pe această linie, deosebit de activi sînt diplomații Consulatului turc din Constanța, care au reușit să intre în legătură cu mulți credincioși musulmani, găsind sprijin, în special, la deservenții de cult (hogi, muftii, paznici de cimitire etc.).

Recrutarea de agenți sau introducerea de cadre în rîndul turiștilor, comercianților și specialiștilor, navigatorilor și ziaristilor ce vin în R.S. România sau a participanților la diferite reuniuni internaționale orga-

nizate pe teritoriul nostru este o altă cale folosită de M.I.T.

Sînt folosite intens posibilitățile oferite de preocupările firești ale acestor categorii de persoane (care fac deplasări în diferite zone și obiective, contactează un număr mare de persoane etc.) pentru culegerea de informații din țara noastră, din cele mai diverse domenii de activitate.

Din supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială a cetățenilor turci ce vin în R. S. România a rezultat că — spre deosebire de cetățenii altor state capitaliste — marea majoritate a acestor vizitatori sînt originari din țara noastră. Cunoscînd limba, obiceiurile, caracterul oamenilor, avînd rude, prieteni și cunoștințe cu care mențin și cultivă relații, cadrele și agenții introduși în rîndul categoriilor sus-menționate reușesc cu mai multă ușurință să-și desfășoare activitatea de culegere de informații.

Unui număr important de persoane de naționalitate turcă, originare din fosta insulă Ada-Kaleh li s-a permis să emigreze. Serviciul de spionaj turc a exploatat imediat această situație, pentru a-și crea agentură în rîndul celor care au rude pe teritoriul țării noastre.

Astfel, despre turistul „Latah Metoglu“, emigrat din R.S. România în anul 1970, care a venit în vizită la rudele sale din țară în toamna anului 1971, s-a stabilit că, înainte de a pleca spre țara noastră, a fost contactat de un ofițer de informații turc. Acesta l-a instruit ca, în timpul cît se află în țara noastră, să observe și să stabilească, pe traseele pe care se va deplasa, toate obiectivele militare apărute după plecarea sa din România, să afle profilul lor, să culeagă date privind si-

tuația minorității turce din țara noastră, nivelul de trai al populației, starea de spirit din rîndul țăranilor etc., atrăgîndu-i totodată atenția să nu facă nici un fel de notări, „pentru a nu putea fi prins de către autoritățile române“.

Un alt cetățean turc, „Fauh Metol“, care vine periodic în țara noastră, pentru a-și vizita rudele, a fost, de asemenea, contactat de către Serviciul de informații turc și instruit ca, prin discuții cu rudele și cunoștii săi, să culeagă informații cu caracter economic și politic referitoare la aprovizionarea cu bunuri de larg consum, relațiile României cu celelalte state socialiste etc.

În acțiuni de acest gen sînt antrenati și unii ziaristi sau alți cetățeni turci care vin în România la diferite reuniuni internaționale. Venind în contact cu diverse persoane, în special cu intelectuali, aceștia reușesc să culeagă informații din cele mai variate sectoare. Semnificativ este faptul că unii dintre ei mențin o strînsă legătură cu diplomații turci acreditați în țara noastră.

Spre exemplu, ziaristul „Inko Melnec“, în luna august anul trecut, după ce, împreună cu un diplomat turc, a vizitat șantierul naval și portul Constanța, a reușit să întocmească un plan de ansamblu al obiectivelor vizitate. Pentru a completa informațiile culese, ei au mers și la directorul întreprinderii NAVROM din Constanța, de la care au încercat să obțină date privind importul și exportul de mărfuri, extinderea portului, amplasarea daneilor etc.

De asemenea, profesorii „Talhun“ din Istanbul și „Yavour“ din Ankara, participanți la un congres științific care a avut loc în anul 1971 în țara noastră, au contactat un număr

important de intelectuali români, de la care au căutat să culeagă date privind atitudinea statului român față de minoritatea turcă, situația unor foști condamnați politici, iar de la o economistă din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini au încercat să obțină date din sectorul de muncă al acesteia, deși acele date nu aveau nimic comun cu domeniul lor de cercetare.

La fel a procedat și comerciantul „Tache“, originar din România, despre care s-a stabilit că a fost recrutat de către Serviciul de informații turc și instruit să culeagă date economice și de altă natură din țara noastră și din celelalte state socialiste pe care le vizitează în interes de afaceri.

Un alt cetățean turc, inginer chimist, cunoscut ca legătură a diplomaților turci din București, care în anul 1971 a fost ca specialist la o rafinărie din țară, a cerut să i se dea spre „documentare“ date privind instalația unor sectoare cu producție specială, iar la Borzești a insistat să viziteze o secție în care se prelucra un nou derivat din benzen.

În ultimul timp, Serviciul de spionaj turc folosește tot mai intens navigatorii de pe vasele turcești care acostează în porturile noastre, drept acoperire pentru a trimite pe teritoriul țării noastre cadre și agenți. Avînd, de regulă, o pregătire multilaterală, aceștia fac observări directe, contactează cetățeni români pe care-i exploatează informativ, fac deplasări în jurul localităților unde au acostat etc. Cei care ating portul Constanța, în mod obișnuit, iau legătura cu diplomații de la consulat, pe care-i sprijină în culegerea de informații. Spre exemplu, navigatorul turc „Kanur Erēm“ a întreținut legături cu fostul consul general la Constanța, care

i-a indicat, printre altele, să se intereseze de amplasarea unor obiective militare. Menționăm că acest „Kanur Erēm“, fost atașat militar al Turciei la București, fusese expulzat din țară cu ani în urmă, pentru activitate de culegere de informații.

Dintre repatriații turci, organele noastre au în atenție mai multe persoane care s-au răspândit în diferite localități din țară și au ocupat posturi care le dau posibilitatea să frecventeze medii de unde pot culege cu ușurință informații.

Astfel, „Deir Mali“ și „Zeri Sedin“ fac dese deplasări prin țară și sînt vizitați de unii șoferi turci de pe autofrigiderele care tranzitează prin România.

Despre un alt repatriat am stabilit că, înainte de a veni în România, s-a încercat recrutarea sa de către un ofițer al poliției turce. Deși față de sursele interpușe susține că n-ar fi acceptat colaborarea ce i s-a propus, afirmă că are și el „secretele“ sale, și că este „în așteptarea unei persoane“.

O altă latură a activității desfășurate de Serviciul Național de Informații din Turcia constă în determinarea unor cetățeni români să-și trădeze țara. Această activitate este desfășurată în colaborare cu organele polițienești, vizîndu-se îndeosebi persoanele cu pregătire superioară care se deplasează în Turcia. Sînt folosiți în acest scop unii cetățeni români rămași în Turcia, agenți recrutați din rîndul ghizilor autohtoni, în special cei originari din România sau alte persoane care vin în contact cu turiștii români.

De regulă, acești agenți se oferă să-i ajute pe cetățenii români în comercializarea diferitor bunuri și în obținerea de înlesniri la cumpărăturile pe care ar dori să le facă. În

discuțiile pe care le poartă cu cei contactați, le preamăresc modul de viață capitalist, făcîndu-le totodată propuneri directe de a rămîne în Turcia și promițîndu-le diferite sume de bani ca ajutor lunar, hrană și locuință gratuită, pînă la „aranjarea situației definitive“ etc.

În orașul Istanbul — pe care majoritatea turiștilor români îl vizitează — la locurile de garare a autocarelor O.N.T. sau în incinta hotelurilor, își fac apariția unii proprietari de taxiuri, ghizi ocazionali care își oferă serviciile și acționează în direcția arătată mai sus.

În acest sens, sînt semnificative declarațiile date de „Clara Ionescu“, funcționară din București, care a rămas în Turcia peste timpul afectat unei excursii organizate prin O.N.T. Ea a fost acostată în Istanbul de un necunoscut, care a determinat-o să părăsească grupul și a condus-o la organele de poliție. Timp de cîteva zile a fost cazată la hotelul „Pamukalle“, pe care-l putea părăsi numai însoțită de un polițist. În cele din urmă, nefiind suficient de hotărîtă în legătură cu propunerile ce i s-au făcut, i s-a indicat să se întoarcă în țară.

Au fost și cazuri cînd organele poliției turce au intervenit direct pentru a determina rămînerea în străinătate a unor turiști români, folosînd îndeosebi faptul că unii dintre aceștia s-au angrenat în diferite afaceri.

Chestionarea celor care renunță să se întoarcă în țară și acordarea dreptului de azil politic sînt efectuate de către M.I.T. în colaborare cu Direcția Generală a Siguranței din Istanbul. De regulă, fugarii sînt cazați la început la unul dintre hotelurile „Balkan“ sau „Plaza“ (care sînt sub controlul poliției), apoi sînt transferați într-un lagăr ce se află situat

la circa 10—15 km de Istanbul, în cartierul Kadikoy.

Sub pretextul că li se întocmesc dosarele pentru a fi trimiși în altă țară, pe baza unui chestionar foarte amănunțit, în afară de datele biografice, sînt anchetați cu privire la: profilul întreprinderilor unde au lucrat, capacitatea de producție, cine sînt conducătorii, sistemul de salarizare, starea de spirit a muncitorilor, unitățile militare unde au făcut armata, dotarea tehnică a acestora, cine sînt comandanții, rudele și relațiile cu persoane ce îndeplinesc funcții de răspundere etc. Unii dintre ei sînt apoi transferați în cartierul Camplica din Istanbul, unde sînt exploatați informativ de cadre C.I.A.

Organele de informații și polițienești ale Turciei acordă o atenție deosebită tuturor cetățenilor români care călătoresc temporar în această țară, nu numai în scopul de a-i determina să nu se mai întoarcă în România, dar și pentru a efectua studii sau pentru a descoperi eventualii agenți ai securității. În această activitate sînt antrenate toate organele polițienești din mediul urban sau rural care folosesc agentură din rîndul ghizilor, șoferilor de taxi, personalului hotelier, negustorilor din bazare sau din alte magazine frecventate de turiști, femeilor de moravuri ușoare etc. Aceștia sînt instruiți să fie permanent în anturajul cetățenilor români, să folosească șantajul, provocarea, oferirea unor cadouri, în scopul de a se putea edifica pe deplin asupra persoanelor vizate.

De exemplu, unui cetățean român care a mers să arbitreze o reuniune de box i-au fost plasate femei, i s-au oferit unele condiții avantajoase pentru a cumpăra un autoturism,

fiind însoțit tot timpul de unele persoane cunoscute că sînt agenți ai poliției, care au studiat cu atenție orice aspect din comportarea sa.

În afara celor relatate mai sus, organele noastre au depistat atît diplomați cît și alte categorii de cetățeni turci ce vin temporar în România și care se ocupă intens cu activitatea de contrabandă, transfer de valută, scoaterea unor valori din țară etc., producînd prin aceasta pagube economiei naționale. Diplomatul „Tudor“, de pildă, a primit aproape 500 000 lei și alte obiecte de valoare de la unele persoane ce aveau aprobare pentru a emigra. Le-a dat în schimb valută turcească la un curs redus.

Este o practică folosită curent de către unii turiști și de către diverse categorii de cetățeni turci ce ne vizitează țara de a face aranjamente pentru a primi bani românești de la anumiți cetățeni români, în schimbul valutei turcești, pe care o predau rudelor cetățenilor români din Turcia.

De asemenea, au fost depistate numeroase cazuri în care diverși cetățeni turci au introdus în România obiecte de contrabandă, pe care le-au comercializat la prețuri de speculă. Aceștia au fost semnalati organelor de miliție, pentru luarea de măsuri corespunzătoare.

Deși nu am stabilit că în spatele acestor acțiuni se ascund inițiative ale Serviciului de spionaj turc, totuși trebuie avute în atenție și activitățile de acest gen, pentru ca, prin exploatarea lor, în raport de fiecare caz în parte, să creăm posibilitatea întreprinderii unor măsuri operative.

Căpitan MOISE BULA

Avînd date certe că B.D., domiciliat în Viena, destinat al unei scrisori închise introdusă într-o cutie poștală din București, este cadru al unui serviciu străin de informații, organele securității au început urmărirea penală în rem pentru infracțiunea de trădare prin transmitere de secrete și au solicitat încuviințarea procurorului pentru reținerea și predarea acelei scrisori, în conformitate cu dispozițiile art. 98 Cod procedură penală.

După primirea încuviințării, scrisoarea fiind predată organelor securității și deschisă, s-a constatat că era semnată de G.I., fost angajat civil la M.F.A. care, chiar în ziua introducerii scrisorii în cutia poștală, a ieșit din țară pe la punctul de frontieră Giurgiu, avînd aprobare de emigrare definitivă și că destinatarului i se transmiteau pe această cale date privind volumul producției speciale destinate apărării țării noastre.

Ce probleme se ridică în acest caz și ce măsuri trebuie să întreprindă organele securității?

Rezolvarea speței publicate în numărul trecut

Fapta lui A.P. de a fi promis lui G.R. suma de 100 000 lei în scopul de a-l face să comită acte contrare îndatoririlor sale de serviciu se califică în baza art. 255 alin. 1 Cod penal (dare de mită).

Fapta lui G.R. de a accepta promisiunea sumei de 100 000 lei în scopul de a săvîrși acte contrare îndatoririlor sale de serviciu se califică în baza art. 254 Cod penal (luare de mită).

Neglijența lui D.I. în păstrarea cheii de la casa de fier, avînd drept urmare sustragerea unui document ce constituie secret de stat, se califică în baza art. 252 teza 1 Cod penal (neglijență în păstrarea secretului de stat).

Fapta lui G.R. de a fi luat din buzunarul lui B.D. buletinul de identitate, fără consimțămîntul acestuia, se califică în baza art. 208 alin. 1 și 2 combinat cu art. 209 alin. 1

lit. d și alin. ultim Cod penal (furt calificat contra avutului personal).

Fapta lui G.R. de a se prezenta sub o identitate falsă la atelierul de lăcătușerie al unei cooperative, pentru a i se confecționa, pe această identitate, o cheie după mulaj, se califică în baza art. 293 Cod penal (fals privind identitatea).

Fapta lui G.R. de a deschide casa de fier a unității militare cu o cheie mincinoasă și de a sustrage regulamentul de luptă partea a III-a se califică în baza art. 224 alin. 1 teza ultimă, Cod penal, combinat cu art. 208 alin. 1 și 2 și art. 209 alin. 1 lit. g, teza ultimă Cod penal.

Fapta lui G.R. de a transmite lui A.P. regulamentul de luptă partea a III-a (care constituie secret de stat) se califică în baza art. 157 alin. 1 Cod penal (trădare prin transmitere de secrete).

Fapta lui A.P., agent al unui serviciu de spionaj străin, de a primi de la A.G. regulamentul de luptă partea a III-a (ce constituie secret de stat), pentru a-l transmite unui serviciu de spionaj străin, se califică în baza art. 159 Cod penal raportat la art. 157 alin. 1 Cod penal.

Fapta lui G.R. de a procura aparatul de fotografiat „Minox” ce urma să fie folosit la fotografierea unor documente secrete pe care se obligase să le transmită agentului unui serviciu de spionaj străin se califică în baza art. 173 alin. 2 Cod penal raportat la art. 157 alin. 1 Cod penal (tentativă a infracțiunii de trădare prin transmitere de secrete).

Fapta lui G.R. de a promite lui D.M. suma de 10 000 lei pentru a-l determina să facă un act contrar îndatoririlor sale de serviciu se califică

în baza art. 255 alin. 1 Cod penal (dare de mită).

Fapta lui G.R. de a procura, prin intermediul lui D.M., în scop de transmitere, fotocopiile unor documente secrete de stat se califică în baza art. 157 alin. 1 Cod penal (trădare prin transmitere de secrete).

Lui G.R. și A.P. le sînt aplicabile dispozițiile art. 33 și următoarele referitoare la concursul de infracțiuni.

O problemă care se ridică în acest caz este aceea de a ști dacă activitatea lui D.M. cade sub incidența legii penale.

Răspunsul este negativ, deoarece, așa după cum s-a precizat în speță, el n-a acceptat, ci numai a simulat că acceptă să comită faptele în schimbul sumei de 10 000 lei ce i s-a promis. De asemenea, toate faptele comise ulterior au fost subordonate scopului obținerii de probe referitoare la activitatea infracțională desfășurată de G.R. împotriva securității statului. Privite sub acest aspect, faptele lui D.M. nu sînt socialmente periculoase, ci utile.

O altă problemă este aceea de a ști dacă faptele lui D.M. constituie încălcări ale dispozițiilor art. 68 alin. 2 Cod procedură penală potrivit cărora „este oprit a determina o persoană să săvîrșască sau să continue săvîrșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe”.

Răspunsul este tot negativ, deoarece interdicția prevăzută de art. 68 alin. 2 Cod procedură penală privește numai activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cărora, potrivit dispozițiilor art. 65 alin. 1 Cod procedură penală, le revine sarcina administrării probelor în procesul penal.

Locotenent-colonel D. MARINESCU

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor asupra principalelor acte normative apărute de la editarea ultimului număr al publicației noastre și pînă în prezent.

Decretul nr. 146 (publicat în Buletinul oficial nr. 68, din 6 iunie 1972) pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția privind înființarea Organizației de colaborare în industria de rulmenți (O.C.I.R.), semnată la Moscova la 25 aprilie 1964, de către guvernele Republicii Populare Bulgaria, Republicii Populare Ungare, Republicii Democratice Germane, Republicii Populare Polone și Republicii Socialiste Cehoslovace.

Potrivit convenției, Organizația de colaborare în industria de rulmenți elaborează măsuri pentru asigurarea mai deplină a necesarului de rulmenți în sortimentul corespunzător prin mărirea ritmului de creștere a producției de rulmenți, introducerea tehnologiei și organizării moderne a producției, precum și spre folosirea mai rațională a capacităților de producție ale industriei de rulmenți aparținând diferitelor părți contractante.

Activitatea Organizației de colaborare în industria de rulmenți este condusă de o direcție formată din reprezentanți ai tuturor părților contractante, cite unul din partea fiecărei țări. Direcția examinează orice problemă care intră în competența O.C.I.R. și adoptă în aceste probleme hotărâri sau recomandări. Hotărârile și recomandările se pot adopta de direcție numai cu acordul tuturor părților contractante.

Acord între guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Unite Tanzania privind desființarea vizelor (publicat în Buletinul oficial nr. 69, din 7 iunie 1972).

În conformitate cu prevederile acordului, cetățenii români, posesorii de pașapoarte valabile, vor putea intra în Republica Unită Tanzania prin orice punct autorizat de trecere a frontierei și să stea în această țară o perioadă de timp, pînă la 3 luni, fără a fi necesar să obțină viză. Drepturi similare vor avea și cetățenii Republicii Tanzania, posesorii de pașapoarte tanzaniene valabile.

Scutirea de viză nu exceptează pe cetățenii Republicii Unite Tanzania și pe cetățenii Republicii Socialiste România de a respecta legile și regulamentele în vigoare în R.S. România, respectiv în Republica Unită Tanzania, privind intrarea și reședința temporară sau permanentă, în acea țară. Acestora nu le este permis să se angajeze sau să exercite o profesie, retribuită sau neretribuită, fără a obține permis de lucru sau aprobarea autorităților locale din România, respectiv din Republica Unită Tanzania.

Autoritățile fiecărei țări își rezervă dreptul să refuze intrarea sau șederea în țară persoanelor considerate indezirabile.

Decretul nr. 151 (publicat în Buletinul oficial nr. 71, din 16 iunie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 452/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, devenit Legea nr. 30/1969.

Decretul nr. 152 (publicat în Buletinul oficial nr. 71, din 16 iunie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 301 din 1971 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Culturii și Educației Socialiste, devenit Legea nr. 60/1971.

Față de atribuțiile și sarcinile ce-i revin Consiliului Culturii și Educației Socialiste, prin decret au fost aduse unele îmbunătățiri în structura organizatorică a acestui organ central.

H.C.M. nr. 660 (publicată în Buletinul oficial nr. 72, din 26 iunie 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Finlanda privind înființarea de servicii aeriene între și dincolo de teritoriile lor respective.

Decretul nr. 262 (publicat în Buletinul oficial nr. 73, din 3 iulie 1972) cu privire la trecerea în proprietatea statului a unor imobile proprietate personală, construite cu încălcarea dispozițiilor legale.

H.C.M. nr. 701 (publicată în Buletinul oficial nr. 73, din 3 iulie 1972) privind aprobarea Acordului de constituire a Comisiei mixte româno-peruane pentru dezvoltarea relațiilor economice.

În baza acordului încheiat, se constituie o comisie mixtă permanentă româno-peruană, care va avea ca scop coordonarea și promovarea dezvoltării relațiilor comerciale, de cooperare economică, financiară și tehnică între ambele țări.

H.C.M. nr. 727 (publicată în Buletinul oficial nr. 73, din 3 iulie 1972) pentru completarea H.C.M. nr. 151/1970 privind acordarea de premii din beneficiile realizate, cu unele dispoziții referitoare la fabricile de conserve din cadrul întreprinderilor de producție și valorificare a legumelor și fructelor.

H.C.M. nr. 710 (publicată în Buletinul oficial nr. 73, din 3 iulie 1972) cu privire la înființarea unor fabrici de bere.

Potrivit acestei hotărâri, au fost înființate câte o fabrică de bere în municipiul Galați și municipiul Satu-Mare. Ambele fabrici se organizează și funcționează pe principiul gestiunii economice, având personalitate juridică.

H.C.M. nr. 760 (publicată în Buletinul oficial nr. 74, din 11 iulie 1972) privind înființarea unor centrale în subordinea Ministerului Industriei Ușoare.

Decretul nr. 153 (publicat în Buletinul oficial nr. 75, din 12 iulie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 657/1969, privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Ușoare, devenind Legea nr. 52/1969.

Față de atribuțiile și sarcinile ce-i revin Ministerului Industriei Ușoare, prin decretul amintit au fost aduse unele îmbunătățiri în structura organizatorică a acestui organ central.

Decretul nr. 268 (publicat în Buletinul oficial nr. 75, din 12 iulie 1972) pentru modificarea art. 19 din Decretul nr. 18/1972 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții.

H.C.M. nr. 771 (publicată în Buletinul oficial nr. 75, din 12 iulie 1972) pentru abrogarea articolului 3 litera y din H.C.M. nr. 19/1972 cu privire la unele măsuri în legătură cu apărarea secretului de stat, publicată în Buletinul oficial nr. 5, din 14 ianuarie 1972.

H.C.M. nr. 768 (publicată în Buletinul oficial nr. 77, din 17 iulie 1972) privind majorarea tarifelor de remunerare a autorilor.

Potrivit art. 1 tarifele de remunerare a autorilor, pentru lucrările literar-artistice se majorează, pe baza actualelor tarife, de regulă, cu 20—30% la limita minimă și cu 40—60% la limita maximă.

Hotărârea intră în vigoare la 1 iulie 1972 și se aplică și contractelor în curs

de executare pentru operele care vor apărea după 1 iulie 1972 și pentru care remunerația nu a fost achitată în întregime până la această dată.

Sumele plătite conform contractelor în curs de executare se consideră avans în contul remunerației datorate.

H.C.M. nr. 780 (publicată în Buletinul oficial nr. 77, din 17 iulie 1972) privind contractarea, preluarea, condiționarea, valorificarea și controlul semințelor și materialului săditor în Republica Socialistă România.

Decretul nr. 280 (publicat în Buletinul oficial nr. 78, din 18 iulie 1972) pentru completarea anexei la Decretul nr. 285/1960 privind acordarea alocației de stat pentru copii.

Decretul nr. 282 (publicat în Buletinul oficial nr. 78, din 18 iulie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 870 din 1969 privind organizarea și funcționarea Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară devenit Legea nr. 7/1970.

Prin acest decret, s-au adus îmbunătățiri în ceea ce privește atribuțiile și structura organizatorică a acestui organ central.

H.C.M. nr. 773 (publicată în Buletinul oficial nr. 78, din 18 iulie 1972) privind unele măsuri referitoare la organizarea producției cinematografice și difuzării filmelor.

Conform acestei hotărâri, pe data de 1 iulie 1972 s-a înființat Centrala „ROMÂNIA-FILM”, cu sediul în București, în subordinea Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Rezoluțiile, hotărârile și directivele adoptate de Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 19—21 iulie 1972 (publicate în Buletinul oficial nr. 79—80, din 23 iulie 1972).

Decretul nr. 304 (publicat în Buletinul oficial nr. 82, din 1 august 1972) pentru modificarea Legii nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:
Articol unic. Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România se modifică după cum urmează:

1. La art. 21, după alin. 4 se introduce un nou alineat, cu următorul cuprins:
„Pentru salariații reprezentanților permanenți români din străinătate, aprobarea se dă cu avizul Ministerului de Interne”.
2. Articolul 23 va avea următorul cuprins:
„Art. 23. Este interzis accesul cu aparate de fotografiat sau filmat în locurile

în care se află documente ce constituie secrete de stat ori unde se execută lucrări cu un asemenea caracter, cu excepția cazurilor în care organele de urmărire penală sau instanța de judecată efectuează cercetarea la fața locului“.

3. La art. 33 se introduc alineatele 2 și 3 cu următorul cuprins :

„Personalul organelor centrale de presă, radioteleviziune și cinematografie în exercitarea atribuțiilor ce îi revine are acces în incinta organizațiilor socialiste pe baza legitimației de serviciu prevăzută cu fotografie și a delegației semnate de conducătorul instituției din care face parte personalul respectiv. În delegație se va menționa și durata valabilității ei.

Personalul organelor locale de presă, radioteleviziune și cinematografie are acces numai în incinta organizațiilor socialiste de pe raza lor de activitate, în condițiile prevăzute de alineatul precedent“.

4. La articolul 46 se adaugă alineatul 2 cu următorul cuprins :

„Personalul organelor centrale și locale de presă, radioteleviziune și cinematografie, în exercitarea atribuțiilor ce le revin și în raport de raza lor de activitate, poate efectua filmări și fotografieri în incinta organizațiilor socialiste menționate la alineatul precedent pe baza legitimației de serviciu prevăzută cu fotografie și a delegației semnate de conducătorul instituției din care face parte personalul respectiv“.

5. Articolul 51 va avea următorul cuprins :

„Art. 51. Unitățile și locurile de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat, în care accesul străinilor este admis în mod excepțional, se stabilesc de președintele Consiliului de Stat, la propunerea ministrului de interne

Accesul străinilor în unitățile și locurile de muncă prevăzute la alineatul precedent se aprobă de conducătorul organului central căruia îi sînt subordonate, cu acordul ministrului de interne“.

6. Articolul 67 va avea următorul cuprins :

„Art. 67. Nomenclatura funcțiilor, condițiile de studii și vechime, precum și salariile tarifare ale personalului însărcinat cu evidența, păstrarea și manipularea datelor și documentelor ce constituie secret de stat, precum și ale personalului din serviciile, secțiile sau birourile prevăzute în art. 64 se stabilesc de Ministerul Muncii, prin asimilare cu salariile tarifare în vigoare ale funcțiilor corespunzătoare din compartimentele de personal și administrativ“.

Decretul nr. 286 (publicat în Buletinul oficial nr. 82, din 1 august 1972) pentru modificarea art. 19 din Decretul nr. 675/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Chimice, devenit Legea nr. 55/1969.

Modificările se referă la îmbunătățirea structurii organizatorice a acestui organ central

H.C.M. nr. 831 (publicată în Buletinul oficial nr. 82, din 1 august 1972) privind organizarea și funcționarea, în anul 1972, a celui de al 6-lea Tîrg de mostre de bunuri de consum.

Decretul nr. 303 (publicat în Buletinul oficial nr. 83, din 2 august 1972) privind organizarea și executarea pazei bunurilor în vederea apărării, întăririi și dezvoltării avuției naționale.

Potrivit acestui decret, paza bunurilor se asigură în raport de importanța și specificul organizațiilor socialiste, prin paza proprie a acestor organizații, sau paza militară, iar la comune și sate prin paza obștească.

Se stabilesc răspunderea conducătorilor organizațiilor socialiste pentru asigurarea pazei bunurilor pe care organizațiile socialiste le au în administrare sau în proprietate și obligația acestora de a introduce mijloacele tehnice de pază și alarmare.

Paza obiectivelor importante se asigură cu personal înarmat. Obiectivele la care urmează să se instituie paza înarmată se stabilesc de organul central în subordinea căruia se află organizația socialistă, cu acordul Ministerului de Interne. Paza și transportul valorilor importante de sume de bani, titluri de credit, cecuri ori altele asemenea, metale și pietre prețioase, obiecte de cultură și artă, precum și al armelor, munițiilor, materialelor explozive sau radioactive, ori al altor materii sau substanțe periculoase, vor fi de asemenea asigurate cu paznici înarmați.

Paza militară se asigură de Ministerul de Interne la obiectivele de importanță deosebită pentru activitatea statului, economia națională și apărarea țării.

În decret sînt incluse și dispoziții cu privire la modul în care se asigură paza militară și obligațiile ce revin organizațiilor socialiste care beneficiază de o asemenea pază.

Sînt stabilite norme și pentru organizarea pazei obștești, a bunurilor proprietate personală și a avutului obștesc, efectuată de locuitorii din comune și sate.

Decretul prevede, de asemenea, că încălcarea unor norme privitoare la pază, dacă fapta nu este săvîrșită în astfel de condiții încît, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune, constituie contravenție, stabilind amenzi contravenționale între 200 și 1000 lei.

Ordinul nr. 57/412 al ministrului agriculturii, industriei alimentare și apelor și al ministrului sănătății privind îmbunătățirea condițiilor de igienă și salubritate în fermele zootehnice de stat și cooperatiste, unitățile de industrializare, depozitare și desfacere a produselor alimentare de origine animală. (Ordinul a fost publicat în Buletinul oficial nr. 83, din 2 august 1972.)

H.C.M. și a Consiliului Uniunii Cooperativelor de Producție nr. 862 (publicată în Buletinul oficial nr. 84, din 3 august 1972) pentru modificarea H.C.M. și a Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție nr. 1877/1970.

Potrivit modificărilor aduse, membrii cooperatori, care se angajează să lucreze o perioadă de minimum 5 ani în sectorul zootehnic, efectuează cel puțin 25 de zile lunar în acest sector și realizează în perioada respectivă sarcinile de producție, în conformitate cu normele de lucru stabilite, li se va asigura un venit minim garantat de 800 lei.

Aceste prevederi se aplică de la 1 august 1972.

H.C.M. nr. 864 (publicată în Buletinul oficial nr. 84, din 3 august 1972) privind detașarea personalului medical pentru asigurarea asistenței medicale la bordul navelor de pescuit oceanic.

H.C.M. nr. 367 (publicată în Buletinul oficial nr. 84, din 3 august 1972) cu privire la înființarea Întreprinderii mecanice navale Constanța, care se organizează și funcționează pe principiul gestiunii economice, având personalitate juridică.

Decretul nr. 301 (publicat în Buletinul oficial nr. 86, din 5 august 1972) pentru ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană.

Acest tratat consfințește relațiile de prietenie dintre cele două state, reflectă dezvoltarea cu succes a acestor relații și marchează o nouă etapă în întărirea și adâncirea colaborării multilaterale.

Tratatul consemnează în mod expres hotărîrea celor două state socialiste ca, exercitîndu-și dreptul lor inalienabil la autoapărare individuală sau colectivă, potrivit articolului nr. 51 din Carta Organizației Națiunilor Unite, în cazul unui atac armat din partea unui stat sau grup de state împotriva uneia dintre părțile contractante, să-și acorde neîntîrziat, în mod reciproc, tot ajutorul, inclusiv militar, necesar respingerii atacului armat.

Prevederile tratatului corespund politicii externe a partidului și statului nostru, intereselor fundamentale ale celor două state și sînt în concordanță cu angajamentele asumate de țara noastră prin alte tratate.

Tratatul este încheiat pe o perioadă de 20 de ani, cu posibilitatea de prelungire pe noi perioade de cîte 5 ani. Potrivit clauzelor sale finale, tratatul este supus ratificării și va intra în vigoare la data schimbului instrumentelor de ratificare, care va avea loc la Berlin.

Decretul nr. 307 (publicat în Buletinul oficial nr. 86, la 5 august 1972) pentru ratificarea Acordului cu privire la crearea sistemului internațional și a Organizației de telecomunicații spațiale „Intersputnik”.

Acordul stabilește elementele constitutive ale sistemului internațional de telecomunicații prin sateliți, apartenența lor, etapele de creare a acestui sistem, precum și componența, obiectul și structura organizației internaționale „Intersputnik”.

Organizația are ca scop asigurarea colaborării și coordonării eforturilor pentru proiectarea, crearea, exploatarea și dezvoltarea sistemului de telecomunicații prin sateliți artificiali ai pămîntului.

Sistemul internațional de telecomunicații prin sateliți cuprinde complexul spațial, compus din sateliți artificiali de telecomunicații și sisteme terestre de ghidare a acestora și stațiile de sol care realizează legăturile de telecomunicații.

Decretul nr. 305 (publicat în Buletinul oficial nr. 87, din 7 august 1972) pentru ratificarea Acordului dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană cu privire la asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale.

Potrivit prevederilor acordului, cetățenii unei părți contractante beneficiază pe teritoriul celeilalte părți de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii celeilalte

părți în privința drepturilor lor personale și patrimoniale, ei au acces liber și nestînjinit la instanțele celeilalte părți, pot să-și susțină interesele, să facă cereri ori reclamații și să introducă acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

Acordul conține dispoziții referitoare la efectuarea comisiilor rogatorii, transmiterea actelor, recunoașterea și executarea hotărîrilor judecătorești de natură patrimonială, cheltuielile de judecată, transmiterea extraselor din actele de stare civilă și a copiilor de pe hotărîrile judecătorești în materie penală.

De asemenea, acordul reglementează problema extrădării, într-un mod asemănător prevederilor tratatelor de asistență juridică încheiate de țara noastră cu alte țări.

Decretul nr. 306 (publicat în Buletinul oficial nr. 87, din 7 august 1972) privind ratificarea Convenției consulare dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Cooreană.

Convenția conține dispoziții referitoare la asistența consulară care se acordă de către oficiul consular cetățenilor statului trimițător, exercitarea funcțiilor consulare în materie de stare civilă, notarială, succesiuni, navigație maritimă și aeriană etc. pe teritoriul statului de reședință. Potrivit convenției, misiunile diplomatice ale celor două state pot exercita aceste funcții consulare.

Convenția reglementează imunitatea de jurisdicție a funcționarilor consulari în exercitarea atribuțiilor lor, inviolabilitatea personală a șefului Oficiului Consular, scutiri vamale și fiscale etc.

Acordînd privilegii și imunități pentru executarea funcțiilor consulare, convenția prevede, în același timp, că persoanele care beneficiază de privilegii și imunități au obligația de a respecta legile statului de reședință.

H.C.M. nr. 810 (publicată în Buletinul oficial nr. 88, din 8 august 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Arabe Egipt privind navigația maritimă.

H.C.M. nr. 811 (publicată în Buletinul oficial nr. 88, din 8 august 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Populare Chineze privind transporturile aeriene civile.

H.C.M. nr. 873 (publicată în Buletinul oficial nr. 89, din 9 august 1972) privind aprobarea Acordului Comercial pe termen lung dintre Republica Socialistă România și Republica Islanda.

H.C.M. nr. 874 (publicată în Buletinul oficial nr. 89, din 9 august 1972) pentru aprobarea Acordului de cooperare dintre Republica Socialistă România și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

H.C.M. nr. 875 (publicată în Buletinul oficial nr. 89, din 9 august 1972) cu privire la aprobarea Acordului comercial pe termen lung dintre Republica Socialistă România și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

H.C.M. nr. 870 (publicată în Buletinul oficial nr. 90, din 10 august 1972) pentru aprobarea Convenției privind protecția plantelor și carantina fitosanitară, dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Arabe Egipt.

Decret 649/1969 (republicat în Buletinul oficial nr. 91, din 11 august 1972) privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei Electrice.

Decretul nr. 670/1969 (republicat în Buletinul oficial nr. 91, din 11 august 1972) privind organizarea și funcționarea Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară.

H.C.M. nr. 933 (publicată în Buletinul oficial nr. 92, din 19 august 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste în domeniul turismului.

În acord s-a convenit, printre altele, ca părțile contractante să colaboreze în domeniul turismului internațional pe baza egalității în drepturi și a avantajului reciproc și vor facilita prin toate mijloacele dezvoltarea tuturor formelor de turism organizat în grupe și individual, inclusiv a călătoriilor cu turiști din țări care se găsesc pe teritoriul uneia dintre părțile contractante.

H.C.M. nr. 934 (publicată în Buletinul oficial nr. 92, din 19 august 1972) pentru aprobarea Acordului de desființare a vizelor dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Africa Centrală.

Decretul nr. 315 (publicat în Buletinul oficial nr. 93, din 22 august 1972) cu privire la majorarea pensiilor de asigurări sociale de stat, pensiile I.O.V.R. și ajutoarelor sociale.

Potrivit acestui decret, începând cu 1 noiembrie 1972, vor fi majorate aceste categorii de pensii, stabilindu-se procentele de majorare diferențiate pe categorii, quantumuri și perioade de stabilire a pensiilor.

În acest fel, prin majorare se asigură creșterea cu precădere a pensiilor mici de limită de vîrstă și invaliditate în quantum de pînă la 550 lei, care se majorează cu 30 la sută. Pentru pensiile mai mari de 550 lei, majorarea se va aplica diferențiat, urmărindu-se atenuarea diferențelor în cadrul aceluiași categorii de pensionari.

Decretul nr. 316 (publicat în Buletinul oficial nr. 93, din 22 august 1972) cu privire la majorarea pensiilor militare de stat.

Potrivit dispozițiilor acestui decret, stabilirea procentelor de majorare a pensiilor militare de stat se va face pe categorii, quantumuri și perioade, în raport de data trecerii în rezervă sau retragere a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor.

În acest fel, majorarea asigură creșterea cu precădere a pensiilor mici de serviciu și de invaliditate în quantum de pînă la 550 lei, care se majorează cu 30 la sută.

Creșterea se va acorda pentru pensiile mai mari de 550 lei diferențiat în raport de categoriile de pensionare, realizîndu-se o atenuare a decalajului dintre aceste categorii.

Pensiile cuprinse între 551—714 lei nu vor putea fi mai mici de 715 lei, cît va deveni prin majorare cu 30 la sută, pensia de 550 lei.

Pensiile mai mari de 715 lei stabilite în perioada 1 ianuarie 1967—22 octombrie 1968 nu se majorează pe considerentul că nivelul mediu al acestor pensii este cu circa 25 la sută mai mare decît pensiile ce se acordă în prezent. În mod corespunzător și pensiile de urmaș decurgînd din aceste pensii nu se vor majora.

Se precizează, de asemenea, modalitățile de majorare a pensiilor acordate individual prin acte normative.

Decretul menționează că se mențin și după majorarea pensiilor militare a unora dintre actualele înlesniri de care beneficiază pensionarii în raport cu quantumul pensiilor pe care le primesc.

Decretul nr. 320 (publicat în Buletinul oficial nr. 93, din 22 august 1972) pentru modificarea articolului 67 din Legea nr. 12/1971 privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat.

Potrivit acestui decret, prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, pînă la 31 decembrie 1972, se vor aproba indicatoare specifice de studii și vechime pentru funcțiile necesare fiecărui domeniu de activitate, în concordanță cu prevederile Legii nr. 12/1971.

Pînă la data aprobării indicatoarelor sus-menționate, condițiile de studii și vechime necesare pentru ocuparea funcțiilor, necuprinse în lege sînt cele prevăzute în indicatoarele în vigoare.

H.C.M. nr. 944 (publicată în Buletinul oficial nr. 94, din 28 august 1972) pentru aprobarea Convenției dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Populare Polone, privind înființarea și activitatea Centrului de Informații și Cultură Română la Varșovia și a Centrului de Informații și Cultură Polonă la București.

Decretul nr. 317 (publicat în Buletinul oficial nr. 95, din 29 august 1972) privind organizarea și funcționarea Comitetului de Stat pentru Prețuri.

Potrivit acestui decret, Comitetul de Stat pentru Prețuri, organ central al administrației de stat, asigură înlăturarea unitară a politicii partidului și statului nostru în domeniul prețurilor și colaborează cu ministerele, celelalte organe centrale și organele locale, în scopul îndeplinirii atribuțiilor ce le revin.

Decretul nr. 318 (publicat în Buletinul oficial nr. 95, din 29 august 1972) pentru completarea art. 5 din Legea contractelor economice nr. 71/1969.

Pentru înlăturarea unor neajunsuri în aprovizionarea tehnico-materială a sectorului productiv și pentru întărirea disciplinei de plan și contractuale, prin acest decret se prevede ca la produsele ale căror balanțe se aprobă de Consiliul de Miniștri — și care au un rol determinant în asigurarea echilibrului și proporțiilor stabilite prin plan —, să se emită repartiții pe unități beneficiare, cu precizarea cantităților anuale și trimestriale a sortimentelor, dimensiunilor și calității, pe baza cărora se vor încheia contractele economice de către unitățile socialiste nominalizate în repartiții.

Ministerelor, celorlalte organe centrale și locale ale administrației de stat, titulari de plan, centralelor și întreprinderilor le revine obligația luării de măsuri pentru economisirea resurselor materiale, astfel ca sarcinile de plan să fie îndeplinite în cadrul cantităților repartizate de materii prime, materiale, combustibili și produse.

Decretul nr. 319 (publicat în Buletinul oficial nr. 95, din 29 august 1972) pentru modificarea Decretului nr. 673/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Metalurgice, devenit Legea nr. 53/1969, cu modificările ulterioare.

Potrivit acestui decret, au fost aduse unele îmbunătățiri structurii organizatorice a aparatului central al Ministerului. Astfel au fost modificate articolele 16 și 19 din Decretul nr. 673/1969.

Decretul nr. 322 (publicat în Buletinul oficial nr. 95, din 29 august 1972) pentru ratificarea protocolului adițional la Convenția dintre Republica Socialistă România și Republica Austria cu privire la asistența juridică în materia dreptului civil și de familie și la valabilitatea și transmiterea actelor, semnată la Viena la 17 noiembrie 1965.

Incheierea protocolului adițional are drept scop reglementarea asistenței juridice în probleme de asigurări sociale.

Protocolul adițional prevede recunoașterea actelor eliberate de organele de asigurări sociale ale unei părți contractante în fața tribunalelor, autorităților administrative sau instituțiile de asigurări sociale ale celeilalte părți contractante.

De asemenea, protocolul adițional reglementează aplicarea prevederilor Con-

venției româno-austriece din 17 noiembrie 1965 și asupra cererilor de asistență juridică, formulate de instituțiile celor două părți, competente în domeniul asigurărilor sociale.

H.C.M. nr. 1011 (publicată în Buletinul oficial nr. 95, din 29 august 1972) privind unele măsuri pentru aplicarea prevederilor Legii contractelor economice nr. 71/1969.

Această hotărâre abrogă H.C.M. 806/1970, privind unele măsuri în domeniul planificării și aprovizionării tehnico-materiale, în vederea încheierii contractelor economice și stabilește totodată noi dispoziții în materia contractelor economice.

H.C.M. nr. 966 (publicată în Buletinul oficial nr. 96, din 30 august 1972) privind reorganizarea unor întreprinderi subordonate centralelor industriale de sub îndrumarea și controlul Ministerului Industriei Ușoare.

H.C.M. nr. 969 (publicată în Buletinul oficial nr. 96, din 30 august 1972) pentru modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 940/1968 privind unele măsuri pentru folosirea receptoarelor de radio și de televiziune de către organizațiile socialiste.

Acord între guvernul Republicii Socialiste România și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, privind Centrul european pentru învățământ superior (publicat în Buletinul oficial nr. 97, din 5 septembrie 1972). Potrivit acestui Acord, Centrul european pentru învățământ superior va avea sediul în București. Guvernul Republicii Socialiste România recunoaște personalitatea civilă a organizației și capacitatea sa : a) de a contracta ; b) de a dobândi și înstrăina bunuri mobile și imobile ; c) de a sta în justiție.

În Acord s-a stabilit, printre altele, că autoritățile române competente nu vor împiedica tranzitul spre sau de la sediul Centrului al persoanelor chemate să exercite funcțiuni oficiale sau invitate la centru de către organizație.

Guvernul Republicii Socialiste România se angajează, în acest scop, să autorizeze fără taxe de viză și fără întârziere, intrarea și șederea pe teritoriul său, pe durata funcțiunilor sau a misiunilor la centru, a categoriilor de reprezentanți, experți și funcționari, menționate în Acord. Aceste categorii de persoane vor beneficia de imunități speciale și nu vor putea să fie constrinse de autoritățile române să părăsească teritoriul Republicii Socialiste România, decât în cazul în care ele ar fi abuzat de privilegiile de ședere care le sînt recunoscute, desfășurînd o activitate nelegată de funcțiile sau de misiunea lor pe lingă organizație.

STIMAȚI CITITORI,

Redacția este dornică să cunoască părerea dumneavoastră în legătură cu tematica numerelor apărute, cu privire la calitatea materialelor și la eficiența acestora.

Vă rugăm să trimiteți redacției sugestii pentru sumarele numerelor viitoare și nu omiteți să specificați ce articole vă propuneți să scrieți.

Așteptăm scrisorile dumneavoastră pe adresa: București, Ministerul de Interne — Oficiul pentru propagandă, publicații de specialitate și editorial, redacția „Securitatea”.